

2026. augusztus–szeptember
XXXVII. évfolyam
8–9. szám

A ROMÁNIAI ÍRÓK SZÖVETSÉGE
ÉS A MAROS MEGYEI TANÁCS
SZÉPIRODALMI FOLYÓIRATA

Főszerkesztők:

MARKÓ BÉLA

(1989. december – 2005.)

GÁLFALVI GYÖRGY

(2005. december – 2007.)

KOVÁCS ANDRÁS FERENC

(2008. január – 2019. május)

Tiszteletbeli szerkesztő:

LÁNG ZSOLT

Főszerkesztő:

Szerkesztők:

VIDA GÁBOR

ANDRÉ FERENC

CODĂU ANNAMÁRIA

FISCHER BOTOND

SZABÓ RÓBERT CSABA

MOLNÁR ROZÁLIA

SZŐCS KATALIN

SZABÓ IMOLA JULIANNA

BIRTALAN KÖLÖK ZSOLT

IRSAI ZSOLT

Tördelőszerkesztő:

Korrektor:

Borítóterv:

Tipográfia:

TARTALOM

BAGOSSY JÚLIA:

Médeia (Euripidész nyomán) ■ 5

SZÉKELY CSABA:

Utálom, ha színpadon politizálnak (Két egyfelvonásos) ■ 22

LÁZÁR VICA:

Bútorok ■ 60

MONA MANSOUR:

Észrevétlen ■ 72

OLT TAMÁS:

Abszint (Derűs zuhanás szononokkal) ■ 114

SZILÁGYI ESZTER ANNA:

Vitéz Lázló és a halál ■ 135

KOMÁN ATTILA:

Kornél – avagy kék eget igyon, ki szomjazza a holdat
(Koncertszínház képekben, avagy ifjúsági treppédia) ■ 164

TALÁLT VERS

DIANE DI PRIMA:

Egy dal babókának, aki meg sem született
(Fischer Botond fordítása) ■ 214

NÉVJEGY

LÁZÁR VICA ■ 215

Bagossy Júlia

MÉDEIA

EURIPIDÉSZ NYOMÁN

Szereplők:

DAJKA

ÖCS, kétéves

BÁTY, ötéves

MÉDEIA

IÁSZON

MÁSIK NŐ

Bemutató: 2022. december 15., budapesti Katona József Színház.

Előszó

Köszönettel tartozom Pálos Hannának, Bányai-Kelemen Barnának, Kanyó Katának, Jakab Balázsnak és Pásztor Dánielnek, akik ezt a szöveget színészként maguk is alakították, és 2026-ban még mindig telt ház előtt játsszák. Köszönöm a Katona József Színház művészeti tanácsának, hogy a pályám elején bizalmat adtak egy saját színpadi szöveg megírására és megrendezésére. Biztos vagyok benne, hogy a Médeia nélkül nem lennék ma rendező.

Bagossy Júlia

Lakás egy szobája, szőnyegek, két gyerekágy, játékok, ruhák szétdobálva. A kétéves fiú a bilin ücsörög, a bátyja mesekönyvet lapozgat. A kétezres évek legelején járunk, vhs kazetták, régi telefon árulkodik erről. Este tíz óra. Dajka – testes, izzados, idős asszony – telefonál.

ÖCS: Menj innen!

BÁTY: Kakilni kell?

ÖCS: Anya!

DAJKA: Apuka, haza kéne már jönni!

Én nem ezért vagyok itt! Nem jön ki a szobából.

BÁTY *(őszintén, praktikusán)*: Sírj hangosan, hogy meghallják! Sírjál hangosan!

DAJKA: De hát nekem ehhez mi közöm?

Elmúlt tíz óra...

Őcs kicsit sír.

ÖCS *(kétségbeesetten)*: Kaki...

DAJKA: Nem megy, drágám?

Médeia drágám, nem tudunk kakilni!

ÖCS: Anya... Anya...

DAJKA *(Öcshöz)*: Anya elbújt most. Majd később jön.

ÖCS *(feladva a kakit, eszébe jut a bújócska, és hangosan számol. A négyes számot kifelejtí.)*

DAJKA: Szegény, fekszik étlen-szomjan,
egészen átadta magát a bánatnak,
csak sír, ömlik a könnye,
mereven bámulja a földet,
a világért föl nem nézne,
és ha az ember szólni próbál hozzá, netán tanácsot adni,
hát semmibe veszi...

Igen, így van.

DAJKA: Médeia! Médeia, kérlek, este tíz óra van...

Engedj már be minket! *(Öcshöz, aki zokog)*

Vegyél levegőt, nehogy elájuljál, vegyél levegőt,
drágám, mély levegő... *(Ölegetni próbálja.)*

BÁTY: Anya meghalt.

DAJKA: Miket beszélsz!

A szobában van, és hamarosan ki fog jönni, aztán fürdés-fogmosás.

BÁTY: Ő mondta, hogy meg fog halni.

DAJKA: Elköltöznék?

Akkor nyilván én is elmegyek.

De hová...?

Nem jönne ide segíteni?

Ühüm... Világos.

Minden ember önmagát szereti a legjobban!

És én most mit csináljak? Mondja meg... Röhejes ez az egész!

Késő éjszaka van!

(Médeia beesik, csendben, nem jajgat, nagyon rossz állapotban, lényegében bénultan eldől.)

DAJKA: Na, végre kijött, most leteszem. Viszhall!

Jaj, szegénykék, anyátok megint őrzöng, fölhergelte magát.

ÖCS: Anya!

BÁTY: Jó reggelt!

DAJKA: Szedd össze magad, kedvesem!

Én azt mondom, sokkal jobb, ha az ember
pont olyan, mint mindenki más.

Ami engem illet, örülök, ha öregkoromra fedél van a fejem fölött.

És te még nem vagy öreg! Annyira!

Az én férjem is e-mailezett valakivel a szobában minden este,
aztán csak itt vagyok, csak nem haltam meg!

Az élet megy tovább.

El fog múlni!

Meg az is lehet, hogy meggondolja magát.

El kell menni masszórhöz,
meg terápiába...

Nem nagyon rákapni a piára...

Jöjjenek jövő héten is?

Mi a terv?

Na jó, nem alkalmatlankodok itt tovább.

Csak a pénzt, Médeia, mikor adod ide?

Nekem nem olyan könnyű.

Én napról napra élek.

(Báty nevetgélve kiveszi a pénzt a bénult Médeia zsebéből, és odaadja.)

Na, szép napot, cukikáim, ugye milyen jó volt ma együtt?

Keressetek, bármi van!

(Dajka ki, majd egy pillanatra vissza.)

De több ilyen túlórárt nem vállalom!

MÉDEIA: Miért élek még?

Utálom ezt az életet.

(Báty és Öcs elkezdének az anyjuk béna végtagjaival játszani. Ez elment vadászni, ez meglőtte, ez hazavitte. Kibontják a haját, kicsit levetkőztetik.)

MÉDEIA: Mostantól idegen vagyok itt,

és úgy illik, hogy én, a vendég,
alkalmazkodjak a tulajdonos elvárásaihoz,
mert nem szép dolog, „makacs szeszélyekkel” gyötörni azt,
aki 15 évre befogadott az ingatlanába.

(A gyerekekhez)

Legyetek elnézők velem! Olyan váratlanul
szakadt rám ez a baj, összetört a szívem,
szeretnék meghalni... csoda hogy élek.
Mióta megtudtam, hogy aki nekem mindent jelentett,
apátok, milyen hitvány, utolsó mocskos geciláda.

ÖCS: Ciláda.

MÉDEIA: Geciláda.

ÖCS: Eciláda.

BÁTY: Akkor holnap nem kell menni oviba?

MÉDEIA *(mintha ez kijózanítaná, felkel)*: Menjeteke aludni, gyerekek!

Öcsi! Sipirc az ágyba!

Kakiltál?

(Médieia lefeketeti a kicsiket.)

BÁTY: Anya, bújj ide!

MÉDEIA: Most nem lehet. Aludjatok!

Nagyon késő van, majd holnap, fogat is kell mosni.

(Mikor elalszanak, felcsendül az első zeneszám. Bőrdönt húz elő, a szekrényből pedig néhány ruhát dob bele. Egy kávéfőzőt is megpróbál elcsomagolni, majd feladja. Rászisszent egy sörre. Valami gyógyszert is bekap. Megpróbál elaludni, de nem tud. A ház különböző falainak dől. Aztán beül a tévé elé, kapcsolgat, tovább iszik. Monoton, lassú tánc. Médiára reggeledik, részeg.)

Rabszolga vagyok – minden attól függ: hogy vajon jó férjet választ egy nő, vagy rosszat. Az a jó, ha tíz, húsz, harminc évvel öregebb...

Akkor már nem megy sehova.

A válás kudarc...

Mindent, amit egy lány szeretett, el kell felejténie! Másként kell élni!

Csak hogy otthon, vagy az iskolában egy lánynak sem tanítják, hogyan legyen jó nő, jó anya...

És a szex... És a szülés utáni szex...

Hogyha mégis összejön, ha a férj elégedett, és nem érezteti, hogy rosszul viseli a házasságot, akkor irigylésre méltó az életünk!

Ha nem, úgy jobb volna megdöglenni.

Nincsen anyám, nincsen testvérem, nincsen

egyetlen rokonom sem, aki megmentene!

Nincsen férjem...

(A gyerekek közben felkelnek, de csak megszeppenve nézik az anyjukat egy ideig.)

MÉDEIA: Gyűjtsam rájuk a kurva szobát?

Én miért irigykednék, mert rájuk a szerencse jobban mosolyog,
mint énám? Csak addig,
amíg átgondolom, hová menjek,
hol van hely, ahol befogadnak minket
a gyerekekkel – mert az apjuk nem törődik velük, nem érdekli...

(Magához) S most itt vagy, hajléktalan, nyomorult,
nincs apád, hogy támogasson,
nincs már férjed –

hiszen ő már egy másik nővel van –
hiszen ő már egy másik nővel van –
hiszen ő már egy másik nővel van –
hiszen ő már egy másik nővel van –
hiszen ő már egy másik nővel van –
hiszen ő már egy másik nővel van –
te pedig nem vagy már semmi...

(Médéia kimegy. A fiúk felébrednek. Belép Iászón egy zacskó mandarinnal a kezében. Egy ideig néma csendben áll, majd a gyerekekre néz.)

IÁSZON: Sziasztok! Bújjatok ide a Papához! Voltatok ma oviban?

(A gyerekek összenéznek, de nincs válasz.)

IÁSZON: És reggeliztetek már?

BÁTY: Nem.

(Médéia visszajön.)

ÖCS: Apa, kaki!

IÁSZON: Igen.

(Médéia nekiesik, üti.)

IÁSZON: Mindig ez a vége: sejthettem volna!

Büntetsz! Nem tudsz parancsolni a természetnek!
Nekem mindegy, felőlem mondogathatod,
hogy ekkora geciláda, mint én,
nincs még egy a földön...

BÁTY: Anya, hagyd már abba!

IÁSZON: Nem hagyd abba ezt az agyatlan viselkedést?!

Ezek után érthető lenne,
ha végleg levinném rólad a kezemet.
Csakhogy én nem vagyok olyan ember,
aki a szeretteit magára hagyja.

Most is azért jöttem ide,
hogymegbeszéljük, mi legyen veled
és a gyerekekkel.
Nem akarom, hogy pénz nélkül vágjál neki,
vagy hiányt szenvedjete bármiben.
A helyzet az, hogy bárhogy is gyűlölsz,
nem tudok rossz szívvel lenni hozzád.

MÉDEIA (*hangtalan*): Te féreg! Te hazug geci!

Férfi vagy te egyáltalán?
Van képed idejönni hozzánk, azok után...?
Azt hiszed, nagy hőstett...?
De jól tetted, hogy eljöttél – legalább
elmondhatom, hogy mit gondolok rólad,
s te kénytelen leszel végighallgatni,
bár nem fog tetszeni, arra mérget vehetsz!
Én mentettem meg az életedet.

Én és senki más!

És te elárulsz, elhagysz...

Vagy a kezem nem ugyanaz a kéz,
amelyet annyiszor szorítottál,
a térdem nem az a térd, amely annyiszor...

Jaj, hogy így kell végződnie...

(Percnyi csend. A kisgyerekek picit pityeregnek, de közben a félelemtől bambák. Báty nem bírja tovább, kirohan, a szülei utána, egy időre csak Öcs van ott egyedül, aki azóta leszállt a biliről, és próbál mandarint enni. Meggyűlik vele a baja. Majdnem megfullad. Visszahozzák, leültetik.)

Öcsi, köpd ki!!! No jó – most hadd beszéljek úgy veled,
mintha barátok lennénk.

Pedig hát mit remélhetek én tőled?

Mindegy, azért megkérdezem –
bár a kérdéseim is csak arra jók,
hogymég sötétebbnek mutassák a viselkedésed –
hová menjek? Átlátod a helyzetem?

Pedig én tényleg szerettelek!

Elkergetsz innen, egyedül, támasz nélkül,
amíg te az új nődet baszod, mehetek a picsába a két gyerekkel.

és mivel tartozom neked,
meg kell mondjam, hogy szerintem én
nem tartozom senkinek.
Nem szívességből voltál velem,
nem! Hanem mert a szerelem rákényszerített!
Ez ilyen!
Most nem akarok részletekbe menni,
elég annyi, hogy szeretted,
és én elégedett vagyok az eredménnyel.
De ne felejtjük el azt sem,
hogy önmagaddal is jól tettél,
mikor velem – sőt, te nyertél többet!
Ennyit arról, hogy mit köszönhetek neked.
Sajnálom, de hát végül is
te kezdted ezt a vitát.

BÁTY: Apának van igaza!

IÁSZON: Hoztam neked is könyvet, ajándékba...

Mandarint a gyerekeknek.
Ami az új kapcsolatomat illeti,
mindjárt be fogod látni, abban is okosan jártam el,
és ráadásul részben a ti kedvetekért tettem ezt is,
azért, hogy jobb legyen mindenkinek
és a gyerekeknek is...

MÉDEIA: Szoktatok fingani egymás előtt?

IÁSZON: Még nem fejeztem be!

Értsd már meg – mert tudom, hogy igazából
ez a bajod – nem arról van szó, hogy többé
nem akarok veletek lenni, vagy hogy tudomisen...
Nem akarok gyereket tőle – épp elég ez a kettő,
én meg vagyok elégedve velük.
Hanem – és ez a legfontosabb – azt akarom,
hogy kényelemben éljünk, semmiben ne szenvedjünk szükségét.
És ne hidd, hogy
nem egyenlőként bánok majd vele és veletek
– egyformán fogok
szeretni mindenkit, és egyik leszünk mind,
egyetlen boldog, szép, nagy család!

Hát nem jó gondolat? Te is belátnád,
ha nem őrvöngénél folyamatosan.
De ilyenek vagytok ti, nők – ha szerelem van,
minden jól van, ha a szerelem elmúlt,
semmi se jó nektek! Néha azt kívánom,
bár ne is léteznének nők...

MÉDEIA: Úgy tűnik, sok mindenben másként gondolkodunk.

Azt hiszed, elhülyítesz
pár üres szóval, és én elhiszem neked,
merő nagylelkűségből hagytál el.
Mondd,
hogya tényleg olyan remek ember vagy,
amilyennek mondod magad, miért nem szóltál,
miért kellett annyi ideig titkolózni?

IÁSZON: Mert csak gyűlölködni tudsz!

Ilyen állapotban nem lehet beszélni...

MÉDEIA: Nem igaz!

Nem merted bevallani, hogy szégyellsz!
Szégyelled, hogy velem élsz,
és gyorsan kerestél magadnak egy kiscsajt, aki mellett újrafogalmazha-
tod magad...

IÁSZON: Nem vitatkozom tovább.

MÉDEIA: Nem kell ez az élet!

IÁSZON: Jobban teszed, ha észhez térsz.

MÉDEIA: Könnyű neked, akinek van otthona!

IÁSZON: Ebből elég volt – nem vitatkozom tovább!

Ha bármiben segíthetek, ha pénz kell,
csak szólj! Ha gondolod,
írok akárkinek... barátoknak...
Remélem, lesz annyi eszed, hogy elfogadd,
ha nem, akkor csak magadnak ártasz!

MÉDEIA: Tartsd meg a pénzed!

A barátaidból sem kérek – semmiből, aminek hozzád köze van!

IÁSZON: Én segíteni akartam neked,

meg a gyerekeknek. De te,
ellökted a segítő kezet,
és szántsándékkal
nehezítet a helyzetet...
A te bajod...

MÉDEIA: Menj innét! Takarodj! Már várnak otthon! Élvezd! Te, boldog ember...

IÁSZON: Még találkozunk! Sziasztok, gyerekek!

(Iáson kimegy.)

MÉDEIA: Hol vannak a ruháim, Bubu?

BÁTY: Eldugtam.

MÉDEIA: Hova? Elfenekelve, Bubu?

Ne haragudjatok anyára!

Fáradt vagyok... *(Nézegeti a fenekét)*

Csinos vagyok, Bubu?

BÁTY: Rossz fej vagy.

(Dajka bejön.)

DAJKA: Bocsnat, cicukáim, csak a tegnapi késlekedés miatt nem is jutott idő megbeszélni, mikor jöjtek legközelebb...

Meg lesz a születésnap is!

Aztán Médeia, te már fel se veszed a telefonod.

Itt jártam, gondoltam, felugrom. Jól vagytok?

MÉDEIA *(Dajkának)*: Ki hívott ide, ne haragudj?

DAJKA: Tessék? Senki. Csak jöttem... aggódtam...

MÉDEIA: Akkor tűnés!

DAJKA: De hát...

MÉDEIA: Nem kell gyere!

DAJKA: Miért?

MÉDEIA: Pampogtál a túlóra miatt.

Akkor hagyjál minket békén!

DAJKA: Én nem tudom, mi van veled,

de ez most már tényleg több a soknál...

MÉDEIA: Nem mondom el újra.

DAJKA: Nem értem.

Egy ilyen kedves-helyes nő...

MÉDEIA: Ugye milyen kedves, helyes, cuki-muki nő lettem!

Na, húzzál!

DAJKA: Kezeltesd magad! *(Sírva ki.)*

(Öcs és Báty iszonyú hangosan sírnak együtt. Báty az anyja felé köpköd.

Médeia halovány erőfeszítéseket tesz, hogy megnyugodjanak.)

BÁTY: Rossz fej vagy. Holnap van a születésnapom.

MÉDEIA: Tudom.

BÁTY: Tortám se lesz.

MÉDEIA: Apukád néhány hete spontán hangulatban volt, és készített neked egy sokkal jobb dolgot, mint egy torta.

BÁTY: Mit?

(Médeia kintről bejön, és egy hatalmas, sötét színű, szív alakú pinátát hoz be.)

BÁTY: Hú de nagy!

MÉDEIA: Be kell kötni a szemedet és a seprűnyéllel

Megütni, és akkor felrobban.

De nem most! Majd holnap.

BÁTY: Azta! Ötéves leszek. Légy szíves, most már mondj egy mesét!

MÉDEIA: Hol volt, hol nem volt, az Óperenciás-tengeren innen, ahol a kurta farkú malac az orrában túr...

BÁTY: Lelkesebben mondd!

MÉDEIA: Egy parányi falu szélén, egy farönkből épített kajibában élt egyszer egy hatalmas, szőrös, zengő hangú óriás. Ezt az óriást büdösnek, zajosnak és csúfnak teremtette az Isten. A falu lakói nem szerették, ha az utcákon járkált, a kisgyerekek féltek tőle. Néha olyan hangosan horkolt, hogy a tyúkok nem mertek tojásokat rakni a falubéliek udvarában. Így hát nem lakhatott máshol, csak a falu legszélén, ormóttan kajibájában. Egyetlen öröme volt az életben: született egy lánya, akinek kék gyöngyből volt a szeme és színaranyból a haja. Az óriás elhatározta, hogy nem fogja hagyni, hogy a lány az idő múlásával elveszítse szépségét: alig volt tizenhat esztendő, mikor egy éjszaka márványba öntötte a testét. A lány ettől a naptól fogva nem mozdulhatott sehová: gyönyörű vonásai az örökkévalóságig belefagytak a sima és hideg márványba. Az apja az ablak elé állította, és onnan leste a világot kék gyöngyszemeivel. Tizenkét esztendő elteltével egy csütörtök reggelén az ablak előtt elcogott fehér paripáján az ország egyik hercege... Hogy hívják?

BÁTY: Szeder.

MÉDEIA: Szeder herceg szőke volt, bátor.

BÁTY: De te vagy a Szeder!

MÉDEIA: Szeder herceg nagy bátor volt, barna hajú, és egy kicsit rosszul tájékozódott, az Óperenciás-tengert kereste, de eltévedt. Fáradtan lehuppant kedves lováról. Közelebb lépett az ablakhoz, és megpillantotta a lányt. Elámult a gyönyörűségtől: soha ilyen szép testet eddigi életében nem látott. És mivel okos herceg volt, azonnal megértette: ez a lány rab-ságban él.

– Apám elment egy időre. Kérlek, vigyél el innen, messze, az Óperenciás-tengeren túlra, odáig ő sem tud elmenni.

A herceg azonnal beleszeretett, és erős vágy fogta el, hogy segítsen neki. Felnyergelte fehér paripáját, rákötözte a lány nehéz testét, és elindultak a tenger felé. Hét nap és hét éjjel mentek. A hatodik napon Szeder herceg fehér paripája nem bírta tovább a márvány súlyát – összeesett az erdő közepén, és kilehelte a lelkét. Onnan egy egész napon át a herceg vonszolta maga után a lányt. A menetelésben cipője elkopott, lábát sebesre vágta a kövek, és egy szemhunyasnyit sem mert aludni, félt az óriás bosszújától. A hetedik nap estéjén elérték az Óperenciás-tengert. A tenger végtelen volt, tiszta és csendes. Egy százezer esztendő öreg halász üldögélt csak a partján.

– Hová viszed ezt a márványba öntött lányt? – kérdezte a halász a herceget.

– Feleségül szeretném venni.

– Szereted őt?

– Az életemnél is jobban.

– Szeresd vele együtt magadat is – tanácsolta az öreg halász, és közben a herceg sebes lábaira pillantott.

A halász kölcsönadott nekik egy ladikot, átkeltek a tengeren. Nem mesze lakott innen a herceg, felvonszolta a márványlányt a palotájába, és odaállította őt hálósobájának közepére.

– Itthon vagyunk – sóhajtott Szeder, majd a fáradtságtól összerogyott és elaludt.

Aludt két napig, és boldogan ébredt. Végre nyugodtan gyönyörködhetett a lányban.

– Szabadíts ki! – duruzsolta a lány a márvány alól.

Szeder először egy hatalmas csákányt akart hozni, melynek láttán a lány gyöngyszemeiből ömleni kezdett a könny. Némi töprengés után a herceg elkezdett tűzifát hordani a szobába, majd hatalmas tüzet gyújtott a kandallóba. A márvány szép lassan olvadni kezdett. Ha a herceg elfáradt, elpilledt a forróságtól, a lány rászisszent:

– Ne add fel, mikor már éppen olvadni kezdtem!

Ettől fogva így éltek a palotában: a herceg meleget csinált, a lány pedig szép lassan olvadozott. Bár a márványréteg napról napra csökkent a lány testén. Két esztendő múlva egy hajnalon a lány végre megmozdult. Épp csak pislákolta a tűz a kandallóban, ő pedig tett felé néhány bátortalan lépést. Boldog volt, látta saját fiatal arcát tükröződni a leolvadt márvány-

tömbökön. A szoba másik felén gubbasztott Szeder, a lány elindult felé, hogy erőre kapott végtagjaival hálásan megölelje, megcsókolja kedvesét, de Szeder nem mozdult többé. A folytonos füst befeketítette tüdejét, a magány megette egykor tiszta lelkét, a forróság kiszárította puha bőrét. Ott aludt el örökre, a márványdarabok között.

(A gyerekek elaludtak mese közben.)

MÉDEIA: Azt tervezem – hogy felhívom apátokat,
úgyis el akar jönni a születésnapra,
hozza el a kiscsajt is!
Ha eljön, meglátjátok, milyen kedves leszek!
Meggyőzőm, hogy beláttam,
jól tette, hogy elment,
ez a válás csakugyan előnyös dolog
nekünk is.

Még ajándékot is sütök nekik.
Senki ne képzelje, hogy én afféle
csicska, gyámoltalan nő
vagyok, akivel bármit megtehet!

Nem, nem, ha ezt hiszi, nagyon nagyot téved!

(Készülődés a vendégekhez, Médeia kenyértésztát gyúr, hypót önt bele. Zene. Kicsik felébrednek, bele akarnak enni a kenyérbe, de az anyjuk nem hagyja. Megérkezik Iászón és a másik nő. A másik nő extravagáns jelenség, huszonéves, tarka pipacsos szoknyában. Zene leáll.)

IÁSZON: Sziasztok!

BÁTY: Papa! Papa! Ötéves vagyok!

IÁSZON: Én ne tudnám? Mikor megszületté, elfértél a tenyeremben!

MÉDEIA: 2750 gramm. Három óra öt perc.

MÁSIK NŐ: Istenem, milyen cuki gyerekek.

IÁSZON: Jól sikerült kis krapekok.

(Öcs odatipeg a másik nő virágos szoknyájához, és mutogat rá. Eltéveszti a szavakat.)

ÖCS: Pi-csa. Picsa. Picsa. Picsa.

IÁSZON: Pipacs, drágám. Pipacs.

BÁTY: Most rögtön akarom a pinátát! Papa, szereld fel!

IÁSZON: Na, na! Ez nem így megy. Először le kell ülni, megérkezni.

ÖCS: Pináta! Picsa! Pinta! Ötéves! Bubu!

MÁSIK NŐ: Ötéves, az már egy kész pasi!

ÖCS: Pasi, pasi, pasi, pasi...

BÁTY: Most akarom a pinátát... Lécci...

IÁSZON: Táncolni ki fog?

BÁTY: Jaj ne...

IÁSZON: A múltkor azt mondta nekem, Michael Jackson lesz, ha nagy lesz.

MÉDEIA: Rendes dalokat is tanultunk az oviban.

IÁSZON: Nálunk nincs születésnap produkció nélkül.

Gyere, fiam, mutasd meg, hogy csinálod a Jackót!

MÉDEIA: Öcsi is tudja énekelni már az egyik számát.

ÖCS: Bidé, bidé, bidé, bidé...

BÁTY: Nincs kedvem.

IÁSZON: Fiam! De hát olyan jól mozogsz!

MÁSIK NŐ: Hagyjad szegényt...

IÁSZON: A fenéket szegény! Máskor annyit táncol, énekel, le se lehet lőni.

Fiam! Gyerünk! Addig nincs pináta.

BÁTY: Muszáj?

IÁSZON: Igen!

*(Báty sóhajt, és előadja a 'Beat it' című szám koreográfiáját. Előadása lélek-
telen, robotikus. A szülők fél szemmel figyelik, beszélgetnek a háttérben, Anya
kiszéd valamit Öcs szájából.)*

ÖCS: Vége, ennyi... *(Megtapsolják.)*

IÁSZON: Na látod, milyen szuper voltál. És most! Figyelem, figyelem!

*(Iáson felfüggeszti a pinátát, Médeia beköti Batty szemét. A kislány kezébe
adják a seprűnyelet, aki nagyokat kaszál vele, és majdnem eltalál mindenkit,
kivéve Médeiát, aki meg se moccan.)*

IÁSZON: Hideg, hideg, nagyon hideg, jégkorszak! Most mi van?

BÁTY *(elpityeredik)*: Nem találom a pinátát.

IÁSZON: Odanézz, a hátam mögé! Na, gyere! Meleg, meleg, forró!

(Végül sikeresen felrobban a játék, a gyerekek rohanganak a cukrok között.)

MÉDEIA: Iáson, kérlek, amiket a legutóbb mondtam,
ne vedd nagyon zokon! Indulatos vagyok
néha, tudod – de te elnézhetsz nekem ennyit,
hiszen sokszor voltunk mi egymáshoz
kedvesek,
nem igaz? Megvitattam ezt a dolgot,
magammal, és már nem is értem, hogy lehettem
ilyen makacs bolond! Miért gyűlöltelek?
Vagy talán nincs két fiunk? Tehát
átgondoltam, s beláttam, jobb így mindenkinek.

No de hát tudod, hogy milyenek a nők...
 És én is csak nő vagyok.
 Kérlek, légy elnéző még ez egyszer!
 Beismerem, eddig rossz oldaláról néztem a dolgot,
 de most visszatért
 a jobbik eszem. Már vége a gyűlölködésnek
 – miért gyűlölnénk azt, aki szeret minket?
(Picit sír) Így, öleljetek át... ezekre a szerető karokra
 támaszkodunk majd, ugye, ha öregek leszünk,
 és ezek temetnek el majd?
 Nem, semmi baj, csak eszembe jutott
 valami, régi ügy, ne törődjete vele...
 MÁSIK NŐ: Nem megyünk lassan?
 MÉDEIA: De ne féljete, csak
 örömben sírok, hogy
 apátokkal kibékültünk ma végre...
 IÁSZON: Nagy öröm ez nekem, hogy észhez tértél.
 Nem lehet rossz néven venni, ha egy nő,
 dül-fül, mikor megtudja, hogy a férje
 más nővel is kezd...
 ÖCS: Picsa.
 MÁSIK NŐ: Pipacs!
 IÁSZON: Ami titeket illet,
 gyerekek, tudnotok kell, hogy apátok
 nem feledkezett el rólatok – éppen
 ellenkezőleg! Azon fáradozom,
 hogy nektek minél jobb és biztonságosabb életet biztosítsak.
 Csak nőjete föl! Nincs más dolgotok!
(Médiához, aki elfordulva sír.)
 Mondtam valamit, ami nem tetszett?
 MÉDEIA: Nem, dehogy. Csak a gyerekek miatt...
 IÁSZON: Ne félj semmit, én gondoskodom róluk!
 MÉDEIA: Hiszek neked. De tudod, milyenek vagyunk
 mi, nők: sírunk okkal, ok nélkül...
 IÁSZON: De mégis, miért sírsz úgy a gyerekek miatt?
 MÉDEIA: Hogyne sírnék? Hiszen én szültem őket!
 Amikor az előbb azt mondtad, hogy nőjének fel
 naggyá, erőssé, megfájdult a szívem,
 és félni kezdtem, hátha mégsem úgy lesz...

Na, de a lényeg – sütöttem a nagy napra valamit!
Iáson jobban főz, mint én, de azért megette mindig,
amiket összedobtam.
Ez most tényleg isteni lett, a nagyanyám receptje...
Egyetek! A gyerekek már ettek...

IÁSZON: Az a baj, hogy én most nem ehetek. A pocakom...
Ma is futottam...

MÉDEIA: Á, igen, én is akartam edzeni,
csak mostanában nem úgy jött ki a lépés...
(*Másik nőhöz*)

És te... Te sportolsz valamit?

MÁSIK NŐ: Nem.

MÉDEIA: Mondjuk neked nem is kell. Ilyen fiatalon én is utáltam futni.
Viszont akkor egyél belőle! Mindenképpen.
(*A másik nő eszeget, szinte riadtan.*)

MÉDEIA: Na, ízlik?

MÁSIK NŐ: Isteni finom... tényleg.

MÉDEIA: Most viszont a gyerekeknek már ideje lenne lefeküdni.

Ki takarítja fel ezt a sok szart a földről?

Anya pihenni akar végre. Iáson!

Menjetek most el! Kérlek! Elég volt mára ennyi!

IÁSZON: Rendben. Köszí mindent. Pihenj! Majd beszéljünk!

Praktikus dolgokról is... Sziasztok, prücskök!

(*Iáson és a másik nő el. Médeia hallgatózik utánuk, és elképzei a nő halálát. Közben a gyerekek szólongatják, de nem válaszol.*)

MÉDEIA: Hirtelen fehérre sápad, és reszketni kezd,
oldalazva tántorog, leroskad – épp idejében, különben a földre esik!
A szája habzik, a szeme kidülled, holsápadt – felüvölt a rémülettől és
a borzalomtól.

Végül nem bírja már tovább, úgy eltorzul,
hogy ember fel nem ismeri a tulajdon apján kívül:
nincs bájos arca már, se tiszta tekintete.

Fejéből véres tűz csöpög le, a húsa úgy olvad le csontjáról,
mint a gyanta, cseppekben, ahogy láthatatlanul
rág rajta a méreg – iszonyú látvány!

Senki nem mer a holttestéhez érni.

Arról, hogy ebből mi következik énrám nézve,
nem mondok semmit.

Megtanultam, hogy az emberi élet
csak árnyék, és azt is, hogy akiket
a legbölcsebbnek tartunk,
a szavaikból ítélve, milyen gyakran
követik el épp ők a legnagyobb örültségeket.
Mert az ember sosem boldog, boldog – az egy sincsen közöttünk!
Ti se lesztek boldogok.

Soha!

A kezeteket, adjátok ide, hadd csókoljam meg!
Oh, kis pici, szépséges kezecskék, ti édes, drága szájak...
Milyen szépek vagytok, milyen nagyon szép az arcotok –
Öleljetek meg, öleljetek...
Milyen selymes a bőrtök, milyen
jó illatú a lélegzetetek...

Azt gondolom, boldogabb az az ember,
akinek nincsen gyermeke.

Aki sosem tudja meg: végül
öröme vagy bánatára szülte,
nevelte föl őket... *(Bújócskázni kezdenek, a gyerekek kacagnak, sikongat-*
nak) 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 9 és fél, 9 és háromnegyed, tíz.

(Médéia megöli a gyerekeit. Bátyot a takarásban, Öcs felé egy kalapáccsal a
kezában elindul.)

BÁTY: Anya, te győztél!

ÖCS: 1, 2, 3... *(Sötét)*

(A fiúk, mint két angyal, fölegyenesedve a színpad két szélére állnak.)

GYEREKEK DALA Föld, látod ezt? Te fényes Nap az égben, látod?

(Látod ezt az elátkozott nőt?)

Mindjárt megöli őket! A saját fiait!

(Kezet emel tulajdon gyermekére!)

Ó, Nap, Zeusz fia, kérlek, ne hagyd!

Tartsd vissza! Kergesd ki a házból
a fúriát, kit megszálltak a démonok!

Hát kőből van a szíved,

vagy vasból? Hogy tudod megölni

saját gyermekeid, tulajdon

méhed gyümölcseit – saját kezeddél?

Minden hiába volt: hiába szültél

fájdalmak közt két kedves gyermeket,

jobb lett volna neked, ha elnyel
a tengervíz a sziklás, vad szorosban,
ha soha nem teszed a lábad erre a földre!
Te szegény nyomorult, miért szakadt
olyan nehéz gyűlölet a szívedre,
hogy gyilkolnod kellett, és gyilkolnod megint?
Bárcsak ne is létezne inkább
szerelem, ha ilyen kegyetlen
szenvédést hoz az emberekre!
(Messziről halljuk Iászón üvöltését. Beront, körülnéz, zaklatott.)

IÁSZON: Médeia! Médeia!

IÁSZON (észreveszi a halott gyerekeket, elhányja magát)

MÉDEIA: Most már tudod, hogy mi a fájdalom!

(Médeia megtáncoltatja a férjét. A történet elejéhez hasonló módon most Iászón omlík össze és bénul le. Így táncolnak együtt, Médeia viszi a férfit örülten keringőzve, közben a halott gyerekek nézik őket. Médeia sárkányfogaton elrepül.)

VÉGE

Székely Csaba

UTÁLOM, HA SZÍNPADON POLITIZÁLNAK

KÉT EGYFELVONÁSOS

1956

Szereplők:

SZANDRA, színésznő (az előadásban FELESÉG)
TAMÁS, színész, Szandra férje (az előadásban FÉRJ)
PÉTER, fiatal színész (az előadásban ÚJSÁGÍRÓ)
ILDIKÓ, rendező (az előadásban PANNI)
ENDRE, színházigazgató

1.

Félreeső asztal egy kocsmában 1956 tavaszán.

FELESÉG és ÚJSÁGÍRÓ az asztalnál ülnek. Odalép hozzájuk PANNI.

PANNI (*unottan*): Mi legyen?

FELESÉG: Én egy kávét kérek.

ÚJSÁGÍRÓ: Én egy hosszúlépést. Milyen boruk van?

PANNI: Fehér.

ÚJSÁGÍRÓ: Rizling esetleg?

PANNI: Fehér.

ÚJSÁGÍRÓ: Jó, de az milyen?

PANNI (*vállat von*): Sárga.

ÚJSÁGÍRÓ: Köszönöm, jó lesz.

PANNI: Remélem is. (*Indul.*)

ÚJSÁGÍRÓ: Várjon csak!

PANNI megáll, ránéz.

Fehér bor nincs véletlenül? Inkább abból kérnék. Ha van.

PANNI sóhaj, majd kimegy.

(Feleségnek) Ennek meg mi baja?

FELESÉG: Panni ilyen. Amikor jókedvű.

ÚJSÁGÍRÓ: Ismeri?

FELESÉG: Még a gimnáziumból.

ÚJSÁGÍRÓ: Szóval csak tavalyelőttről.

FELESÉG: Haha, bókolni, azt tud.

ÚJSÁGÍRÓ: Drága művésznő, nagyon köszönöm, hogy vállalja ezt az interjút!

FELESÉG: Higgye el, *ez nekem* fontos. Manapság egy futballista térdszalagjáról is többet tudunk, mint a kultúra helyzetéről. Muszáj beszélnem ezekről a dolgokról, különben úgy érzem, megfulladok.

ÚJSÁGÍRÓ: Örülök, hogy egy színész végre kimondja, milyen a kultúrpolitika.

FELESÉG: Hát én kimondom: sorvasztó, gúzsba kötő, bénító. Pedig állítólag vége a sztálinizmusnak.

ÚJSÁGÍRÓ: Én is úgy hallottam.

FELESÉG: Egyeseknek teljhatalma van, *ez* a mi bajaink kútforrása. Lehet valakinek bármilyen jó ízlése, bármilyen nagy műveltsége, akkor is megvannak a korlátai. Hát meg ha eleve korlátolt! *Ezért* nem szabadna túl nagy hatalmat adni egyetlen embernek.

ÚJSÁGÍRÓ: Kire – vagy kikre – gondol pontosan?

FELESÉG: Én csak felteszem a kérdést: ki a felelős fővárosi színházaink sematikus műsorpolitikájáért? Ki a felelős azért a kártékony, művészetellenes tevékenységért, amit nyugodtan hívhatunk kultúrpolitikai terrornak? Ha ezeket maga így leírja, az emberek tudni fogják a választ.

ÚJSÁGÍRÓ: Remélhetőleg.

FELESÉG: De ez maguknál is így van, nem? A sajtóban. Megkapják a gombot, és hozzá kell varrniuk egy kabátot.

ÚJSÁGÍRÓ: Pont erről fogok beszélni a felszólalásomban.

FELESÉG: Felszólalásában?

ÚJSÁGÍRÓ: Igen, el fogom mondani, hogy Magyarországon nincs sajtószabadság, nincs önálló gondolkodás. Az elmúlt években az a gyakorlat alakult ki, hogy fentről kijelölték az ország számára, hogy min gondolkodhatunk, mit bírálhatunk. De nekünk minden erőnkkel ragaszkodnunk kell ahhoz a jogunkhoz, hogy bírálatunk elé vonhassunk mindent, amit szükségesnek tartunk. E nélkül a szabadság nélkül az élet egy fabatkát sem ér!

FELESÉG: Egyetértek. De hol fogja ezeket elmondani?

ÚJSÁGÍRÓ: Hallott már a Petőfi Körről?

FELESÉG: Nem.

ÚJSÁGÍRÓ: Jöjjön el a jövő heti gyűlésünkre! Újságírók, történészek, tanárok vagyunk, Nagy Imre-pártiak, és ki akarjuk mondani, hogy az országot bizonyos elvtársak rossz irányba vezetik. Elfogadhatatlan, hogy ma, 1956 tavaszán még mindig ott tartunk, mint a sztálinizmus idején.

FELESÉG: Tudja, én hosszú ideig tiszteltem, becsültem Rákosi elvtársat. De az a véleményem, hogy a párt érdeke lenne, ha lemondana.

ÚJSÁGÍRÓ: Úgy van. Rákosinak távoznia kell!

Odatoppan hozzájuk FÉRJ.

FÉRJ: Tudtam!

FELESÉG: Mit keresel itt, drágám?

ÚJSÁGÍRÓ: A kedves férje?

FÉRJ: Meglátja, mennyire vagyok kedves, amikor felkenem a falra! Ki a fene maga?!

FELESÉG: Mi ez a modor, drágám?

FÉRJ: Ne drágámozz, drágám! Szóval vele találkozgatsz.

FELESÉG: Elment az eszed.

FÉRJ: El! Mert mialatt én a regényemmel vesződök, azalatt a feleségem megcsal egy gigerli majommal!

ÚJSÁGÍRÓ: Teljesen rosszul látja!

FÉRJ: Nem látom rosszul, maga igenis egy gigerli majom!

ÚJSÁGÍRÓ: Én csak interjút készítek a művésznővel!

FÉRJ: Interjút? Akkor hol a notesze meg a tolla?

ÚJSÁGÍRÓ: Még nem vettem elő.

FÉRJ: Tudom én, mit akart maga elővenni! Azonnal jöjjön ki, hogy szétverjem a képét!

Megragadja Újságíró gallérját. Jön PANNI egy tálcával, rajta két fröccs.

FELESÉG: Ezt *most* hagyd abba!

PANNI: Igazat mond az elvtárs: interjúzni akart.

FÉRJ: Parancsol?

PANNI (*unottan*): T. A., a *Szabad Nép* szerkesztője 16 óra 3 perckor találkozott M. Á. színművésznővel interjú lebonyolításának céljából, és némi akadémikuskodás után fehérbor fröccs elfogyasztása mellett döntött. Kiderült, hogy kettejük politikai nézetei egyezést mutatnak, és mindketten Rákosi elvtárs lemondását szorgalmazzák.

FÉRJ: Mi?

PANNI: Az interjú előkészítése során kirajzolódott, hogy M. Á. művészről szerint a kulturális élet túlságosan központosított, T. A. pedig szervezője a frissen alakult Petőfi Körnek, ahol Nagy Imre-párti értelmiségiek fejtik ki gondolataikat olyan kérdésekről, mint például a sajtó szabadsága. Jövő héten tartandó gyűlésükre M. Á. színművésznőt is invitálta, akinek egyelőre nem állt módjában elfogadni a meghívást, dúvadként viselkedő házastársának váratlan közbelépése okán.

A fröccsöket az asztalra helyezi.

FÉRJ: Ó, drágám, én vagyok az ország leghülyébb embere!

FELESÉG: Ugyan már! Majd, ha meghalt az illető. Akkor te veszed át a helyét.

FÉRJ: Bocsáss meg! Az elvtárs is bocsásson meg! De ezt leszámítva: megőrültek?! Rendszerellenes tanácskozás egy presszóban?!

PANNI: Ami engem illet... *(Inti, hogy cipzár van a száján)* De csendesebben, ha kérhetem! Nem akarok bajt.

Mindhárman bólogatnak. PANNI távozik.

ÚJSÁGÍRÓ: Nem rendszerellenes tanácskozást folytattunk, csak beszélgettünk a személyi kultuszról.

FÉRJ: A személyi kultusz, az valami szörnyűséges átok: egyetlen ember gondolatai parancsolnak kilencmilliónak... Milyen mérhetetlen szakadékaik nyílnak így a tévedésnek, a hibának, a bűnnek!

ÚJSÁGÍRÓ: Ugye? Jöjjön el a Petőfi Körbe, és mondja el!

FÉRJ: Hogy én? Nem örültem meg.

FELESÉG: De igen, drágám! Úgy értem, ott kell lenned.

FÉRJ: Az a baj, hogy pár ezer ember, nagyjából mindig ugyanazok, az egyik vitáról a másikra jár, kiadja keservét, és megnyugszik, mert visszanyerte szólásszabadságát, és vele együtt reményeit is. Puffogatjuk szavainkat, és nem vesszük észre, azok csak szavak maradnak, és semmi sem változik. Nem tudom magamtól elhárítani a gyanút, hogy mindez egy jól átgondolt lélektani terv keretében engedélyeztetik, mert ha a kazánban túlságosan megnőtt a gőz nyomása, akkor ki kell nyitni egy szelepet.

ÚJSÁGÍRÓ: De együtt csinálhatnánk akkora gőzt, hogy robbanjon az a kazán! Maga nem vágyik a szabadságra?

FÉRJ: Szabadság... Azt nem nekünk találták ki, elvtárs. A viszontlátásra!

Szünet. Mindhárman ILDIKÓra néznek.

ILDIKÓ: Oké, köszönöm! Tizenöt perc szünet.

SZANDRA, TAMÁS és PÉTER kimennek. Jön ENDRE.

(Endrének) Na mit szólsz?

ENDRE *(szinte rémült)*: Hát ez... ez...

ILDIKÓ (*félreérti, dicséretnek veszi*): Ugye?

ENDRE: Döbbenetes.

ILDIKÓ: Szerintem is.

ENDRE: Mért csinálod ezt velem?

ILDIKÓ: Ennyire tetszett? És ez még csak az eleje. (*Szünet*) Mi az, mit vágsz ilyen arcot?

ENDRE: Nézd, én téged nagyon jó írónak és rendezőnek tartalak. És színésznek sem voltál utolsó tizenkilenc éve a *Dzsungel könyvében*. Úgy-hogy ne érts félre, jó?

ILDIKÓ: Jaj! Ennyire szar?

ENDRE: Hogy mondjam. (*Szünet*) Ildikó, én nem tudom, hogy ez mi volt, de nem ezt beszéltük meg.

ILDIKÓ: Szóval ennyire szar. Uh! Én megmondtam, hogy kár beülnöd, mert ma csak részpróbázunk. De ne ítéld korán! Később az újságíró összebarátkozik az íróval, együtt szervezik a forradalmat, de aztán mégis beleszeret a színésznőbe – szerelem, szabadság, tragédia, minden!

ENDRE: Nem értesz. Összefoglalom, jó? Hetven éve volt az '56-os forradalom. Felkértelek, hogy írd nekünk erre az alkalomra egy darabot, és rendezd is meg. Erre kértelek fel.

ILDIKÓ: Igen.

ENDRE: Akkor miért nem '56-ról szól a darab?

ILDIKÓ: Hogy érted, hogy nem '56-ról szól?

ENDRE: Te is tudod, mennyire utálok, ha színpadon politizálnak. Erre mit csinálsz? Telenyomod az egészet politikával.

ILDIKÓ: De politika nélkül hogy lehet '56-ról beszélni? Meséljem el, milyen év volt 1956 a kínai horoszkóp szerint?

ENDRE: Azt mesélsz, amit akarsz, de mért kell teleszórni aktuálpolitikai utalásokkal?

ILDIKÓ: Én? Teleszórtam?

ENDRE: Mi az, hogy teleszórtad? Bayer Zsolt fél év alatt nem tud annyit kurvaanyázni, mint ahány aktuálpolitikai utalást te ebbe belenyomtál.

ILDIKÓ: Itt semmilyen aktuálpolitikai utalás nem volt.

ENDRE: Semmilyen? Tehát kizárólag '56-ra vonatkozik, hogy rossz a kultúrpolitika, nincs sajtószabadság, nincs demokrácia ésatöbbi?

ILDIKÓ: Kizárólag '56-ra.

ENDRE: Értem. (*Dörzsölni kezdi a homlokát.*)

ILDIKÓ: Most mit csinálsz?

ENDRE: Amíg szundítottam, valaki ráírhatta a homlokomra, hogy hülye vagyok, különben el nem tudom képzelni, miért nézel ekkora hülyének.

ILDIKÓ: Nem nézlek hülyének, Endre. Tényleg ezekről a kérdésekről beszélgetett az értelmiség '56-ban.

ENDRE: Biztos, hogy nem így beszélgettek.

ILDIKÓ: Pedig de: amit a szereplők szájából hallottál, az korabeli dokumentumokból származik. Nem érezted, hogy régies? „Engedélyeztetik”, „kútforrása”, „fabatkát sem ér”... A mondatok többsége elhangzott.

ENDRE: Nem hangozhattak el így.

ILDIKÓ: Szerkesztve vannak, meg többektől származnak, de ezek tényleg akkori írók és újságírók szavai. Déry Tibor, Tábori András, Gergely Erzsébet...

ENDRE: Még egyszer mondom: ezek a szavak nem hangozhattak el így. Érted?

Szünet.

ILDIKÓ: Értem, csak azt nem értem, hogy miért kell ezt értenem.

ENDRE: Mert úgy néz ki, hogy a premieren itt lesz a... *(Halkan)* Viktor.

ILDIKÓ: Ki lesz itt a premieren?

ENDRE: Viktor.

ILDIKÓ: A Bodó?

ENDRE: Az, bazdmeg! Meg a Klausmann a *Szerencsekerékből*.

ILDIKÓ: Itt lesz az Orbán? Hogyhogy? Nem úgy volt, hogy utálja a színházat?

ENDRE: Lehet, hogy utálja, de a téma szerintem érdekli. Úgyhogy olyan előadást kell csinálni, ami neki is tetszik, az M1 is boldogan beszámol róla, és Bayer Zsolt sem küld el miatta a kurva anyámba.

ILDIKÓ: Bocs, de mi kinek csinálunk színházat, a közönségnek vagy a kormánynak?

ENDRE: Azért vagyok én az igazgató, mert azt ígértem, hogy ebben a színházban nem lesz politizálás. És tudod, miért? Mert amint politizálni kezdesz, rögtön megosztó leszel, és én mélyen hiszek abban, hogy a művészetnek nem megosztania kell, hanem összehoznia az embereket. Különösen most, amikor ilyen kiélezettek az ellentétek, és ömlik a gyűlölet minden oldalról. Az én közönségem szórakozni jár ide, és nem azért, hogy ugyanazt lássa a színpadon, mint ami odakint van az utcán. Szeretném, hogy legalább mi, itt, ezen a kis szigeten, legalább mi hadd képviseljük a normalitást. Jó? Ennyit szeretnék. *(Elérzékenyen)* Kérlek, ne akard ezt tönkretenni!

ILDIKÓ: De hát nem akarok én tönkretenni semmit, én csak egy előadást szeretnék csinálni '56-ról!

ENDRE: És én ebben messzemenően támogatlak. De '56-ról szóljon az az előadás! Legyen pártatlan és politikamentes, jó?

ILDIKÓ: Két hét múlva bemutató. Tényleg azt várod tőlem, hogy...?

ENDRE (*közbevág*): Ha nem teszed meg, nincs bemutató.

ILDIKÓ: Nem mondod komolyan.

ENDRE: Nagyon komolyan mondom.

ILDIKÓ: És mégis, hogy csináljam?

ENDRE: Először is dobod ki belőle a célozgatásokat. Például, hogy futballistákról többet tudunk, mint a kultúráról.

ILDIKÓ: De hát az elhangzott.

ENDRE: Nem hangzott el. Aztán tedd egyértelművé, hogy szocializmus van, és ezek a szereplők nem valami hős ellenzékiek, hanem párttagok. Csak a sztálinista túlzásokkal van bajuk, meg Rákossal, nem a fő iránnyal. És finomíts rajta! Nem kell az a sok nyavalygás a szabad sajtóról, különben még azt hiszik, hogy a kormányt támadjuk.

ILDIKÓ: Azt mégsem írhatom, hogy szabad a sajtó. Vagy szerinted szabad volt a sajtó az '50-es években?

ENDRE: Miért, szabad volt valaha is? Akkor meg? Főlözleges lovagolni rajta. Aztán az a sok rinyálás a kultúrpolitikáról. Ha annyira rossz volt, hogyhogy olyan jól éltek a színészek?

ILDIKÓ: A Rákosi-korszakról beszélünk, könyörgöm! Elnyomás volt!

ENDRE: Elnyomás, elnyomás. Mért, Horthy jobb volt?

ILDIKÓ: Valamiért csak kitört az a rohadt forradalom, az isten szerelmére!

ENDRE: Persze, persze, de szabadság helyett inkább a szerelemre helyezzük a hangsúlyt, jó? Az sokkal érdekesebb. Kultúrpolitika helyett hálószoza. Az újságíró kezdjen el már most udvarolni annak a színésznőnek, a nő veszettül kívánja őt, szikrázzon a levegő az erotikától! Úgyhogy szállj le a szabadságról, jó? Mindennél fontosabb a béke! Ezt kell üzenni. És akkor hálás a néző.

ILDIKÓ: Az a bizonyos.

ENDRE: Csináld meg, jó? Kösz! Most rohannom kell.

Kisiet. ILDIKÓ tanácstalanul néz utána. Sötét.

2.

SZANDRA a színészbüfében kávézik. PÉTER érkezik egy pohár vízzel, és odaül hozzá.

PÉTER *(miután leült)*: Leülhetek?

SZANDRA: Biztos, hogy jó ötlet? Tamás mindjárt itt lesz.

PÉTER: Még mindig morcos?

SZANDRA: Morcos? Ma reggel azt mondta, ráhúzná a szádat a 6-os villamos ütközőjére, és végigvonszolna a városon, miután teleszórta a villamospályát sárga végű fecskendőtűkkel a Széll Kálmán tértől a Móricz Zsigmond körtérig.

PÉTER: Elég részletgazdag elképzelés. De miért haragszik rám ennyire?

SZANDRA: Hogyhogy miért? Hát a tegnapi miatt.

PÉTER: De hát nem is történt semmi. Te elmesélted, hogy sikerült féláron megvenned a repjegyet Berlinbe, mire én annyit mondtam, hogy „na-hát, mekkora mázli!” Ő meg a pult másik végéből ezt úgy értette, hogy „ma rád akarok mászni.” *(Sóhaj)* Tegnapig azt hittem, hogy a féltékenységgel elvakít, de most már tudom, hogy süketté is tesz.

SZANDRA: Csak feszült. A költözés miatt.

PÉTER: Pont erről akartam beszélni. Biztos, hogy jól átgondoltad? Ezt a Németországba költözést?

SZANDRA: Te is látod, mi van itthon. Ezenkívül Tamás úgy érzi, hogy már nem találhatnak rá a megfelelő szerepek. Úgyhogy...

PÉTER: Pedig ebben az előadásban is féltékeny férjet játszik. Ennél testhezállóbb szerepet?

SZANDRA: Hát ja, de ez a mostani az első olyan szerepe, az utóbbi... nem is tudom, mióta, hogy két mondatnál hosszabb szövege van. Ha ez így megy tovább, koporsóba kerül. Vagy rosszabb: vidékre. Úgyhogy inkább elhagyja a színészi pályát.

PÉTER: Helyette inkább a villamospályára összpontosít. Sárga végű fecskendőtűkkel.

SZANDRA: Amúgy nagyjából igen. Ért a villanyszereléshez.

PÉTER: Tényleg?

SZANDRA: Aha, az lesz az első munkahelye Németországban.

PÉTER: És neked kinéz ott valami?

SZANDRA: Hosszú évek kemény munkájába került, hogy ne tanuljak meg németül. Szóval egyelőre nem sok.

PÉTER: Úgy látom, inkább ő akar menni.

SZANDRA: Nekem sem jó itt. Amikor nap mint nap azt látod, hogy minden mennyire... Áh, kár is kimondani.

PÉTER (*Szandrát utánozva*): „Hát én kimondom: sorvasztó, gúzsba kötő, bénító.”

SZANDRA (*mosolyog*): Csoda, hogy színpadra engedik ezt a darabot, nem? Mi lesz, ha megnézi egy államtitkár vagy miniszter?

PÉTER: Á, nem járnak ezek színházba. Itt nem lehet szotyizni, és ha elrontod a szöveget, senki sem fúj szabadrúgást. (*Szünet*) Az viszont könnyen lehet, hogy egy stréber firkász ír majd az előadásról egy feljelentő cikket, és akkor jön a nagy lejárata.

SZANDRA: Látod, az ilyenek miatt nem lehet itt maradni. Kész '50-es évek-paródia.

PÉTER: Te pedig emigrálsz, mint az '56-osok.

SZANDRA: Igen. Mint az '56-osok.

PÉTER: Tamás beszél németül, szereti a német humort, téged viszont *itt* szeretünk. Itt kéne maradnod, ahol szeretnek téged.

SZANDRA: Addig szeretnek, amíg el nem vállalom valamit, amit szerintük nem kéne. Akkor aztán rám zúdítják, hogy lefeküdtem a hatalomnak, meg hogy *van az a pénz*. Minden felkérésnél át kell gondolnom, hogy ha ígent mondok, vajon hány százalékban számítok árulónak. Nem akarok ebben élni.

PÉTER: Nem fog hiányozni... (*Körbemutat*) ez?

SZANDRA: De, biztosan. Csak... franc tudja. Ilyenkor mérlegre teszed a dolgokat: vagy azt csinálod, amit szeretsz, de közben felhergelt, neurotikus emberek között kell élned, és félsz, hogy bármikor hutuk és tuszik lehetünk... és ez elszívja belőled a... mindent elszív; vagy csinálsz valami mást, valami szart, de azt legalább ott csinálod, ahol nem ömlik rád a hazugság meg a mocsok nap mint nap. Ott, ahol lehet élni. És mindig az életet kell választani. Mindig.

PÉTER: Ja. Ez az utolsó, ez amúgy egy motivációs idézet a Facebookról?

SZANDRA: Nem. Apám mondta nekem a halálos ágyán.

PÉTER: Jaj, ne haragudj! Én csak oldani próbáltam...

SZANDRA: Ő viszont a Facebookon olvasta.

Nevetnek. Belép TAMÁS.

TAMÁS: Turbékolunk, nevetgélünk? De jó! Én is szeretnék nevetni.

PÉTER: Igazából szinte végig rólad beszéltünk.

TAMÁS: Szóval rajtam neveltetek.

PÉTER: Dehogy, a terveitekről beszélgettünk, meg a...

TAMÁS: Kérdeztem?

SZANDRA: Istenem, Tamás!

TAMÁS (*Péternek, a sarok felé mutatva*): Van ott egy másik asztal, ott is primán lehet heherészni. Kipróbálsz? Vagy tudom még ajánlani a liftaknát.

SZANDRA (*dühösen sóhajt, feláll és kimegy*): Most meg hova...? (*Péternek*)

Látod? Látod, mit teszel velem?

PÉTER: Nem is csináltam semmit.

TAMÁS: Mondd csak, gondoltál már a nőülésre? Lenne egy saját feleséged... nem kéne a máséval foglalkoznod...

PÉTER: Most meg akarod kérni a kezem?

TAMÁS: Vicces fiú vagy te. Azt hiszed, csak mert te kapod a főszerepeket, minden mást is megkaphatsz, mi?

PÉTER: Csak oldani próbáltam a hangulatot.

TAMÁS: Én meg a hulládat fogom feloldani folyosóban, ha nem szállsz le a feleségedről.

PÉTER: Hogy miben fogod feloldani? Folyosóban?

TAMÁS: Folyosóban.

PÉTER: Mi az a folyosó?

TAMÁS: Nem jártál iskolába? Meg is látszik.

PÉTER: Erre nem emlékszem. Nem sósavra gondolsz?

TAMÁS: Nem. Folyosóra.

PÉTER: Életemben nem hallottam.

TAMÁS: A *Breaking bad*-et láttad?

PÉTER: A mit?

TAMÁS: A sorozatot. *Totál szívás* a magyar címe.

PÉTER: Elég hülye cím.

TAMÁS: Ezzel nem mondtál újat. Láttad?

PÉTER: Nem. Miért?

TAMÁS: Abban használnak folyosót a hullák eltüntetéséhez.

PÉTER: Nem győztél meg.

TAMÁS: Hát pedig az szétmarja az üveget is, nemcsak a hullákat.

PÉTER: A folyosó létezéséről nem győztél meg.

TAMÁS: Mondom, hogy a *Breaking bad*-ben használják!

PÉTER: Nem láttam a *Breaking bad*-et, és én is tudok olyanokat mondani, hogy a *Született feleségek*-ben takonysavat használnak.

TAMÁS: De takonysav nincs, folyosó meg van!

PÉTER: Igen? Mi a képlete?

TAMÁS: Nem tudom, hogy mi a képlete, meg le is szarom, mert most nem a savak képlete a fontos, hanem a feleségemről való leszállás!

PÉTER: Ha ez annyira fontos, akkor mért nem szállsz le róla *te*? Önálló ember, hadd döntse el ő, kivel és melyik országban szeretne élni.

Szünet.

TAMÁS: Jobb, ha elhúzol, mielőtt meg találnám ragadni azt a vizespoharat, és a torkod el találna vágódni tőle.

PÉTER: Vizespohártól nem vágódik el az ember torka, Tamás.

TAMÁS: Egy próbát azért megér. *(Felemeli a vizespoharat, és tesz két lépést PÉTER felé.)*

PÉTER: Jó, jó. Leléptem.

Kimegy. TAMÁS leereszti a poharat. PÉTER visszalép.

Nem lehet, hogy a kénsavra gondoltál?

TAMÁS dühösen utánavágja a poharat, PÉTER eltűnik. Egy másik bejáraton belép ILDIKÓ.

ILDIKÓ: Többiek?

TAMÁS leroskad az egyik székbe.

TAMÁS: Nem bírom.

ILDIKÓ: Mi az?

TAMÁS: Nem csinálom ezt tovább. *(A tenyerébe temeti az arcát, zokogni kezd.)*

ILDIKÓ *(odalép hozzá, aggódva megfogja a kezét)*: Na, semmi baj! Mi történt?

TAMÁS *(pityereg)*: Tudom, hogy engem mindenki utál. De ilyet akkor se lehet. Velem nem. Direkt ki akar készíteni. Leléptem, Ildikó, keress valaki mást!

ILDIKÓ: Mit hülyéskedsz? Két hét múlva bemutató.

TAMÁS: Utálj te is nyugodtan. Tudom, hogy utálsz. De én ezzel az alakkal... aki a feleségemet...

ILDIKÓ: Ó, értem!

TAMÁS: Én vele nem lépek együtt színpadra.

ILDIKÓ *(a két tenyerébe veszi Tamás arcát)*: Dehogyan utállak. Miről beszélsz?

Belép SZANDRA.

Na. Szeretlek.

SZANDRA megtorpan. ILDIKÓ nekinyomja a homlokát Tamás homlokának. SZANDRA ezt olyan szögéből látja, hogy számára csókolózásnak tűnhet, ezért megfordul és kimegy.

Nézd, úgyis kell néhány apró változtatás a szövegben. Beleírok neked valamit, amitől jobban érzed magad. Oké? Próbáljuk ki! Ha nem tetszik, leléphetsz, de holnap ezt még próbáljuk ki. Oké?

Sötét.

3.

Ugyanaz a kép, mint az első jelenetben. FELESÉG és ÚJSÁGÍRÓ az asztalnál ülnek. Odalép hozzájuk PANNI.

PANNI (*unottan*): Mi legyen?

FELESÉG: Én egy kávét kérek. A férjem meg egy csókot.

PANNI/ILDIKÓ nem érti.

ÚJSÁGÍRÓ: Én egy hosszúlépést. Milyen boruk van?

PANNI: Fehér.

ÚJSÁGÍRÓ: Rizling esetleg?

PANNI: Fehér.

ÚJSÁGÍRÓ: Jó, de az milyen?

PANNI (*vállat von*): Sárga.

ÚJSÁGÍRÓ: Köszönöm, jó lesz.

PANNI: Remélem is. (*Indul.*)

ÚJSÁGÍRÓ: Várjon csak! (*PANNI megáll, ránéz.*) Fehér bor nincs véletlenül?

Inkább abból kérnék. Ha van. (*PANNI sóhajt egyet, majd kimegy. Feleségnek*) Ennek meg mi baja?

FELESÉG: Panni egy kurva.

ILDIKÓ (*súgva kintről*): Ne térjünk el a szövegtől!

ÚJSÁGÍRÓ: Ismeri?

FELESÉG: Még útszéli örömlány korából.

ILDIKÓ (*súgva kintről*): Nem ez a szöveg, bazdmeg!

ÚJSÁGÍRÓ: Öö... Szóval csak tavalyelőtről.

FELESÉG: Haha, bókolni, azt tud.

ÚJSÁGÍRÓ: Ha van kinek! Drága művésznő, nagyon köszönöm, hogy vállalja ezt az interjút!

FELESÉG: Higgye el, ez *nekem* fontos. Muszáj beszélnem ezekről, különben úgy érzem, megfulladok.

ÚJSÁGÍRÓ: Örülök, hogy egy színész végre kimondja, milyen a kultúrpolitika.

FELESÉG: Hát én kimondom: nem is olyan rossz! Leszámítva azt a pár sztálinista túlzást.

ÚJSÁGÍRÓ: Igen, vannak apró túlzások, de az irány, az jó.

FELESÉG: Egyesek azt hiszik, hogy az iránnyal van a baj, *ez* a mi bajaink kútforrása. Lehet valakinek bármilyen jó ízlése, bármilyen nagy műveltsége, akkor is tévedhet, amikor a pártot kritizálja. *Ezért* nem szabadna elhamarkodottan ítélni.

ÚJSÁGÍRÓ: Kire – vagy kikre – gondol pontosan?
 FELESÉG: A férjemre. Folyton a pártot szapulja.
 ÚJSÁGÍRÓ: Ne mondja! Mekkora ökör!
 FELESÉG: Pedig ő is párttag, akárcsak mi.
 ÚJSÁGÍRÓ: Drága művésznő, maga sokkal jobbat érdemelne!
 FELESÉG: Gyakran felteszem magamnak a kérdést: ki a felelős az én sematikus szexuális életemért? Ki a felelős azért a kártékony viselkedésért, amit nyugodtan hívhatunk házastársi terrornak? Gondolom, sejti a választ.
 ÚJSÁGÍRÓ: Együttérzek, szépséges művésznő.
 FELESÉG: Csak nem ez van maguknál is otthon?
 ÚJSÁGÍRÓ: Ó, én facér vagyok.
 FELESÉG: Én meg odavagyok a facér... De hogyhogy egy ilyen férfi, mint maga, egyedülálló?
 ÚJSÁGÍRÓ: A párom nem bírta elviselni, hogy túl jó vagyok az ágyban.
 FELESÉG: Ah!
 ÚJSÁGÍRÓ: A munkámmal is folyton kifogásai voltak. Propagandistának tartott, csak mert központilag irányított sajtóban dolgozom.
 FELESÉG: Micsoda ostoba liba!
 ÚJSÁGÍRÓ: Igen, folyton ezen lovagolt.
 FELESÉG: Én egész máson lovagoltam volna.
 ÚJSÁGÍRÓ: Mondtam is neki: szívem, ez mindig is így volt. A sajtószabadság Magyarországon azt jelenti, hogy azt írjuk meg, amit szabad. Egyébként a felszólalásomban is erről fogok beszélni. Elmondom, hogy jogunkban áll elvárni, hogy fentről kijelöljék, min gondolkodhatunk, és mit bírálhatunk. Enélkül az élet egy fabatkát sem ér!
 FELESÉG *(ezalatt egyre inkább izgalomba jön)*: Egyetértek. De hol fogja ezeket elmondani?
 ÚJSÁGÍRÓ: Hallott már a Petőfi Körről?
 FELESÉG: Nem.
 ÚJSÁGÍRÓ: Jöjjön el a jövő heti gyűlésünkre! Újságírók, történészek, tanárok vagyunk, Nagy Imre-pártiak, és ki akarjuk mondani, hogy bár nem kell nagyobb sajtószabadság, és a kultúrpolitika is sokkal jobb, mint Horthy idején, ugyanakkor az országot bizonyos elvtársak rossz irányba vezetik. Elfogadhatatlan, hogy ma, 1956 tavaszán még mindig ott tartunk, mint a sztálinizmus idején.
 FELESÉG: Tudja, én hosszú ideig tiszteltem, becsültem Rákosi elvtársat. De az a véleményem, hogy a párt érdeke lenne, ha lemondana.

ÚJSÁGÍRÓ: Úgy van. Erre a fajta szabadságra van szükségünk, nem sajtósza-
badságra: Rákositól kell megszabadulni!

Mostanra FELESÉG már rámászott ÚJSÁGÍRÓra. Betoppan FÉRJ.

FÉRJ: Tudtam!

FELESÉG (*úgy tesz, mintha Újságíró válláról söpörne le valami szöszet, majd
visszaül a helyére*): Mit keresel itt, drágám?

ÚJSÁGÍRÓ: A kedves férje?

FÉRJ: Meglátja, mennyire vagyok kedves, amikor felkenem a falra! Ki a fene
maga?!

FELESÉG: Mi ez a modor, drágám?

FÉRJ: Ne drágámozz, drágám! Szóval vele találkozgatsz.

FELESÉG: Elment az eszed?! Most találkoztunk először.

FÉRJ: Hogy vagy képes megcsalni egy ilyen gigerli majommal?

ÚJSÁGÍRÓ (*talpra szökken*): Teljesen rosszul látja!

FÉRJ: Nem látom rosszul, maga igenis egy gigerli majom! (*Lekever Újság-
írónak egy pofont.*)

ÚJSÁGÍRÓ: De kérem! Én csak interjút készíték a művésznővel!

FÉRJ: Interjút? Akkor hol a notesze meg a tolla?

*Lekever még egy pofont, nagyobb, mint az előző. ÚJSÁGÍRÓ szívósen visz-
szaütne, de visszafogja magát. Helyreigazítja az állkapcsát.*

ÚJSÁGÍRÓ: Még nem vettem elő.

FÉRJ: Tudom én, mit akart maga elővenni!

*Lekever ÚJSÁGÍRÓnak egy hatalmas pofont, aki átrepül az asztalon, és beesik
az asztal mögé.*

FELESÉG: Hagyd abba! (*Felsegíti Újságírót. Közben simogatja, és tüntetően
néz Férjre.*)

Jön PANNI egy tálcával, rajta két fröccs.

PANNI: Igazat mond az elvtárs: interjúzni akart. Eredetileg.

FÉRJ: Parancsol?

PANNI (*unottan*): T. A., a Szabad Nép szerkesztője 16 óra 3 perckor találko-
zott M. Á. színművésznővel interjú lebonyolításának céljából, és némi
akadékoskodás után fehérbor fröccs elfogyasztása mellett döntött. Ki-
derült, hogy kettejük politikai nézetei egyezést mutatnak, és mindketten
Rákosi elvtárs lemondását szorgalmazták.

FÉRJ: Mi? Megőrültek?! Rendszerellenes tanácskozás egy presszóban?!

PANNI: Ami engem illet... (*Inti, hogy cipzár van a száján*) De csendesebben,
ha kérhetem! Nem akarok bajt.

Mindhárman bólogatnak. PANNI távozik.

ÚJSÁGÍRÓ: Nem rendszerellenes tanácskozást folytattunk, csak beszélgettünk a személyi kultuszról.

FÉRJ: A személyi kultusz, az valami szörnyűséges átok: egyetlen ember gondolatai parancsolnak kilencmilliónak... Milyen mérhetetlen szakadékaik nyílnak így a tévedésnek, a hibának, a bűnnek!

ÚJSÁGÍRÓ: Ugye? Jöjjön el a Petőfi Körbe, és mondja el!

FÉRJ: Hogy én? Nem örültem meg.

FELESÉG: De igen, drágám. Ne csak nekem panaszkodj.

FÉRJ: Az a baj, hogy pár ezer ember, nagyjából mindig ugyanazok, az egyik vitáról a másikra jár, kiadja keservét, és megnyugszik, mert visszanyerte szólásszabadságát, és vele együtt a reményeit is. Puffogatjuk szavainkat, és nem vesszük észre, azok csak szavak maradnak, és semmi sem változik. Nem tudom magamtól elhárítani a gyanút, hogy mindez egy jól átgondolt lélektani terv keretében engedélyeztetik, mert ha a kazánban túlságosan megnőtt a gőz nyomása, akkor ki kell nyitni egy szelepet.

ÚJSÁGÍRÓ: De együtt csinálhatnánk akkora gőzt, hogy robbanjon az a kazán! Nem vágyik... békére?

FÉRJ: De.

Lekever ÚJSÁGÍRÓnak egy pofont, és kimegy. ÚJSÁGÍRÓ a pofontól ismét földre kerül.

ILDIKÓ: Oké, tizenöt perc szünet!

PÉTER lassan feltápáskodik, és SZANDRÁval együtt kimennek. Jön ENDRE.

ENDRE: Ildikó...

ILDIKÓ: Sokkal jobb lett, ugye?

ENDRE: Baj van.

ILDIKÓ: Mi az?

ENDRE: Belenézett egy szerkesztő az M1-től.

ILDIKÓ: A jelenetbe? Mikor?

Körülnéz.

ENDRE: Most. Ne keresd, már elment.

ILDIKÓ: Minek jött ide?

ENDRE: Megnézni, hogy leadhat-e ebből részletet a tévé. Szóval megnézte, és azt mondja, hogy ez így nem kerülhet a miniszterelnök szeme elé.

ILDIKÓ: Elvégeztem a változtatásokat, amiket kértél, nem? Rekordidő alatt. És nemcsak ezen a két jeleneten, hanem a teljes szövegen.

ENDRE: Igen, és köszönöm, hogy megtetted.

ILDIKÓ: Akkor meg? Közöld vele, hogy feldughatja magának a véleményét.

ENDRE: Ez nem egyszerűen vélemény.

ILDIKÓ: Akkor mi? Ő rendezi az előadást? Hívhatom én is Erős Antóniát, hogy vezesse helyetted a színházat?

ENDRE: Továbbra is te vagy a rendező, és korlátlan művészi szabadságot élvezel – bizonyos korlátok között. De sajnos az előadás ebben a formában igencsak sértő, és ezt figyelembe kell vennünk.

ILDIKÓ: Sértő? Kire nézve?

ENDRE: Túlságosan evidens, hogy kire gondolunk, amikor Rákosit mondunk.

ILDIKÓ: Igen: Rákosira.

ENDRE: Nem, Ildikó, nem Rákosira, hanem valaki másra, és az a valaki más nagyon rossz néven venné ezt az igazságtalan összehasonlítást.

ILDIKÓ: Esküszöm neked, hogy én kizárólag Rákosira gondoltam!

ENDRE: Nem az számít, hogy *te* mire gondoltál, hanem hogy *ők* mire gondolnak, hogy *te* mire gondoltál. Úgyhogy arra kérlek, írd át úgy, hogy a szereplők ne legyenek Rákosi-ellenesek. Jó? És kapjon nagyobb hangsúlyt a béke, meg hogy jó itt élni.

ILDIKÓ: Tudod, hogy '56-ról szól a darab, ugye?

ENDRE: Én is azt szeretném, hogy '56-ról szóljon. És ne legyenek párhuzamok a jelennel.

ILDIKÓ: Ami nem szól a jelenről, az múzeum. Színházat akarsz, vagy múzeumot?

ENDRE: Hidd el, hogy az áthallások a jelennel csak rontanak a művészi színvonalon. Ahhoz, hogy száz év múlva is érvényes legyen a darab, ahhoz ki kell venni belőle mindent, aminek aktuálpolitikai felhangja van.

ILDIKÓ: Nem lett volna egyszerűbb, ha a *Micimackót* állítjuk színpadra?

ENDRE: Egy kövér medvéről, akinek kicsüng a hasa, és az ajtót hibáztatja, amiért beszorult? Légy ésszel!

ILDIKÓ (*sóhajt*): Igaz.

ENDRE: Akkor írd át, kérlek, ezt az apróságot. Jó?

ILDIKÓ: Ezt az apróságot? Hogyne. Vagy esetleg írhatnék helyette egy háromfelvonásos operát. Ezt tudnám még javasolni. Szeretnéd, hogy írjak holnapra egy háromfelvonásos operát?

ENDRE: Egyelőre ne. Csak azt, amit megbeszéltünk. (*Indul, majd megáll*) Ja, és az a rengeteg duma, hogy nem kell szabad sajtó, az kontraproduktív, félreérthető. Dobd ki azokat a mondatokat, jó? Kösz! Meg a szexualitást is. (*Indul, majd megáll*) Még annyi, hogy sajnos hosszú is. Rövidítsd a negyedére! Ne untassuk a mi... közönségünket. Tamás szövegét például ki lehet húzni. Jó? Kösz! (*Kisiet.*)

ILDIKÓ széttárja a kezét.

4.

SZANDRA és TAMÁS a színészbüfében egy asztalnál, PÉTER távolabb.

TAMÁS: Jobban szeretem, amikor teljesen át van írva egy szöveg. Amikor csak egy kicsit van átírva, akkor keverem a korábbi verzióval.

SZANDRA: Ildikónak panaszkodj. Biztos megvigasztal.

TAMÁS *(sóhajt)*: Csak annyi, hogy összezavar a dolog. Hiába koncentrálok. Fáraszt!

SZANDRA: Ha fáradt vagy, Ildikó biztos szívesen megmasszíroz.

TAMÁS: Százszor mondtam, hogy nem történt semmi!

SZANDRA: Aha, semmi. Nem is smároltatok, meg ilyenek.

TAMÁS: Egyáltalán nem smároltunk!

SZANDRA: Aha! Én is úgy láttam.

TAMÁS: Rossz szögből láttad. Ildikó akkor se smárolna velem, ha vennék neki egy Ferrarit.

SZANDRA: Miért, inkább a Porschét szereti?

TAMÁS: Nem, hanem mert ő egy tisztességes valaki. És konfliktuskerülő. Egy jellemes... egy... egy nagyszerű emberi lény.

SZANDRA: Dicsérd még, kérlek, előttem! Az ilyesmit minden nő imádja hallani.

Belép ILDIKÓ.

ILDIKÓ: Tamás, tudnál jönni egy percre?

SZANDRA: Hogyne tudna!

TAMÁS *(Ildikónak)*: Öö... Itt nem jó?

ILDIKÓ: Meg akarok beszélni valamit a szövegeddel kapcsolatban. Gyere már!

SZANDRA: Mindjárt jön. *(Odalép Tamáshoz, és lesmárolja. Nagyon hosszan)* Mehetsz! *(Tamás enyhén kóvályogva elindul. Kimennek Ildikóval. PÉTER-nek)* Ez elveszi a kedvüket a rosszkodástól.

PÉTER: Ja. Az az egyik eshetőség.

SZANDRA: Miért, mi a másik?

PÉTER: Az, hogy most jól beindítottad a pasit, aztán elküldted egy nőhöz.

SZANDRA: Francba! Áhh! Annyira szar, hogy az egyik percben ő az, aki halálosan féltékeny, a másikban meg én!

PÉTER: Nézd a jó oldalát!

SZANDRA: Ennek mi a jó oldala?

PÉTER: Fogalmam sincs, de te mindig meglátod az ilyesmit.

SZANDRA: Annyira utáltam, ahogy viselkedett. Arra gondoltam, hogy boszszúból össze kéne jönnöm veled.

PÉTER: Nem mondtam volna nemet.

SZANDRA: Tényleg?

PÉTER: Mindig is vonzottál.

SZANDRA: Aranyos vagy.

PÉTER: Aranyos. Ezt minden pasi imádja hallani.

SZANDRA: Bocs, de ez a helyzet ráébresztett, hogy mennyire szeretem Tamást. Félek a költözéstől, de legalább mindent a nulláról fogunk kezdeni, tiszta lappal, és ez hátha jót tesz majd a kapcsolatunknak is.

PÉTER: Tudod, mi fog még jót tenni? Ha odatesszük magunkat, és csinálunk ebből egy fasza, bátor előadást. A közös siker, az összemelegít titeket. Úgyhogy gyere, és pörköljünk oda ezeknek!

SZANDRA: Igazad van! Pörköljünk oda nekik!

5.

Ugyanaz a kép, mint az első jelenetben. FELESÉG és ÚJSÁGÍRÓ az asztalnál ülnek. Odalép hozzájuk PANNI.

PANNI: Szabadság, elvtársak!

FELESÉG: Szabadság! Én egy kávé kérek.

ÚJSÁGÍRÓ: Én egy hosszúlépést. Bármilyen szőlőfajtából, amit szocialista hazánk hős borászai fáradtságos munkával megtermeltek, hogy a gyönyöző nedűt kortyolgatva megtapasztalhassuk, mennyire jó itt élni!

PANNI: Máris.

Kimegy.

ÚJSÁGÍRÓ: Drága művésznő, nagyon köszönöm, hogy vállalja ezt az interjút!

FELESÉG: Higgye el, ez *nekem* fontos. Muszáj beszélnem ezekről a dolgokról.

ÚJSÁGÍRÓ: Örülök, hogy egy színész végre kimondja, milyen a kultúrpolitika.

FELESÉG: Hát én kimondom: egyszerűen fantasztikus! Bölcs vezetőinknek hála, friss szellő járja át a kultúrát, és minden területét szocialista szellemenben rendezi át.

ÚJSÁGÍRÓ: Különösen *egy* vezetőnek lehetünk ezért hálásak.

FELESÉG: Így igaz. Jó az ízlése, nagy a műveltsége, és tévedhetetlen.

ÚJSÁGÍRÓ: Kire gondolunk?

FELESÉG: Rákosi Mátyásra!

ÚJSÁGÍRÓ: Rákosi Mátyásra!

FELESÉG: Ah, midőn ezt a nevet hallom, előnt a forróság!

ÚJSÁGÍRÓ: Engem is. Hallott már a Petőfi Körről?

FELESÉG: Nem.

ÚJSÁGÍRÓ: Nagyon helyes! Ellenforradalmi érzelmű suttyók, Nagy Imrét szeretnék népi demokráciánk élére. Messzire kerülje őket, ha békét akar!

FELESÉG: Még szép, hogy békét akarok! Hiszen dolgozó népünk létérdeke a béke! Rákosi Mátyás minden erőfeszítése arra irányul, hogy nemzetközi szinten is bátor harcot vívjon a béke megőrzéséért!

ÚJSÁGÍRÓ: Szerencsére jó kezekben van a béke ügye: a hatalmas Szovjetunió-nak és bölcs vezérének, a magyarság nagy barátjának kezében!

Betoppan FÉRJ. Megjelenik PANNI is.

FÉRJ: Szabadság, elvtársak!

ÚJSÁGÍRÓ: Szabadság!

FÉRJ: Éljen Rákosi Mátyás!

FELESÉG és ÚJSÁGÍRÓ felpattannak.

MIND: Éljen Rákosi Mátyás!

Közösen elénekelnek egy munkásmozgalmi dalt (pl. A párttal, a néppel).

VÉGE

2020

Szereplők:

SZALACSI ZITA, feleség
SZALACSI BÁLINT, férj
SZALACSI ZALÁN, fiú, tizenhét éves
POZSONYI ADÉL, feleség
POZSONYI KONRÁD, férj

1.

Előkelő budapesti lakás nappalija 2020 januárjában, szombaton. Modern berendezés. Balra ajtó a konyhába, jobbra bejárat, hátul járás az emeletre. A falon egy feszület és egy festmény pusztával, gémeskúttal. BÁLINT az asztalnál ül, pötyög egy laptopon, közben kávéat iszik. Érkezik ZITA egy bögre teával, dühösen leteszi BÁLINT elé.

ZITA: Parancsolj!

BÁLINT: Mi ez?

ZITA: A tea, amit kértél.

BÁLINT: De miért kell így odaizélni?

ZITA: Nem ízéltem oda.

BÁLINT: Csak majd' beszakadt az asztal. Valami baj van?

ZITA: Á!

BÁLINT: Mi történt?

ZITA: Semmi.

BÁLINT *(a teásbögre felé nyúl)*: Na, várjunk csak, én nem is kértem... Én kávézásba' vagyok. *(Eszébe jut)* Te kértél teát!

ZITA: Másfél órával ezelőtt!

BÁLINT: Ó! Az igazság az, hogy teljes egészében kiment a...

ZITA: Tényleg?

BÁLINT *(a laptopjára mutat, és lecsukja a fedelét)*: Hülye ügyfél itt írogat, hogy ez kell, az kell... *(Felemeli a bögrét Zita felé)* Figyelj! Kéred?

ZITA dühösen elindul kifelé. BÁLINT leteszi a bögrét és utána indul.

Várjál már! Most haragszol? (Szünet) Este elviszlek vacsorázni, mit szólsz?

ZITA: Hogy mit csinálsz?

BÁLINT: Kárpótlásképpen a teázással kapcsolatos izére. Oda megyünk, ahova a szíved diktálja. Nem muszáj Budapest, lehet vidéken is, vagy máshol.

ZITA: Aha, és Pozsonyiékkel mi lesz?
 BÁLINT: Ú, ma estére hívtuk Pozsonyiékat!
 ZITA: -tuk? *Te* hívtad meg Pozsonyiékat.
 BÁLINT: Emlékeim szerint együtt csináltuk.
 ZITA: Tudod, mit csináltunk együtt? A fiunkat. Zalánkát csináltuk együtt.
 A Pozsonyi házaspár meghívását, Bálint, azt egyedül hoztad össze.
 BÁLINT: Hogyhogy egyedül? Te kezdtél el ujjongani, amikor kiderült, hogy csak három utcára laknak.
 ZITA: Nem ujjongtam.
 BÁLINT: És mondtad nekik, hogy fussunk össze valamikor.
 ZITA: Valamikor! Te viszont rögtön rávágtad, hogy „holnap gyertek át vacsorára”. Mintha nem lenne még 364 nap az évben. Így hogy a fenébe lehet felkészülni belőlük?
 BÁLINT: Felkészülni. Mi ez, történelemóra? Ők csak a Pozsonyi házaspár, mama, nem a Pozsonyi csata.
 ZITA: Szinte semmit nem tudunk róluk, de tíz perc után meghívod őket. Ha még öt percet töltünk velük, mit csinálsz, rájuk iratod a házat?
 BÁLINT: Lerobbantunk a januári havazásban, a semmi közepén, egyedül ők álltak meg. Áthívtak melegedni az autójukba.
 ZITA: És?
 BÁLINT: 2020-ban ez nagyon nagy szó! Ezek jó emberek...
 ZITA: Igen?
 BÁLINT: ...okos emberek... Mért? Egyetemen tanítanak.
 ZITA (*lesajnálóan*): Az SZFÉ-n.
 BÁLINT: Hol?
 ZITA: Színház- és Filmművészeti Egyetem.
 BÁLINT: Ott.
 ZITA: És az szerinted jó?
 BÁLINT: Ne gyere már azzal, hogy mi lentről jövünk, meg hogy nem való nekünk az értelmiségi társaság. Más idők fújnak. Nem nekünk kell felzárkózni, ugyanis mi vagyunk fenn. A kultúremberekhez mi csak lezárkózni tudunk.
 ZITA: Nem ez a baj, hanem hogy tényleg ilyen emberekkel akarunk vacsorázni?
 BÁLINT: Nem értem, miről beszélsz.
 ZITA: Arról, hogy ezek liberálisok!
 BÁLINT (*ledöbben*): Most viccelsz.
 ZITA: Mi, nem vetted észre?

BÁLINT: Egyetemen vannak vezető izében, mégis liberálisok?
 ZITA: Klubrádió szólt az autójukban!
 BÁLINT: Nem is hallottam.
 ZITA: De azt azért hallottad, hogy valami nagykutya az SZFÉ-n, nem?
 BÁLINT: És *abból* kellett volna leszűrnöm a nagy következtetést?
 ZITA: Bálint, az SZFÉ egy liberális kultúr-Szodoma.
 BÁLINT: Egy mi?
 ZITA: Egy keresztényellenes drogfertő, egy nemzetietlen dzsenderkupleráj, egy... egy...
 BÁLINT: Tehát ezek ketten Soros-katonák.
 ZITA: Igen, és csak azért hívtak át melegedni, hogy elhitessék, mennyire jófejek, pedig valójában gyűlölik a magyarságot.
 BÁLINT: Hát ezt tényleg elrontottam. Lefűjjük a vacsorát!
 ZITA: Helyes.
 BÁLINT (*előveszi a telefonját*): Mekkora szemetek! Csak azért segítenek, hogy azt higgyük, segítenek.
Jön ZALÁN az emeletről.
 ZALÁN: Sziasztok! Elmentem. Későn jövök. Vagy még később. (*Indul jobbra, a bejárat felé.*)
 ZITA: Zalánka, várj! Hova mész?
 ZALÁN (*visszalép*): Barátomhoz. (*Indul.*)
 ZITA: Várj! Ki az?
 ZALÁN: Nem mindegy? Barátom és kész.
 ZITA: Jó, de mondd csak, ő egy... *olyan* barát?
 ZALÁN: Igen. Olyan.
ZITA és BÁLINT mosolyogva összenéznek: végre barátnője van.
 BÁLINT: Hála a Jóistennek!
 ZALÁN: Minek örültök ennyire?
 BÁLINT: Hát hogy végre egy *olyan* barátodhoz mész.
 ZALÁN: Igen, egy *olyan* barátomhoz megyek. Miért?
 BÁLINT: Már azt hittük, hogy neked sosem lesz *olyan* barátod. Akihez mész.
 ZITA: És hol lakik ez a te *olyan* barátod?
 ZALÁN: Pesten.
 ZITA: Jó, de hol?
 ZALÁN: Népszínház utca 22. Kapucsengő, majd föl a lépcsőn, jobbra ott a lift, lifttel föl a harmadikra, utána le a lépcsőn, mert félemeleten áll meg, onnan ki a gangra, és ott balra. Adjak esetleg leírást a padlócsempéjükről is?

BÁLINT: A szüleivel lakik?

ZALÁN: Nem.

BÁLINT: Nem? Mért, hány éves a kishölgy?

ZALÁN: Nem hölgy. Úr.

ZITA: Mi? Azt mondtad, hogy ő *olyan* barát.

ZALÁN: Igen. Meleg.

BÁLINT: Bassza meg!

ZITA és BÁLINT összeomlik.

ZALÁN: Most mi a baj?

BÁLINT: Mióta?

ZALÁN: Vagyunk barátok? Két hete sincs. Szilveszterkor ismertem meg.

BÁLINT: Mióta tudod, hogy... a művészbejárót kedveled?

ZALÁN: Mi?

ZITA: Mióta vagy meleg, Zalánkám?

ZALÁN: De hát nem én vagyok a meleg. Ő a meleg.

BÁLINT: Te nem vagy az?

ZALÁN: Nem.

BÁLINT: Hála a Jóistennek!

ZITA és BÁLINT boldog.

ZALÁN: Miért örültök ennyire, hogy ő meleg?

ZITA: Akkor hát csak egy barátodhoz mész!

ZALÁN: Igen, és ezt már elmondtuk hétszer. Ha szeretnétek még párszor elismételni, én nem ellenzem, de most már tényleg mennem kell.

ZITA: Várj! Ha ő nem *olyan* barátod, vagyis de, *olyan* barátod, csak nem neked, vagyis neked, csak te nem vagy *olyan*, és ez az egész nem egy párkapcsolat, mint ahogy mi hittük, akkor mi ez a bejelentés, hogy későn jössz? Miért jössz későn?

ZALÁN: Mert felkészítőt tart, és nem tudom, mikor végzünk.

BÁLINT: Mire készit fel?

ZALÁN: Egyetemre.

BÁLINT: Nem is mondtad, hogy egyetemre akarsz menni.

ZITA: Milyen egyetemre szeretnél menni, Zalánkám?

ZALÁN: Az SZFÉ-re.

BÁLINT: Bassza meg!

ZALÁN: Mi az?

ZITA: És ki ez a meleg úr, aki felkészít téged?

ZALÁN: Színész. Úgysem ismeritek. (*Indulna.*)

BÁLINT: Várj, fiam! Biztos, hogy jó ötlet egy ilyen... hőmérsékletű emberhez járni?

ZALÁN: Miért?

BÁLINT: Nagyon nem lenne jó, ha utána te is...

ZALÁN: Apa, a melegség nem olyan, hogy elkapod a 4-es 6-oson, és mire hazaérsz, meleg vagy.

BÁLINT: Jó, hát... nekem semmi bajom ezekkel... amíg a négy fal között... csak engem hagyjanak ki.

ZALÁN: Köszt, hogy szólsz, mert szex közben folyton mondogatják, hogy be kéne vonni Szalacsi Bálint építőipari vállalkozót is, de most szólok neki, hogy felejtessenek el. *(Indul.)*

BÁLINT: Várj! Öö... Miért pont az SZFÉ-re akarsz felvételizni? Annyi más hely van, ahol ugyanolyan értelmetlen diplomát kaphatsz.

ZALÁN: Eddig valahogy nem érdekelt titeket, hogy mit szeretnék, de ha már rákérdeztél: azért megyek oda, mert ez a legnagyobb álmom.

ZITA: A legnagyobb... álmod?

ZALÁN: Igen, anya. Legnagyobb álmom, hogy színész legyek, és mindent meg fogok tenni érte. Csá! *(Kimegy.)*

BÁLINT és ZITA hosszán néznek maguk elé.

BÁLINT: Rohadt élet! Minek akar ez egyetemre menni?

ZITA: Nem tudom.

BÁLINT: Hogy a Szalacsi Bunker Zrt. igazgatójának fiából színész legyen? Azon a dzsender-fertőzött egyetemen? Ezt nem engedhetjük, mama!

ZITA: Ez a legnagyobb álma – hallottad. Emlékszel, mi történt legutóbb, amikor nem teljesült a legnagyobb álma.

BÁLINT: Emlékszem.

ZITA: Amikor nem nyert helyezést a zalaegerszegi kosárfonó táborban.

BÁLINT: Emlékszem.

ZITA: Be kell jutnia. Az egészsége érdekében.

BÁLINT *(kelletlenül)*: Igen.

ZITA: Segítenünk kell neki, Bálint. És azt is tudjuk, hogyan. Ilyen mázlink ritkán van. *(Imára kulcsolt kézzel)* Köszönjük meg a Fennvalónak!

BÁLINT: Jó. *(Imára kulcsolt kézzel)* Mit?

ZITA: Ma eljönnek hozzánk azok, akiken a felvételi je múlhat.

BÁLINT *(leereszti a kezét)*: Azt nem mondjuk le?

ZITA: Nem.

BÁLINT: Hanem?

ZITA: Hanem ellenkezőleg.

BÁLINT: A nem lemondás ellentéte nem a lemondás?

ZITA: Vacsora lesz, Bálint.

BÁLINT: Inkább vegyünk nekik valami izét, mittudom, egy autót. Az elég lesz, nem kell még vacsora is.

ZITA: Nem jó ötlet.

BÁLINT: Mért, mindenki megvehető.

ZITA: És ha mégsem? Akkor lőttek Zalánka felvételijének.

BÁLINT: Jó, hát akkor... Nem tudom.

ZITA: Én tudom. Meggyőzzük őket. És ezt csak egyféleképpen tudjuk megtenni: ha ma este eljátsszuk, hogy liberálisok vagyunk.

Szünet.

BÁLINT: Szó nem lehet róla!

ZITA: Meg kell tennünk a fiunkért.

BÁLINT: Nem! Találunk jobb megoldást.

ZITA: Akkor tessék, találj! Hallgatlak.

BÁLINT (*hosszan gondolkodik, nem jut eszébe semmi*): De hát azt sem tudjuk, milyen egy igazi libsi. Nekünk csak normális barátaink vannak.

ZITA: A legfontosabbakat azért tudjuk róluk.

BÁLINT: Mit?

ZITA: Hogy gyűlölik a Viktort meg a nemzeti kormányt. Szerintem ezt el tudjuk játszani.

BÁLINT: Elég sajnós, hogy ilyeneket kell játszani. Tegyek úgy, mintha gyűlöném azt, akinek hálás a szívem csücske? Megver érte az Isten.

ZITA: A Jóisten látni fogja, hogy a szívünkben továbbra is ő a mi drága jótévő miniszterelnökünk, és csak a szánkban lesz belőle egy nagy szar.

Szünet.

BÁLINT (*gondolkodik*): De ha ezt meg tesszük, fel kell készülnünk.

ZITA: Nem ezt mondtam én is?

BÁLINT: Oké, hol kezdjük?

ZITA: Nézzük csak. Mi jut az eszedbe, amikor meghallod azt a szót, hogy „liberális”?

BÁLINT: Azt most inkább nem mondom ki.

ZITA: Látod? Ez az egyik. Egy liberális mindent kimond, ha kritizálni kell. Mert nem tisztel senkit.

BÁLINT: Igen, és gyűlöl mindent, ami magyar.

ZITA: Viszont imádja az arabokat. Amit egy arab csinál, az mindig jó és helyes.

BÁLINT: Bezzeg, amit mi csinálunk, az rasszizmus. Meg nácionizmus.

ZITA: Igen. Hirdetik a toleranciát, de közben meg nem tolerálják sem a mások véleményét, sem a laktózt, sem a glutént.

BÁLINT: Sem a hagyományt. A vallás, az nekik vicc. Kivéve persze az arabok vallását.

ZITA: Drogoznak, mint az állat. Mi van még?

BÁLINT: Trágárok, -rak. Rondán beszélnek egymással.

ZITA: De nem azért, mert szidják egymást, hanem mert nekik ez a szeretetnyelvük. És közben nyomatják ezt a pízí-beszédet.

BÁLINT: Na most, itt lehet, hogy lesz egy kis gond. Honnan tudjuk, hogy amit mondunk, az pízí?

ZITA: Hát ő... ha valaki nem olyan, mint mi, azt körül kell írni. A béna nem béna, hanem fogyatékkal élő személy. Mindig azt kell mondani, hogy valamivel élő személy. Érted?

BÁLINT: Például a hulla, az egy életfunkciók nélkül élő személy.

ZITA: Olyasmi. Így jelezzük, hogy mennyire toleránsak vagyunk. Menni fog?

BÁLINT: Most, hogy Zalán majdnem buzi lett, én nagyon toleráns vagyok.

ZITA: Ilyen szót nem használhatsz! És nem mondhatsz sem cigányt, sem négert!

BÁLINT: Tudom, mama. Ne aggódj, ma este imádni fogok minden... naptej nélkül élő személyt.

ZITA: Jó, de ez az LMBTQ dolog nagyon fontos, nehogy elrontsd nekem! Ezeknél nincsen férfi meg nő, hanem mindenki a spektrumon van.

BÁLINT *(nem érti)*: A tévében?

ZITA: Bálint. Emlékszel, amikor a Gézu legénybúcsúja után azt mondtad, úgy lerészegedtél, hogy azt sem tudtad, fiú vagy-e, vagy lány?

BÁLINT: Igen.

ZITA: Na, ők ezzel minden áldott nap így vannak. És ezt egyfolytában reklámozzák.

BÁLINT: Megértettem.

ZITA: Ráadásul, ha egy gyerek át akar alakulni – mondjuk fiúból lánnyá –, akkor nemátalakító műtétre küldik.

BÁLINT: Nem? Akkor micsodára?

ZITA: Mondom: nemátalakító műtétre.

BÁLINT: Hanem?

ZITA: Mit hanem?

BÁLINT: Hát hogy mire küldik.

ZITA: Nemátalakító műtétre!

BÁLINT: De akkor mire?! Titok, vagy mi a lófasz?! *(Szünet)* Látod, kihoztad belőlem a liberálist.

ZITA: Helyes.

Sötét.

2.

Este. ADÉL és KONRÁD Szalacsiék kapuja előtt, Konrád kezében egy boros ajándéktasak.

KONRÁD: Ismétljük át.

ADÉL: Miért kell átismételni?

KONRÁD: Mert sosem bírsz ragaszkodni a tervhez. Megbeszéltük, hogy nem késünk. Erre mit csinálsz? Hagyod, hogy indulás előtt megkíváncsialak. Úgyhogy ismétlés, tessék!

ADÉL: Jó. Tehát vacsora közben te megvágod az ujjad... Rosszul leszel a vér látványától, elájulsz...

KONRÁD: Igen.

ADÉL: Ha finom a kaja, akkor a legvégén ájulsz el, ha meg nem, akkor már az első falatoknál...

KONRÁD: Igen.

ADÉL: Én felrázlak, elmondom a házigazdáknak, hogy ilyenkor le kell feküdnöd, és hazamegyünk.

KONRÁD: Igen. Akkor hát... színpadra!

Be akar csengetni, ADÉL megállítja.

ADÉL: Várj! És ha úgy alakul, hogy nem akarunk korán hazamenni? Mi van, ha jól érezzük magunkat?

KONRÁD: Ezekkel?

ADÉL: Miért? Aranyos emberek.

KONRÁD: Nem láttad, milyen kocsijuk van? Akkora, hogy három kisautó kering körülötte ellipszis pályán. Biztos valami maffiózók. Franc akart jönni, csak neked rögtön rá kell vágni a másnapi meghívásra, hogy „jaj de jó, jövünk!”. Mintha nem lenne még 364 nap egy évben.

ADÉL: Olyan ritkán mozdulunk ki.

KONRÁD: Hétfőig meg kell írnom két opponensi véleményt, de téged persze nem érdekel, mennyi dolgom van.

ADÉL: Mindig sok dolgom van. Néha megérdemlünk egy kis kikapcsolódást.

KONRÁD: De én nem szeretek kikapcsolódni! Legutóbb, amikor kikapcsolódtam, olyan ideges lettem, hogy több cigit szívtam el, mint amikor dohányoztam.

ADÉL: Jó, de ne én ájuljak el inkább?

KONRÁD: Én hozom az áldozatot, én vagdosom szét az ujjam, és te akarod learatni a babérokat?

ADÉL: Nem, csak talán hihetőbb, ha én csinálom.

KONRÁD: Mekkora klisé már, hogy egy nő elájul! Színésznőként tudhatnád. Fél drámairodalom tele van fölöslegesen elájuló nőkkel. Persze, a szerző életében nem látott még elájuló nőt, de beleírja. Mindent nekünk, rendezőknek kell helyrehozni. Nem is értem, hogy bírt a színház kétezer évig működni nélkülünk.

ADÉL: Csak azért mondom, mert elég hitelesen el tudom játszani, hogy rosszul vagyok a vértől, ugyanis tényleg baromi rosszul vagyok a vértől.

KONRÁD: Ez is mekkora klisé. Nők, akik rosszul vannak a vértől, meg kis gyengék, meg szófogadók, mindig hallgatnak a nagy fehér, okos férfira, aki csak papol és papol, be nem áll a szája, csak úgy ömlik belőle a szó, miközben az elnyomott nő bólogat mellette, és egyetért vele. Borzasztó!

ADÉL: Egyetértetek. Csak izgulok picit. Nem kellett volna mégis magunkkal hozni Biankát? Ő olyan jól csinálja az ájulást.

KONRÁD: Bianka? Legalább ilyenkor ne legyek vele egy légtérben. Ha még egy évig a nyakunkon marad, én felkötöm magam. Vagy őt.

ADÉL: Én is. Vagy téged vagy őt.

KONRÁD: Ne feledd: első adandó alkalommal vér, puff, tipli.

ADÉL: Nem lehetne a második adandó alkalom?

KONRÁD: Nem. *(Becsönget.)*

Sötét.

3.

Szalacsiék nappalija, pár perccel később. Csöngetnek. Jön a konyhából BÁLINT és ZITA.

ZITA: Fenébe!

BÁLINT: Mi az?

ZITA *(a falon levő fészületre mutat)*: Ha ezt meglátják, lebuktunk. Szedd le onnan!

BÁLINT: Nem lehet, mama.

ZITA: Mi az, hogy nem lehet?

BÁLINT: Oda van fúrva. *(Próbálja kihúzni a falból, nem megy)* Megvan! Nézd csak? *(Megfordítja a keresztet, nagyjából fejjel lefelé)* Ezeknek jó lesz így, nem?

ZITA: Hát...

Újabb csöngetés.

BÁLINT: Nem jó?

ZITA: Mindegy, hagyd! Gyere!

Az bejáráshoz sietnek, kinyitják az ajtót, tessékeli befelé ADÉLT és KONRÁDOT.

BÁLINT: Hohó! Gyertek csak! Erre!

Bejön ADÉL és KONRÁD mosolyogva. Meglátják a megfordított feszületet, értetlenül egymásra néznek.

KONRÁD: Bocs a késésért.

ZITA: Ugyan. Örülünk, hogy itt vagytok, bazdmeg.

KONRÁD *(átnyújtja Bálintnak az ajándékot)*: Nem elvitelre! Szigorúan itt-fogyasztásra!

BÁLINT *(nézi az üveg címkéjét)*: Hm.

KONRÁD: Villányi. Nem szereted?

BÁLINT: De, hogyne! Kár, hogy... *(Enyhe fintor)* magyar.

KONRÁD: Miért? Ja, hogy benne lehet a keze egy oligarchának? Igazából nem érdekel. Ha jó a bor, nekem mindegy, hogy kinek a pincészete. Lehet a patás ördögé is *(A feszület felé int)*, én megiszom.

BÁLINT az asztal mögé megy, és elkezd kihúzni a dugót. Kínlódik.

ZITA: Foglalatok helyet!

Az asztalra mutat, odaülnek.

ADÉL *(Konrádnak)*: Mondjuk, ha a Vidnyánszkyé lenne, nem innád meg azt a bort.

KONRÁD: Vidnyánszkynek nincsen borászata, szívem.

ADÉL: Most még nincs. De ha a jelenlegi címei mellé megkapja a Nemzeti Szőlészet és Borászat Nemzetstratégiai Jelentőségű Gasztrokulturális Nemzeti Programjának tanácsadói, kuratóriumi elnöki és nemzeti főborázmesteri címet, akkor már lenne pincészete is, és akkor nem innád meg.

KONRÁD: Nincs ilyen cím a világon, Adél, de ha lenne, és jó bort csinálna az Attila, akkor biztos lehetsz benne, hogy megkóstolnám.

ADÉL: Jól van.

KONRÁD: Mit „jól van”? Most mit „jól van”?

ADÉL: Nem te mondtad a minap, hogy ha megmarna egy csörgőkígyó, és Vidnyánszky nál lenne az ellenszer, te inkább a kínhalált választanád?

KONRÁD: Nem.

ADÉL: Mi az, hogy nem?

KONRÁD: Pápaszemes kobrát mondtam.

ADÉL (*a házigazdának*): Jaj, ne haragudjatok! Beszélünk itt összevissza, és közben fogalmunk sincs, hogy ti melyik oldalon... már hogy melyikkel szimpatizáltok...

BÁLINT: Én a csörgőkígyókat szeretem, de bírom a pápaszemes kobrát is.

ADÉL: Amúgy ital szempontból remélem, nem lőttünk nagyon mellé. Gondoltuk, a bort, azt kábé mindenki szereti.

ZITA: Köszönjük, nagyon szeretjük! Már ha laktóz- és gluténmentes.

KONRÁD (*jóindulatúan mosolyog*): Ez szerencsére az.

BÁLINT: Igazság szerint a magyar borokat annyira nem periferáljuk, mi főleg arab borokat szoktunk...

KONRÁD: Igen? Azokat sajnos nem ismerjük.

BÁLINT: Hogyhogy?

ADÉL: Azok nem ilyen édesek?

ZITA: Te vagy édes.

ADÉL: Hihi.

ZITA: Mindent szeretünk, ami arab. Ugye, Bálint?

BÁLINT: Aha. Arab borokat, arab számokat, mindent.

KONRÁD: Mutassatok egy arab bort!

BÁLINT: Sajnos most nincs, mert kurva nagy buli volt. Mindent megittunk, ami folyékony állapotos.

ZITA: Meg drogoztunk, mint az állat. Másnap annyira fájt mindenünk...

ADÉL: Hasis? Vagy komolyabb?

ZITA: Has is, fej is, minden fájt.

KONRÁD: Akkor legalább a nevét áruljátok el.

ZITA: Ö... jó. Ö... (*Szünet*) Bálint ismeri inkább ezeket az arab neveket.

KONRÁD: Ajánlj egy jó arab bort, Bálint. Mit vegyek legközelebb?

BÁLINT: Mondjuk van a... Például, ami nekem bejön, az a... több is van, az az igazság... hát leginkább a... (*Köhint*) Khm-khm-llah.

KONRÁD: Még egyszer? Mi a neve?

BÁLINT (*nyel, majd bátortalanul*): Benyakallah.

KONRÁD: Megjegyeztük. (*Adélnak*) Megjegyezted, szívem?

ZITA (*kedvesen*): Bálint, mi a faszomat szerencsétlenkedsz már annyit azzal a szájbabaszott dugóval?

KONRÁD: Segítsek?

BÁLINT: Nem kell, kösz... *(Szelíden magyaráz)* Csak a kurva dugó bele van izélve ebbe a kurva baszásba.

KONRÁD: Ha már ilyen szakszerűen körülírtad a problémát, az lenne a javaslatom, hogy tekerj rá egy melegvizes kendőt. Az kilazítja.

BÁLINT: Tényleg?

KONRÁD: Nőknél, boroknál egyaránt beválik.

BÁLINT bólint, és kimegy az üveggel együtt.

ADÉL *(Zitának)*: Amikor átültetek hozzánk melegedni, mi teledumáltuk a fejeteiket, rólatok viszont kábé semmit nem tudunk. Mivel is foglalkoztok?

ZITA: Én épületeket tervezek. Bálint meg kivitelezi őket.

KONRÁD: Milyen épületek? Házak?

ZITA: Hát legutóbb, ami így nagyobb volt, az egy gazdasági épületegyüttes Hatvanpusztán.

KONRÁD: Az mit jelent, istállók?

ZITA: Van ott minden. Igazából elég unalmas, ti viszont művészek vagytok, rendező és színésznő, az nagyon izgalmas lehet!

ADÉL: Aha. Amikor nem kell fellépni vagy próbálni, meg amikor egyáltalán nem kell bemenni a színházba, olyankor tényleg egész jó.

ZITA: Nem mondd, hogy nem szeretitek.

ADÉL: Imádjuk, különben nem csinálnánk. Csak miközben szeretjük, nagyon tudjuk utálni.

ZITA: Te is, Konrád?

KONRÁD: Hogy utálok-e a rendezést? Dehogya.

ZITA: Akkor jó.

KONRÁD: Csak van ez a szépséghibája, hogy színészekkel vagy kénytelen dolgozni. Ha ezt nem számítjuk, meg a szar darabokat, meg a gyalázatos gázsit, meg a pszichopata színházigazgatókat, meg a fogalmatlan kritikusokat, meg a bizonytalan jövőt, akkor úgy is fogalmazhatnék, hogy van ennek a szakmának egy bája.

ZITA: Én mindig is olyan szerettem volna lenni, mint ti.

KONRÁD: Kiégett, kiábrándult, cinikus?

ADÉL: Minden rendszer által megszívatott?

ZITA: Nem. Művész. És a rendszerről én is tudnék mesélni.

ADÉL: Igen? Mesélj!

ZITA: Hát, tudnék.

KONRÁD: Rajta!

ADÉL: *Hogy szól bele az életedbe? Mit gondolsz róla?*

ZITA: Hogy mit gondolok...?

KONRÁD: Igen. Ma, 2020-ban te mit gondolsz a rendszerről.

Szünet.

ZITA (*bátortalanul*): Macskás fadisz.

ADÉL: Jó, de ezenkívül. Mit tapasztalsz a *te* szakmádban? Mert mi csak a miénket látjuk: hogy van egy bulldózer, aki széttúrja a magyar színházi életet. Nálatok mi van, mert mi azt nem látjuk.

ZITA: Jobb is. És az egyetem? Bírjátok?

KONRÁD: Tanítani mindketten szeretünk. Csak most inog az egész. Nagy változások jönnek.

ZITA: Az SZFÉ-n? Milyen változások?

BÁLINT (*belép, kezében a bontott üveggel*): Igazad volt, Konrád, működik! Jól hallom, hogy az SZFÉ-ről beszéltek? Remek! Mondtad nekik, mama, hogy Zalán is oda szeretne menni?

ZITA: Még nem. (*Halkan*) Ezt később kellett volna!

KONRÁD: Zalán? Ő a fiatok?

BÁLINT: Aha. De igazából még nincs eldöntve.

KONRÁD: Hogy az SZFÉ-re jön?

BÁLINT: Nem az, hanem hogy a fiunk-e.

KONRÁD: Tessék?

BÁLINT: Lehet, hogy a lányunk. Vagy valami más a tévében.

ADÉL: Hol?

ZITA: A spektrumon.

BÁLINT: Amikor kicsi volt, direkt nem engedték neki, hogy állva pisiljen, nehogy belekényszerüljön egyetlen nemi dzsenderbe. Mondtam is neki: „Zalánkám, ha lány akarsz lenni, csak szólj, és apád megoldja: nem lesz átalakító műtét!”

ADÉL: Nem? Akkor mi lesz?

BÁLINT (*Zitának*): Látod, ő sem érti. (*Bort tölt a poharakba, és odanyújtja őket a többieknek.*)

KONRÁD: Nem nagyon konyítok ezekhez a dolgokhoz, de nem zavaró, hogy Zalánnak hívják? Az egy elég komoly, férfias hangzású fiúnév.

ZITA: Zalánkának szólítjuk, ami viszont női név.

KONRÁD: Igen?

BÁLINT (*Zitának*): Igen? Akkor mért...? (*Konrádnak*) Igen.

KONRÁD: Tehát a... a gyerekek az SZFÉ-re szeretne jönni.

BÁLINT: Ez minden álma. Most is épp felkészíti egy nagyon jó barátunk. Ő egy... ízé, egy... más farkával a seggében élő személy.

KONRÁD: Egy kicsoda?

ZITA: Egy meleg színész. Direkt hozzá küldtük Zalánt, hogy tanuljon tőle.
Amit csak lehet.

BÁLINT: Mondtam neki: „Zalánkám, ha rád akar mászni, hívjatok engem is, szívesen beszállok!” He-he.

ADÉL és KONRÁD egymásra néznek.

Egészségeetekre!

Koccintanak.

ADÉL: És ki az?

ZITA: Ki ki?

ADÉL: Hát a színész, aki felkészíti Zalánt.

ZITA: Egy barátunk.

ADÉL: Jó, de kicsoda?

ZITA: Miért, mindenkit ismertek?

ADÉL: Ez egy nagyon kicsi szakma.

ZITA: Akkor gondolhatod, ki lehet. Meleg színész.

ADÉL: Hát azért van egypár.

BÁLINT: Igen?

ADÉL: Szóval, ki az?

BÁLINT: Jobb, ha nem áruljuk el, mivelhogy ő készíti fel Zalánt, -kát, és nem szeretnénk, hogy ez befolyással bírjon a felvételtkor.

ADÉL: Ne már, minket ez nem befolyásol.

KONRÁD: Na, bökjétek már ki!

ZITA: Főlöszleges neveket mondani, úgyis rájöttek. Ő az, aki folyton szidja a kormányt.

KONRÁD: Ó, és hozzá küldtétok? Kár. Meg fogja rontani a fiatokat – vagy kicsodátokat.

BÁLINT: Hogy mit csinál?!

KONRÁD: Színházi értelemben. Állandóan politizál, és ez átragad.

BÁLINT: Á. Jó.

KONRÁD: Én viszont utálom, ha színpadon politizálnak.

BÁLINT: Tényleg?

KONRÁD: Nagyon.

BÁLINT: Az meg hogy lehet?

KONRÁD: Telepakolni egy darabot aktuálpolitikai utalásokkal, mert az vicces? Kimondtuk a színpadon, hogy OIG, ha-ha-ha. Ne haragudj, de ez a humor legalja. A másik legalja, az a szóvicc. *Nekem* ég a pofám, amikor egy előadásban a színészek oda nem illő és borzalmasan szar politi-

kai szóvicceket mondanak. *(A falon lógó festményre mutatva)* Ó, egy gé! Meskút. *(Adélnak)* Szívem, hogy hívják a református püspököt?

ADÉL: Gondolom, nem Balog. Miért?

KONRÁD: Még egy püspök sem tudná megtéríteni ezeket a fiatalokat, hogy szálljanak már le erről a vacak trendről, és kezdjenek értékálló dolgokat csinálni.

BÁLINT: Na most, én nem értek hozzá. Más korosztály meg más izé vagyok, de tudom, hogy a fiatalok küldözgetik egymásnak ezeket a mémeket. Így mutatják ki a lelkiállapotukat. Szerintem lehet, hogy a politikai viccelődések, amikről te beszélsz, számukra olyanok, mint a mémek. És ezekkel fejezik ki a világ felé a közérzetüket. Nem?

KONRÁD: Igazad van. Tényleg nem értesz hozzá.

ADÉL: Konrád!

Szünet.

ZITA: Eleget beszélünk Zalánka dolgairól. Nektek van gyereketek?

ADÉL: Van. Bianka.

KONRÁD *(Bálintnak)*: Ő egy lány.

ZITA: Egyetem?

ADÉL: Túl van már rajta. Az SZFÉ-n végzett ő is. De most csak vegetál.

BÁLINT: Hogyhogy? Főz?

ADÉL: Bár azt tenné.

KONRÁD: Színpadra nem hajlandó állni, merthogy rávetül a szülei árnyéka. Akkor is, ha jól van bevilágítva. Tudnám, minek megy színésznek, akinek ilyen szülei vannak.

ADÉL: Hiába téptük a szánkat, hogy más pályát kell választani, ő nem és nem. Az én anyukám minőségi ellenőr volt. Mire én? Soha meg nem közelítettem a minőséget.

BÁLINT: Szóval nincs munkája? De hát ez kurva könnyen orvosolható. Szóljatok neki, hogy hétfő délelőtt jöjjön be hozzám az irodába, és megoldjuk.

ZITA: Ez az, Bálint!

ADÉL: Komolyan beszélsz?

BÁLINT: Persze. Irodai munka mindig akad. Főleg, ha kirúgom Tündikét a picsába. Viccelek, nem rúgok ki senkit. Legalábbis nem hétfőn. Szóval jöjjön csak nyugodtan. Fizetés gecinagy, de meg kell dolgozni érte.

KONRÁD: Hát ez... El se hiszem!

ADÉL: Engedjétek meg, hogy ezt megköszönjem a Fennvalónak! Tudom, hogy ti sátánisták vagytok, de... *(Összekulcsolja a kezét.)*

BÁLINT: Mért, ti nem?

ZITA: Hogy mi sáta...? Ja, az? *(A feszület felé int)* Zalánka hallgatja ezt a norvég metálzenét, ő biggyesztette oda. *(Bálintnak sűgve)* Hálát ad a Fennvalónak! Pont olyan, mint mi!

KONRÁD: El nem tudjátok képzelni, mennyire le vagyunk kötelezve! Nagyon köszönjük!

BÁLINT: Azt hiszem, ez egy gyönyörű barátság kezdete.

ZITA: Erre az örömhíre szerintem együnk! Arab kajával készültünk, rögtön hozzuk. Gyere, Bálint, segíts!

ZITA és BÁLINT kimegy a konyhába.

4.

Folytatás.

ADÉL: Mit szólsz?

KONRÁD: Erre őszintén nem számítottam.

ADÉL: Végre leszál a nyakunkról, és lesz állása! Mondtam én, hogy ezek aranyos emberek.

KONRÁD: Igazad volt. Az én ízlésemhez túl liberálisak, de ha nekik ez tetszik...

ADÉL: Mondjuk fura humoruk van, nem mindig értem.

KONRÁD: Ja, én sem, de jó arcok. Nem lehet könnyű szegényeknek az építőiparban, ahol mindent leuralt a NER.

ADÉL: Na és a vér?

KONRÁD: Nem a vér, szívem. A NER.

ADÉL: Igen, de mi lesz az ujjad megvágásával és az ájulással?

KONRÁD: Ja, az? Stornó. Ma este nem ájulok el, és nem lesz semmilyen vér.

Belép ZALÁN, a feje csupa vér. Megáll az ajtóban. KONRÁD háttal van neki, nem látja. ADÉL észreveszi Zalánt, megijed és elájul.

Most mit csinálsz? Ha én nem ájulok el, az nem azt jelenti, hogy *neked* kell! Ilyen tökegyszerű rendezői utasítás ne menjen át...

ZALÁN: Maguk kik?

KONRÁD *(megfordul Zalán felé)*: Aztakurva!

ZALÁN: Pozsonyi Konrád? A mi házukban?

KONRÁD: Zalánka?

ZALÁN: Tudja a nevem?

KONRÁD: Csak nem egy norvég metálkoncetról? Felkészítő helyett?

ZALÁN: Megverték.

KONRÁD: Jézusom! Hívtad a rendőrséget?

ZALÁN: Nem.

KONRÁD *(most jön rá, hogy ezek szerint Adél valóban elájult)*: Viszont akkor...

(Élesztgeti) Szívem! Szívem!

Belép ZITA és BÁLINT. Zita kezéből kibull minden, amikor meglátja Zalánt.

ZITA: Úristen!

BÁLINT: Mi történt, fiam?!

Odasietnek hozzá, menet közben BÁLINT leteszi a tálat, amit behozott, és észreveszi, hogy Konrád élesztgeti Adélt.

Hát itt meg?

KONRÁD *(Adélra)*: Sosem bírt ragaszkodni a tervhez.

ZITA és BÁLINT nézik, hogy Zalán jól van-e: tapogatják, forgatják a fejét.

ZITA: Hol fáj? Tudod mozgatni?

BÁLINT: Ki tette ezt veled? Felhívom a fiúkat, eltörik az összes csontját!

ZITA: Mesélj, kicsim, mi történt? Mondd már!

ZALÁN: A barátom lekísért, és búcsúzáskor megöleltük egymást a kapuban... Jött három srác, félreértették. Buzizni kezdtek, mi visszapofáztunk, és ez lett.

BÁLINT: Három srác? Szétveretem őket!

ZALÁN: Azt hiszem, arabok voltak.

Szünet.

BÁLINT: Igen? *(Félénken Pozsonyiékra pillant, majd vissza)* Akkor... kihevered, fiam!

ZITA: Igen, igen. Pár nap, és kutyabajod.

ZALÁN: Pozsonyi úr azt mondta, hogy értesíteni kéne a rendőrséget.

BÁLINT: Dehogy. Biztos megvolt rá az ízük, hogy ezt tették. Félreérthető voltál, most mondtad.

ZITA: Mi elfogadjuk, ha félreérthető vagy, Zalánkám, de tiszteld meg mások kultúráját azzal, hogy előttük nem viselkedsz félreérthetően.

ZALÁN: Miről beszéltek? Én nem csináltam semmit, ők támadtak rám.

BÁLINT: Aki nem csinál semmit, az ne csodálkozzon, ha rátámadnak.

ZITA: Menj szépen, zuhanyozz le, reggelre elfelejted az egészet.

KONRÁD: Csak nem akarjátok ezt annyiban hagyni? Meg is ölhetnék volna!

BÁLINT: Ne dimenzionázzuk túl.

ZALÁN: De valamit mégiscsak reagálni kéne egy ilyen támadásra, nem?

ZITA: Az népeellenes rasszista bűncselekmény lenne. Nem vagyunk mi tömeggyilkos háborús bűnösök.

ZALÁN: Jó helyen járok? Ez itt a Szalacsi lakás?

ADÉL (*feléled, feltápáskodik*): Mi történt?

ZITA: Megjött Zalánka, akinek volt egy apró kis összetűzése.

ZALÁN: Apró?

BÁLINT: Kiprovokált egy provokációt.

ZITA: Jaj, még be sem mutattalak! Zalánka, a rosszcsont. He-he. Pozsonyi Konrád és Adél, két csodálatos ember, akik, ha a Fennvaló is úgy akarja, felvesznek téged az egyetemre.

KONRÁD: Hát, az nem valószínű.

Döbrent csend.

BÁLINT: Ezt meg hogy értsük?

KONRÁD: Úgy, hogy addig minket kirúgnak.

ADÉL: Ők struktúraváltásnak hívják, valójában megszabadulnak tőlünk, és a hűlt helyünket is sóval hintik be.

KONRÁD: Jön a magyar színházi élet égháborúja, az Attila-hurrikán, és mindent letarol. Szokása szerint.

ADÉL: Úgyhogy Zalánt már a helyünkre érkező tanárok fogják felvenni. Amennyiben felveszik.

Hosszú csend. BÁLINT és ZITA egymásra néznek, majd Zalánra.

BÁLINT: Ez esetben *most* hívom a fiúkat, szétverik azt a három barmot, fiam! (*Elő is veszi a telefonját, és a füléhez emeli.*)

ZITA: Ez az, Bálint! Mutasd meg azoknak a migráns-zabáló kecskéknek! Nem jó, fordítva.

BÁLINT azt hiszi, hogy ez neki szól, és megfordítja a telefonját. Hátramegy telefonálni.

ADÉL: Most mi van?

ZITA: Nyugi van. Bálint elintézi őket.

ADÉL: Jó, de itt korábban...

ZITA: Ja, az nem a valóság volt. Az igazság az, hogy nekünk nagyon jó ebben a rendszerben.

KONRÁD: Miről beszélsz?

ZITA: Jók a pályázatok, jó az adórendszer, minden jó. Ez a legjobb kormány, ami alatt valaha éltünk. Úgyhogy remélem, maradni fognak életünk végéig.

KONRÁD: Nem értem. Mi ütött belétek?

ADÉL: Az, hogy átverés volt. Ezek NER-esek.

BÁLINT befejezte a telefonálást, visszajön.

KONRÁD: Átvertetek? Engem?! Át mertetek verni engem?! Fulladjatok meg a hülye nevű borotokban, rohadt szemét, tetves mocskos NER-gecik!

BÁLINT: Ti vagytok a rohadt szemét tetves...! Mi is volt még?
ZALÁN: Mocskos.
BÁLINT: Mocskos NER-gecik!
KONRÁD: Egy NER-geci rám ne mondja, hogy NER-geci! Ti vagytok a NER-gecik!
BÁLINT: Ti vagytok azok!
Megindulnak egymás felé, verekedni.
ADÉL: Állj!
BÁLINT és KONRÁD megállnak.
Menjünk inkább, Konrád. Kár ezekre még több energiát pazarolni. Meg nem is szeretnék újból elájulni, ha esetleg vérezni kezdenél.
KONRÁD: Miből gondolod, hogy én kezdenék vérezni?
ADÉL: Mindegy, menjünk. Kérlek!
KONRÁD: Igazad van. Húzzunk innen! *(Átöleli Adélt, indulnak.)*
BÁLINT: Várj, Konrád, várjatok! Azért ez nem volt olyan rossz. Nem?
KONRÁD: Tessék?
BÁLINT: Elég jól szórakoztunk. Szerintem ti is. Szóval, a munkaaajánlatom a lányotoknak továbbra is áll.
ZITA: Igen. És valamikor megihatnánk együtt egy üveg arab bort.
ZALÁN: Micsodát?
BÁLINT: Mit szóltok az ajánlatunkhoz, gecik?
KONRÁD: Ti vagytok a gecik!
BÁLINT: Ha már úgyis ugyanazt gondoljuk egymásról, akár ehetnénk is. Mindjárt kihűl. Na? Mit szóltok?
A kezét nyújtja. Pozsonyiék egymásra néznek, majd Szalacsiékra. Sötét.

VÉGE

Lázár Vica

BÚTOROK

DSIDA JENŐ AZONOS CÍMŰ VERSE
ÉS EGY PORSZÍVÓ-ÉRTÉKESÍTŐ ÜGYNÖKSÉG
ELADÁSI ÚTMUTATÓJA ALAPJÁN

Szereplők:

A FÉRFI

A NŐ

ELSŐ ÜGYNÖK

MÁSODIK ÜGYNÖK

HARMADIK ÜGYNÖK

FÉRFIAK és NŐK

AZ ÜGYFELEK (avagy a néző)

Bútorok egymás hegyén-hátán, félkör alakú kupacban. Ettől a színpad raktárhelyiség hatását kelti. Az „alsó szinten” bútorok a század végéről, ócskább darabok. Feljebb egyre modernebb, a halom tetején fényes fabútorok, mondjuk egy faragott asztal és egy zongora. A bútorok között textíliák lógnak, az alsó szinteken zuhanyfüggönyök és rongyszőnyegek, fent perzsák és bársony szövetdarabok. Mindez elég nagy ahhoz, hogy a szereplők fölmász hassanak rá. A halom előtt a földön fehér matrac, előtte kis szürke televízió.

ELSŐ JELENET

Bekapcsol a tévé, megvilágítja a matracot. Egy pár alszik rajta betakaróva. A műsort vetítve látjuk: televíziós hirdetés, szépen berendezett szobát mutatnak, a faragott asztallal, zongorával, szőnyegekkel. Halkan klasszikus zene szól.

Az ELSŐ ÜGYNÖK keze az asztalon. Szélesen mosolyog a kamerába. Kék öltönyben van, nyakkendője rikító, ízléstelen.

ELSŐ ÜGYNÖK: Feketék, fényesek, gömbölyűek, simák! Tükrön, parketten villog a fény, az ébenfa zongorán virág! (Mindezt látjuk vetítve) Gyönyörű bútorok!

MÁSODIK ÜGYNÖK *(magabiztosan sétál be a képbe, kopott farmert visel és kockás inget, ami feszül rajta):* És szőnyegek. Perzsák és törökök. Süppedők és puhák. Gyönyörű bútorok közt gyönyörű szőnyegek!

(Hangulatváltás, a HARMADIK ÜGYNÖK is belép a képbe, vészjósló arckifejezéssel, fekete öltönyben.)

HARMADIK ÜGYNÖK: Mit szólnának, ha ez a káprázatos berendezés percek alatt megsemmisülne? A baj könnyebben megtörténik, mint gondolnák! A bútorok legfőbb ellensége a... Por! Ő a láthatatlan gyilkos. Legkedvesebb bútorainkat és textíliáinkat támadja. Azon részeikbe hatol, amelyekből képtelenség kitakarítani, végzetes károkat okozva.

ELSŐ ÜGYNÖK: Igen, mindeddig valóban így volt. Szerencsére, most minden megváltozik. Hölgyeim és uraim, bemutatjuk önöknek a legújabb LuxoniaD13 helykőnyű porszívónkat. *(Vágóképeket látunk a porszívóról)* Praktikus formájával, tágas porzsákjával, megháromszorozott szívóerejével és a változatos alakú kefékkel ez a leghatékonyabb tisztítóeszköz a piacon. Zárt rendszerű, tehát nem engedi vissza a levegőbe az allergéneket. Nézzék, hogy csillog utána a padló! Karcolásmentesített, bútorfelületeken is kiválóan alkalmazható. Szívóerejének hála, ő a függönyök és szőnyegek legjobb barátja! *(Közben szemlélteti.)*

MÁSODIK ÜGYNÖK: A teljes csomag öné lehet kezdő áron, most csak háromezer-nyolcázkilencvenkilenc euróért! Ha ön is utál órákat áldozni a házimunkára, és szeretné a saját vagy szerettei életét drasztikusan megkönnyíteni, tárcsázza a képernyőn látható telefonszámot, és ügynökeink valamelyike házhoz viszi önnek a LuxoniaD13-at. Részletes bemutatót tart egy ingyenes takarítás keretében, és feltárja a legjobb árajánlatokat!

ELSŐ ÜGYNÖK: Továbbá, ha esetleg felébred önben a vágy, hogy a csapathoz csatlakozzék, ügynökségünk tárt karokkal várja az új munkatársakat! Küldje el mihamarabb az önéletrajzát a képernyőn megjelenő címre!

EGYÜTT: Ne késlekedjen, hozza meg a mai nap legjobb döntését! *(Hüvelykujjukat feltartva néznek a kamerába, és kacsintanak.)*

MÁSODIK JELENET

A NŐ felül és kikapcsolja a tévét. A vetített kép is eltűnik. Feláll, elkezd felmosni a padlót. Sárga fürdőköpenyben van. Várandós.

A FÉRFI felébred. Felöltözve kel ki a takaró alól. Kopott szürke zakót, nadragot és inget visel. Húzni kezdi a cipőjét, a nő szemét keresi.

A FÉRFI: Jól aludtál?

A NŐ *(fáradt)*: Nem aludtam. Így nem tudok.

A FÉRFI: Egy órát se?

A NŐ: Most mennyit adnak?

A FÉRFI: Munkanélkülit? Ötszáz lej körül.

A NŐ: Akkor mégis jobb, hogy mász. Ha már olyan bűndrágán árulják azt a szart, gondolom, legalább megfizetnek.

A FÉRFI: Így jó? *(Megigazítja a zakóját.)*

(A NŐ kezével végigsimít a férfi vállán.)

A NŐ: Pont jó. *(Mosolya eltűnik, visszatér a felmosóhoz.)* Jó lenne egy porszívó ide is. Nem tudom, milyen szert vettem a múltkor, de olyan lúgos... Lemarta a kezemet. Ni! Nem lehet győzni ezt a súrolást. Valahogy mindig mocsok van nálunk, pedig csak ketten vagyunk. Mi lesz, mikor meglesz a gyerek? Rohad a fejünkre ez a lakás. Tegnap akkora szálka ment ide... még ott van... érzem... *(A tenyerét vizsgálja.)*

A FÉRFI: Szeretlek!

A NŐ: Igen... Mit akartam még? Vannak valami gyógyszerek. Az orvos szerint baj lehet abból, hogy nem tudok aludni. Asszem erre is írt fel valamit. Hazafelé ki tudod venni? Fáj a derekam. Nem jó ez a hideg se neki...

A FÉRFI *(kényelmetlenül dülöngél)*: Szeretlek!

A NŐ: Tudom. Csak így nem lehet... Te is tudod. Főleg nem gyerekkel. Na menj, el ne késs! *(Odamegy a férfihoz, és gyorsan megpuszítja az arcát.)*

A NŐ marad és folyamatosan takarít, a harmadik jelenet alatt végig.

HARMADIK JELENET

Az ÜGYNÖKÖK jönnek, a hirdetésből ismert öltözékben, felmásznak a bútorkupacra, leülnek. A FÉRFI is felmászik, megáll egy sárga porszívó mellett.

ELSŐ ÜGYNÖK: Uram, köszöntjük ügynökségünk tájékoztató és kiképző összejövetelén. Tekintse ezt az alkalmat egyben kizáró jellegű állásinterjúnak.

MÁSODIK ÜGYNÖK: Azér' nem kell izgulni, mi majd felmérjük a képességeit, és megmondjuk, megvan-e önben az a fajta... tehetség, amit keresünk. Ennyi. Nem szólunk bele, nem fogjuk zavarni. Szóval csak lazán, ja?

HARMADIK ÜGYNÖK *(ő komoly)*: Feltételezem, hogy tanulmányozta a rendelkezésére bocsátott értékesítési útmutatót. Felszólítom, hogy legjobb tudása szerint adja el ügyfeleinknek a porszívót! Akár el is kezdheti! *(A FÉRFI izgul. A zakója zsebébe nyúl, elővesz egy gyűrött papírdarabot. Elhaló hangon olvasni kezd.)*

A FÉRFI: Jó napot kívánok! A nevem...

HARMADIK ÜGYNÖK: Talán el tudnék tekinteni attól, hogy olvas, ha legalább a saját nevét kívülről mondaná! Nem készült?

ELSŐ ÜGYNÖK: Tudja, a mi szakterületünk igényli a természetességet. Ugorjunk!

A FÉRFI: Igen... Öhm, igen... Gondolom, tudják... Szóval tudják, miért jöttem ma önökhöz. Azért vagyok itt, hogy *(A papírra pillant)* segítő kezet nyújtsak a háztartási takarításban. Amit ma mutatok, az teljesen ingyenes, de ha tetszeni fog önöknek, megvehetik a porszívót. Hol szeretnék, hogy kezdjek? Itt? *(Kezébe veszi a porszívót.)*

MÁSODIK ÜGYNÖK *(közben elkezdett tízóraizni, tele szájjal beszél)*: Még a'se tudják a zügyfehek mien porzivó!

A FÉRFI: A Luxonia az egy... Száztíz éves múltra visszatekintő amerikai termék... És... Csak bemutatókon keresztül árulják.

ELSŐ ÜGYNÖK: Lesz szíves bemutatni az alapgépet?

A FÉRFI *(megint olvas)*: Milyennek találják a gépet? Nagynak? Öhm... Kicsinek? Amint látják... pont jó. Dúralumíniumból készült, tartósabb, mint a többi porszívó. A legfontosabb részlet, hogy a motor kapulázott... kap... kapszulázott. Nem kerül bele a por vagy víz, ezért van a harmincnégy... vagyis harmincöt éves élettartama. Nyolcvanhat különböző ilyen... felületet képes megtisztítani. A LuxoniaD13 más néven a háziasszonyok álma, és... Öhm... Kezdhettek takarítani?

ELSŐ ÜGYNÖK: És mégis hogy képzelte el, a takarítás közben végig csendben akar lenni? Az ügyfél szóval tartása végett itt mindig keresünk egy közös beszélgetéstémát! Egy kapcsolódási pontot, ha úgy tetszik! Például, az időjárás: elviselhetetlenek ezek a hidegek, nem gondolják? Az ember ki se tudja nyitni az ablakot. Bennragad a sok por a lakásban. Ilyenkor jó, ha kéznél van a segítség, nem igaz?

MÁSODIK ÜGYNÖK: Vagy a lakás. A berendezés. Az adja magát. Milyen fasza kis kanapé! Nem nehéz takarítani?

ELSŐ ÜGYNÖK: Legjobb mégis a család. Ahol van gyerek, kutya vagy macska, ott kiemelten figyelnek a tisztaságra. Allergének, szőr, miegymás. Ahol nincs gyerek, hanem csak a háziállat van, ott ki lehet emelni a porszívózás lelki vonzatát. Mármint a kiskedvencekre nézve. Mert az nem szereti, amikor a porszívó burrog. A LuxoniaD13 meg nem burrog, az duruzsol. Már-már döngicsél. Mint egy hangszer.

MÁSODIK ÜGYNÖK: És mindig ki kell deríteni, hogy nincs-e az ügyfél elválva. Mert ha el van válva, az kurvajó hír. Durva, mekkora érzelmi támasz egy ilyen masina. Csak óvatosan bele kell kalkulálni a mondandóba, hogy miben különbözik a porszívó az exférjtől vagy -feleségtől. Például, hogy ugye ez takarít. Nem jár ki sehova. Nem iszik alkoholt, vagy hát ugye semmit. Nem él, ezért aztán nem is jogi személy, nem indíthat peres eljárást, és csak egyszer kell rá fizetni, nem úgy, hogy minden hónapba' gyerektartást... Szóval érti? Maga nincs véletlenül elválva?

A FÉRFI: Nem, én házas vagyok.

MÁSODIK ÜGYNÖK: Kár.

ELSŐ ÜGYNÖK: És semmiképp ne kezdeményezzen politikai vagy vallási vonatkozású beszélgetést. Az ügyfél figyelme a LuxoniaD13 körül kell hogy forogjon, önnek meg kell akadályoznia, hogy más irányba sodródjon a beszélgetés. A politika nézeteltéréseket eredményezhet. Ha mégis szóba kerül, mindennel értsen egyet, semmiképp ne veszekedjen az ügyféllel. A vallás esetében több nehézség is felmerül, de például a Názáreti Jézustól indulva gyorsan és hatékonyan eljutni a porszívókig... Ez még a legtapasztaltabb ügynököknek is fejtörést okozhat. Ugye érti? Ha mindenképpen távoli témát szeretne, biztonságos opcióként szóba jöhet például a kultúra. A művészetek. Nekem kiváló beszélgetéseim születtek már így, Van Gogh-ról, Petőfi Sándorról, Florin Salamról, például...

HARMADIK *(közbeszól)*: Akkor most kezdünk! Kérem, kezdje a demonstrációt a kemény felületek tisztításával!

A FÉRFI (*bekapcsol a porszívót, a férfi tologatni kezdi*): Ahogy látják, ez a porszívó, ez nem tolja a port, hanem így... átlépi! És ez jó, mert... mert felszívja. Úgy érte, hogy nem tolja el ugye, hanem fölötte megy el, és így... felszívja.

ELSŐ ÜGYNÖK: A testtartásra! Ügyelni a testtartásra! Különböző rossz példát mutat! Egyenes hát! Kéz a csípő mellett!

MÁSODIK ÜGYNÖK: Élje bele magát! Nyugi!

HARMADIK ÜGYNÖK: Még be sem számolt az ügyfeleknek a versenyről, amiben részt szeretne venni!

ELSŐ ÜGYNÖK: Tényleg! Nem szeretne beszámolni a versenyről, amiben részt szeretne venni?

A FÉRFI: Verseny? Nem értem a kérdést.

HARMADIK ÜGYNÖK: Pedig világosan fogalmaztunk, úgy gondolom. Ön egy versenyen szeretne részt venni, és a kvalifikációhoz négy hónap alatt kétszáznegyven bemutatóra és huszonnyolc eladásra van szüksége.

ELSŐ ÜGYNÖK: Pontosan. Ön nagyon szeretne a világ legelittebb porszívó-ügynökei közé tartozni, és megnyerni ezzel a cég jóvoltából egy utazást Bécsbe.

MÁSODIK ÜGYNÖK: Akkor már miért nem Ibizára, vagy nemt'om?

ELSŐ ÜGYNÖK: Akkor Athénba!

MÁSODIK ÜGYNÖK: Maldív-szigetek!

ELSŐ ÜGYNÖK: Isztambul!

MÁSODIK ÜGYNÖK: Dubai!

ELSŐ ÜGYNÖK: Úgy! Tehát akkor a cég jóvoltából egy utazást Dubaiba!

MÁSODIK ÜGYNÖK: Mondja azt, hogy viszi a feleségét is, ha már van magának olyan!

A FÉRFI: Dubaiba?

ELSŐ ÜGYNÖK: Nos, nyilván, ez egy metaforikus utazás. Lelki utazás. Tehát nem szó szerint értelmezendő.

MÁSODIK ÜGYNÖK: Márketing.

ELSŐ ÜGYNÖK: Természetesen a győzelemhez szüksége van a tisztelt ügyfelekre is, akiket ezennel arra kér, hogy vezessék be legalább harminc ismerősük elérhetőségeit az általunk biztosított táblázatba, hogy a LuxoniaD13 minél több háztartásba eljuthasson!

(Az ügyfelek/nézők/ között kiosztják ezeket a táblázatokat.)

HARMADIK ÜGYNÖK: És köteles felhívni telefonon a menedzserét, hogy regisztrálja önt a versenyre!

A FÉRFI: Hogy kics...? Ja! (*Zavartan előveszi a telefonját.*)

MÁSODIK ÜGYNÖK: Namostholafaszomba...? (*Ő is megtalálja a telefont*) Na akkor nullahét... Írja?! Nullahét, negyvennégy, hetvenegy, ötvenöt... Öt... Az már volt... Tizenkilenc! Beírta? Nullahétnegyvennégyhetvene gyötvenöttizenkilenc. Mehet?

A FÉRFI (*bívjá*): Halló!

MÁSODIK ÜGYNÖK: Halló! Jó napot kívánok, uram, itt a menedzsere beszél! Miben segíthetek? (*Csend*) Ó, hát ez igazán nagyszerű! Jelentkezni szeretne a versenyre? (*Vár*) Mondja már, hogy igen!

A FÉRFI: Igen!

MÁSODIK ÜGYNÖK: Fantasztikus! Már fel is jegyeztem a nevét! Adja át ügyfeleinek szívélyes üdvözetemet! (*Leteszi.*)

HARMADIK ÜGYNÖK: Jó. Most a függönyöket tisztítsa meg!

(*A FÉRFI-nak ehhez porszívóstól kell másznia.*)

A FÉRFI (*kicsit libegve*): Mosással nem jön ki a por, csak porszívózással, mert...

ELSŐ ÜGYNÖK: Mert a por sűrűsége nagyobb, mint a vízé. Ahogy a régiek mondták. A víz szalad, a kő marad.

MÁSODIK ÜGYNÖK: Apa trece, pietrele rămân.

ELSŐ ÜGYNÖK (*rossz kiejtéssel*): The water... öhm... go, the rock stay.

HARMADIK ÜGYNÖK: Mégis mi a fenéért hagyta abba? Folytassa!

A FÉRFI: Nincsen szükség gyakori mosásra, ha van porszívó...

HARMADIK ÜGYNÖK: Most a párnázott felületeket!

MÁSODIK ÜGYNÖK: Magas felületeket!

ELSŐ ÜGYNÖK: A szőnyeget tisztítsa meg!

(*Az ÜGYNÖKÖK is porszívót vesznek elő. Négyen takarítják a bútorkupacot, közben:*)

A FÉRFI (*bátortalanul*): Tizedikesek voltunk... (*Határozottabban*) Igen, tizedikben ismertem meg. Ő volt a legokosabb lány az egész évfolyamon. Vagy az egész iskolában, inkább. Akkor nekem nagyon tetszett, de őt még nem érdekelt. Szóval akarták a tanárok, hogy majd érettségizzen. És ő is akart. Meg egyetemre menni. Aztán egyszer nagyon sírt az udvaron. És akkor leültem mellé, és utána kimentünk a városba. Félt hazamenni, sokáig kint voltunk. Azt mondta, hogy az anyja beteg. Hogy nem normális. Hogy elveszi az életkedvét. Úgy döntött, nem is tanul tovább. Nem akar.

HARMADIK ÜGYNÖK: A poratkák mikroorganizmusok, amelyek két-négy hónapig élnek. Fő táplálékforrásuk az elhalt bőrünk. Életükben nem veszélyesek, de miután elpusztulnak, a matracokban maradnak, és ürü-

lékükkel, a porral és az elhalt bőrünkkel kombinálva számos betegséget okozhatnak. Az Önök családjában vannak problémák betegségekkel?

A FÉRFI: Tizenegyedikbe' összejöttünk. Az volt az utolsó évünk. Nem sokkal utána megkértem a kezét. Akkor minden jó volt, terveztük a jövőt. Mindketten találtunk munkát, alkalmi munkák voltak, semmi extra, de volt bennünk motiváció.

MÁSODIK ÜGYNÖK: A Turbo-fejet látták már? Ez egy opcionális, multifunkcionális kiegészítő. Ezzel az eszközzel gyakorlatilag bármilyen munkát elvégezhetnek a ház körül. A porszívó csövéhez csatlakoztatva fát is csiszol, a konyhában a tűzhelyről a zsírt, a fürdőben a csempékről és a kádrol a vízkövet távolítja el. Hidratáló krémek segítségével bőrkárpát políroz. Sőt, polírozó pasztával még az autóikról is eltávolíthatja a karcolásokat! És azt tudták, hogy ez a porszívó nemcsak szív, hanem fúj is? A speciális kiegészítőcsővel kifújhatják a leveleket az udvarról, gyors művelet, kevesebbet kell kint ülni ebben a hidegben, és labdát, úszógumit, lufit fújhatnak fel a gyerekeknek...

A FÉRFI: Nem akartunk még gyereket, mert akkor úgy voltunk, hogy egyszer legyen meg a stabilitás. De egy macskát vettünk. Azt nagyon szerette. Még én is megszoktam. Fekete macska volt, szép. Csak gyenge volt az idegrendszere. Mellettünk a blokkolásban folyton fúrtak. Esküszöm, a szomszéd egyfolytában épített valamit. Nem tudjuk, mit, csak fúrta a falat. Olyankor a macska megbolondult, bújta be a bútorok alá, futott körbe, meg se lehetett fogni. Egyszer nyitva hagyta valamelyikünk az ablakot, és úgy elmentünk dolgozni. Biztos megint fúrt a szomszéd, mert a macska akkor megszökött. Többet nem láttuk.

ELSŐ ÜGYNÖK: Ezzel a kefével fésülhetik a kiskedvenceiket, ne féljenek, nem húzza az állatka bőrét, csak a hullani készülő szőrt szedi le. Sokkal könnyebb a szőrt a kutyusról vagy cicusról leszedni, mint a kanapéról vagy a szőnyegről. Így békében és luxuskörülmények között nevelhetik a kisállataikat!

A FÉRFI: Utána rossz időszaka jött. Ilyen depressziós. Nem tudom, a macska miatt-e. Inkább az volt, hogy nem érezte magát hasznosnak. Értékesnek, vagy nem tudom. Akkor kezdett el olyan sokat takarítani. Mindenen port lát. Van, hogy ötször letöröl egy poharat, mert szerinte poros. Egy darabig mondtam neki, hogy leszarom a tisztaságot, ne aggódjon már annyit. De addigra ez lett a mániája. És haragudott, ha beleszóltam.

HARMADIK ÜGYNÖK: Törölgetéskor a por egy része ottmarad a nedves kendőn, a többit a levegőbe lökjük. Ezt belelegezzük, vagy visszaszáll ugyan-

oda. Romániában minden negyedik gyermek és minden tizedik ember szenved valamilyen, a házi por által okozott betegségben. Senki sincs védve ezektől, mert éjszakánként hét-nyolc órában, az életünk egyharmadában ilyesmin hajtjuk álomra a fejünket. Sosem tudni, mikor alakul ki olyasvalami, amivel sajnos egész életünkben gondunk lesz.

A FÉRFI: Aztán most ugye gyereket várunk. A terhesség... Az nagyon nehéz neki. És nem tudom, hogy segítsék. Én akarok, tényleg. Csak minden egyre furcsább. Az is van, hogy most éppen munkám sincs. Nehéz találni. És nem érti meg, hogy azért nekem is kéne... *(Keresi a szavakat)* Szóval már egy ideje nem mondja, hogy szeret. Észrevettem, hogy nem válaszol, mikor én mondom. Nem merem felhozni a dolgot. Ha el akar hagyni... Nem akarok tudni róla.

MÁSODIK ÜGYNÖK: Még permetezésre is kiváló, hát nem lenyűgöző? Legyen szó tisztítószerekről, festésről vagy rovarirtásról, a LuxoniaD13 nem hagyja cserben önöket! A LuxoniaD13 sosem hagyná cserben önöket! Mondják csak, nincs véletlenül önök közül valaki elválva?

(A FÉRFI eldobja kezéből a porszívót.)

HARMADIK ÜGYNÖK: Jól szórakozik?! Miután minden munkát elvégeztünk maga helyett?! Aki nem akar dolgozni, azt senki sem kötelezi!

ELSŐ ÜGYNÖK: Valóban. A munkamorálja... kifogásolható.

MÁSODIK ÜGYNÖK: Asszem, nincs ehhez tehetsége...

HARMADIK ÜGYNÖK: Gyanítom én is. De hát kik vagyunk mi, hogy ítélkezzünk? Döntsenek erről az ügyfelek. A LuxoniaD13 kezdő áron három-ezer-nyolcszázkilencvenkilenc euró. Ki veszi meg? Nos?

ELSŐ ÜGYNÖK: Tudunk ajánlani akár egy egész öt százalékos kedvezményt, ha egyben fizetnek!

HARMADIK ÜGYNÖK: Ezeröttszáz előleg, és hat kamatmentes részlet? Így megoldható?

MÁSODIK ÜGYNÖK: Hétszáz euró előleg és tizenkét kamatmentes részlet? Na, hát nézzenek rá! Biztos hozna maguknak hűtőmágnest Dubaiból!

ELSŐ ÜGYNÖK: Sajnos nagyon úgy néz ki, hogy egyelőre senkit nem győzött meg.

HARMADIK ÜGYNÖK *(most mosolyog)*: Ugyan, hisz még mindig van megoldás. Uram, nem kell itt hagynia az ügynökségünket. Van egy trükk, ami mindig beválik az ügyfeleknél. Annyi csak a dolga, hogy letérdel a LuxoniaD13 mellé. Fél térdre. A bal kezét helyezze a készülék tetejére, a jobbát a szívére, és könyörögjön. Könyörögjön, hogy vegyék meg!

(A FÉRFI végignézi az ügyfeleket, majd az ügynökökhöz fordul.)

A FÉRFI: Na, elmennek maguk a picsába!

(Elindul lefelé. Közben:)

ELSŐ ÜGYNÖK: Kedves jelentkező! Ezennel tudatjuk, hogy közös megegyezés alapján...

MÁSODIK ÜGYNÖK: ...arra a döntésre jutottunk, hogy az ön személyisége...

HARMADIK ÜGYNÖK: ...sajnos nem illeszkedik cégünk profiljába! A viszontlátásra!

Ügynökök el.

NEGYEDIK JELENET

A FÉRFI megáll a matrac mellett, ahol a NŐ takarít. A nő ránéz, dühös. Kijti kezéből a felmosót.

A NŐ: Megígérted...

A FÉRFI: Figyelj...

A NŐ: Nem, nem, nem... Azt mondtad, hogy ez lesz az. Megígérted!

A FÉRFI: Nem érted, nem voltál ott... Ezek nem voltak normálisak...

A NŐ: Tényleg nem értem! Nem értelek! Azt mondod, hogy megoldod. Mindig ezt mondod. És én közben ülök itthon a gyermekeddel bazdmeg, és takarítok rád, és várlak, mert végre kaptál munkát, gondolom, én, hülye...

A FÉRFI: Szerelmem!

A NŐ: Tudod, milyen fáradt vagyok? Tudod, mennyire elegem van?

A FÉRFI: Szerelmem!

A NŐ: Véresre marta a kezemet a lóg!

A FÉRFI: Szerelmem!

A NŐ: Kezembe szálla szaladt.

A FÉRFI: Szerelmem!

A NŐ: Gyermekem lesz nemsokára!

(A bútorok mögül érkeznek az idegen hangok /kórusban)

FÉRFIAK: Szerelmem!

NŐK: Véresre marta a kezemet a lóg!

FÉRFIAK: Szerelmem!

NŐK: Kezembe szálla szaladt!

FÉRFIAK: Szerelmem!

NŐK: Nehezen hajolok, nehezen sűrölök!

A NŐ: Nem érted? Gyermeket szülök nemsokára!

(Pillanatnyi feszült csend.)

A FÉRFI: Add a fejszét!

A NŐ *(riadtan)*: Szeretlek!

(Két másik férfi jelenik meg, fejszékkel, ugyanúgy öltözve, mint a férfi. Utánuk szalad két nő, ugyanúgy sárga fürdőköpenyben, ugyanúgy várandósak.)

FÉRFIAK: Add a fejszét!

NŐK: Már nem fáj a kezem!

(Még két férfi és két nő jön, ugyanúgy. Megjegyzés: a férfiak között felismerjük a három ügynököt is, most a férfi öltözkéiben.)

FÉRFIAK: Add a fejszét!

NŐK: Kicsi fiunk lesz bizonyára!

A FÉRFI: Add a fejszét!

A NŐ: Boldog vagyok. Boldog vagyok!

A FÉRFI: Add a fejszét!

(Teljes sötétség. Visszhangzó hangok a tér különböző részeiről. Fejszecsattogás.)

FÉRFIAK: Bútorok. Nyersegek. Fehérek. Hasadtak. Szegények.

NŐK: Bútorok. Pompásak. Fényesek. Feketék.

(Fejszecsattogás.)

NŐK: Szürkék és gyalultak. Deszkából ácsoltak. Szürkék és fakultak.

FÉRFIAK: Gömbölyű bútorok. Bútorok. Gyönyörű bútorok.

(Fejszecsattogás.)

FÉRFIAK: A földön deszkák. Szürkék és kemények. Szálkásak. Pizkosak.

Korhadtak. Szegények.

NŐK: Szőnyegek. Perzsák és törökök. Süppedő szőnyegek!

(Fejszecsattogás.)

A FÉRFI: Véresre marta a kezét a lúg.

MIND: Kezébe szálka szaladt.

(Fejszecsattogás.)

A FÉRFI: Gyermek lesz, és nehezen hajol.

MIND: Súrolja a padlót s a bútorokat.

(Fejszecsattogás.)

MIND: Kezébe szálka szaladt! Hé! Itt vagyunk! Itt vagyunk! Nem! Itt! Néz-
zék csak! Itt vagyunk! Hahó! *(Nevetés elszórva)* Itt! Itt! Itt! Fejszével a
hónunk alatt! Itt vagyunk! Itt vagyunk! Itt! Itt...

(Lassan elhal a kiáltás.)

ÖTÖDIK JELENET

Csend. Majd újból fények. A bútorkupac eltűnt. A színpadot forgács borítja. Elszórva bútor- és szőnyegdarabok hevernek, a kupac maradványai. A matrac a helyén. A FÉRFI a végébe kuporog le, fejét a kezébe temeti. A NŐ a matracról rázza le a porréteget. Ezután porszívók zúgása hallatszik. A férfiak és nők jelennek meg, egy-egy LuxoniaD13-mal. Körbeporszívózzák a maradványokat. Aztán egyszerre kikapcsolják, letérdelnek mellé fél térdre, bal kezüket a porszívó tetejére, a jobbot a szívükre teszik. Az ügyfelekre néznek.

MIND: Ugye megveszik a porszívót?

(Várnak, majd férfiak és nők porszívóstul el. A NŐ abbahagyja a porolást. A FÉRFIHOZ lép, nézi, majd mellé ül. A férfi felemeli a fejét.)

A NŐ: Most mennyit adnak?

A FÉRFI: Ötszáz lej körül.

(Csend.)

A NŐ: Aludjunk!

A FÉRFI: Jó.

Lefekszenek a matracra, és magukra húzzák a takarót.

VÉGE

Mona Mansour

ÉSZREVÉTELLEN

Az első színésznő (fehér bőrű, harmincas évei elején, közepén jár) alakítja MIÁT.

A második színésznő (barna bőrű, harminc és negyven közötti) alakítja DERYÁT és egyéb szerepeket.

A harmadik színésznő (fehér bőrű, ötvenes évei végén jár) alakítja JANE-t, MARIANT és NANCY-t.

A dráma a South Coast Rep számára íródott, az intézmény első Cross-roads megbízási programjában.

A magyar fordítás a Peacedale Global Arts és a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem együttműködéseként készült, a drámaírás mesterei szakos hallgatók (Antal Gáspor Adrienn, Bodolai Balázs, Horváth Lilla Holly, Marton Orsolya, Oltean Márk, Sándor Emőke) fordítóműhelyében, Albert Mária és Kelemen Roland irányításával. A szöveg felolvasószínházi előadására a Nemzetközi Drámaíró Tábor keretén belül, 2024. november 16-án került sor, a Yorick Stúdióban. Előadták: Moldován Orsolya, Renczés Viktória, Póra Jácinta; rendezte: Patkó Éva; dramaturg: Kelemen Roland. A program a Studium Prospero Alapítvány támogatásával valósult meg.

1.

Egy képsorozat. Alatta hang. Absztrakt képek, nincs összefüggő narratíva. Tekintetünk egyetlen képen landol. Faágak kereteznek egy nyílt területet, de nem egészen kivehető, mi van ott. A fények végül kialszanak. Akkor: nyílt terepen. háborús tudósítói küldetésen vagyunk, a gázai övezetben, 2006-ban, egy lebombázott iskolateremben. Az alábbi feliratot látjuk: Gáza, 2006, osztályterem. Egy másik felirat is megjelenik: SALIMA. Ezek nagyon absztrakt környezetek, és a Mia által készített fotókat a színészek mögé vagy fölé vetítik ki.

MIA vonzó fehér nő, aki egy másik nővel beszélget. SALIMA arab, a harmincas évei végén jár, gyakran bohóckodik. Azért, mert élete során hozzászokott az állandó pusztuláshoz. Angolul beszélget Miával, de arab akcentusa van. Mia jól

érzi magát a fotós szerepében, fotóz, miközben beszélgetnek. Mindkét nő nehéz politikai helyzetben dolgozik, gyakorlatias és üzleties beállítottságúak, de néha kiderül, hogy érzékenyek és sebezhetőek.

SALIMA: Legyek szomorú? Az lenne a jó kép? *(Salima talál egy törött asztalt, odaáll mellé, beállítja magát.)*

MIA: Nem kell.

SALIMA: Vagy kétségbeesett?

MIA: Kétségbeesett? Hm. Nem. Nem kell semmilyennek kinézned. Csak azt hiszem, hogy lehetnél, tudod, csak, hm, úgy... önmagad.

SALIMA: Undorodom.

MIA: Érthető. *(Elkezd fényképezni, eközben a következőket mondja:)* Tudnál egy kicsit mesélni arról, hogy mi volt itt régen?

SALIMA: Ez nem a riporter dolga?

MIA: Lehet, hogy ideér, de lehet, hogy nem. És az én dolgom, hogy helyesek legyenek a képaláírások.

SALIMA: Ez a hely nappal iskola, este pedig infolabor. Jönnek a gyerekek, mi meg segítünk nekik képezni magukat, így próbáljuk megteremteni a normalitás érzetét.

MIA: Nagyszerű.

SALIMA: Az volt.

MIA: De most?

SALIMA: Most tönkrement.

MIA: Hogyan?

SALIMA: Nem látszik? Gránátok, tűzéség. Valamiért ezeket a tízéves számítógépeket veszélyesnek találták.

MIA: Megsérült valaki?

SALIMA: Most nem. Hamdullilah. Csak az asztalok és a számítógépek. A székek. Az ablakok... Figyelj csak! Így akarsz lekapni? Vagy így?

MIA: Miről beszélsz?

SALIMA: Nem akarok beleszólni a munkádba, csak ez a jobbik profilom, és így én is rajta leszek, és a háttér is. Na.

MIA: Persze. Miért volt ez célpont?

SALIMA: Erre nem válaszolok.

MIA: Rendben van. Nem kell.

SALIMA *(gyorsan mondja)*: Nem mi vagyunk felelősek azért, hogy eltaláltak minket, ha erre vonatkozik a kérdésed. Miért kell lerombolni egy is-

kolát? Milyen veszélyforrást jelentenek ezek az osztálytermek? Mondd meg! Gyerünk, mondd meg! Nem is kell oka legyen, érted?

MIA: Természetesen.

SALIMA: Az, hogy TE felteszed ezt a kérdést, TE, azt jelenti, hogy azt feltételezed, hogy ebben a teremben valami szörnyű törvényellenes dolog történhetett, amit mindenképp meg kellett torolni.

MIA: Oké. És ezután mi lesz?

SALIMA: Várunk, míg újabb támogatás nem érkezik egy civil szervezettől. Néha ugyanannak az országnak a civil szervezete próbál segíteni, amelyik ezt a barom háborút finanszírozza. De bárki is akar segíteni nekünk az újjáépítésben, mi, khallas, a pénzt bárkitől elfogadjuk. Ezt ne írd le!

MIA: Oké. Aztán?

SALIMA: Aztán újjáépítünk mindent, és azt ismét lerombolják.

MIA: És mennyi idő?

SALIMA: Három év plusz-mínusz? Ez egy ciklus.

MIA: Értem. A neved hogy írvák? *(Salima a nyakán viseli a civil szervezet azonosító kártyáját, és megmutatja Miának.)*

SALIMA: Ez a kép alá kell?

MIA: Igen. *(Salima nézi, hogy mit ír Mia)* Salima Suleiman.

SALIMA: Pontosan. De szerintem az lesz majd, hogy „Arab nő a romok között”.

MIA: Ezt nem tudhatod.

SALIMA: Mióta is csinálod ezt?

MIA: Most lesz két éve. És te mióta csinálod ezt?

SALIMA: Tizenegy éve? Itt és máshol is.

MIA: Ez csodás.

SALIMA: Nem annyira. Ha ennek a generációnak nincsenek megfelelő készségei, nincs amire gondoljanak, nincs amire koncentráljanak, csak rosszabb lesz minden. Miért baj az, ha arról álmodnak, hogy létrehozzák a következő Google-t, és milliókat keresnek?

MIA: Itteni vagy?

SALIMA: Igen is, meg nem is. Angliában nőttem fel. *(Kicsit nevet)* Hiányzott. Visszajöttem.

MIA: Nincs elegendő a pusztításból? És a... ciklusból, amiről beszéltél?

SALIMA: Ez a munka része. Na, és te? Nem fáradtál bele abba, hogy nyomasztó dolgokat látsz?

MIA: Ó! Ó, én nem így látom, nyomasztónak, szerintem árnyaltabbak a dolgok, nem csak nyomasztók.

(SALIMA nagyon nevet, mintha azt gondolná: Mi a fene van ezzel a fehér amerikai nővel?)

SALIMA *(nevetve)*: Tényleg? Ja, Allah.

MIA: Valami mindig meglep, egy emberi pillanat. Vagy a remény. Mindig van valami szépség azokban a pillanatokban. Érted?

(Ezen SALIMA még jobban nevet.)

SALIMA: Mi emberi itt? Hol itt az emberség?

MIA: Te. Itt. Nem adod fel.

SALIMA: Hiya baseeta. Milyen naiv!

MIA: Mármint?

SALIMA: Ez nem remény, én ezt nem nevezem reménynek. Nincs más választás. Ha nem mész tovább, akkor csak lefekszel valahová, és várod, hogy mikor talál el egy lövedék. Láttam már ilyet. Képtelenek továbbmenni. Ez viszont lehet, hogy nem talál a te elképzelésedhez.

MIA: Nincs elképzelésem. Bocsánat, kicsit arrébb teszed a karod? Látni szeretném azt is, ami mögötted van.

SALIMA: Nem azért jöttél ide, hogy gyönyörű, árnyalt életeket fotózz.

MIA: Én úgy gondolok erre, hogy embereket örökítek meg.

SALIMA: Akik nem élnek szép életet. Végeztünk?

(Kint, valahol robbanások hangja.)

MIA: Basszus!

SALIMA: Basszus!

(Mindkét nő felugrik, és a földre vetődik. Salima reflexszerűen megragadja Mia karját. Csend következik. Pár másodpercig mozdulatlanok. Aztán a hang ismét elkezdődik.)

SALIMA: Ez a legrosszabb része. Azt hiszed, vége, de újra kezdődik. Nem lazíthatsz. Bazdmeg! Bocs!

MIA: Semmi gond.

(A hang újra hallatszik, mindketten felugranak. Mia abba az irányba fordítja a kamerát, ahonnan a hang jön, fotóz.)

SALIMA: Néha arra gondolok, hogy Istenem, vigyél el! Belefáradtam várni arra, ami előbb-utóbb úgyis bekövetkezik.

MIA: Borzasztó. Szerinted elkerülhetetlen?

SALIMA: Ha ezt a munkát választod, eljön a nap, amikor a szerencse vagy a sors vagy mit tudom én mi, nem úgy alakul, ahogy szeretnéd. Elfogadom. Te nem szoktál erre gondolni?

MIA *(nevet, miközben átgondolja)*: Most már igen. Na, ez nyomasztó.

SALIMA: Azt hiszem.

(Nevetnek. Mia lefénycépezi őt, nevetve.)

SALIMA: Ezt a fotót ne használd!

MIA (mosolyogva): Nem fogom.

2.

EGY LAKÁSBAN. ÉGNEK A FÉNYEK. Isztambul. 2015.

Régi, az Ottomán Birodalom utolsó évtizedeiben épült lakás. Magas mennyezet, három hálószoba, amit mi nem látunk. A nappaliban egy kanapé és egy heverő, néhány kör alakú fémasztal. Bekeretezett arab szövegrészletek a falon meg még néhány, bútoroknak támasztva a földön. A cím: Egy lakás Isztambulban, 2015.

Valami megmoccan a kanapén. Mia az, egy kupac takaró alatt. Felébredt, de még nem teljesen. Mint amikor felkelsz egy álomból, és még nem tudod, hogy hol vagy, de nem a rossz értelemben. Ebben az esetben tudja, hol van, és tökéletesen egyértelmű, amíg már nem az.

MIA: Szia. Hello? Derya?

(DERYA török nő, itt-ott pár szexi tetkó, átsiet egy másik szobából.)

DERYA: Ébren vagy. Allahim. Köszönöm, Istenem!

MIA (kábultan, szarkazmus nélkül): Nem kellene ébren lennem?

DERYA: Hogy érzed magad? Hozok vizet.

(DERYA elmegy, és egy pohár vízzel tér vissza. MIA elveszi tőle, és iszik.)

MIA: Sagol. (Köszönöm) Szíriában voltam, ugye?

DERYA: Igen.

MIA: Hogy kerültem ide?... Történt valami?

DERYA: Nem tudod?

MIA: Csak annyit, hogy bevetésen fotóztam.

DERYA: Kiakadtál.

MIA: Mi?

DERYA: Azt se tudták, hogy élsz-e még, amikor megtaláltak.

MIA: Ugyan már, dehogy. Ez nem igaz.

DERYA: De igen.

MIA: Újra összejöttünk?

DERYA: Nem.

MIA: Oh! Oké. Én csak... Nem értem. Mi történt?

(Egy pánikbúllám vagy valami pánikhoz hasonló megy keresztül MIÁN. Önmagát is meglepve könnyezni kezd. DERYA reflexből odahajol, megsimogatja és átöleli.)

DERYA: Minden rendben, kicsim.

(Jó ideje ölelik egymást. MIA sírni kezd. Nem tudja, miért, de sír. DERYA megcsókolja, MIA viszonzza. Folytatják. Egyre jobban belemélyülnek, de Derya megáll).

MIA: Oké.

DERYA: Oké. Jó ég! *(Elmegy, dohánynyal és papírral tér vissza. Teker egy cigit, meggyújtja, kinyitja az ablakot, és kifelé fordul.)*

MIA: Azt hittem, leszoktál.

DERYA: Épp most szokom le.

MIA: Kaphatok egyet?

DERYA: Nem.

MIA: Növeled a hajad?

DERYA: Hm?

MIA: A hajad. Hosszabb.

DERYA: Igen. Hagytam, hogy nőjön.

MIA: Tetszik. Nagyon szexi.

DERYA: Szuper.

MIA: Hogy érted, hogy megtaláltak? Ki talált meg?

DERYA: Hagyjuk ezt egy kicsit.

MIA: Miért vagy ilyen furcsa?

DERYA: Lassíthatunk? Yavash, nyugi... Pihenj, szedd össze magad!

MIA: Elárulnád, hogy kerültem ide?

DERYA: Szerintem enned kéne valamit... *(DERYA kimegy a konyhába. Egy tányér étellel jön vissza, és lerakja MIA elé. MIA elbambulva ül.)*

DERYA: Felfogtad, hogy három napja hol magadnál vagy, hol nem? Ez nem jó.

MIA: Azt hittem, nem szeretsz a Namliból rendelni.

DERYA: Csak drága, de jó kajájuk van.

MIA: Derya, kérlek, hogy kerültem ide?

DERYA: Nem voltál magadnál. Rögtön kórházba vittek, és addigra megkaptam az üzeneteidet.

MIA: Milyen üzenetek? Mit írtam?

DERYA: Hogy menjek érted.

MIA: Ennyi?

DERYA: Nagyjából.

MIA: Ennek semmi értelme. Soha nem kértem meg senkit, hogy értem jöjjön egy bevetésre.

DERYA: Írtál WhatsApp-on. Azt mondtad, menjek érted, megijedtem, és persze aggódtam is. Szóval felhívtam a szerkesztődet, és azt mondta, hogy két napja nem küldtél fotókat, és eltűntél.

MIA: Hol voltam?

DERYA: Lassíthatunk?

MIA: Mi történt?

DERYA: A Médecins Sans Frontières egyik dolgozója – nem, valaki a Vöröskeresztől. Közülük talált meg valaki. Az orvosok azt mondták, valószínűleg egész éjjel kint feküdtél a földön vagy valahol. Borzasztó...

MIA: Én?

DERYA: Igen. Kórházba vittek Idlibbe. Utána Adanába. Közben odaértem én is, addig már helyrejöttél annyira, hogy velem gyere. Biztos nem emlékszel?

MIA: Halványan. Veled, a repülön. Olyan volt, mint egy álom. Valaki zenét játszott?

DERYA: A mögöttünk lévő ülésen.

MIA: ...Várj! Hol a táskám? A kamerám? A laptopom?

DERYA: Csak a telefonod volt nálad.

(És most először látjuk azt a traumatikus esemény miatti pánikot, amire Mia nem emlékszik.)

MIA: Nem, nem, nem, a táska mindig nálam van. Miért hoztál vissza nélküle?

DERYA: Nem volt a kórházban. Drágám, pihenned kell egy kicsit. Nem hiszem, hogy valaki elvette. Vagy megtalálta.

MIA: Szóval csak feküdtem ott magamban? Ennek semmi értelme.

DERYA: Nem kéne most ebbe belemenni.

MIA: Mibe? Ki volt még ott?

DERYA: Pihenned kell.

MIA: Ki volt még ott?

DERYA: Kellemetlen helyzet volt, oké? Ennyit tudok.

MIA *(gúnyosan, semmi különös ok miatt)*: „Kellemetlen helyzet.” Ez... nagyon hivatalos.

DERYA: Tömegmészárlás volt, oké? Egy kisebb tömegmészárlás. Nem tudom, hány ember számít tömegmészárlásnak! De...

MIA *(az összeomlás szélén)*: Oh!

DERYA: Csak feküdtél ott. Olyan emberek között, akik... akiket megöltek.

MIA: Oh!

DERYA: Nem kellett volna most mindent elmondanom, csak kicsúszott.

3.

Évekkel ezelőtt, amikor Mia még csak pályakezdő volt. Egy isztambuli kávézó kora délelőtt. Cím: Egy isztambuli kávézó. 2004. Másik cím: MARIAN. MIA és MARIAN egy asztalnál ülnek. Marian, az ötvenes évei végén járó nő, rutinnal rendelkező fényképész (ugyanaz a személy, aki ANYUT is játssza). Iszik, alkoholt.

MARIAN: Egyél valamit! Az ügynökség állja. Tudom, hogy mennyit fizetnek a szabadúszóknak. Jézusom, annyira fiatal vagy még. Mennyi idős is?

MIA: Huszonhat.

MARIAN: Az elég fiatal. A képeid egyáltalán nem fiatalosak.

MIA: Oh, az jó. Vagyis, azt hiszem.

MARIAN: Bóknak szántam. Általában nem szeretek fiatalokkal dolgozni. Főleg most. Olyan helyekre küldik őket, ahová senki sem akar menni, ráadásul betanítás és támogatás nélkül. Elbaszott egy rendszer. Először vagy Isztambulban?

MIA: Igen. Gyönyörű. A fények – azok bámulatosak! És alkonyatkor a víz... Tudom, hogy klisé.

MARIAN: A klisék nem hiába klisék. Úgy értem, a boszporuszi Ortaköymecset az egyik leggyönyörűbb dolog, amit valaha láttam. Most, hogy van egy rakat szabadidőm, órákon keresztül csak ülök előtte, és fotózok. Elmegyek, sétálok egy kicsit, majd visszamegyek, amikor megváltozik a fény.

MIA: Ez csodálatos.

MARIAN: Hogy miért nem ilyen képeket csináltam egész életemben? Mert azok általában leárazott naptárakban kötnek ki.

MIA: Láttam az Afganisztánban készült sorozatodat, még mikor először jártam a művészeti suliba...

MARIAN: Melyiket?

MIA: Hm?

MARIAN: Melyik részét az afganisztáni sorozatnak?

MIA: Oh! Um. A kabuli motorbicikliset?

MARIAN: Ja, az a második. Igen. Az érdekes volt. Amíg szét nem esett az egész. Megint.

MIA: Van valami különleges abban, ahogy lekaptad őket, a hegyek a háttérben, az a sok textúra, és van valami játékoság abban, ahogy ülnek a motoron. Nem tudom, hogy csináltad.

MARIAN: Hm.

MIA: A fotózás közben végig mellettük motoroztál?

MARIAN: Igen! Órület! Akkoriban sokat motoroztam. Csak így tudsz közlekedni azokban az ókori városokban anélkül, hogy állandóan dugóba ragadnál. De igen, ahhoz a sorozathoz egy kamerát szereltünk a mellett levő ülésre, és egy másikat a kezemben tartottam.

MIA: Még fotózol?

MARIAN: Ha valami történik itt, rajta vagyok. Volt egy földrengés pár évvel ezelőtt, ilyenek, de ennyi. Szívesebben alszom egy tiszta lakásban, ahol van normális ágy, konyha és egy ajtó, amit tényleg be lehet zárni. Mindig azt mondják, hogy be tudod zárni, de legtöbbször nem. Szóval igen, nem is rossz dolog mások képeit szerkesztgetni.

MIA: Nem hiányzik?

MARIAN: Talán négy éve, hogy ellőtték a térdem? Azóta nem tudok futni. Annyi neki... és én még egy protézisműtétre tuti nem megyek.

MIA: Oh, hű! Nagyon sajnálom.

MARIAN: „Minden rosszban van valami jó.” Lófaszt. Jó, oké, nem öltök meg. De lehet, itt az ideje, hogy... A szakma egyre rosszabb. Az újságírók most már szabad prédák. Azt kéne mondjam neked, hogy menj haza, és fejezd be a művészeti sulit. Nagyon sok dokumentációs projekt van Amerikában.

MIA: Az nem érdekel. Nem akarok szép dolgokat csinálni csak azért, hogy szép dolgokat csináljak. Ez is a munkám része, de nem elég. Nagy hatású pillanatokat akarok megörökíteni.

(Szünet. MARIAN emészti, amit Mia mondott.)

MARIAN: Rendben. Ha állandó munkát akarsz, adok neked. De lehet, hogy egy nap még megbánod ezt a beszélgetést.

MIA: Biztos, hogy nem! Köszönöm szépen. Nagyra értékelem.

MARIAN: Hogyne.

MIA: Van valami, izé?

MARIAN: Mi?

MIA: Valami tanácsod vagy...? Bármilyen hasonló? Én mindig...

MARIAN: Persze. Ne vedd észre!

MIA: Huh?

MARIAN: Amikor fegyveres konfliktust fotózol. Ha egyáltalán fotózol majd. Kell legyen egy módszered, amivel nem látod, nem veszed észre, különben beléd fog ivódni, és egyszer majd meg akarod ölni magad. *(Valamiért ezt nevetségesnek találja. Nagyon. Nagyot kortyol abból, amit éppen iszik.)*

MARIAN: Mindegy. Ezt tanácsolom.

MIA: Ne lássam... mégis hogy csináljam?

MARIAN: Majd rájössz. Vagy nem.

4.

Isztambuli lakás. Két nappal később. Mia a kanapén ül, pirítóst eszik, a török hírcsatorna műsorát nézi/nem nézi. Felkel. Egy pólót és fehéreneműt visel. Halljuk, hogy kattán a zár, valaki kínlódik vele. Bejön Derya.

DERYA: Ébren vagy.

MIA: Igen, ébren vagyok. Szia.

DERYA: Mi ez a szag? Oh, nem! Allah Kahretsín... (A francba)

MIA: Pirítóst készítettem. Nem kellett volna?

(DERYA berohan a konyhába. MIA követi. Mindketten visszajönnek. Derya kinyitja az ablakokat.)

DERYA: Épp most javítottam meg ezt a sütit.

MIA: Megint? Én intéztem legutóbb, amikor itt voltam.

DERYA: Úgy tűnik, nem lett jobb.

MIA: Még mindig a második égő? Nem. Hadd nézzem meg!

DERYA: Nem.

MIA: Hadd nézzem meg!

DERYA *(kezdi elveszíteni a türelmét)*: Nincs vele semmi baj. 80 éves. És hihetetlenül bonyolult valahogy. Mint minden, ebben a kurva lakásban. *(MIA elindul vissza a konyhába.)*

MIA: Oké, de fogadjunk, hogy meg lehet javítani? Bocsánat, észre sem vettem. Azt hittem, cigaretta szag van... *(Hirtelen fáradtság hulláma tör rá)* Azta!

DERYA: Mi a baj?

MIA: Jól vagyok. Csak le kell ülnöm egy kicsit. *(Gyenge, ráfekszik a kanapéra.)*

DERYA: Szédülsz?

MIA: Nem. Hmm, Derya? Mi ez rajtam? *(Egy fekete, szakadt póló van rajta török felirattal.)*

DERYA: Egy régi pólóm.

MIA: Ezt soha nem vennéd fel.

DERYA: Még az anarchista korszakomból maradt.

MIA: Tetszik.

DERYA: Aha. *(De Derya közben telefonál)* Alo, merhaba, Ahmet bey ben Derya Koc, Beni arayabilir misiniz lütfen? Ne yaptığınız olmadı? Fırının arka teli hala yaniyor çalıştırdığımda. Çok tesekkürler.

(Halló, szia, Derya Koc vagyok. Vissza tudnál hívni? Bármit is csináltál, nem működött.)

A hátul lévő huzal még mindig elkezd égni, amikor a sütőt használok! Köszönöm szépen.) *(Leteszi a telefont.)*

DERYA *(észreveszi, ahogy Mia vádlón őt nézi)*: Mi van?

MIA: Semmi. Tudom, hogy azon gondolkodtál, hogy eladd a lakást.

DERYA: Gondolkodtam rajta, lehet, el is fogom. Szeretném is, meg nem is.

MIA: Tudom. Írtál listát. Pro és kontra listát.

DERYA: Igen.

MIA: De ez egy gyönyörű otthon, és szereted. Ezt is írd fel. *(Derya vizet hoz Miának)* Láttam egy filmet, amiben volt egy srác, aki nagyon vissza szeretett volna kapni egy lányt, ezért elhitette vele, hogy beteg, hogy ápolhassa őt.

DERYA: Igen, és?

MIA: És. Te elrabortál engem, hogy visszakaphass?

DERYA: Szóval megmérgeztelek, hogy visszakaphassalak? Ez undorító.

MIA: Nem én írtam a filmet! És mindenkinek nagyon tetszett. Szóval, megbasztál, amíg aludtam?

DERYA: Hadi be. Ne már!

MIA: De meg akartál dugni.

DERYA: Mi bajod van?

MIA: Jézusom! Csak gondoltam, megkérdézem.

DERYA: Te szeretsz ilyeneket mondani. Szeretsz vagánykodni.

MIA: Lehet.

DERYA: Néha kételkedem abban, hogy te vagy az, aki ilyen szép fotókat készít.

MIA *(megsértődve, mintha darázs csípte volna meg)*: Amikor dolgozom, nem vagyok ilyen.

DERYA: Szóval, ki az a Simon?

MIA: Ismerősöm. Fényképész, szabadúszó, hol dolgozik, hol nem. Miért?

DERYA: Ötször hívott ma reggel.

MIA: Te ellenőrzöd a telefonomat?

DERYA: Ötször hívott. Ez általában azt jelenti, hogy valami nincs rendben.

Bevetésen volt veled?

MIA: Nem ezen.

DERYA: Hm.

MIA: Mi van?

DERYA: Miért dolgozik csak időnként?

MIA: Voltak kemény időszakai, depresszió és... Kilépett, aztán visszajött.

Sokfelé megfordult. Elvileg ismered. Miért nézel rám így?

DERYA: Valami azt súgja, hogy ne bízzak meg benned.

MIA: Miért?

DERYA: A múltad miatt.

MIA: Ó, istenem! Már évek óta nem drogozok. Most komolyan.

DERYA: Te nem drogoztál. Független voltál.

MIA: Mindenki az volt. Te is bírtad, amikor először találkoztál velem. Vicesesebb voltam.

DERYA: Azt hitted, de nem voltál.

MIA: Oké, oké. Akkor fókuszáltabb. Derya? Három éve tiszta vagyok.

Oké? Amikor csak tudok, bejelentkezek a szponzoromnál.

DERYA: De azért még iszol.

MIA: Mindenki iszik. Mikor bevetésen vagyunk.

DERYA: Szóval vissza fogod hívni?

MIA: Talán. Most már be is kell számolnom neked? Hívott a szerkesztőm?

DERYA: E-mailt küldött nekem.

MIA: Miért?

DERYA: Aggódott. Szóltam neki, hogy felébredtél, és utána másfél napig megint aludtál.

MIA: Várj...

DERYA: Három napja vagy itt. Szombat van.

MIA: Hány óra van?

DERYA: Tíz? Negyed tizenegy.

MIA: Ilyenkor zajlik az élet Isztambulban. Nem buliznod kéne?

DERYA: Mi? Mi? Elmentem érted, oké? Odarepültem, visszarepültünk együtt, te toloszékben, néha magadnál voltál, néha nem, és itt vagy... a kanapémon, gondoskodom rólad, etetlek, a lakás meg esik szét, ez

amúgy is elkésérít, és ma reggel még DOLGOZNOM is kellett. Mikor, mikor kéne buliznom, bazdmeg? Mi bajod van?

MIA: Oké. Sajnálom, oké? Sajnálom. Szóval akkor nem randizgatsz senkivel...?

DERYA: Hát van egy iráni nő, aki nyomul.

MIA: Hát ez izgi. *(Szünet. Mindketten érzékelik a játszmat. Aztán:)* Nem szeretem, ha ellenőrizgatsz.

DERYA: Majdnem meghaltál!

MIA: De nem haltam meg. Láttam, embereket...

DERYA: De azt mondd, hogy nem emlékszel, mi történt.

MIA: Megfájdul a fejem ettől. Ihatok valamit, ha már szombat este van?

DERYA: Nem hiszem, hogy jó ötlet, dehidratált vagy.

MIA: Mióta lett a karakoy-i bulis lányból tisztí főorvos?

DERYA: Tudod mit? Ez kínos és egy kicsit fájdalmas, oké? De fontos vagy nekem, és érzem, hogy nem vagy jól. Szóval tudnál egy kicsit kedvesebb lenni? Különben is... Jön az anyád.

MIA: Iderepül San Franciscóból?

DERYA: Mintha nem értenéd, hogy milyen ijesztő volt. Volt egy kábé 12 órás időszak, amikor el voltál tűnve. És aztán rád találtunk abban az állapotban.

MIA: Jól vagyok. Komolyan. Azt hiszem, kicsit elfáradtam, és a testem simán feladta.

DERYA: Megmondanád, ha újra drogoznál, ugye?

MIA: Micsoda? Derya, nem drogozok.

DERYA: Az ember néha hátraeshet...

MIA: „Hátraeshet”? Talán inkább „visszaeshet”?

DERYA: Kit érdekel. Semmi értelme. Csak egy kifejezés. Az angol a legroszszabb, leglogikátlanabb nyelv.

MIA: Cuki.

DERYA: A török nyelv legalább költői. Gyönyörű! Több szó van különböző típusú hullámokra! A „hullámokon csillogó holdfény”, ez törökül egy szó: „yakamoz”. Ez a szó mindezt jelenti. Gazdaságos.

MIA: Oké, oké, oké. Tudnál egyszerűen csak teát és valami kaját készíteni nekem, és egy kicsit csendben lenni?

DERYA: Hagyományos muszlimnak *kellene* lenned! Simán beillenél!

MIA: Persze. Férfiként, természetesen.

DERYA: Hát persze.

MIA: Ki ne akarna férfi lenni ebben a világban? Minden egyszerűbb. Nem éppen most tiltotta be a török miniszterelnök a nőknek a nevetést? Jól mondom?

DERYA: Igen. De ne baszakodj velem! Utálok ezt a „jajj, de rossz a muszlim nőknek” szarságot.

MIA: Te mondd mindig, hogy mennyire rossz a muszlim nőknek.

DERYA: Nekem szabad, én muszlimként nőttem fel! Én kritizálhatom magunkat. Nincs szükségünk jó szándékú fehér nőkre, akik elmondják nekünk, mennyire elnyomottak vagyunk.

MIA: Nem az iszlámot kritizálok. Ismersz engem. Én nem hiszek semmi-
ben, semmikor.

DERYA: Nekünk legalább nem kell újra és újra a Baywatch-ot néznünk minden este.

MIA: Canim. *(Kiejtés: dzsányim)* Életem, senki nem néz már Baywatch-ot.

DERYA: Mindegy. Ez csak egy példa. És ne hívj engem dzsányimnak.

MIA: Miért ne?

DERYA: Mert nem szeretném.

MIA: Nem?

DERYA: Nem.

MIA: Nem neked kellene vigyáznod rám?

DERYA: Itt van. Egyél.

5.

Isztambul. Egy nappal később. Megérkezett JANE, ötvenes-hatvanas nő, középosztálybeli, jóindulatú – de őszintén? azért nem kell alábecsülni.

JANE: Olyan sápadt vagy.

MIA: Csak a hajam miatt.

JANE: Még mindig nem értem, hogy miért fested be a szőke hajad. Milyen szín ez? Fekete? Barna?

MIA: Megkönnyíti a munkám. Így beolvadok. Nem rakják rám az amerikai bélyeget rögtön.

JANE: Nemcsak Amerikában vannak szőkék.

MIA: De ők azok a szőkék, akiket utálnak. Senki nem utálja a svédeket vagy a norvégokat.

JANE: Mondtam a reptéren az embereknek, hogy amerikai vagyok, és nagyon kedvesek voltak.

MIA: Jól vagy, anya? Rendszerben volt a repülő meg minden? Hosszú volt az út.

JANE: Igen-igen. Fogytál. Mennyit fogytál? Szoktál enni?

MIA: Igen!

JANE: Eszik rendszeresen?

DERYA: Mióta itt van, nem sokat. De próbálkoztam.

JANE: Meg kell etetnünk valahogy.

DERYA: Van kaja. Tudok főzni.

JANE: Jó. Én meg el tudok menni bevásárolni. Mi történt veled?

MIA: Nem emlékszem, anya.

JANE: Olyan nincs. Vagyis valamire csak emlékszel.

MIA: Tényleg nem.

JANE: Beszéltél a szerkesztőddel?

MIA: Még nem. Küldtem neki e-mailt.

JANE: Talán felhívhatnád.

MIA: Most nem akarok vele beszélni. Még csak az hiányzik, hogy lemondja a megbízásomat. Még nem fejeztem be.

DERYA: Holttestek között találtak meg. Valószínűleg le fogja mondani.

MIA: Nem biztos.

JANE: Mit kerestél ott?

MIA: Talán sokkot kaptam. Nem tudom. Nem aludtam túl sokat előtte.

JANE: Annyit sikerült kiderítenem, hogy senki sem tudja biztosan, ki tette, és miért. Azt mondják, amerikai fegyverek voltak (*DERYA: nyilván*), és lázadókat láttak a faluban, tehát akkor a szíriai kormány volt? De nincs erre semmi bizonyíték. Egy iskolát is eltaláltak. Ki tenne ilyet, és miért?

MIA: Nincsenek okok, anya. Mondjon bárki bármit, ezen senki nem nyer. Csak folytatódik.

(*EGY BEVILLANÓ KÉP: Egy fa. Testek. Gyors és homályos. MIA érzi, hogy mindketten távolról vizsgálják őt.*)

MIA: Most miért nézel így? Egy karcolás sincs rajtam. A kórházban megvizsgáltak. Jól vagyok. A munkám miatt voltam ott, csak ennyit tudok.

JANE: Miért maradtál ott?

MIA: Nem emlékszem.

JANE: Ha nem emlékszel, nem tudhatod.

MIA: Talán jobb is így.

JANE: Miért?

MIA: Mert a világ szörnyű hely, szörnyű emberekkel. *(Nevet egy kicsit. A nevetés talán átfordul sírásba – váratlanul éri őt. Az anya odamegy hozzá.)*

JANE: Édesem.

DERYA: Drágám.

MIA: Fáradt vagyok. Innék valamit.

JANE: Készítek neked egy teát. Tudunk csinálni teát?

DERYA: Persze, megcsinálom.

MIA: Valami alkoholt. Van nálad Ráki? Rám férne...

JANE: Nem, amikor fáradt vagy. Az nem segít.

DERYA: Nincs, de hozhatok.

MIA: Ja, tényleg, te inkább szívsz. Így tartja be az iszlámot. Nem iszik, de minden nap szív.

DERYA: Kérlek.

JANE: Engem ez nem zavar. Kaliforniából jövök. Nálunk mindenhol van fű.

MIA: Anyu, a világon mindenhol van fű.

JANE: Jó-jó, még nem voltam Törökországban. Most már tudom.

(DERYA ad Jane-nek egy pár terliket /papucsot/.)

DERYA: Terlik.

JANE: Ó, papucs! Biztos nem gond, ha felveszem ezt a papucsot?

DERYA: A lakáshoz tartozik, anyukámnak ugyanaz a mérete.

(JANE felveszi a papucsot.)

DERYA: Biztos, hogy kérsz Rákit?

MIA: Jólesne.

DERYA: Rendben, akkor hozok. Bármilyen más?

JANE: Narancslevet, ha nincs itthon.

DERYA: Rendben.

JANE: Esetleg egy kis kenyeret és sajtot.

DERYA: Az van.

JANE: De milyen?

DERYA: Hozok azt is. *(Elveszi a pénzt és a kulcsokat. Elmegy.)*

JANE: Most mi van? Nem akarsz előtte erről beszélni?

MIA: Mi? Dehogyan.

JANE: Mióta is vagytok ti együtt? Öt éve?

MIA: Nem vagyunk együtt. Most.

JANE: Nem hiszem el, hogy soha nem mutattad be.

MIA: Tudom, de amúgy is alig voltam otthon.

JANE: Nagyon vonzó.

MIA: Tudom.

JANE: Úgy tűnik, fontos vagy neki.
 MIA: Rendben, anya, köszi.
 JANE: Tehát? Mi történt?
 MIA: Nem tudom.
 JANE: Beszéltem az orvossal.
 MIA: Milyen orvossal, anyu?
 JANE: Csak egy terapeutával, otthon a traumaközpontból, aki riporterekkel foglalkozik. Tudni akartam, hogyan segíthetek most rajtad.
 MIA: Jézusom, sajnálom, anya, hogy keresztül kellett menned ezeken.
 JANE: Ne érezd magad rosszul azért, mert gondoskodni akarok rólad.
 MIA: Sajnálom, hogy egyáltalán úgy érezted, hogy ide kellett jönnöd.
 JANE: Meg is halhattál volna. Nem volt kérdés.
 MIA: Szóval... adott néhány... jó tanácsot? Használhatót?
 JANE: Hát, csak annyit, hogy hagyjalak beszélni, és ne próbáljak megoldani semmit. *(Miára néz, Mia Jane-re. Mia nem mond semmit, aztán egy kis nevetés, és:)*
 MIA: Oké...
 JANE: Figyelek. *(Miát nézi, Mia az anyját, Jane Miát...)*
 JANE: Szóval, mire gondolsz?
 MIA: Őszintén?
 JANE: Igen.
 MIA: Csak gondolkodtam. Hogy mehet most a Giants-nek.
 JANE: Mia, kérlek!
 MIA: Komolyan!
 JANE: Ügyesek. 2015 van, páratlan év.
 MIA: Jól van.
 JANE: Kissé dőcögősen indult a szezon, de majd összekapják magukat.
 MIA: Remélem is.
(Egy kevés fény, könnyedség, ami még egy pillanatig lebeg.)
 JANE: Van bármi, ami beugrik? Bármi emlék, mielőtt megtaláltak volna?
 MIA: Próbáltam visszaemlékezni. Szokásos munkanap volt. Dolgoztam és aztán... egy fa...? Kopár. Ennyi. Egy nő. Ez most biztos nagy segítség.
 JANE: És mi történt ott?
(EGY BEVILLANÓ KÉP: A FA ÁGAI EGY NYITOTT TERET KERETEZNEK)
 MIA: Nem tudom. Nem tudom. Nem tudom. Nem tudom. *(Hirtelen zavartnak tűnik, ijedtnék. Összerándulva átöleli magát.)*
 JANE: Minden rendben, édesem, minden rendben.

Cím: Isztambul. 2008. Egy kávézó. Mia és Derya iszogatnak, most találkoznak először. Derya flörtölve kutatja végig Mia táskáját. Kivesz egy világoslila poncsót, olyat, amelyet a Mountexben árulnak.

DERYA: Egy... umm? Mi is ez? Hogy is hívják? Ponyva?

MIA: Poncsó...

DERYA: Poncsó. Hmm. Soha nem értettem ezeket.

MIA: Mit kell ezen érteni? Szárazon tart.

DERYA: Igen, de olyan ronda. Nem?

MIA: Asszem.

DERYA: Ne na! Egészen borzasztó. Tényleg hordod?

MIA: Néha.

DERYA: Szabad?

MIA: Igen... Amúgy Mia vagyok.

DERYA (*rávágja*): Igen, tudom. (*Felveszi. Játsszik vele. Színészkedve*) Helló!

Úgy nézek ki, mint azok a férfiak a repülőtéren, akik a leszállópályán állnak, és lengetik a karjukat. Hogy is hívják őket?

MIA: Nem tudom.

DERYA: Karlóbálók. Derya vagyok.

MIA: Derya. Amúgy a karlobálók soha nem úgy néznek ki, mint te.

DERYA: Tudom. Az amerikaiak szeretik a felszereléseket. Szeretnek felkészültek lenni. Szeretik a felkészültség gondolatát.

MIA: Ti nem vagytok itt felkészülve?

DERYA: Isztambulban? Dehogynem. Pár dologra. Vacsorák, kávék, balfasz állami leszámolások. (*Tovább kutat a táskában, kivesz egy újságot. Egy kisfiú képe a címlapon, aki egy tankon játszik, ezt nekünk nem muszáj látnunk.*) Ez a tiéd, ez a fotó?

(*MIA bólint.*)

DERYA: Wow. Hmm. Mit csinál?

MIA: A lakásuk előtt álló katonai tankon játszik. Kizárólag a Manchester Unitedről akart beszélni.

DERYA: És beszélgettetek?

MIA: Hogyne. Elmondta nekem, hogyan lehetne megerősíteni a csapatot. Te nem ebben az elbaszott szakmában vagy?

DERYA: Miért mondod ezt?

MIA: Stabil embernek tűnsz. Legalábbis többnyire stabil embernek.

DERYA: Igen hát.

MIA: Tévedek?

DERYA: Nem. De egy másik elbaszott szakmában vagyok. Felsőoktatás.

MIA: Az nagyon menő. Mit tanítasz?

DERYA: Közgazdaságtant. Viselkedési közgazdaságtant.

MIA: Szóval te is egyike vagy azoknak a brilliáns elméknek.

DERYA: Ezt ki mondta? Én nem mondtam ilyet.

MIA: Soha nem értettem, mi az a közgazdaságtan.

DERYA: Erőforrások, viselkedés, mintázatok, minden ilyesmi. Tetszik ez a kép. Nagyon, hmm, zsurnalisztikus, persze. De intim és művészi is. Rosszat mondtam?

MIA: Nem.

DERYA: Gondolsz a képekre, miután elkészíted őket?

MIA: Nem nagyon. Szerinted fura?

DERYA: Igen. *(Nevetnek)* Ez a te munkád. Nem akarsz tudni, hogy hogyan fogadják a fotóidat?

MIA: Régen azt gondoltam, hogy ha meglátok valamit, amitől elszáll az agyam, és lefotózom, majd megosztom a világgal, akkor az elindít majd egy pillangóeffektust.

DERYA: Lehet, hogy ez már megtörtént.

MIA: Aztán rájössz, hogy ezt egyáltalán nem tudod befolyásolni, úgyhogy... Egyszer láttam egy kommentet, talán a Guardian-ben? Azt írta valaki: „Ha így néz ki a halál, akkor akarom.”

DERYA: Wow.

MIA: Nem tudom, mit jelent az, hogy széppé tettem a halált.

DERYA: Szóval, egyértelműen láttál embereket meghalni.

MIA: Miért kérdezed ezt?

DERYA: Nem kérdeztem. Mi van még a zsákodban?

MIA: *Az én zsákomban.* Nézd meg nyugodtan!

DERYA: Oh! Várj!. Mi ez? Úristen!

(Egy boríték egy csomó pénzzel. Pár ezer egy befőttesgumival átfogva. DERYA nem tudja, hogyan reagáljon.)

DERYA: Nem az vagy, akinek mondd magad?

MIA: Néha megfeledekzek erről.

DERYA: Hogy feledkezhetsz meg erről? Ez kábé egy drogbárhoz illő pénz-mennyiség.

MIA: Csúszópénz. Fixereknek. Soha nem tudhatod, mikor van szükséged készpénzre, hogy bejuss valahova, vagy elintézz egy vesztegetést.

DERYA: Laptop. Fésű, fogkefe. Szappan. *(A táská mélyére ér)* Hmm. Lásuk, milyen szemetet tartasz még itt?

MIA: Oké, oké. Elég volt!

DERYA *(játékosan)*: Innen jön a lényeg.

MIA: Mindent láttál. Elveszem. Állj le!

DERYA: Oké. *(Összezavarodva tartja a táskát. Szünet. Mia elveszi.)*

MIA: Köszí... Bocsi.

DERYA: Rendben van.

MIA: Nagyon szép kezed van. Akartam is mondani.
(Szünet.)

DERYA: Szóval háborús fotós vagy. Bátor dolog.

MIA: Egyáltalán nem. Zenész kezek.

DERYA: Voltak. Mikor fiatalabb voltam. Mi jár a fejedben, miközben fotózol?

MIA: Nem tudom. Menni. Beférközni helyekre. Ilyenekre gondolok.

DERYA: És még?

MIA *(megkerüli és flörtöl)*: Ez csak az első randi.

DERYA: Ja, hogy ez egy randi? Nem tudtam, hogy ez egy randi.

MIA: Én annak feltételeztem.

DERYA: Tényleg? Rendben. Akkor folytasd!
(Mi lesz ebből? Aztán...)

MIA: Amerikai vagyok. Mindenben benne van a kezünk. Emiatt egész életemben kérhetném a bocsánatot, teljesen feleslegesen. Tudom, hogy hogyan kell elég izgalmas fotókat készíteni ahhoz, hogy az is ránézzen, aki amúgy nem akar. Ez a munkám.

DERYA: Hmm.

MIA: Szerintem eleget beszéltünk már. *(Mégfogja Derya kezét, simogatja.)*

DERYA: Lehet. *(Újra megfogja Mia kezét, megérinti a homlokát, vállát, egészen a nyakáig.)*

Isztambul, a lakás. 2015. Később. Esznek. Illetve Jane és Derya esznek. Mia csak majszol egy kicsit. Miának ital van a kezében – ködös, fehér ital, jéggel. Jó cucc. Már becsípett egy kicsit tőle. Jane is iszik, de úgy tűnik, nem a kedvence. Háttérben az ikonikus török pop énekes, Sezen Aksu egyik dala szól. A beszélgetés kellős közepén vannak.*

JANE: S akkor mit mondasz nekik?

DERYA: Semmit sem mondok nekik.

JANE: És nem kérdeznek?

DERYA: Nem kérdeznek. Nem akarják tudni.

JANE: Hm.

DERYA: A családom nagyon progresszív, de... én... a magánéletem egy részét nem osztom meg velük.

JANE: Azért, mert ez a Közel-Kelet?

DERYA: Törökország valójában nem a Közel-Kelet. Mindenki azt hiszi. De mi fele-fele vagyunk, fele kelet és fele nyugat.

MIA: Derya, esetleg... tehetek más valamit? Ez olyan lehangoló szám.

DERYA: Nem.

MIA: Oké.

DERYA: Nagyon szeretem.

JANE: Mit mond? Miről énekel?

MIA: „Szomorú,” „szerelem”.

DERYA: Azt mondja: „Évek óta nem ébredtünk fel álmainkból... A fogadalmaink semmit sem érnek.”

JANE nem tudja, mi ez az egész, ez Derya és Mia pillanata. Jane ösztönösen hallgat egy kicsit.

JANE: De ezek itt, a falakon, ez nem törökül van, ugye? Arabnak tűnik.

DERYA: Igen, az. Annak ellenére, hogy egyikünk sem beszéli igazán.

JANE: Házasságunk első éveiben a férjem, a munkája miatt, sokfelé járt. Elmentünk a... a Tádzs Máhálhoz... ekkor láttam először élőben. Ilyen írást. Lélegzetelállító.

DERYA: Mivel foglalkozott a férjed? *(Miának)* Sosem beszéltél erről. Indiai utazás?

JANE: Az olajvállalatoknak dolgozott.

MIA: Tudós volt. Mindenfélére használják a tudásukat. Jóra meg rosszra is...

JANE: Mia egy pillanatig sem állt meg azon az utazáson. Szaladgált mindenfelé. Ez még jóval azelőtt volt, hogy az emberek használták volna azokat a „gyerekpórázokat”.

MIA: Ezt most miért kell?...

JANE: Mindent megnézett. Semmitől sem félt, meg, mindent megnézett. Már akkor is. Ez mély nyomot hagyott benne. *(Szünet)* Szóval, ha nem beszélsz arabul, miért van ez itt?

DERYA: A dedim – nagyapám – kalligráfus volt. Közismert. Szóval ennek egy része az ő munkája, az újabbak, egy része pedig a gyűjteményéhez tartozik, nagyon régi, talán háromszáz, négyszáz éves. A családból senki sem tud mit kezdeni velük, úgyhogy most itt vannak.

JANE: Mi áll rajtuk?

DERYA: Egy része költészet, a többi a Koránból van. Különböző imák.

JANE: De te el tudod olvasni?

DERYA: Nem az a lényeg... majdnem lehetetlen. De ha meg tudod fejteni az első néhány szót, eszedbe juthat az ima többi része. Vagyis így van kitalálva.

JANE: Szóval vallásos volt.

DERYA: A nagyapám? Nem. Ateista volt.

JANE: Ez hogy lehetséges?

DERYA: Egyszerűen szerette a munkáját. A művészi jellegét. Tulajdonképpen egy kicsit ironikus: Hogy képes egy ateista ilyen szépen megrajzolni ezeket a „szent” szavakat?

MIA: Derya utálja azokat az imákat.

DERYA: Nem utálom.

MIA: Azt mondtad.

DERYA: Nem utálom. Elutasítom őket. Ez más. Kényszerítettek, hogy tanuljam meg. Mint mindenkit, itt nálunk. Egy ideig nagyon komolyan vettem. Előadásokat tartottam a családomnak a lelkünk tisztaságáról. Kicsit elviselhetetlenné váltam.

MIA: Ezt soha nem mondtad.

JANE: De már nem csinálod?

DERYA: Mit?

JANE: Bocsánat. Én...

DERYA: Semmi baj. Mit nem csinálók?

JANE: Gyakorlod, az iszlám vallást. Imádkozol, ilyenek.

DERYA: Oh! Kurvára nem tudna senki rávenni arra, hogy megint ezzel foglalkozzak.

JANE: Tehát nem tartod magad muszlimnak?

DERYA: Dehogynem.

JANE: Hm. Érdekes.

MIA: Anya, annyira kínos vagy.

JANE: Nem igaz. Fejezd be, Mia, egyáltalán nem vagyok az. Szeretek beszélgetni az emberekkel! Nagyon nyitott vagyok.

MIA: Hány muszlim él Montarában? *(Deryának)* A kisváros, ahol élnek.

JANE: Mia.

MIA: Vagy, vagy – hányat ismersz? Csak kérdem.

JANE: Gyönyörű város a mi kis városunk. Az óceán partján, kb. 40 percre San Franciscótól.

MIA: És nem épp a sokszínűségéről híres.

JANE: Nem tudom, miért olyan a népességi összetétele, amilyen. De azt sem tudom, hogy kinek segít, ha én rosszul érzem magam amiatt, hogy egy gyönyörű helyen élek. *(Szünet)* Szóval sok meleg muszlimot ismersz?

DERYA: Persze. Mindenhol ott vagyunk...

MIA: Nem mondok semmit.

DERYA: Mégis mit mondanál?

MIA: Szerinted még nem jött rá a családod? Negyvenes nő, aki EGYSZER vitt haza férfit, hogy bemutassa a szüleinek? Szerintem ki tudják matekozni. *(És most, hogy a pia szétáradt benne, játékos, és sokkal lazább, mint amilyennek eddig láttuk.)*

DERYA: Sok hozzám hasonló nő van itt.

MIA: Meleg nő.

DERYA: Nem feltétlenül melegek. Egyesek egyszerűen... úgy döntenek, hogy nem akarnak férfiakkal lenni. Vagy bárkivel.

MIA: Tehát azt mondod, nem melegek, hanem aszexuálisak? Hm.

DERYA: Mitől lennének aszexuálisak? Sosem mondtam, hogy aszexuálisak! Vannak emberek, akik nagyon korán rájönnek, hogy együtt lenni egy másik emberrel, bármilyen neművel, sok munkát jelent, és inkább nem fáradoznak ezzel.

JANE / MIA: Ezt meg tudom érteni. Hmmmmmmmm.

(Kínos szünet.)

JANE *(Deryának, válasz Miának)*: Hát, mi közel álltunk egymáshoz. Esélye se volt annak, hogy ne tudjam. Mikor is volt az a kirándulásod Seattle-be?

MIA: Az első barátnőm.

JANE: Örülök, hogy úgy érezted, elmondhatod. *(Deryának)* Szóval mondhatjuk azt, hogy itt egyszerűen könnyebb titkolni?

DERYA: Nem így fogom fel. Bizonyos, kiválasztott családtagok mindent tudnak. Legtöbb barátommal őszinte vagyok. *(Miának, a kárörvendő tekintetét észlelve)* Élvezed ezt, mi?

MIA: Anyám éppen feltárta, hogy egy szexualitását titkoló török nő vagy.

DERYA: Nem igaz!

JANE: Én? Nem akartam ilyet, becsszó!

DERYA: Ez tesz téged boldoggá!

MIA: Nem is szórakozhatok?

DERYA: Mit mondhatnék a családomnak? Van egy barátnőm, aki menetrendszerűen szakít velem...

MIA: Veled akarok lenni!

DERYA: És inkább drogozik a Bang Bang Klub-os fiúkkal, minthogy velem legyen?

MIA: Mi a fasz, Derya? Mi?

JANE: Ez mi? Miről beszél?

DERYA: Elég világosan megmondtad, hogy nem akarsz velem lenni. Javasoltam, hogy házasodjunk össze...

JANE: Házasodni? Ez mikor volt?

MIA: Igen, úgy, hogy nem mondjuk el a szüleidnek. Az hogy működött volna?

DERYA: ...és te eltűntél!

MIA: És nem drogozok!

JANE: Tiszta volt, hacsak nem tévedek ennek kapcsán.

MIA: Nem tévedsz!

DERYA: Hogy kerültél akkor a kórházba?

MIA: Fáradt voltam!

DERYA: Szóval csak úgy összeestél egy tömegmészárlás helyszínén? Mert megesik néha az ilyesmi, igaz?

MIA: Emlékszem arra, hogy a helyszínre értem, de ennél többre nem igazán.

DERYA: Azt hittem, semmire sem emlékszel.

MIA: Ennyire igen. Ez minden. Szeretnél lyukat fúrni az agyamba, hogy kiderítsd?

(JANE elindul, hogy kiöntse Mia italát, értelmetlen módon ezzel próbálja megállítani Miát.)

JANE: Azt gondolom, hogy többet nem kéne igyunk.
(Mia visszaszerzi az italt.)

MIA: Anya! Nyugi!

JANE: Nyugodt vagyok.

MIA: Oké. *(Fenekig üríti az italt. Átkarolja Deryát, aki visszautasítja az érintést)* Én is nyugodt vagyok. Akkor mind nyugodtak vagyunk.

JANE: Szóval miért voltál olyan fáradt, szívem?

MIA: Szerintem az a temetés eléggé megviselt.

JANE: Milyen temetés?

MIA: Az ötéves kisfiú temetése.

JANE: Az mikor volt?

MIA: Pár héttel ezelőtt? Ezek sosem jó sztorik, de ez... Iskolába tartott éppen. Az egyenruhájában, csak állt ott, és volt egy „biztonsági átfésülés”, és... meglőtték. És. Küldtem neked képeket. Én szerkesztettem. Elküldtem őket.

JANE: Ó, ah-hah, igen, igen, persze.

MIA: Úristen! Nem nézed meg őket. Már nem nézed meg.

JANE: Ez nem igaz. Mindig megnézem. Mindig nagyon büszke vagyok.

MIA: De már nem nézel rá a munkámra! Szólhattál volna, hogy ne küldjek többet, anya. Tudod? Csak szólj, ha már nem akarsz látni.

JANE: Szívem, akarom. Legtöbbször akarom. De azokat egyszerűen nem tudtam. Néha nem tudom rávenni magam, hogy... Sajnálom. Oké? Néha nagyon nyomasztók.

MIA: De mindig elküldöm őket.

JANE: Tudom.

MIA: És te mindig megnézed.

JANE: Az emberek megnézik, szívem! Az egész világon vannak emberek, akik megnézik!

MIA *(Deryának)*: És te? Még megnézed? Úristen. Kettő-null nektek.

DERYA: De nem azért, mint anyád...

MIA: Mi a faszért nem?

DERYA: Nem akarok rád gondolni! Téged látlak bennük, egyszerűen csak téged látlak.

MIA: Nem azt kérem, hogy rám gondolj. Azt akartam, hogy lásd azt a fiút! *Jamalt*. Akartam, hogy tudj róla. Olyan volt, mint egy kis filozófus, egy művész. Volt egy rajza, „A Világmindenség Elmélete”. Bolygók, csillagok és porfelhők. Csak egyetlen képet közöltek abból a sorozatból, semmit az életéről, vagy arról, hogy ki volt.

DERYA: Sajnálom.

MIA: Szóval itt vagyok, csinálom ezt az egészet, és senki, aki fontos nekem, nem látja.

Cím: Philadelphia. 2012. Galériamegnyitó. Másik cím: Nancy. A Jane karakterét játszó színésznő játssza Nancy-t is, ötvenes, amerikai. Nancy odamegy Miához.

NANCY: Travis édesanyja vagyok.

MIA: Kérem?

NANCY: Nem tudod, ki az?

MIA: Elnézést, találkoztunk már?... Szeretné, hogy aláírjak egy reprót vagy az albumot?

NANCY: Meghalt. Te meg lefényképezted.

MIA *(nem érti)*: Elnézést. Tudna kicsit konkrétabb lenni?

NANCY: Travis Dixon őrmester. Tanknak becézték. A fotója benne van az albumodban. *(Az egyik kiállított fotóra mutat)* Az.

MIA: Ó! Őszinte részvétem. Tudom, hogy ez nem segít, vagy nem változtat semmin, de... Nagyon örülök, hogy találkozunk. És hogy eljött. Megkínálhatom valamivel?

NANCY: Az a közeli, amit csináltál, az alkarján, az a tetoválás, az nem ő volt. A tetoválás. A képed alapján egy bunkó volt.

MIA: Pedig nem az volt a szándékom.

NANCY: Tudod, mit kérdezett tőlem valaki? „Ez az ön fia? Ő Travis? Nem is ilyen volt.” Tudod, mit látnak az emberek, amikor arra a fotóra néznek? A tetoválást. Csak arra tudnak gondolni. Csak azt látják, mert direkt azt emelted ki. Megtéveszti őket.

MIA: De nekem nem ez volt a szándékom, nem ezt akartam.

NANCY: Hazudsz! Ti folyton hazudtok. Kényszerített valaki, hogy így fotózd le? Nem, te állítottad így be. Ti ezen gazdagodtok meg. Senki nem tudja, hogy milyen az arca. Gyönyörű arca van, azt miért nem fényképezted le?

MIA: De nem volt az, amikor megcsináltam a képet. *(Borzasztó, de igaz dolgot mondott. Mia és Nancy egymás szemébe néznek)* Sajnálom, nem tudom, miért mondtam ezt.

(Szünet.)

NANCY: Hogy nézett ki? Akkor mondd el, hogy hogy nézett ki!

MIA: Pár évvel ezelőtt történt.

NANCY: Tudom. Azt hiszed, nem tudom? Mondd el, hogy nézett ki!

(Beugrik a kép MIA-nak. Megjelenik előtte. Ez a szar így működik, hirtelen minden beugrik.)

MIA: Köhögött, kapkodta a levegőt. Ez történik, amikor eldurran egy rögtönzött robbanószerkezet: vele együtt a tüdő is felrobban. Elsőre kívülről nem is látod a roncsolást. De lassan a robbanás ereje úgy... Nagyon bátran viselkedett.

NANCY: És az arca?

MIA: Felismerhetetlen volt.

(Ez megtöri mindkettőjüket. Mia amatőrnek érzi magát attól, hogy megtörik, Nancy megkönnyebbül.)

NANCY: Ó!

MIA: Annyira sajnálom!

(Van az a pillanat, amikor két ember gyászol, és emiatt minden kulturális norma megszűnik – MIA megfogja Nancy kezét. NANCY megtörik, nagyon halk hangokat hallat.)

NANCY: Nem mondanak semmit, tudod? „Őszinte részvétem” és együttérzés meg ilyenek. Gondolom, meg akarnak védeni minket, vagy nem tudom. Úgy tettek, mintha lecsukta volna a szemét, és elaludt volna, mint egy kisbaba... Mit mondott? Mondott bármit?

MIA: Istenről beszélt, azt hiszem. Mintha imádkozott volna.

NANCY: Jó. És te végignézted, ahogy meghal? Mellette voltál?

MIA: Ameddig tudtam, igen.

NANCY: Hát akkor... köszönöm..

MIA zavarban van.

9.

Isztambul. Nagyjából egy nap telt el azóta, hogy utoljára itt voltunk. Mia telefonál.

MIA: Egy Nikon táskában kellett legyen. De az nem érdekelt... A Canon 5D-m. Igen. Csak, ha valaki megtalálta, és nem tudta, mit csináljon vele. Oké. Köszönöm szépen.

(DERYA belép.)

DERYA: Simon megint hívott.

MIA: Mi? Miért?

DERYA: Ne játszd a hülyét!

MIA: Én nem! És egyáltalán miért ellenőrizgetsz még mindig?

DERYA: Hazudsz! Látszik rajtad.

MIA: Mikor hazudtam? Nem is mondtam semmit.

DERYA: Hogy összeestél. Ó, szegény, összeesett! Fáradt volt. Minden olyan sok lett hirtelen. – *(Szünet. Derya azt várja, hogy Mia színt valljon – majd –)* Bevettél valamit. Te bevettél valamit. Nem estél csak úgy össze, volt segítséged! Valami kemény cuccot adott neked.

MIA: Most már a telefonomat is felveszed helyettem?

DERYA: Tízszer hívott azóta, hogy visszajöttél. Szóval. Igen. Felvettem. Aggódott érted, mert „rossz állapotban voltál”, és úgy érezte, hogy miatta még rosszabbul lettél. Elmondtam neki, hogy majdnem megölt, ami, gondolom, felzaklatta egy kicsit. Nagyon lelkiismeretes!

MIA: De miért beszéltél vele? Egyáltalán tudod, kinek fotóz? Valami he-tilapnak. Ami jó volt, amíg a nyomtatott működött, de most vagy 12 oldal, tele reklámmal.

(JANE kilép az egyik hálószobából, a hangzavar felébresztette. A veszekedés folytatódik.)

JANE: Mi ez itt?

MIA: Egy szerencsétlen. Minden kliensét elvesztette. Egy jó fotót tud ki-csikarni magából évente, ennyi.

DERYA: De dealerkedni tud, mi?

JANE: Nem tetszik ez nekem. Nem tetszik, ahogy beszélsz vele.

DERYA: Azt mondta, te kerested.

MIA: Hazudik.

DERYA: Ja, és azt is mondta, hogy „úgy” néztél ki. Az mit jelent? „Úgy.” Kértél tőle valamit. TE kérted. És neki persze hogy volt. És persze hogy bevetted. Tűnj el innen! Amilyen gyorsan csak tudsz, menj el! Yeter artık. Én nem csinálom ezt.

JANE: Oké. Hazaviszem. Én tudok gondoskodni róla.

DERYA: Akkor menj vissza! Vidd el, kérlek! Tűnj innen a picsába!

MIA: Én nem megyek vissza! Semmi nem köt oda!

JANE: Ez nem igaz. Lehet, hogy azért érzed így, mert rég nem voltál otthon.

MIA: Otthon? Otthon? Milyen otthon?

JANE: Csak egy kicsit összezavarodtál – biztos a sok utazás miatt. Az apád is amiatt...

MIA: De én már nem tudom, mit jelent. Semmi más, csak kényelem és fogyasztás? És akkor mi történik, menjek haza, vegyek 400 guriga WC-papírt, és tömjem be őket a terepjárómba?

JANE: De az nem jelent semmit!

MIA: Mi, mi, mi, akkor mit jelent? Hogy lehet, ez az a csodálatos demokrácia, amire mindenki veri a mellét? És az emberek csak vásárolni akarnak – vásárolni?! Az egész arra van kitalálva, hogy fenntarthassák azt az unalmas és kényelmes életüket, ami nélkül megdöglenének!

(JANE vált.)

JANE: Te most eldöntötted, hogy egyedül azok élnek autentikus életet, akik a háborús övezetekből menekülnek. Mindenki, akit te lefotózol, ezt az unalmas és kényelmes életet választaná. Ha tehetné. Elszenderedni a kanapén, szar tévéműsorokat nézni és gyorskaját enni, az is autentikus élet. Ezt akarják az emberek.

(Szünet.)

MIA: Mit mondott még neked – Simon?

DERYA: Azt mondta – azt mondta, hogy csak egy típusú drog volt nála. Valami kemény anyag, amit kapott valakitől, de még ő se próbálta ki. Valami olyan cucc, ami szerint azután rendesen tisztába tesz, kikapcsolja az agyad, és nem emlékszel semmire, ami az azt követő pár órában történik. Vagy ha túl sokat veszel be belőle, meg is ölhet. Ezt mondta.

JANE: Szóval ez történt? Meg akartad... ölni magad, Mia? Erről van szó?

(Mia néz nekik, aki alig észrevehetően rázza a fejét.)

10.

Isztambul. Derya lakása. Hajnal. Halljuk a hívást az imára. (Ez például jó hozzá: <https://www.youtube.com/watch?v=eQnOTn2o-3M>) Mia felül a kanapén. Remeg. Teljesen ki van akadva. Nem bír egyedül lenni. Derya megjelenik az ajtóban.

DERYA: Hahó!

MIA: Szia.

DERYA: Mi volt ez?

MIA: Mi volt mi?

DERYA: Sikítottál.

MIA: Igen?

DERYA: Igen. Azt hittem, csak álmodom, de nem.

MIA: Leülsz mellém egy percre?

(DERYA szeretne. Sőhajt. Nem mozdul)

Csak egy pillanatra.

(DERYA odamegy.)

DERYA: Nem fogunk semmit csinálni.

MIA: Rendben.

DERYA: Jól vagy?

MIA (megtörve): Nem, nem hiszem, hogy jól vagyok. (Belégzés, kilégzés) Azt hiszem, jót tesz, ha kimondom.

(Leülnek. Egymás mellett vannak a kanapén. Minden ellenére, most először mindketten nagyon nyugodtnak tűnnek.)

MIA: Szeretem ezt az arcot. Komolyan mondom. Lenyűgöző. Ez egy lenyűgöző arc. Hiányzik. (Ültében odanyúl, és végighúzza az ujjait Derya arcán, finoman körvonalazva vonásait. Derya lehunyja a szemét, hagyja.)

MIA: Puha, de közben egy támadásra kész bestia van mögötte.

DERYA: Ha-ha. Tudod mit? A bestia elfáradt.

MIA: Tudom. (Megérinti a fejét, az ujjai tovább vándorolnak Derya hajában.)

DERYA: Nincs logikus magyarázata annak, hogy miért olyan megnyugtató veled lenni. Valójában butaság.

MIA: Hát igen.

(DERYA megcsókolja Mia kezét. A mellkasára helyezi. MIA simogatja őt, Derya vezeti Mia kezét. Néhány pillanatig közelednek egymáshoz, először lassan – aztán kétségbeesetten elkezdnek csókolózni, várva, hogy eggyé váljanak. Hang, lélegzet, szünet. Aztán: BEVILLAN EGY KÉP: Egy nő a földön. Mia felugrik.)

DERYA: Mi van?

MIA: Sajnálom. Sajnálom. Sajnálom. (Remegve odébb megy.)

DERYA: Ne hagyj itt! (Mia lefagy) Mia... (Szünet, feladja) Jó.

(Derya feláll és visszamegy a szobájába. Mia elveszi a telefont, és pötyögni kezd Simonnak. Látjuk az üzeneteket kivettve az egyik falon függő Korán-idézeten.)

MIA: [ÜZENET] Mit adtál nekem?

SIMON: [ÜZENET] Talán: Jó reggelt, Simon?

MIA: Mi volt az?

SIMON: Te KÉRTED, igazából.

MIA (kimondja): Remek. Mit kértem? (Szünet. Még egy szünet) Mit adtál nekem? Kokót? (Szünet.)

SIMON: Burundagát.

(MIA-nak ez betalált, úgy tűnik, mindjárt hányni fog. Szünet. Aztán:)

MIA: Az mi?

SIMON: Nem vagyok benne biztos.
 MIA: Komolyan?
 SIMON: Annyit tudok, hogy dél-amerikai vagy közép-amerikai, nem jó cucc.
 MIA: Igen? Baszódj meg!
 SIMON: Asszem, tengeribetegségre van, a memóriára hat, nem szabad túl sokat. Mennyit vettél be? Jól vagy?
 MIA: Miért adtad ezt nekem?
 SIMON: Miért kérted? *(Szünet. Szünet)* Úgy néztél ki.
 MIA: Elmondod, ez mi a faszt jelent?
 SIMON: Mint aki otthagyja a melót, vagy meghal egy hiba miatt *(Szünet. Szünet)* Ott vagy?
(Szünet.)
 SIMON: Aggódom érted, M.
(Mia közben letette a telefont. A fények elhalványodnak.)

12. [A 11. JELENET A 13. RÉSZÉ]

Cím: A fronton. Szíria. Küldetésen. Közel múlt. Még egy cím: Alissa (Kiejtése: Alísza). Mia egy arab nővel, ALISSA-val ül, aki a harmincas éveiben jár. Egy apró lakásban vannak. Befejezték a kávé. Arabul is beszélnek, felírással, ha szükséges. Még ezekben a jelenetekben is jelen vannak a könnyedség pillanatai. Hagyni kell megszületni ezeket a pillanatokat.

MIA: Shukran li everything. Kan yawm tawil... for you Shukran. (Shukran. Hálas vagyok mindenért. Ez ez egy hosszú nap volt... neked. Köszönöm.)
 ALISSA: 'Afwan. Tfadali, fi ba'ad ahweh. Afwan. (Szívesen. Van még kávé.)
 MIA: Shukran! Ana Mniha. Köszönöm, nem kérek többet. Neked sükséged van bármire?
 ALISSA: La, salamtik. Mish mihtajeh shi. Nem. (Áldott légy. Nincs sükségem semmire.)
 MIA: Allah ysallmik w yirham ibnik. Jamal, kan um... so smart – zakiy kat-hir, wa wa... latif. (Isten óvjon... és áldja meg a fiad lelkét is. Jamal egy nagyon... okos, okos és ... édes fiú volt.)
 ALISSA: Eh wAllah. Kan farid... ma fi mitloh. Allah yirhamoh. (Az volt. Különleges... senki olyan nincs, mint ő. Isten áldja lelkét!)

MIA: Allah yirhamoh. (Isten áldja lelkét!)

ALISSA: Kan mithammiss lil'alam. Ye'birni insh Allah. (Érdekelte a világ.
Bár ő temetett volna el engem.)

(MIA leteszi a kávéscsészét. Az egyik kezét Alissa kezére teszi és feláll.)

MIA: Shukran marra tani. Shukran li um... your hospitality – diyafatik.
Ba'arif inno – it's so hard, all this. But I... I should go. Shukran. (Még
egyszer köszönöm. Köszönöm a umm... vendégszeretetedet. Tudom,
hogy nagyon nehéz ez az egész. De... mennem kell. Köszönöm.)
(A nő visszahúzza.)

ALISSA (a képekre): Megnézhetem?

MIA: Oh! Uh. Akeed... one second – lahza. Khallini... TabaŌan fiki shufi.
Hát... Umm... Persze. (Egy pillanat. Pillanat. Csak elő kell... Persze
hogy megnézheti.)
(Kinyitja a táskáját, előveszi a laptopját)
Hadha uh – here, hon. His room. From before... Kan biddi al nas shufu
baytik. (Ezek... itt, és itt. A szobája. Még mielőtt... Azt akartam, hogy
az emberek lássák az otthonodat.)

ALISSA: Á!

MIA: Wa aghradoh. Fi ghorfatoh. His bed. (Illetve a dolgait. A szobáját.
Az ágát.)

ALISSA: A rajzait.

MIA: Yes! Hilween... so detailed and – mumtaz. Hadha, the stars, and
planets wal binayat hon. Ahibha. (Igen, nagyon szépek... kidolgozottak
és rendkívüliek. Itt van ez, a csillagokkal, a bolygókkal meg az épületek-
kel. Ezt nagyon szeretem.)

ALISSA: Hayy „Nazariyyet el Kown.” Hek sammaha. (Ez az övé, „A Világ-
mindenség Elmélete”. Így nevezte el.)
(ALISSA néz. Még több kép.)

MIA: „Nazariyyet el Kown.” – „Theory of the Universe”... his universe, how
do you say – bijannin... Hadha uh... later – min ba'ad. Al mawkib. Kull
al nas wa, wa, nas kathir, wa uh – uh, Jamal. This is him. („A Világmin-
denség Elmélete”... az ő világának... hogy is mondják... hihetetlen.
Ezek későbbiek. A szertartás. Az összes ember, és igen, még több, ren-
geteg ember, és umm Jamal. Ez ő.)

ALISSA: Aiwa.

MIA: Egy fénycsóva pont az arcát érte, és akkor...

ALISSA (halkan sír. Valószínűleg már sokadjára aznap) Hailweh. (Rendben
van.) (Továbbviszi a képeket.)

MIA: Anyway – hadha akhir wahad. (Egyébként. Ez az utolsó)

(ALISSA továbbviszi a képeket.)

Hadha awwal sūrah. Wa um... Hadha... something else – shi tani. Another assignment. (Ez az első. A többi... umm... Azok más dolgok. Egy másik. Egy másik munka.)

ALISSA: Tamam. (Látom.) *(Mégis nézi)* De mi ez?

MIA: Shakhs tani. Muhimmah taniyah... uh – Kaman – funeral, janazah. A different funeral. Min yawmayn. Different photos... (Ez valaki más. Egy másik megbízás. Más temetés. Két nappal ezelőtt. Más képek.)

ALISSA: Shu? You forgot about those? (Oh! Már el is felejtetted őket?)

(Mia finoman Alissa kezére teszi a sajátját, hogy megállítsa őt.)

MIA: La. Bas. Hadha – they're not published yet, mish lazim farjiki iyahon – (Nem. Csak. Csak azok a képek még nincsenek publikálva, és nem mutathatnám meg...)

ALISSA: So you see these things and then you forget. Hek bta'amli? Hay shaghiltik? This is your profession? (Tehát te látod ezeket a dolgokat, majd elfelejtetted. Ez a te dolgod? Ez a te szakmád? A munkád?)

MIA: La, no. I – Ana biddi al nas tifham. (Nem, nem. Azt akarom, hogy az emberek megértsék.)

ALISSA: Shu? Understand what? That my son was killed? W ba'adeyn shu? (Mit értsenek meg? Azt, hogy megölték a fiamat? És akkor mi van?)

MIA: Ba'adeyn – (Akkor)

ALISSA: Azt hiszed, hogy meg tudod állítani?

(Mia erre nem tud erre válaszolni.)

ALISSA: Bitla'i hal khasayer w btebermi min wahdeh la wahdeh la wahdeh? Hay shighlik? Bitshoofi el kawares w btebermi dahrek w btinsi kil shi? (Szóval találsz ilyeneket, és mész egyiktől a másikig? Aztán még tovább és tovább? Ez a szakmád? Szörnyűségeket látsz, majd továbbmész, és elfelejtesz mindent?)

MIA: La! Abadan! Mish heyk. (Nem, nem így... ez nem így működik.)

(Nyilván ez pontosan így működik, de nem százszázalékosan.)

ALISSA: Wilek min bya'amil heyk? Byibni hayatoh 'ala taswir wlad atla! (Ki képes ilyesmire? Halott gyerekeket nézegetni. Csak az képes erre, akinek halott a lelke.) *(Összeroppan, majdnem leverí a laptopot.)*

MIA: I know you don't mean that. Please, don't say that. Mish mazbut. (Tudom, hogy nem így gondolta. Kérlek, ne mond ilyet! Ez nem igaz.)

ALISSA: Wilek inti hatta shayefi la ibni? Do you even see us? (Egyáltalán látod őt? Látsz te egyáltalán minket?)

Isztambul. Derya lakása. Sötét van, 80-as évekbeli 'old school' török zene szól. Mondjuk a Sezen Aksu, „Tutuklu”. Fény. Derya takarító üzemmódban: szájában cigi, söpör. A zene tovább szól. Megszólal a vezetékes telefon. Felveszi. Törökről angolra vált. Hétköznapi beszélgetés. [A török nyelvű szöveg fordítása zárójelben található.] Miközben beszél, folytatja a takarítást.

DERYA: Alo? Merhaba. Dur dur. Müzik yaaa. [Hálló? Szia. Egy pillanat. Csak a zene.] Nem, nincs nálam buli. *(Lebalkítja a zenét, visszalép a telefonhoz)* Baba, hayir [Apa, nem] jókor hívsz. Konushalim [Beszélges-sünk.]. Szóval, ez a sütő, Apa. Sikerült beindítanom, de aztán mégse. Mm- hmm. Mm-hmm. Tamam. [Oké.] Folyton rólad kérdez. Evet, Amerika'dasin diyorum, benle konush diyorum. [Igen, mondtam, hogy Amerikában vagy.] Tud mindenről, de folyton el kell mondanom újra. Zormush herhalde. [Szerintem nehéz neki.] Tudod, hogy nő vagyok, az ilyesmi, nehéz neki. Hm? A munkám? Stresszes. Igen, óvatos vagyok, általában. Ne aggódj! Figyelek, hogy kivel beszélek. *(A beszélgetés közben valaki babrál a bejárati ajtó zárjával. Derya odamegy, hogy kinyissa.)*

Csak azt mondom, te is gyűlölöd ezt a rendszert!
(Kinyitja az ajtót. JANE az, táskákkal, a kulcs a zárban.)

JANE: Már majdnem sikerült.

DERYA: Trükkös egy kulcs. Az ajtó meg... régi. *(A telefonba)* Nem hiszem, hogy rögzíteni tudják a hívásainkat, ennyire nem profik.

JANE: Jaj! Jaj! Bocsi.

(JANE felkapja a táskákat, amiket a földre pakolt. Vásárolni volt. Izgatott. DERYA hangtalanul annyit mond neki, hogy „semmi gond”. Rámosolyog Jane-re, aki bemegy. Derya egy percig az ajtóból körbenéz, vár.)

DERYA *(ismét a telefonba)*: Yarin ararim. Konushuruz babacim. Annemi öp benim için. [Holnap hívlak. Beszélünk, Apa. Puszild meg anyát helyet-tem is.] *(Jane-nek)* Szia!

JANE: Beszabadultam a bazárba. Remélem, hogy legalább egypár dolog eredeti. *(Felemel egy kisebb szőnyeget)* Nem érdekel, ha nem kézzel készült, így is olyan szép.

DERYA: Tényleg szép. Még az is lehet, hogy kézzel készült.

JANE: Uh-oh!

DERYA *(próbál meggyőző lenni)*: Biztosan az.

JANE: Mindenki behívott az üzletébe teázni. Biztosan meglátták bennem a vásárlót. De a tea tényleg jó volt. És ez a szappan. A profitot az ország másik részében élő hátrányos helyzetű nőknek gyűjtik. Azt hiszem, Keleten? Azt mondták, hogy... Na jó, megnézem. Felírtam... Hm. Csak azt írtam le, hogy „a kelet”, úgyhogy azt hiszem, ez az.

DERYA: Hol van Mia?

JANE: Nincs itt?

DERYA: Nincs.

JANE: Órákkal ezelőtt köszönt el tőlem. Ne hülyéskedj!

DERYA: Nincs itt.

JANE: Édes istenem!

DERYA: Mit mondott?

JANE: Hogy fáradt, és visszajön lepihenni.

DERYA: Aha, hát, ez nem történt meg.

JANE: Édes istenem!

DERYA: Mikor váltatok el?

JANE: Nem tudom. Nem volt velem sokáig.

DERYA: Itt azért legalább két óra eljutni valahova.

JANE: Annál régebben indult el. Mi tarthat neki ilyen sokáig?

DERYA: Nem veszi fel.

JANE: Persze hogy nem. Hol volt a fejem? Hagyom, hogy felszívódjon?

Mindig úgy csinállok, mintha rendben volna, és akkor történik egy ilyen.

DERYA: Van itt egy kávézó, ahova az újságírók járnak. Na, lássuk! *(Felkapja a telefont, tárcsáz, vár; a telefonba:)* Alo? Iyi akshamlar. Ben Derya. Nasilsin? ... Mia orda mi? ... Tamam ... Hey ... itt Derya, mi újság? Nem láttad bent Miát? ... Persze, köszi ... *(Vár)* Oké. Sagol. Oké. Köszönöm. *(Leteszi)* Francba! *(Jane-nek)* Akkor nincs ötletem, hol kezdjük el keresni.

JANE: Mekkora idióta vagyok. *(Pillanatnyi szünet)* Sajnálom, hogy ilyen helyzetekbe kerülsz miatta.

DERYA *(kis nevetés):* Köszönöm.

JANE: Nem egyszerű eset.

DERYA: Egy seggfej.

JANE: Igen, seggfej.

DERYA: Minden időmet azzal töltöm, hogy makroszintű rendszereket vizsgállok, hogy az hogyan befolyásolja a mikrót. És hogy az emberek miért viselkednek gyakran irracionálisan, a saját érdekeik ellenére, lényegében egy alaptalan remény miatt, amit táplálnak. És most mégis itt tartok.

JANE: A másik lányom három mérföldre lakik tőlem, két gyereke van, már nincsenek együtt, de jóban vannak a volt férjével, beszédterapeuta, nagyon stabil. Nem kíváncsi a nagyvilágra. Vajon Miának büntudata van? Túl jó életünk lett volna? *(Derya nevet)* Mi az?

DERYA: Semmi, csak.

JANE: Mondjad!

DERYA: Jane, semmi, csak ez a kérdés annyira amerikai.

JANE: Itt nem kérdeznak ilyet?

DERYA: Nem! Nem. Nem úgy nővünk fel, hogy jogunk van a boldogsághoz.

JANE: Értem.

DERYA: Hogy ez jó vagy rossz, nem tudom. Érdekes látni, hogy a szüleim Amerikában ragadtak... Apám dühös Törökországra. Az egész országra. Az irányra, amerre tart. Ezért „bojkottálja”. Mintha bárki könyörögne neki, hogy visszajöjjön.

JANE: De te szeretsz itt lenni.

DERYA: Azért aggódom. De ez az otthonom. Ebben a lakásban nőttünk fel. És Isztambul valahogy – pont elég kényelmes és pont akkora kihívás, hogy a sajátomnak érezzem. Bárhogy is, egyelőre jó.

JANE: Akár... Amerikába is jöhetnél...?

DERYA: Nem szeretem Amerikát. Rideg hely. Mindenesetre, innen le kell lépni előbb vagy utóbb.

JANE: Sajnálom... abból a Rákiból van még?

DERYA: Igen! Ne haragudj, nem kínáltalak meg. *(Kimegy a konyhába, hoz egy üveggel, mellé pohár, víz, jég. Közben tölt.)*

JANE: Itt is van... Köszönöm!

DERYA: Egészségedre!

JANE: Nagyon jó! Erős ital?

DERYA: Igen!

JANE: Akkor csak kortyolgom. *(Nagyot kortyol az italából.)*

DERYA: Láttam Mia képeit. A fiú temetéséről.

JANE: Van bennük... rajtuk valami különösen borzasztó? A fotókon?

DERYA: A temetést leszámítva nincs. Azok alapján, amiket Mia mesél, sokkal inkább a képek körüli pillanat az, ami valóban hat rá.

JANE: Mindig is volt benne valami, ami a törékeny dolgokhoz vonzotta. Vagy legalábbis képes volt meglátni ezeket. Nem tudom. Nekünk nem kellett annyi borzalmat végignéznünk. Ahol Mia felnőtt. Úgy értem, egyáltalán miben mérik ezeket a dolgokat? Az emberek szenvedését. Mérhető egyáltalán?

DERYA: Hát, ez érdekes. Nem tudom.

JANE: Volt egy kutyánk. Menhelyről, idős és eleve sérült, de mindent megtettünk érte. Ilyenek a németjuhászok, hajlamosabbak a betegségekre, neki csípőproblémája volt. Megműtötték, aztán fizioterápiát kapott, meg fűtőpárnát is reggelente. Így tudott járni, de furcsán, és mindenki, aki látta, azt gondolta, hogy szörnyű emberek vagyunk, mert szenved, és mi nem altatjuk el. Ezt mondták. Mia pedig, Miát sosem érdekelt mások véleménye. Egyszer azt mondta – akkor talán még hét se lehetett – és azt mondta, miután valaki megint kifejtette a véleményét, hogy „nekik nehéz ránézniük, mert magukat féltik”. Ki ez a gyerek? El tudod hinni, hogy ezt mondta? Hihetetlen, hogy ezt mondta. Támogattam őt abban, amit csinál, mert azt gondoltam, képes elviselni a szemtanúságot. Márpedig tanúk kellenek. Érted? *(Beszéd közben sírni kezd, egyre jobban elérzékenyül)* Elnézést. Azt hiszem, kimerültem kicsit.

DERYA: Persze hogy kimerültél. Érthető.

(Nyílik az ajtó, MIA be. JANE odarohan hozzá.)

JANE: Hála istennek!

MIA: Megvan a kamerám. *(Lassan jön be, leteszi a kamerát, fáradtan leül.)*
Valaki a Médecins Sans Frontières-től meglátta a kamerámat, és elkezdett kérdezősködni. Elküldte az itteni szerkesztőmnek.

DERYA: És?

MIA: És így találtam meg.

JANE: Istenem, kész csoda!

MIA: Azt hiszem, igen. Nem volt senki, aki ellophatta volna. Senki, akinek szüksége lett volna egy drága kamerára. Kizárásos alapon csak az enyém lehetett.

JANE: Hát, szívem, ez csodás. Most már pihenned kell egy kicsit.

DERYA: Egyél valamit, aludj egyet!

(MIA hirtelen rájuk pillant.)

MIA: Szerintem vágjunk bele.

JANE: Mibe?

MIA: Nézzük meg, hogy mi van rajta, anya.

DERYA: Most?

JANE: Jó, hogy megtaláltad a kamerádat, de nem kell most azonnal megnézned, hogy mi van rajta, Mia.

MIA: Bármi is van rajta, az vágott tönkre, nem? Bármi is történt. Lehet, hogy én csináltam valamit? Valami borzasztó dolgot, amit töröltem az agyamból. Nem jobb, ha tudom?

JANE: Nem emlékszem apád szívrohamára – ezt tudtad? A kocsira emlékszem. Ő vezetett, egyszer csak kijött belőle egy hang, nagyot lélegzett, és aztán – valahogy átvettem a kormányt, és elvezettem a kórházig. Beszéltem az orvosokkal, mindenkivel. És semmire sem emlékszem. Miért is akarnék emlékezni?

(Csend.)

MIA: Anya, ezt nem is tudtam.

JANE: Nem szoktam beszélni róla.

MIA: Annyira sajnálom.

JANE: Nincs mit. Nem gondolok erre állandóan. Arra a részre semmiképpen sem. Valami nagyon erős bennem azt akarta, hogy ne lássam.

DERYA: És ez segített?

JANE: Miben?

DERYA: Elviselni – a veszteséget?

JANE *(most jön rá)*: Nem. Azon nem segít semmi.

(Hosszú csend.)

MIA *(Deryához)*: Te mit gondolsz? Hagyjam annyiban?

DERYA: Azt hiszem, édesanyáddal értek egyet.

(Csend. Mia az asztalra tett kamerához lép, bekapcsolja, visszamegy a kanapéhoz. Bekapcsolja a megtekintő módot. Bele fog nézni?)

MIA: Meg kell tennem. *(És megteszi)* Szóval ezekre emlékszem: jött egy hívás, hogy valami történt, valami rossz, bombáztak a városon kívül. Még senki nem tudott róla. És odamentünk. Hát nem? Mert mi ezt csináljuk. Megpróbálunk elsőnek odaérni. *(Nézi az első képeket – kis falu, holttestek szanaszét)* Ezeket lőttem, mikor odaértem. Odaérünk – anyák és gyerekek, a gyerekek még az anyjuk karjában. Hús-huszonöt ember? Nem fogunk tudni neveket írni a képek alá. Járkálsz közöttük, fotózol. Teszed magad, hogy nem látod, amit épp látsz. Annyi test... Ezeket beküldtem.

DERYA: Igen. Ezeket láttam.

(Mia meglát egy nőt – ez már a be nem küldött fotók közül van. Salima az, az első jelenetből.)

MIA: Ó...

DERYA: Mi az?

MIA: Ez a nő.

DERYA: Mi van vele?

MIA: A sofőr azt mondja, hogy még nem ért véget. El kell húznunk onnan.

Gyorsan kattintok róla egy képet. Felismer.

DERYA: Honnan?

MIA: Évekkel ezelőtt, mikor kezdő voltam, egy egész délelőttöt együtt töltöttünk egy infolaborban. Valahogy emlékeztünk egymásra. És azt mondja: ne menj el! Kérlek, ne menj el! Nagyon – rossz állapotban van. Mindenki haldoklik körülötte, vagy már halott. A Vörös Kereszt sehol. Ilyenkor nem jönnek be. És a sofőr azt mondja: menjünk már! Arra kért, hogy maradjak vele és én... én ott hagytam.

DERYA: Elmentél.

JANE: Hát persze hogy elmentél onnan, szívem. Muszáj volt.

MIA: Ezek a fotók akkor készültek, amikor úton voltunk a hotel felé. A sofőr vezetett, én elküldtem a szerkesztett képeket, elvégeztem a munkámat, és aztán eszembe jutott, hogy akkor is, ha az életembe kerül, de vele kell legyek. Végül is ez lenne emberséges – mert olyan sok mindent meg lehet úszni, mondod magadnak, *van olyan tapasztalat, ami után nem élhetsz csak úgy tovább*. Valami ígéret – bár, nem is tudom –, amikor először találkoztunk, elég... goromba volt. Nem is. Undorodott az egésztől. Ezt mondta. Úgyhogy szóltam a sofőrnek, hogy forduljon vissza. Először nem akart, de odaadtam minden pénzem, és akkor azt mondta: rendben. Jó volt valamire az a háromezer.

DERYA: És visszamentél.

MIA: Visszamentünk. Elég nagy hülyeség volt visszamenni oda, ahonnan épp elmenekültünk. Oda, ahova senki sem ment, mert nem volt biztonságos. De visszavitt. És aztán elment. Megtalálom a nőt, életben van még, de... Ahogy rám néz... Van valami a szemében, látszik, ahogy az emberi test elkezd felmondani a szolgálatot. És ő úgy néz rám. De lát engem. Én meg semmit sem tehetek érte azonkívül, hogy vele maradok. És akkor hirtelen rádöbbenek valamire, amit mindig is tudtam. Én erre nem vagyok képes. Nem tudok csak úgy ott lenni valakivel, miközben haldoklik. Ugye, milyen furcsa? Dokumentálom az egészet, de azt, amire ő kért, képtelen vagyok megtenni. És akkor nálam volt ez a cucc, amiről azt gondoltam, valami ópiumszármazék. Simon nagy dumás, azt mondta, teljesen kikapcsol, ha beveszed, és én bevettem, baszki. És ez az utolsó dolog, amire emlékszem. Ez a bűnöm. Az én bűnöm, anya, az a bűnöm, hogy mikor valaki arra kért, hogy vele legyek – nem tudtam megtenni. Milyen undorító vagyok. Undorodott, mikor először találkoztunk. Annyira undorodna attól, amit tettem.

JANE: Nem.

MIA: De anya!

JANE: Nem!

MIA: Te ezt nem értheted.

JANE: Dehogynem.

MIA: Borzasztó az, ami történik, és én részt veszek benne.

JANE: Állj le, Mia! De tényleg. Azt hiszed, hogy csak te beszélhetsz erkölcsi igazságról? Mellette voltál, ott maradtál. Akkor is, ha nem emlékszel. Te láttad ezeket az embereket. És nem tudom, hogy hogy, de megtetted, és most már tényleg fejezd be.

(Mia emésztli Jane szavait, hosszú szünet.)

DERYA: Megnézhetem? A nőt? *(Mia megmutatja. Nézik)* Hm.

MIA: Ennyi.

(DERYA elveszi a fényképezőgépet. Továbbviszi a képeket.)

DERYA: Várj! Itt még van. Ezeken rajta vagy.

JANE: Ezt hogy érted?

DERYA: Ezeken, itt, rajta vagy. Oké, kicsim, szerintem inkább ezt hagyjuk.

JANE: Nem értem. Akkor hogy fotóztál?

MIA: Nem tudom. Biztos valaminek nekitámasztottam és időzítőre tettem a gépet.

DERYA: Egy ág kettévágja a képet.

MIA: A fa. Volt ott egy fa. Amire feltettem a gépet. Majd lefotóztam magam. Én egy totál beteg állat vagyok. *(Megpróbálja megnézni a fotókat, de nem képes rá. Visszaadja Deryának)* Mondd el, hogy mi van a képeken!

DERYA: Biztos?

MIA: Azt hiszem. Igen. Kérlek.

(DERYA elveszi a kamerát. Mia mellé ül, Jane ölbe veszi Miát. Derya görgeti a képeket. Ez addig tarthat, ameddig kell.)

DERYA: Visszasétálsz... oda, ahol a holttestek vannak? És most leülsz. Ó! Látom őt. Pont mellette ülsz. Van erről pár fotó. És, uhm, megfogod a kezét. Vagy ő fogja meg a te kezéd? Lehetséges ez? Pár fotó erről is. Aztán te. Te – úgy tűnik, mintha a feje alá tennéd a kezéd, mintha ringatnád őt. Nem teljesen kivehető. És nagyon sok fotó van csak erről. Aztán olyan, mintha lefeküdtél volna mellé, és mintha – csak lefeküdtél mellé.

MIA: Remélem, hogy a karomban tartottam. Nagyon remélem, hogy átöleltem.

DERYA: Így volt. Szerintem így volt. És most már alig látszol, ott vagy mindannyiukkal, az összes – emberrel. Nagyon sok emberrel. Sok-sok fotó van erről. És... már sötétedik, és most... nem látok semmit.

(Hirtelen a korábbi vetítést látjuk, még mindig homályos, de kicsit tisztább, mint előtte. A fák, a tér/csatatér, a holttestek. A Deryát játszó színésznő

mostantól Salimát játssza, akit az első jelenetben ismertünk meg. A köszönséghez:)

SALIMA:

Úgy döntöttünk, hogy meghívjuk őket,
a szülőket egy kisebb bemutatóra.
Soha nem lehet tudni, hányan jönnek el.
Szóval néhány szülő a gyerekeivel jött.
A diákok meg a szüleik
jöttek.
Ők még mindig fejlődnek, tanulnak,
nagyon elkötelezettek.
Ezt meg akartuk mutatni a szüleiknek.
Épp készültünk bemenni, levegőt vettem,
olyan volt, mintha egyszerre lélegeztünk volna.
Aztán az a villanás, és hang.
És most,
ez a fű itt, ez a fű
és ez a domb, ahol vagyunk.
Itt vagyunk, és itt fogunk maradni.
Furcsa úgy feküdni a fűben, hogy tudod, hogy nem tudsz felállni.
Nem gondoltam volna, hogy most fog megtörténni.
Voltak pillanatok, amikor azt hittem, hogy na most,
de...
Mi történt?
Azt a fát fogom nézni.
Próbáltuk
megmutatni a szülőknél, hogy mit értek el.
Listát készítek arról, hogy ki van jelen.
Mi mind,
a diákjaim névsora:
Ziad Abboud
Mounif Abboud
Ali Hajjar
Iman Hajjar
Rami Abdelrahman
Maha Khalaf
Leila Abady

Joseph Tannous
Ahmed Shadid.
Ezek voltak a nevek, az összes név.
Aztán én, az én nevem,
Salima Suleiman.

(A fény lemegy Salimáról. Hosszú szünet. Újra a lakásban vagyunk, nagyjából. A lakásban, de most már beteríti a rengeteg emlék, az arcok, a Mia által látott dolgok, Salima... Szótlanul, Mia leveszi az egyik kalligráfiát a falról. Odaadja DERYÁnak, aki elveszi, elolvassa. Aztán: a kalligráfiát tanulmányozva:)

DERYA: Al-'Asr (Az Idő). *(A teste valahogy visszaemlékszik erre.)*

Bismillah al rahman el rahim

WaalAAasri

Inna alinsana lafee khusrin

Illa allatheena amanoo waAAamiloo alssalibati

watawasaw bialhaqqi watawasaw biallsabri

Sadak allah el azeem

(Allah, a Könyörületes és az Irgalmas nevében.

A korra. Az emberek vesztesek,

kivéve azok, akik hisznek, és jótetteket cselekszenek,

és az igazságot és az állhatatosságot kötik egymás lelkére.)

(A versek megvilágítva, talán képek is: SALIMA arca, gyönyörű, élő. És más arcok, más képek, talán valami reménykeltő. A fények nagyon erősek, és majd sötét.)

VÉGE

Olt Tamás

ABSZINT

DERŰS ZUHANÁS SANZONOKKAL

Szereplők:

FÉRFI, párizsi író, aki épp leugrott a tetőről
SOLEIL, a végzet eszményi asszonya
ANYA, régen halott pigalle-i örömlány
KISLEÁNY, az író meg nem született gyermeke
MACSKA, az író legjobb barátja és ivócimborája
BORIS, frissen kinevezett kézbesítő, a kiváltó ok, legjobb, ha tud zenélni.

Négy színészre készült, izgalmas, ha Soleil, Anya és a Kisleány szerepét ugyanaz a színésznő játssza.

Nyitány. (Dal: Et maintenant. Férfi énekl)

ELSŐ ZUHANÁS

SOLEIL: Nocsak!
FÉRFI: Pardon! Én csupán... már itt sem vagyok...
SOLEIL: Hova siet?
FÉRFI: Nem akarok alkalmatlankodni... Furcsa, azt hittem, ismerős...
SOLEIL: És nem vagyok ismerős?
FÉRFI: Ami azt illeti...
SOLEIL: Nos?
FÉRFI: Olyan, mintha láttam volna...
SOLEIL: Hol látott?
FÉRFI: Álmaimban... Pffffff! Ez szörnyen hangzott, mint valami elcsépett színdarab... nem igaz?
SOLEIL: Mit akar, mit mondjak?
FÉRFI: Azt mond, amit én akarok?!

SOLEIL: Miért ne, hacsak nem akarom nem mondani.

FÉRFI: Pedig valóban azt hiszem, ismerem... bár most már mindegy is... tudta...

SOLEIL: Sajnálom.

FÉRFI: Említették már Önnek...

SOLEIL: Ó, tudom.

FÉRFI: Olyan sárga, vagy inkább aranyzíne van, ha nem haragszik...

SOLEIL: Tudom, említették is, és egyáltalán nem haragszom... kávé?

FÉRFI: Szeretem a kávé... most tovább kell indulnom.

SOLEIL: A tetejéről ugrott?

FÉRFI: A legtetejéről... biztos, ami...

SOLEIL: Miért csinálta?

FÉRFI: Miért mondanám el Magának?

SOLEIL: Mert kérdem.

FÉRFI: Hogyan is... egy, mondjuk így, bejelentés miatt...

SOLEIL: Ó... milyen bejelentést?

BORIS *(be)*: Kurvamagas! Sok lépcső, sok emelet. Huh, bassza meg, bocsánat!

FÉRFI *(mutatja, hogy nem beszél róla)*

SOLEIL: Tulajdonképpen hogy került ide?

FÉRFI *(ügyetlen mozdulattal mutatja, hogy az ablakon át fentről)*: Egy érzéki csalódás készítetett megállásra... azt hittem, hogy Ön... de ezt már tudja.

SOLEIL: Azt hitte, ismer, aztán rájött, hogy mégis! Az álmaiból.

FÉRFI: Az álmaimból.

SOLEIL: Meséljen egy kicsit erről a bizonyos bejelentésről!

FÉRFI: Szóval csak álltam ott, vagy ültem... hagyjuk...

SOLEIL: Enne valamit?

FÉRFI: Ha már így kérdi, inkább...

SOLEIL: Absinth! *(Töltenek vízzel, ahogy kell, isznak.)*

(Dal: La vie en rose, Soleil énekli. Boristól jön a zene hozzá, vagy hangszeren kíséri, vagy feltesz egy hanglemezt. Boris kis manzárdjában, de mindenképpen egy másik térben, az egész cselekmény alatt készülődik az első igazi kézbesítésére, majd csak később tudjuk meg, hogy ő volt az ugrás kiváltó oka, pontosabban a hír, amit kézbesített. Az ő jelene a történethez képest múltbéli síkon helyezkedik el.)

BORIS *(végig a közönséghez beszél, kivéve az utolsó zuhanásban)*: Boris vagyok. A Francia Szabványügyi Hivatalban csináltam matematikát. Valójában a postázóban kezdtem. Hát, és ott is folytattam. Rövid ideig tevét csutakoltam Marseille-ben még suhanckoromban, de mindig tud-

tam, hogy többre vagyok elhivatva. Irigylem a muzsikusokat, festőket, olyat tudnak oda csinálni, hogy még... Költők meg művészek, a bohémek, na. La Boheme... A postázó... és elég volt!

FÉRFI: A macskám, képzelje csak, karamellizált cukorral issza.

SOLEIL: NEM!

FÉRFI: Ha mondom!

SOLEIL: Szégyen.

FÉRFI: Hiába mondom neki, hogy csak az újra legalizált prágai Absinth-készítők találták ki, hogy szertartásosabbá tegyék forgalmazhatóság szempontjából... és el tudják adni keletre is, azt mondja, fűtyül rá.

SOLEIL: Na ezért nincs macskám!

FÉRFI: Igazán?

SOLEIL: Nem, simán utálok őket.

FÉRFI: El sem tudja képzelni, mennyire megértem magát!

SOLEIL: Ilyen fiatalon...

FÉRFI: Nem vagyok olyan fiatal, mint amilyennek látszom... ez egy adottság.

SOLEIL: Az abszolút hallás, az adottság, maga meg egyszerűen fiatal. Senki nem tudna rávenni, hogy önszántamból leugorjak.

FÉRFI: Túl gyáva hozzá?

SOLEIL: Túl bátor!

FÉRFI: Abszolút hallása van?

SOLEIL: Abszolút.

FÉRFI: Furcsa, úgy tud hazudni, hogy az ember elhiszi.

SOLEIL: Ez is egy adottság. De maga még mindig egyszerűen csak fiatal. Miféle bejelentés?

BORIS: Van egy dalom, én írtam.

FÉRFI: Most, hogy így nézem, mégis inkább sárga...

BORIS: Eljátszhatom? (*A Viens sous la lune-t játssza, visszatérő dala.*)

FÉRFI: Furcsa, hogy pont maga lakik itt.

SOLEIL: Ebben nincs semmi furcsa.

FÉRFI: Ön mindig ilyen kategorikus?

SOLEIL: Önnek mindig minden furcsa?

FÉRFI: Miért nincs semmi abban a keretben?

SOLEIL: Folyton van benne valami.

FÉRFI: Mégis micsoda?

SOLEIL: Mindig az, amit csak akar. Tekintse meg... mit lát?

FÉRFI: Semmit az ég egy adta világon.

SOLEIL: Ugyan már, nézze meg jobban!

FÉRFI: Hm.

SOLEIL: Nos?

FÉRFI: Nahát! Látom magamat... az utcakövön.

SOLEIL: Arccal lefelé vagy felfelé?

FÉRFI: Ezt nehéz volna megmondani... abból, ami maradt belőle.

SOLEIL: Látja, milyen mókás egy kép! És meglehetősen szilárd a feltevés, miszerint ez történik magával, ha folytatja az ugrást. Az arca minden kétséget kizáróan tökéletesen fog illeszkedni a Hermann Rorschach által összeállított teszt mintái közé, és valljuk be, csekély az esélye, hogy valamely feltételezett vizsgálat során bárki is pillangónak nézze azt.

BORIS: Pillangó! *(Csodálkozva nézi, közben a Viens sous la lune-t játssza.)*

FÉRFI: Ez volna a cél...

BORIS: Ilyenkor? *(Abbahagyja a zenét)* Valami ilyesmi, még dolgozom rajta.

SOLEIL: Egy bejelentés miatt... ami?

FÉRFI: Ami már így is túl sok idejét rabolta, kedves...

SOLEIL: Ne bizalmaskodjon, kérem, így, hogy tovább zuhan, ez teljességgel értelmetlen.

FÉRFI: Való igaz.

SOLEIL: Biztosan nem gondolja meg, viszonylag magasan van, ha itt megáll, még nem érzi hiábavalónak az eddigi utat.

FÉRFI: Tudja, érdekes pillanat az, amelyben a jelen hirtelen múlttá változik.

SOLEIL: Ez a saját haja?

FÉRFI: Ki tudhatja azt biztosan, ezek a saját keblei?

SOLEIL: Akarja valamelyiket?

FÉRFI: Talán később.

SOLEIL: Pedig csodásak. Olyan érzés, mintha egy orchideát próbálna elrágcsálni.

FÉRFI: Ideje indulnom, még rengeteg emeletet kell zuhannom, és nem akarok a csúcsgorgalomban, nehogy a végén még... érti, hogy ráessek valakire még a végén.

SOLEIL: Ez igazán roppant figyelmes Öntől.

FÉRFI: Tud hegedülni?

SOLEIL: Miért is ne? Még sosem próbáltam. Maga?

FÉRFI: Most már tényleg mennem kell...

SOLEIL: Miféle bejelentés?

(Férfi mosolyog, ugrik.)

MÁSODIK ZUHANÁS

(Dal: Je Bois, Macska éneklő.)

FÉRFI: Szia!

MACSKA: Bonjour!

FÉRFI: Iszol valamit?

MACSKA: Ej, be nyájas...

FÉRFI: Nos?

MACSKA: Oké.

FÉRFI: Legyen szíves!

MACSKA: Két Absinth!

FÉRFI: Miből gondolod, hogy Absinthot iszom?

MACSKA: Én iszom kettőt.

FÉRFI: Hoppá!

MACSKA: Parancsol?

FÉRFI: Ugyanazt.

MACSKA: Macsó...

FÉRFI: Meghatóan barátságos vagy ma.

MACSKA: Kérem, ha zavarja, zuhanjon tovább.

FÉRFI: És ez az én macskám.

MACSKA: Ó, hát tudatában van?!

FÉRFI: Tudod, kezdem úgy érezni, mintha mondani akarnál valamit.

MACSKA: Egy tűzhányó az agya!

FÉRFI: Figyelj!

MACSKA: Mindig csodáltam az ön kognitív képességeit.

FÉRFI: Az ön? mi? a kognitív? mi? mii?

MACSKA: Semmi, hagyjuk, tényleg azt csinál, amit akar.

FÉRFI: Igenis, azt csinállok, amit akarok.

MACSKA: Mert maga a gazda?

FÉRFI: Én vagyok a gazda.

MACSKA: Na, ez sem volt mindig egyértelmű.

FÉRFI: Ha valami bajod van, kérlek, ne habozz közölni!

MACSKA: Jaj, de jó! Kösz, tényleg kösz, hogy megengedi! Ó, hogy áhítot-
tam már az engedélyét! Majom!

FÉRFI: Tudod mit, ne beszéljessünk!

MACSKA: Kérem!

FÉRFI: Megiszom, és megszabadulsz tőlem!

MACSKA: Megígéri?!

FÉRFI: Na, most elég!

MACSKA: Sosem bírta a piát.

(Csend, isznak, macska karamellizál stb.)

BORIS: Addig mentem, addig csak fel és fel, hogy nemrégén áthelyeztek a 18. kerületi prefekturátushoz. A Montmartre-ra. Tudják, az a domb olyan tízezer lépésre a belvárostól északon. Ellátni onnan a Montparnasse-ra. Mi, párizsiak bizalmasan csak dombnak nevezzük. Tudták, hogy a domb azért kapta a Mons Martyrium, Montmartre, azaz Mártírhegy nevet, mert 250 körül a rómaiak itt fejezték le Szent Dénest, Párizs első püspökét, és ezért Párizs védőszentje. Hát részben ezért... meg a kommün alatt elkövetett bűnökért. Amolyan engesztelésféleképpen építették a dombra azt a hófehér templomot, a Sacré Cœur.

FÉRFI: Tudtad, hogy nagy tapír vagy?

MACSKA: Tudta, hogy a macska olyan, mint a gazdája?

FÉRFI: Mi a bajod, talán nem voltam mindig jó gazdád?

MACSKA: Mintha azt kérdezné, talán nem én fedeztem fel a villanyáramot?

Nem, Monsieur. Nem volt az. Nem volt az az ételmezésemben, nem volt az a mentális egészségemet illetően, és amit a szőrápolásról tudni vél, nos, barátom, azt az inkvizíció merőben máshogy nevezné!

FÉRFI: Csodás halakkal kedveskedtem.

MACSKA: Oh, csak nem azokról a rémes, lejárt konzervekről beszél, amit a szardínia szégyenének is csak nagy jóindulattal lehetne nevezni. Amit részegen az éjszaka közepén vásárol a Saint Germain és a rue de Seine sarki éjjel-nappali legalsó polcáról, és amit végül a hasonlóképpen kapatos barátaival szopogatnak el, és amiből, ha éppen Buddhára itták magukat, jótékonyan hozzám vágnak egy-egy gerincet azzal a felkiáltással, hogy hadd éljen a cirmos is! Ha még nem tűnt volna fel, rohadtul nem vagyok cirmos!

FÉRFI: Rengeteget játszottam veled.

MACSKA: Az a borzalmas megpróbáltatás, aminek játék közcímén tett ki, nos, nem tudom, kinek kellett volna, hogy jólessék. Nekem nem esett jól. De Ön minden bizonnyal azt számolgatta, milyen iramban fogy a kilenc életem.

FÉRFI: Ha arra az esetre gondolsz a Mardi Gras-n, már mondtam, hogy sajnálom...

MACSKA: Ó!

FÉRFI: Arra gondoltál?

MACSKA: Nem... de most már arra gondolok.

FÉRFI: Sajnálom.

MACSKA: Már mondta.

FÉRFI: Te meg hálós szatyrot csináltál annak a hamvas, ostobaságtól duzzadó ajkú lánynak a szarvasbőr retiküljéből...

MACSKA: Rám siccegett, ahogy berángatta az ajtón, plusz akkor már két napja hiába vártam haza.

FÉRFI: Soha többet nem állt szóba velem.

MACSKA: Szóba? Miért, tudott beszélni?!

FÉRFI: Na jó, elegendem van belőle, hogy egy nagy lomha, kövér macska...

MACSKA: Helló!

FÉRFI: Egyébként fogytál.

MACSKA: Hagyjuk már!

FÉRFI: Bármeddig jutottam a gépeléssel, rendre újra kellett írnom miattad. Vagy a pezsgőt öntötted rá...

MACSKA: Mert maga mindig pezsgőt hozott, amikor többször figyelmeztettem, hogy utálok.

FÉRFI: Vagy ízekre tépted, amíg el voltam...

MACSKA: Mert olyan sokszor volt el!

FÉRFI: És ami a mentális egészségedet illeti, egy kezemen meg tudom számolni, hányszor méltóztattál a mellemre telepedni, ha leszállt az est, hogy azt a hangot add ki, amit rendes macskáknál dorombolásnak hívnak.

MACSKA: Hé, én doromboltam, ha megérdemelte.

FÉRFI: Attól, hogy párszor rám böffentél, még nem lett párás a szemem. Akárhogy hívtalak, neked az soha nem tetszett, legalábbis nem reagáltál rá, ha meg akartalak fogni, hogy kicsit ajnározzalak, rögtön azt a fura hangot adtad ki, ami olyan, mintha az ember letépne egy réteget az ózomból...

MACSKA *(fúj egyet)*

FÉRFI: Na, ez, ez az, ha tudnád, mennyire utálok!

MACSKA: Helyes! Én meg utálok a pacsuliját, folyton prüsszögök tőle!

FÉRFI: Ha-ha-ha, ha már a szagoknál tartunk...

MACSKA: Na, ez az aljas!

FÉRFI: Te meg bűdös vagy!

MACSKA: Macska vagyok, csez'meg!

FÉRFI *(Macskával együtt kakofon beszélnek)*: Még ha hajlandó lettél volna használni az almodat, de nem, te inkább rojtosra kapartad az ablakkeretet, hogy kieresszelek, amikor csak kedved szottyant, természetesen semmi rendszert nem vittél bele, megértem én, fő a változatosság! És va-

lahányszor hazaevett a fene a kétes erkölcsű cicuskák gyűűjéből, a teljes honoráriumom ráment a nyomorult gyógyszereidre, hogy kikezeljenek az éppen aktuális nyavalyádból, amit Párizs legótvarabb háztetőin szedtél csokorba... és ha az éjjel közepén jött rád a kíváncsi, nos, habozás nélkül telepedtél az arcomra – és rendben, okvetlenül célravezető volt, hiszen felébredtem –, de ugyanezen lendülettel meg is fulladhattam volna! Kicsit sem fogsz hiányozni, és örülhetsz, mert végre megszabadulsz tőlem!

MACSKA: Tudja, más rendes macskatulajdonosok igyekeznek mindent megtenni kedvencük szabad, zavartalan közlekedése érdekében, erre találtak fel a „macskaajtót”. Benne van a nevében, ajtó a macskának: macska-ajtó, és a legritkább esetben sem felejtik kint őt az ablakpárkányon, ahova azért kényszerült, mert megpróbálta kihasználni azt az igen ritka alkalmat, hogy a láncdohányos gazdája végre szellőztetett egyet. Ha már itt tartunk, három napig voltam kénytelen elviselni a mérsékelt csapadékmentes párizsi őszt, mondhatni ürülékké áztam, már bocsánat a kifejezésért. Az Ön szíves társasága miatt nem bírom a tejet és szoktam rá a dohányzásra, nem beszélve a tudatmódosító szerekről, van fogalma, mennyibe kerül mindez csupán heti szinten?!

FÉRFI: Jó!

MACSKA: Jó, jó!

FÉRFI: Rendben!

MACSKA: A legnagyobb rendben.

FÉRFI: A Dieu!

MACSKA: A Dieu pour toujours!

FÉRFI: Helyes!

(Dal: LA BOHEME duett, esetleg Boris is beszálhat. Csend, a Férfi meg-simogatja Macskát, majd újabb csend, végül összeölelkeznek.)

MACSKA: Arra gondoltam...

FÉRFI: Igen, én is...

MACSKA: Hogy tulajdonképpen...

FÉRFI: Gondoltam rá...

MACSKA: Maradhatna is.

FÉRFI: Tulajdonképpen.

MACSKA: Én megjavulnék... nem veszekednék többet... és minden úgy lenne, mint másoknál, rendes macskáknál, pardon, embereknel...

FÉRFI: Borzalmas lenne...

MACSKA: Borzalmas, bizony.

(*Nevetnek.*)

MACSKA: Indulnia kell.

FÉRFI: Indulnom kell...

(*Dal: Ne me quitte pas, Macska énekl.*)

HARMADIK ZUHANÁS

FÉRFI: Te vagy az?!

ANYA: Ssssss!

FÉRFI: Anya?!

ANYA: Cscscscscscssssssss!

FÉRFI: Anya, te vagy az? Anya... Te vagy az! Ez... Te... mit keresel itt...
Anya... mit csinálsz... csak olyan volt az a sziluett, mondom, csak meg-
nézem, erre... Anya! Anya...

ANYA: Püff neki! George édesem nem tudtál volna később jönni!

FÉRFI: Később? Anya, én...

ANYA: Most mindent kezdhettek előlről!

FÉRFI: Anya, én csak meg akartam... mi mindent?

ANYA: A fiatalodást... kezdhetem előlről... Éppen fiatalodtam, tudod, kin-
csem, én úgy döntöttem, hogy nem vagyok hajlandó megöregedni.

FÉRFI: Mi?

ANYA: Az olyan nagyon nem áll jól. Rémesen visszaveti a jó megjelenést,
ha teszem azt, ősz a hajad... pfujj!

FÉRFI: Ez az élet rendje, azt hiszem...

Anya (*nevet*): Ne csacsiskodj, George! Továbbá megfigyeléseim kivétel nél-
kül azt bizonyítják, hogy a rántalan bőr minden kétséget kizáróan job-
ban áll, mint annak ellenkezője... a ráncos...

FÉRFI: Nem lehet visszafordítani az időt!

ANYA: Még egy buta közhely, és elnászpángollak, szentem!

FÉRFI: Csak azt mondom, nem lehet...

ANYA: Bezzeg leugrani a legtetejéről, és meg-megállni, ha kedved szottyan,
azt lehet, mi?!

FÉRFI: Anya, te tudsz erről?

ANYA: Egy Anya mindig tud mindent.

FÉRFI: Anya...

ANYA: Jaj, ne anyázz már, öregít! Szólíts a keresztnevemen, Lolának! (*Koc-
cint, iszik.*)

FÉRFI: De a te neved Jacqueline!

ANYA: De a Lola jobban tetszik. Többek közt megfigyeltem, hogy hamvas, hófehér kézfejem észrevehetően csalogatóbb jelenség, mint amikor előjönnek rajta a Vincent-ok.

FÉRFI: Mik azok a Vincent-ok?

ANYA: Így neveztem el a májfoltot... májfolt, túl brutálisan hangzik. Így jobb: Vincent.

FÉRFI: De miért pont Apáról nevezted el?

ANYA: Találó, nemde? Hívatlanul jelenik meg, és nem akar lekopni.

FÉRFI: De Apa...

ANYA: George, nem Vincent volt az apád.

FÉRFI: Hogyhogy nem... micsoda?! DE!

ANYA: Vincent az... üzlettársam volt.

FÉRFI: De hát emlékszem rá! Neki kellett lenni!

ANYA: Néha, ha a munka tengere elsodorta gyámoltalan kis csónakomat, ő ment érted a megőrzőbe.

FÉRFI: De azt mondtad...

ANYA: Mert folyton nyaggattál, valamit mondanom kellett.

FÉRFI: Az üzlettársad?

ANYA: Így van ez, ha az ember önszántából vállal gyereket... ha nem.

FÉRFI: De akkor ki volt az apám?

ANYA: Ugyan kicsim, ki nem?! Jaj, végtelenül kínos pillanat volt, amikor egy állandó kuncsaft nyakába ugrottál azzal, hogy: Te vagy az apukám? Szeretlek! Ugye elviszel az állatkertbe? Jesszus!

FÉRFI: Ne haragudj, Anya.

ANYA: Ezért hordtunk munkaidőben a nyúlba. Én, néha Vincent vagy Marie.

FÉRFI: Oh, Tante Marie! Mi van vele?

ANYA: Őt elvitték, kincsem.

FÉRFI: Ki vitte el?

ANYA: A szifilisz. *(Nevet.)*

FÉRFI: Mindig azt játszottuk a nyúlba menet, hogyha matrózokat láttunk, nekem el kellett bújni, és ha mégis észrevettek, Marie néni úgy csinált, mintha nem is ismerne... Nagyon mókás volt... nem a nagynéném volt, igaz?

ANYA: A barátnőm volt, pályatársam.

FÉRFI: Várjunk csak... a nyúl, teljes nevén...

ANYA: A szennyes lelkű nyúl.

FÉRFI: Nem kimondottan óvoda.

ANYA: Kimondottan kocsmá, a legjobb kocsmá a Pigalle-on.
 FÉRFI: De miért miért pont oda?
 ANYA: Jaj, életem, számos oka volt annak: mindig volt meleg, mindig volt hitel! És mindig volt Absinth! És ami a legfontosabb, egyedül ott lehetél korodbéliekkel.
 FÉRFI: Ki volt ott korombéli?
 ANYA: Momo. Egyidősek voltatok.
 FÉRFI: Momót utáltam. Folyton meg akart harapni.
 ANYA: Mégis mit vártál egy terriertől?
 FÉRFI: És csak a Marseillese-t volt hajlandó énekelni.
 ANYA: Jaj, George! Sosem volt könnyű megfelelni az igényeidnek!
 FÉRFI: Ne haragudj, Anya!
 ANYA: Nem könnyítetted meg az életemet, Angyalkám.
 FÉRFI: De legalább nem voltam síró gyerek.
 ANYA: Ez igaz, nyugodt baba voltál.
 FÉRFI: Naugye?
 ANYA: Bár azt hiszem, az ópiumtól.
 FÉRFI: Miféle ópiumtól?
 ANYA: A járókádiban tartottuk, ott nem keresték a razziák alatt.
 FÉRFI: Logikus hely... Anya...
 ANYA: Kérlek, George!
 FÉRFI: Lola!
 ANYA: Hallgatlak, szentem.
 FÉRFI: Én sem akarok megöregedni...
 ANYA: Soha nem szerettem volna fehér abroszt...
 FÉRFI: ...és fiatalabb sem akarok lenni soha...
 ANYA: ...nyolcszemélyest, hogy körülüljük, az már egy komoly tömeg olyanokból, akiket nem te választasz meg. Folyton veszekedni kell, meg kompromisszumokat kötni...
 FÉRFI: ...elmosogatni...
 ANYA: ...aggódni, várni...
 FÉRFI: ...megértőnek lenni...
 ANYA: ...tárgyakra vigyázni... takarítani...
 FÉRFI: ...minél többen vannak annál többször...
 ANYA: ...állandóan megajándékozni egymást...
 FÉRFI: ...szertartásokat végezni...
 ANYA: ...kávét darálni...
 FÉRFI: ...megölelni egymást...

ANYA: ...folyton megbocsájtani...

FÉRFI: ...hazaérni, hazatérni...

ANYA: ...leveszag, ünnepszag...

FÉRFI: ...ölben aludni...

ANYA: ...szeretve lenni... szörnyű.

FÉRFI: Szörnyű...

(Csend)

FÉRFI: Te Lola! Egyre fiatalabb vagy!

ANYA: Komolyan?

FÉRFI: Barnul a hajad, és a ráncaid!

ANYA: Ó, George!

FÉRFI: Tűnnek el!

ANYA: Édesem!

FÉRFI: A hangod is tisztul, csodás!

ANYA: Érzem, már én is érzem!

FÉRFI: A bőröd bársonyos és jázminillatú!

ANYA: Még, igen, egyre szebb vagyok, egyre fiatalabb!

FÉRFI: Egyre szebb, egyre fiatalabb!

(*Táncolnak, nevetnek. Dal: Rien de rien, Anya énekl, de lehet duett.*)

BORIS: A Montmartre-on nem a postázóban vagyok már, de nem ám! Kézbésítő lettem! Érzem, hogy jól fogom csinálni, tudom, hogy jól fogom csinálni. Mindennek az alapja a közvetlenség. Meg a precizitás. Fontos üzeneteket csak így lehet átadni. Közvetlenül és precízen. Segíts, St. Denis! Az tudták, hogy miért lett szent? Mert, hogy mártír mitől lett, az világos, ha számba vesszük a nyakazást. De szentté azért avatták, mert miután lefejezték, felemelte a saját fejét, és besétált a belvárosba. Éppen tízezer lépést. Aki nyakazott már kakast, az láthatott ilyesmit, de ez a szent Dénes, ez nemcsak, hogy egy könnyednek nem nevezhető promenádott tett a cité felé, de azt végigprédikálta. Mind az egész utat, a fejével a kezében. Én azt mondom, az a minimum, hogy szentté avatták.

NEGYPEDIK ZUHANÁS

GYEREK: Csókolom!

MACSKA: Bonjour!

FÉRFI: Sziasztok! Egyedül vagytok?

GYEREK: Dehogya!

FÉRFI: Hát kivel?

GYEREK: Én vele vagyok.

MACSKA: Én pedig vele, engedelmével.

FÉRFI: Úgy értem, a szüleid nincsenek itthon, valamiért úgy éreztem, találkoznom kell velük...

MACSKA: Nos, Monsieur, el kell szomorítsam, nem ismertem a szüleimet.

Valahol a saint-cloud-i park szélén nyílt ki a csipám, már ha megbócsájtja, hogy a tudatra eszmélés eme bájosan egyszerű kifejezési formáját választom, bár nálunk, macskáknál ez nem csupán amolyan suta célzás, átvitt értelmű megfogalmazás, születésünk után valóban eltelik némi idő, mire szétnyílik szemhéjunk. Ezek után a mutatványos negyed néven ismert, mérsékeltlen kellemes külvárosi közeg tisztelt meg, rapszodikusán jelentkező, ám semmi esetre sem ritka hányattatásokkal. Legnagyobb meglepetésemre egy kék masnis kislány védelmemre kelt, mikor egy kétes erkölccsel bíró, avagy leginkább, az imént említett, egyébként általam is nagyra becsült tulajdonsággal egyáltalán nem rendelkező, nevezzük így, férfi, próbált elhalmozni lelkes szerelmével. Ekkor döbbsentem rá, a mutatványos negyed valójában finom utalás a saint-cloud-i parkban kószáló szatírokra.

FÉRFI: Anélkül, hogy félbe akarnám szakítani...

MACSKA: Épp azt tette!

FÉRFI: Parancsol?

MACSKA: Félbeszakított! (*Fúj egyet.*)

FÉRFI: Ó... ezt, jaj, ha tudnád, sosem jöttem ki a macskákkal, nekem is van, volt egy macskám...

MACSKA: Hadd viszonzzam az udvariatlanságát, és szakítsam félbe. A macska birtokolja az embert, nem pedig fordítva! Valamint ön érdeklődött szülei hollétéről!

FÉRFI: Elnézést, nyilván a gyermeket kérdeztem.

MACSKA: Nyilván!

FÉRFI: A szüleid itthon vannak, csöppség?

GYEREK: Nincsenek, Monsieur, hogyan is lennének...

FÉRFI: Ez aztán furcsa!

GYEREK: Nincs ebben semmi furcsa.

FÉRFI: Úgy emlékeztetsz valakire!

Gyerek (*nevet*): Te is!

FÉRFI: Ugyan kire?

GYEREK: Rád! (*Nevet.*)

FÉRFI: Mesélnél valamit róluk? A szüleidről.
GYEREK: Mit meséljek?
FÉRFI: Nem is tudom, talán ismerem őket valahonnan.
GYEREK: Talán...
FÉRFI: Milyen az anyukád?
GYEREK: Ő a legszebb a világon...
FÉRFI: Rögtön gondoltam!
GYEREK: És mindig énekel.
FÉRFI: Miről?
GYEREK: A boldogságot.
FÉRFI: Úgy érted, a boldogságról!
GYEREK: Nem, az boldogság, ahogy énekel. Mindig ragyog.
FÉRFI: Ragyog?
GYEREK: Olyan, mint a napfény!
FÉRFI: Mint a napfény.
GYEREK: Éppen olyan, és ünnepszaga van.
FÉRFI: Nagyon különleges nő lehet!
GYEREK: Akarsz játszani a cicámmal?
MACSKA: Ne forcéozzuk!
FÉRFI: Most inkább mesélj még! Mindjárt mennem kell! Édesapád?
GYEREK: Ő egy író, egy igazi író!
FÉRFI: Nahát, képzeld, én is író...
GYEREK: Meg nagyon okos, és vicces, gyönyörű meséket ír nekem, és mind-
egyikben én vagyok a királylány, és van, amikor varázsolni is tudok,
képzeld, és mindig azt mondja, hogy süteményszagom van, és ha sírok,
akkor zokognak az angyalok, ha meg nevetek, akkor meg új angyalok
születnek.
FÉRFI: Ez minden bizonnyal így van.
GYEREK: Az anyukám meg folyton süt neki sütit, ha dolgozik, meg kávét,
mert akkor nem szabad zavarni, és mindenhol kávé- és fahéjillat van.
FÉRFI: Szeretem a kávét.
GYEREK: Én meg mégis el szoktam bújni a nagy szék mögé, amiben ül, ami-
kor dolgozik, még ha nem is szabad. És akkor előugrok, hogy „Váááá!” Ő
meg nagyon meg szokott csiklandozni, és akkor már nem is dolgozik...
FÉRFI: És mondd csak, a szüleid...
GYEREK: A szüleim nagyon szeretik egymást.
FÉRFI: Nagyon.
GYEREK: Tudod-e, az milyen?

FÉRFI: Nem, nem tudom.
GYEREK: Azt szokták mondani, hogy úgy illenek egymás álmaiba, mint Noé kabátja Noéra, vagy ahogy egy macska a hegedűre.
FÉRFI: Talán mégis megvárom őket.
Gyerek (*nevet*)
FÉRFI: Mi az? Talán később jönnek?
GYEREK: Nem.
FÉRFI: Csak holnap?
GYEREK: Nem.
FÉRFI: Ugyan, hát akkor mikor érkeznek?
GYEREK: Ők nem jönnek.
FÉRFI: Hogyhogy nem jönnek?
GYEREK: Nem jönnek, és kész!
FÉRFI: Meg akarsz tréfálni, igaz?
GYEREK: Sőt, nekem sem volna szabad itt lennem.
FÉRFI: Nocsak, miért nem?
GYEREK: Tudsz titkot tartani?
FÉRFI: Tudok.
GYEREK: De ígérd meg, hogy nem mondom el!
FÉRFI: Megígérem!
GYEREK: Én nem is vagyok.
FÉRFI: Áhá, értem! (*Nevet*) Szóval te nem is vagy.
GYEREK: Nem.
FÉRFI: Akkor nyugodtan meghúzhatom a macska farkát, hiszen ő sincs itt!
MACSKA: Azt próbálja meg!
FÉRFI: És akkor mi vagy te, szellem?
Gyerek (*nevet*): Nem.
FÉRFI: Délibáb?
Gyerek (*nevet*): Nem.
FÉRFI: Akkor?
GYEREK: Lehetőség.
FÉRFI: Lehetőség?
GYEREK: Az!
FÉRFI: Ugyan minek a lehetősége? Mondjuk, lehetőség a csiklandozásra?
GYEREK: Ne, nem elég, ne!
FÉRFI: Akkor lehetőség a bújócskára? Én vagyok a hunyó! 10, 9, 8, 7, érkezem, 6, 5, 4, jól rejtőzz el! 3, 2, 1, megyeek!
GYEREK: Valójában a szüleim nem ismerik egymást...

(Csend)

GYEREK: Az egyikük meghalt, mielőtt találkozhattak volna.

FÉRFI: Nem értem.

GYEREK: Úgy érezte, nincs már értelme harcolni, vagy valami ilyesmi.

FÉRFI: Harcolni mivel?

GYEREK: Az élettel. Úgy gondolta, nem jön már semmi új, semmi jó.

FÉRFI: Mit beszélsz te?!

GYEREK: Hogy elhagyták a célok, és hűtlenek lettek az elvek, és a szerelem, a hit, a vágy a gyerekek és az ostobák luxusa.

FÉRFI: Van itt valami ital, ami nincs itt?

GYEREK: Tudod, nekem van egy kirakóm. Azt hiszem, az élet olyan, mint a kirakóm. Egy kecskegida van rajta, aki felmászott a fára, és most fél, de nem tudom, mitől, mert néhány kocka nincs még meg.

FÉRFI: Ez miért olyan, mint az élet?

GYEREK: Az emberek mindig azt nézik, mi hiányzik, ahelyett, hogy azt néznék, ami megvan!

(Csend)

GYEREK: De te sietsz!

FÉRFI: Te pedig nem is vagy.

GYEREK: Valljuk be, elég gyerekes és ostoba dolog beszélgetni valakivel, aki nincs is.

FÉRFI: Teljesen igazad van. Sietek...

(Dal: *Ton image, Férfi énekl.*)

BORIS: Kicsit izgulok. Jól akarom csinálni, és már vagy egy órája képtelen vagyok elindulni. Mégiscsak ez az első. Emlékeznek az elsőre? Az első csók, az első szerelem? Az első jazz-korong. Vagy az első vers. Az első Mardi Gras. Vagy az első nyakazás. Az első kézbesítés. Akihez viszem az üzenetet, annak fontos. Talán nagyon is fontos, így tehát nekem is igen fontos kell legyen. Az is. Nagyon fontos. Segíts, St. Denis!

UTOLSÓ ZUHANÁS

FÉRFI: Tudja, érdekes pillanat az, amelyben a jelen hirtelen múlttá változik.

SOLEIL: Ez a saját haja?

FÉRFI: Ki tudhatja azt biztosan, mindenesetre jó régóta oda van csinálva.

Ezek a saját keblei?

SOLEIL: Akarja valamelyiket?

FÉRFI: Talán később...

SOLEIL: Pedig csodásak. Olyan érzés, mintha egy orchideát próbálna elragcsálni... Ott tartott, hogy ült ott, vagy állt...

FÉRFI: Csak álltam ott... vagy ültem. Fizikailag ültem. Igazából egy ilyen bejelentésnél az ember utólag nem lehet teljesen bizonyos benne, hogy mit is csinált valójában, csak úgy van, vagy nincs, vagy valahol a kettő közt lebeg vagy siklik vagy zuhan vagy...

SOLEIL: A „vagy” szócska határtalan szabadságot ad az embernek, ha valamit nem képes egészében megfogalmazni. Kezdjük tehát újra!

FÉRFI: A fene tudja, hogy ilyenkor az ember mire tud figyelni, mindenestre beszűkül a tekintete, a tarkóján összehúzódik a bőr, és úgy veszi a levegőt, mint amikor először sírt fel; mohón kapkodva és fuldokolva, fájdalmasan és forrón, ahogy felszakadnak a hörgők. Úgy érzi, zuhan. Előre zuhan, ha úgy tetszik, horizontálisan, és a szagok, a mindenkori nevetések és csókok, napok, sőt, évszakok úgy hasítanak át a koponyáján, az arca pólusain, mint egy kék masnis kislány játékszitáján az értelmetlen meleg homok. Egyetlen pillanat alatt mindent elveszíteni...

SOLEIL: Iszik egy kávét?

FÉRFI: Szeretem. *(Bólint.)*

SOLEIL: Süteményt?

FÉRFI: Maga... már elnézést... de sárga, vagy inkább arany...

SOLEIL: Folytassa...

SOLEIL: Hosszú utat tett meg, hogy ideérjen... a tetejéről ugrott?

FÉRFI: A legtetejéről... biztos ami...

SOLEIL: Nem unatkozott zuhanás közben?

FÉRFI: Nem, akadt bőven látnivaló...

SOLEIL: Miféle látnivaló?

FÉRFI: Emlékek... a szobákban, a nyitott ablakokon át... Nem is arany-, inkább olyan napszíne van...

SOLEIL: Nagyon meleg van, az összes ablak nyitva.

FÉRFI: Csak minden tizedik emeletnél néztem be, bár a huszadikat elvétettem... de mindegy.

SOLEIL: Egy lelkész... fiatal, nagyon magas és erős... Biztosan ismeri ezt a típust.

FÉRFI: Honnan tudja?

SOLEIL: A nyitott ablak előtt elhaladva, egy nagy, sötét fakeresztet látott volna a hátsó falon. Az íróasztalon egy vaskos Bibliát tart, fekete kalapja pedig a sarokban van felakasztva.

FÉRFI: Ez minden?

SOLEIL: Bizonyára mást is láthatott volna... végül miért ugrott?

FÉRFI: Tudja, milyen, amikor az ember belenéz a tükörbe, és azt látja, hogy leszakadt az arca. Amikor az a figura egyáltalán nem ismerős, aki visszanéz, csak emlékeztet valakire vagy valamire, mint egy kevésbé jó festő remeke, egy remek festő kevésbé jó művére.

SOLEIL: Egyszer láttam egy Degas-t, ami olyan váratlanul és olyan egyszerűen függött a falon, amire nem lehetett felkészülni. Megpillantottam, és habozás nélkül zokogni kezdtem. Csak álltam ott – mert én bizonyosan álltam –, és nem tudtam betelni azzal a fura és váratlan és zavaros és illékony dologgal, amit bizonyos körökben boldogságnak is neveznek.

FÉRFI: Miért?

SOLEIL: Ha megpróbálom visszafojtani könnyeimet, az épp oly fölösleges és valószínűtlen sikeres kísérlet, mint végigolvasni a modern chilei költők antológiáját.

FÉRFI: Nos, az arc, amit a tükörben láttam, még a kellő csodatétellel rendelkező szentek legjobb indulatával sem volt degas-inak nevezhető. Erről az arcról kérem leállott minden, ami emberi, minden, ami valaha szerethető volt benne, minden, ami egyértelműsíthette volna azt, hogy nem egy ártalmas hőfokon tárolt ókori írnok ártalmas hőfokon tárolt viaszszobrát nézegetjük.

SOLEIL: Talán hallhatta volna, amint a lelkész énekel...

FÉRFI: Felismerném az éneket?

SOLEIL: Minden bizonnyal, nagyon ismert dal. Nem jobb és nem rosszabb, mint a többi. Olyan, mint a lelkész.

FÉRFI: Jobban örülnék, ha a huszadikon zárva lett volna az ablak.

SOLEIL: Pedig általában...

FÉRFI: Beszelnünk kell egy lelkésszel, mielőtt meghalunk?

SOLEIL: Ó, én nem tenném.

FÉRFI: Miért?

SOLEIL: Azzal nem mennénk semmire.

FÉRFI: Akkor mire valók a lelkészek?

SOLEIL: Tőlem kérdi?

FÉRFI: Csak azért mondtam hangosan, hogy emlékeztessen magam Istenre.

SOLEIL: De ennek nincs semmi értelme, ha az ember meg akar halni. Isten csak a lelkészek és az olyan emberek számára fontos, akik félnek a haláltól, azoknak nem, akik az élettől félnek.

FÉRFI: Istennel már semmire sem megyünk, ha az emberektől félünk. Felesleges lelkészhez fordulni, ha önszántából akar meghalni az ember.

SOLEIL: Senki sem akar önszántából meghalni. Mindig egy élő vagy egy halott készíti rá az embert.

SOLEIL: Egy élő vagy egy halott kell egy ember halálba kergetéséhez. Ezért van szükség halottakra, és ezért őrizzük őket ládákban.

FÉRFI: Szeretnék még egy csésze kávé!

SOLEIL: Folytassa!

FÉRFI: A bejelentést hosszú, önmagukba visszaforduló körmondatok követik, melyekre figyelni képtelenség ilyen helyzetben, de az ember minden erejét összeszedve megkísérel fókuszot találni, amire körülbelül annyi esélye van, mint egy hullámvasúton zötykölődve gyöngybetűvel kitölteni egy hiteligénylési formanyomtatványt. Próbáltam belekapaszkodni egy barátságos tárgy látványába, de mindenfelé csak emlékeket találtam a szobában. Emlékeket, amik a perc töredéke alatt lettek emlékké.

BORIS: Segíts, St. Denis! *(El)*

(Boris most hagyja el először a manzárdját és egyben a színpadot.)

FÉRFI: Mi lesz a hússal a fagyasztóban? Le kell mondani a római hotelszobát! Értesíteni kell a vendégeket, hogy ne vegyék meg a nászajándékot, vagy rövidesen váltsák vissza! Megvan még az abszint? Ki kell fizetni a lakbért, két hónapja csúszik! Ilyen lehet az, amikor az ember megőrül. Záporoztak a fejemben a gondolatok, egymásnak száguldva, ide-oda cikázva lehetetlen volt egyet is elkapni közülük. Mint mikor ijedten szerterajzanak az állandó veszélyben élő apróvadak. Majd egyszer csak azt mondtam: Jó. Mégis, hogy a francba gondoltam? Mi jó? Hogyan is lenne jó bármi ezek után, vagy ezek mellett?

SOLEIL: Miféle bejelentés?

(Csengő, flashback jelenet a kézbesítés.)

BORIS: Jó napot!

FÉRFI: Jó napot!

BORIS: Jó sok lépcső. Sok emelet.

FÉRFI: Sok.

BORIS: Megjöttem! Köszönöm, St. Denis! Annyi kicsi lépcsőház, annyi kicsi manzárd. Kifújom magam csak. Sok, sok a lépcső, sok az emelet...

FÉRFI: Jól van?

BORIS: A hatodikig számoltam, aztán kicsit összefolyt a világ...

FÉRFI: Parancsol egy...

BORIS: ...a könnyeimtől.

FÉRFI: ...italt?

BORIS: Ebben a magasságban elfagynak a lábujjaink.

FÉRFI: Engem keres?

BORIS: Az a luk ott az ablak?

FÉRFI: Miben segíthetek?

BORIS: Legalább nem fér be a szirti sas!

FÉRFI: Nem egészen értem, miben állhatok a szolgálatára.

BORIS: Bocsánat a viccelődésért, de a filozófiám a közvetlenség. Kicsit akartam a hangulatot. Na.

FÉRFI: Mit akar?

BORIS: Juliette Paille kisasszony balesetet szenvedett, meghalt. Ön volt bejegyezve, hogy ha vele történik valami, kit értesítsünk, és hát önt. *(Csend)* Uram? Ön George Gillmore?

FÉRFI: Én vagyok.

BORIS: Jaj, hála, St. Denis! Már azt hittem, elbasztam az ajtót. Bocsánat... Akkor megyek, nem is zavarom... Gondolom... Az a sok lépcső... Megyek.

FÉRFI: Jó.

(Újra Soleilnél vagyunk a jelenben.)

FÉRFI: Maga benézne az ablakokon, miközben zuhanna?

SOLEIL: Nem hiszem, hogy volna értelme, minden emeleten ugyanaz van.

FÉRFI: Nem igaz, hogy ugyanaz, valahányszor kinyitottam a szemem, mindig más és más szobákat láttam...

SOLEIL: Az erős napfény tévesztette meg. Minden emelet egyforma.

FÉRFI: Ugyanaz ismétlődne a földszintig?!

SOLEIL: Egészen a földszintig.

FÉRFI: Azt akarja mondani, hogy ha egy másik emeleten álltam volna meg, akkor is magával találkozom?

SOLEIL: Igen.

FÉRFI: De egyáltalán nem voltak egyformák... Voltak kellemes dolgok, és voltak förtelmesek... Itt egészen más.

SOLEIL: Ugyanolyan, csak éppen itt kellett megállnia.

FÉRFI: Talán a napfény vakít el ezen az emeleten is.

SOLEIL: Ez teljességgel lehetetlen, hiszen...

FÉRFI: Maga olyan színű, mint a nap...

SOLEIL: Ugyanolyan színű vagyok, mint a nap.

FÉRFI: Ez esetben nem szabadna látnom magát.

SOLEIL: Annyi mindent nem szabadna.

FÉRFI *(megöleli hosszan)*: A napfény tulajdonképpen maga az élet.

(Dal: Plus bleu que bleu, duett.)

FÉRFI: Mi lenne... haaa... maradnék?

SOLEIL: Itt?

FÉRFI: Itt... *(Csend)*

SOLEIL: Nem maradhat...

FÉRFI: Nem maradhatok.

SOLEIL: Túl késő.

FÉRFI: Túl késő... Pedig maga úgy illene az álmaimba...

SOLEIL: Mint egy macska a hegedűre...

FÉRFI: Mint egy macska a hegedűre...

(Dal: Viens sous la lune, Boris énekli. Boris boldogan ünnepel, „sikerült az első kézbesítés”. Férfi ugrik, megérkezik... az aszfalton szétfolyik a vére.)

BORIS: Na, nézd csak, pillangó!

VÉGE

Szilágyi Eszter Anna

VITÉZ LÁZLÓ ÉS A HALÁL

LÁZLÓ
HALÁL
NAGYMAMUCIKA (NM)
ÉLŐK
HALOTTAK
VIRÁGÁRUS
JÓANYÁJA
JÓAPÁJA
TESTVÉRSZERETŐ (TESTVSZ)
VALAHAI FÉRJ (VFÉRJ)
ZSUZSI
KUFÁR
EUTANAZIÁNUS (EUTAN)
SZUICIDÁNUS (SUICID)
EGY LÁNY
LÁNYA
FIA
És a többiek...

HALÁL: Szervusz, Lázló!
LÁZLÓ: Szervusz...
HALÁL: Hová ilyen nagy ajtócsapkodással?
LÁZLÓ: Világgá megyek, most lett elég a Nagymamucikából!
HALÁL: Érdekes, engem pedig most kezdett érdekelni...
LÁZLÓ: Ki a halált érdekelne ez a ccs-ülye nagymamucika?
HALÁL: Hát engem, képzeld, engem nagyon elkezdett érdekelni.
LÁZLÓ: Igen? És ki vagy te, elég szarul nézel ki.
HALÁL: Ha a halál völgyében jársz –
LÁZLÓ: Nem vagyok hülye, minek mennék oda...
HALÁL: – te se néznél ki jobban.

LÁZLÓ: De szerencsére jobban nézek ki, biztos, hogy nem megyek oda, na *csákó*, szotyizgassál a Nagymamucikával!

HALÁL: Most láttad utoljára...

LÁZLÓ: Furfangos vagy, mint egy tanárbácsi, na, mire akarsz rávezetni? Biztos, hogy nem fogok rájönni, sose szoktam.

HALÁL: Szóval, hogy dolgom van bent, érted, csinálnom kell vele valamit...

LÁZLÓ: Doktor vagy? Háziápoló? Szociális munkás? Gyámügyi előadó?

HALÁL: Sokkal, de sokkal jobb.

LÁZLÓ: Nem tudok gondolkodni, elcsépett szalma van a fejemben.

HALÁL: Mi a jobb a csábítások láncánál?

LÁZLÓ: Nedves szalma van a fejemben.

HALÁL: Mi a legjobb, minden hazugságnál jobb?

LÁZLÓ: Mesés gazdagság?

HALÁL: Buta fiú, *hát a halál*.

LÁZLÓ: Ó, a mamucikám is mindig ezt mondja.

HALÁL: Látod, milyen bölcs öngyógyítása?

LÁZLÓ: Öngyógyseggel egy bölcsőben akar ringatni.

HALÁL: Látod milyen védelmező?

LÁZLÓ: Látom, hogy elfutott az eszével a ló, meg fogod gyógyítani?

HALÁL: Mindenre van gyógymódom.

LÁZLÓ: A viszketegségemre is?

HALÁL: Idővel arra is.

LÁZLÓ: Mamucika szerint a fejembe a szalma közt lakik egy kisegér, egy borzasztó kicsi mitugrász, de a lábam közénél is jobban baszkurál, hogy sose legyen elég, ahol éppen vagyok. Az egér szőrében meg vándorbolhák, azok csípi, hogy csipkedjen engem, de kinek a gyomrában vagyok én?

HALÁL: Lázló, Lázló, picit túlgondolod eztet.

LÁZLÓ: Ez sajnos a lényegem.

HALÁL: Biztos, hogy nem, ha a fejedben ott a szalma.

LÁZLÓ: Védelemnek, a kincset érő agyamat óvja.

HALÁL: Na fiam, állj el az utamból!

LÁZLÓ: Nem értem, mit akarsz?

HALÁL: Belépek a házba.

LÁZLÓ: Csak a testemen keresztül.

HALÁL: Nem vagy te egy kicsikét nagyon pofátlan?

LÁZLÓ: És te mi vagy, te szargörccs, arcszoksz itt a Halállal.

HALÁL: Még szép, ha egyszer én vagyok a...

LÁZLÓ: Mi vagy te? Alászolgája!

HALÁL: Te leszel a kisininom, még sose láttam ekkora butaságot.
 LÁZLÓ: Elviszel magaddal?
 HALÁL: Johara városába, pokol gyászországba.
 LÁZLÓ: Örvendezek, hogy világot látok.
 HALÁL: Nemigen látol, de bizonyos értelemben ott leszel velem minden utamon.
 LÁZLÓ: Hát akkor induljunk!
 HALÁL: Rögtön, azonnal, csak még ide be kell lépnem egy pillanatra.
 LÁZLÓ: Úgy kéne azonnal indulnunk...
 HALÁL: Csak egy kicsikét itt lerendezek egy játékot, egy meccset befejezek, egy igénynek utat adok, egy vágnak tápot.
 LÁZLÓ: Hagyjuk pihenni szegényt, itt vagyok én, nagyobb dicsőség.
 HALÁL: Komoly mátrixban dolgozunk, fiam.
 LÁZLÓ: Valaki csak rábólint.
 HALÁL: Saját szakállamra, de tartani akarok egy színvonalat.
 LÁZLÓ: Kétszer pusztíts el, hústestem a vállalaté, asztráltestem a kozmoszé.
 HALÁL: Azt kell tennem, amiért iderendeltek.
 LÁZLÓ: Nem volt még ilyen, kérdezz utána, kivel cserélhet.
 HALÁL: Egy napod lesz, hogy a cserealapot megszerezd.
 LÁZLÓ: Holnap, ha a Nagymedve pislogni kezd! Megvárom, amíg fölszívódik, *actually*, ki hihet egy *ilyen* szavainak... Jó nagy fába vágtam bele magam! Azt se tudom, merre induljak. Kedves naplóm, ma a nagymamucikám helyett a halálba induló illetőt kell felkutatnom... Legjobb a vérrokon, mondta az ilyen-olyan, de én nem is tudom, az vagyok-e neki... Még annyi minden terül el előttem. Annyi a feladatom! Jó, nem szeretek *dol-goz-ni*, de ki szeretne, ha minden más annyival érdekesebb. Nézd meg a nagymamucit is, egy acetonszagú gyurmatest, még enni se szeret, csak úgy lapátolja be a túróscsuszát a félelmetes garatba, fulladozik, köp, elég gusztustalan, mikor eszünk, és azt mondja, a munka majd embert csinál belőlem, hát köszi szépen, láttam már párat, inkább maradok paprikajancsi... olyan nehéz se szeretnék lenni... képzelődök, hogy jön egy extraordinális aura, *ignis grando, nix, glacies, spiritus procellarum: quae faciunt verbum eius*, téged hirdet a tűz, s romboló jégeső, havak és ködfelhő, vihar és lágy szellő, és víz.

2. TEMETŐ

VIRÁGÁRUS: Mit kérsz, mit kérsz, Laci vitéz, ide, ahol a jószágosak alszanak, csak virágáldozattal szabad ám belépni!

LÁZLÓ: Hát jól van, adhatol pár szálat a gazodból.

VIRÁGÁRUS: Pompázatos virágsörényeim vannak, úgyhogy alig bírom megnyírni őket, milyen szégyentelenül beszélsz, te kis tuskó, a művészetmről?

LÁZLÓ: Mindenki milyen nagyra van a természet intelligenciájával!

VIRÁGÁRUS: Hogy mondd? Mert nem tudod, mennyi gondoskodás és szakértelem kell a turbulens szíromhozamhoz.

LÁZLÓ: Jó korán kell kelni, azt elismerem, a jó fogáshoz a vásárcsarnokban!

VIRÁGÁRUS: Pofátlan vagy, fóliasátraim messze párállanak...

LÁZLÓ: Jó, hagyjuk, lehet, hogy nem is akarok bemenni.

VIRÁGÁRUS: Mit keresel itt?

LÁZLÓ: Egy jóapát, egy jóanyát, egy szerető testvért és egy elhunytat, mint a valahai férjet.

VIRÁGÁRUS: Biztos, hogy mind itt vannak? Mert manapság, vagy, hogy is mondjam, jó ideje eléggé szétszóródnak a rokonok.

LÁZLÓ: Ja, nem a szóróparcellás dologra kell gondolni, ezek a testek fekszenek rendesen, vagy feküdtek, ahogy tudom, amíg tehették.

VIRÁGÁRUS: Na igen, a föld megteszi a dolgát.

LÁZLÓ: Csak az van, hogy mégis kéne beszéljek néhányukkal.

VIRÁGÁRUS: Nem könnyű a tetemre hívás.

LÁZLÓ: Nem is zavarognék, csak élet-halál kérdése lesz a kérésem.

VIRÁGÁRUS: Nem is zavarok akkor, tessék a kulcs, ez egy ilyen *védett tér*.

LÁZLÓ: Nem akarom megölni magam, félreértés.

VIRÁGÁRUS: Nem szól szám, nem bán fejem.

LÁZLÓ: Ez holtan látna engem, eléggé beteges. Na, régi játszótársak, merre vagytok? Voltunk egyszer itt a nagymamucikával, le kellett rogyjon egy ilyen halomra vagy kőszegélyre, én meg ugráltam a fényes lapon, majdnem elcsúsztam, ordítottam, hogy menjünk le látogatóba, ha már kijöttünk ide a végállomás után még hosszan vonszolódva. Na, szervusz, nyucika, te állítólag a szülőágyon haltál meg, mindent tudok, pedig próbáltam nem figyelni, és ő is csecsemő képében volt jelen az eseményen... szóval kiszínezett és bekebelezett egy filmjelenetet, de...

JÓANYÁJA: Ki koslat itt a nyomomban?

LÁZLÓ: Bocsánat, kisanya, azt kell megkérdezzem, hogy nem halnál-e meg esetleg a Nagymamucikám, a te lányod helyett?

JÓANYÁJA: Te hülye vagy? Hogy halhatnék meg kétszer?

LÁZLÓ: Azt nem tudom, én igazából csak a szándékot monitorozom, hogy van-e szándék, van?

JÓANYÁJA: Nem is ismertem! Meghaltam, mielőtt köszönhattünk volna egymásnak, mielőtt megköszönhette volna, hogy életet adtam neki.

LÁZLÓ: Pedig elég sokszor köszönte aztán, én azt hiszem, inkább ironikus felhanggal.

JÓANYÁJA: Na, akkor érted, mi közöm hozzá?

LÁZLÓ: Belépett a halál árnyékába.

JÓANYÁJA: Elég sokat megélt már, ha azt nézzük, nekem mennyi jutott.

LÁZLÓ: Jó, ha ezt nézzük, tényleg sok, sok sitty.

JÓANYÁJA: Szóval nem akarok most többet megtudni róla, még nem hevertem ki a korai halálom...

LÁZLÓ: Jóapája is itt nyugszik valahol?

JÓAPÁJA: *Itt, itt*, habár a részeimet próbálom szintetizálni, az aknakataszt-rófa történelmi alanya én volnék.

LÁZLÓ: Jaj, bocsánat, akkor a kérésem sztornó, nem valószínű, hogy egy roncs megfelelhessen a feladatnak.

JÓAPÁJA: Eredetileg megfeleltem, először egy tábornok helyett haltam meg.

LÁZLÓ: De ez most érzékeny adat – szabadon választhatsz elvben, de nem most, így hirtelen fölmerült bennem, hogy nem a jó helyen járok.

JÓAPÁJA: Az ittenieknek van már egyfajta rutinjuk, úgyhogy érthető, ha hozzászánk fordultál.

TESTVÉRSZERETŐ: Csakhogy mindennek ára van, pajtikánk!

LÁZLÓ: Hát te ki vagy?

TESTVSZ: A testvérszerető, kis mamlasz, nem engem kerestél?

LÁZLÓ: Ööö, ennyire nem mennék bele a magánéletébe...

TESTVSZ: Valaki legalább ott volt neki, nem?

LÁZLÓ: Lehetséges, igen, csak most valakinek megint ott kéne lenni, hogy kicserélhessük vele.

TESTVSZ: Én vállalom, hogy fogom a kezét.

LÁZLÓ: Sajnos, az kevés. De ha vállalnád, hogy helyette halsz meg, neked már nem idegen pálya, az alagút és a szinkretikus fény, sebesen rendszerez és kilódít a tudatod egy post-Being-módba...

TESTVSZ: Várjunk csak, te most gúnyolódsz velünk, pedig fogalmad sincs a metaverzumi ugrás ontológiai jelentőségéről!

LÁZLÓ: Nem, dehogyis, ezeket csipegettem föl a népszerű tudományos oldalakról a metán...

TESTVSZ: Inkább ostobán élnék, mint okosan halok, meghalt, és vége van, tiszta propaganda, de nem veszitek észre, hogy a faszba szűnne meg a folyamatos jelen, láttok egy bebábozódást, de a lényeket nem veszitek észre, bűvészkednek veletek, azt hiszitek, nem megy nektek, pedig a pokol nem egy allegória.

LÁZLÓ: Nem? Persze, te csak tudod, illetve ezen még gondolkodni fogok, hogy megértsem, hogy érted.

TESTVSZ: Na, meghalok helyette, hogyha kicsit visszahoz a haverod az életbe!

LÁZLÓ: Ilyen felhatalmazásom nincs, és mire a csillagok felragyognak, vissza kell érnem.

TESTVSZ: Felragyognak, mi?! Te egy lelkes állat vagy, kisfiam, nincsen benned semmi emberi, egy kutya vagy.

LÁZLÓ: Kutyaemlékeim vannak, az igaz.

VALAHAI FÉRJ: *Ejnye, faszikám*, azt tudod-e, hogyan haltam meg?

LÁZLÓ: Egy balesetben?

VFÉRJ: Szalagcímen, ja.

LÁZLÓ: Más volt a valóságban a leányzó fekvése?

VFÉRJ: Miért beszélsz te ilyen hülyéket?

LÁZLÓ: Kapcsolódni akartam a közegem nyelvi habitusához.

VFÉRJ: Inkább figyelj, és használd a füled – fülezzél, érted?!

VFÉRJ: Egy hosszú létrát támasztottam épp az út szélén a városhatárban, a szabad óriásplakát-tartó vastraverzhez... Kipróbáltam, hogy stabilan támaszkodik-e a lóherés és kövérkés talajba, stimmt, minden rendben, így aztán fölhágtam majdnem a tetejéig, hogy *kampányposzteremet* legörgetsem a felső peremtől az alvégig... Vittem magammal bal karomon vödörös csirizt, otthoni készítmény, kigyakoroltam a megfelelő arányokat és főzési időt, semmi nem tart annyira gyilkosan, mint a házicsiriz, úgy-hogy csak ebben bíztam –

LÁZLÓ: Bízni a templomban kell...

VFÉRJ: Úgy van, sokan mondták már nekem, mindenesetre abban a pillanatban, midőn a görgeteget nekilódítottam, egy reflektor kapott telibe, és repültem már, mint egy szélütött lepke.

LÁZLÓ: A sofőr, gondolom, elhúzott Kukutyinba.

VFÉRJ: Annál is rosszabb, jótett helyébe fogtak egy vénséget.

LÁZLÓ: Ez mekkora!

VFÉRJ: A szerencsétlen azt se tudta, melyik országon hajt át a csöndes gyilkos bmw-jével.

LÁZLÓ: De nem volt ebben politika.

VFÉRJ: Nem, nem, nem volt ebben szándék, csak az a kurva véletlen lesodort a tábláról, téged dicsérni nem szűnik a szám, emelj magadhoz édes szűzanyám!

LÁZLÓ: Csak a szemébe villogtattak neki is, és ennyi.

VFÉRJ: Ezt mondom én is, ennyi volt csak.

LÁZLÓ: Szomorú kép csata előttről.

VFÉRJ: Így aztán nem is volt csata.

LÁZLÓ: Győzzön az alkalmasabb, nem?

VFÉRJ: Mamucikád sose bocsátott meg.

LÁZLÓ: És így kívánod helyrehozni?

VFÉRJ: Épp azt magyarázom, hogy nem lehet – egy libikóka, egyik fent, másik lent, újra és újra, nincs időpillanat, hogy összejöjjenek, az élősúly mindig lehúz, nincs egyenlőség.

LÁZLÓ: Also – nem vágysz bele a feladatba.

VFÉRJ: Nem okozhatok csalódást újra, így beszéljeteink inkább: az igen, a nem, ami ezenfelül van, a gonosztól való.

3. OTTHON

NAGYMAMUCIKA: Gyere, te istenátká, itt virrasztok, nem tudtam, merre kóricálsz, igyunk egy három-az-egyben, abból még sose volt baj, mind-egy, hogy ki mit gondol, csak azt nem tudom, este van, vagy reggel.

LÁZLÓ: Még délelőtt, igen, számolom a tízperceket, amiket kávézással töltünk, és nem a feladatommal.

NM: Nocsak, galambom, van feladatod?! Akkor most mindent elmesélsz róla.

LÁZLÓ: Nem mesélek, mert nem tehetem, titkosított üzemmódban vagyok, és különben is pizsokul kell tepernem, hogy ki ne fussak az időnkéből.

NM: A mi időnkéből, bakahuszárom, úgy érted, amíg el nem fogsz hagyni?

LÁZLÓ: Nem örülne a lelked, ha cserébe jó munkát kapnék?

NM: Örül a lelkem, ha te, Lázlikám, emberré változol.

LÁZLÓ: Még mit nem!

NM: Nem hagyhatlak itt, ha dróton rángatnak.

LÁZLÓ: Megvan a magamhoz valóm.

NM: Meg, ameddig én mozgatlak.

LÁZLÓ: Hagyjuk ezt az uncsi drótos vitát! Mit meséljek akkor, mit szeretnél?

NM: Hogy volt a szélel, hogy volt a szelek urával?

LÁZLÓ: Hát hogy, hát csak ráültem a bűdös szájára.

NM: Hosszabban kell meséljed, de tartózkodj az allegóriáktól, a rossz viccektől, meg az altesti humortól.

LÁZLÓ: És akkor mi marad?

NM: Ne kéresd magad!

LÁZLÓ: Úgy volt, hogy kértem egy fagylaltot, jó citromosat, és belefűrtam a nyelvincsemet, de abban a pillanatban jött egy jókora huzat, és a képenbe kente a gombócomat. Az egész gombócomat! Már csaknem eltörtött a mécses, ami ugyan nem segít sokat, de ösztöncucc nálunk, akiket ugyebár rángatnak – de észrevettem, hogy egy nagypofájú szélszác nyerít mellettem, úgyhogy elkaptam, és a karomra tekertem, mint egy hosszú szakállat, és elindultam vele a szélapához.

NM: Jaj, kisfiam, de buta voltál!

LÁZLÓ: Az bizony lehet, de kérdem én, nekik mindent lehet?

NM: Bármit, ami csak tetszik.

LÁZLÓ: De az én gombócomnak ára van! Így aztán mondom a vén szarnak, ijesztgetni nagyon tud, süvölt meg tutul – büntesse meg a kis fingot! Erre a szélszác eláll, és körbenyaldos, mert hogy ő ilyet még nem látott, ilyen bátor fiút.

NM: Mármint fából.

LÁZLÓ: Nem vagyok fából, már megmondtam százszor! Bőrjellegű elasztikus gumiarábikum, vagy mi, szinte megszólalok...

NM: Szinte nyelveken beszélsz, te...

LÁZLÓ: A lényeg, a lényeg, akkor a szélszác áll kapott az apjától egy akkora pofájfunt, hogy máig keresik szegényt távoli földrészekén és leszakadt szigeteken, vagy az óceánba fúródott, és csak örvénylik benne, mint egy haszontalan tölcser, szerintem vége a síkókának a hegyi kecskék hátán, és vége az áprilisi kürtőbe tutulásnak, ez az arc elveszett!

NM: És most mehetsz, elfogadom a mesédet.

LÁZLÓ: Ez egy büntetőeljárás volt, mamuci, töviről hegyire, így jártam el, mosom kezeimet, rohadtul nem mese!

NM: Na, lódulj, Lackó, biztos várnak a fontos posztodon, nekem meg hasogat a hátam.

LÁZLÓ: Megmasszírozom, vagy kipróbálhatnánk azt a gurigát, amit az erdőből hoztam, figyu csak, így szépen megfoglak, és most, hopp, kigáncsollak, és máris lefektetlek a padlóra, így ni, nyakad alá kerül az a kis fatörzs, így kell kinyújtózni, csak ne sipítozzál már!

NM: Jaj, jaj, Laci, te zsvány! De tényleg jobb, azanyádúristenit!

4.
DEBRECEN

LÁZLÓ: Fú, de rég voltam itt, Éva néni, tetszik rám emlékezni?

ZSUZSI: Zsuzsi voltam a családban mindig, te nem emlékszel?

LÁZLÓ: Fú, de rég volt, tényleg, már emlékszem, de itt minden annyira megváltozott! Párizs lett itten, Bois de Boulogne... A Piac utca egy fogalom, most meg egy *átmeneti hely*, egy luxusra termett bulvár a sivatagban, bocsánat, hogy így ledöbbsentem...

ZSUZSI: Hát jó itt lakni, mi tagadás, tényleg.

LÁZLÓ: ...Keresek valakit, aki a Nagymamucikám helyett...

ZSUZSI: Kitakarít?

LÁZLÓ: Jaj, nem, az nem probléma, megoldja még, vagy ha nem, ott vagyok neki segítségnek. Picit nagyobb a kérésem.

ZSUZSI: Hát mondd, mindig én hívom, de sokszor nem is veszi fel.

LÁZLÓ: Igen, tudom, nem annyira stabil.

ZSUZSI: Utál engem.

LÁZLÓ: Dehogyan, nem erről van szó.

ZSUZSI: Befogadtam és elgondoztam az anyánkat a halálig.

LÁZLÓ: Mindig megköszönte.

ZSUZSI: Én, a legkisebb, ez lett a szálka.

LÁZLÓ: Valakinek meg kéne halnia helyette.

ZSUZSI: Hát, nem lepődtem meg!

LÁZLÓ: Hogyhogy nem? Mindenki eldobja az agyát.

ZSUZSI: Hát Lacikám, én nem. Mindig ilyen volt, semmit nem vállalt fel.

LÁZLÓ: De ezt hogy érted? Sose volt könnyű dolga.

ZSUZSI: Elhitette veletek.

LÁZLÓ: Merő szorongás.

ZSUZSI: Szorongva is lehet hazudni jó nagyokat.

LÁZLÓ: Most már ráfogsz dolgokat.

ZSUZSI: Szorongva büntudatból utálkozni.

LÁZLÓ: Kérlek, vegyél vissza!
 ZSUZSI: Jó, meghalok helyette, pukkadjon meg!
 LÁZLÓ: Nem szeretnék ilyet kérni.
 ZSUZSI: Dagadjon még a büntudat, megyek helyette a halálba, szegény kis
 nővérkém, unta a körülményeket, unta a férjét! Minek választotta?
 LÁZLÓ: Igazából messzire kalandoztunk.
 ZSUZSI: Csak hogy ne kelljen rám vigyáznia.
 LÁZLÓ: Nem akartam fekélyeket fölfakasztani.
 ZSUZSI: *A könnyűéletű*, visszahallottam, hogy nekem könnyű, mert felszínes
 vagyok, hallottad?
 LÁZLÓ: Nem gondolom, hogy ilyesmit mondott volna.
 ZSUZSI: Súlyos gondolatok – csak képzeld el!
 LÁZLÓ: Valami rosszakaró besatírozta.
 ZSUZSI: Ó, a depresszió!
 LÁZLÓ: Ki tehet róla?
 ZSUZSI: Hazahoztam az elvált férjemet, amikor levágták érszűkülettel mind
 a két lábát, a haláláig...
 LÁZLÓ: Ismerjük a kálváriát.
 ZSUZSI: Csak nem szeretitek.
 LÁZLÓ: Örülök, hogy láttalak, Éva!
 ZSUZSI: Zsuzsi vagyok.
 LÁZLÓ: Rohanok a vonatra.
 ZSUZSI: Majd fölhívom.
 LÁZLÓ: Kikapcsolták a telefont.
 ZSUZSI: Egy életre a nővérem.

5. VADON

LÁZLÓ: Édeskedves vonatkupé, belebújok az öledbe, mint egy szárnyasze-
 gett fecske, döcögő vasparipám, csak most ne romolj, ne romolj a szoká-
 sosnál akutabban, nem leszek képes kiszállni félúton és serpenyőmmel
 átvergődni a kiserdőn, a nagyerdőn, egy nagy sötétlő erdőn, ó, szörnyű
 elbeszélni, mi van ottan, s milyen e sűrű, kusza vad vadon: már rágondol-
 va reszketek legottan. Hát bevonzottam, ez ám a pech.

Az utasok nem válogatottak, massa damnata, bűdös kárhozottak, akár-
 csak én, míg átjutunk a hosszú gerincen, elbeszélgetek velük, vagyis ők

beszélnek hozzám, mintha nem lenne holnap, mindnek van egy története, milyen csodás, nekem nem lenne mit mondanom, nem változom.

KUFÁR: Hát ez mi? Palacsintasütő? Ennyi a csomagod, ember?

LÁZLÓ: Most honnan kezdjem...

KUFÁR: Nekem ezt a gurulós szart kell most cipelnem, de tényleg, mit tud ez a serpenyő?

LÁZLÓ: Családi palacsintasütő, egy relikvia, a Nagymamucikám esküszik rá, hogy csak ebben tud olyan dünn palacsintákat sütni.

KUFÁR: Szerencsés vagy, hogy van, aki süssön neked.

LÁZLÓ: Néha másra is használok, jó kemény vas.

KUFÁR: Vicces fiú vagy.

LÁZLÓ: Szokták mondani.

KUFÁR: Nekem magamnak kellett megtanulni.

LÁZLÓ: Sajnálom, én is szeretnék majd...

KUFÁR: De senki nem süt az enyémnél vékonyabbat.

LÁZLÓ: Értem.

KUFÁR: A titka a tökéletes alapanyag és az időzítés, mint mindenben.

LÁZLÓ: Mennyire igaz, teljesen egyetértek, például a halálban.

KUFÁR: Lóugrásban, de tökön ragadtad a témát.

LÁZLÓ: Le kell rendezni a dolgokat, tisztázni esetleges félreértéseket, például magunkkal kapcsolatban, kitakarítani, hogy úgy mondjam, *kialmolni* Augiász istállóját, ezt az ötödik munkát nem bízni másra.

KUFÁR: Pontosan ettől rettegek.

LÁZLÓ: Ezért jó, ha az ember tudja a határidőt, a dátumát, a pontos óra és percet...

KUFÁR: Minden pillanatom le van uralva – mikor a kardió, mikor a fehér-jeturmix, csak a végső pont nincs bekalkulálva, nem tudom baszki, hogy mit vállalhatok be, minek a teljesítése úszik el a random halálon.

LÁZLÓ: Csak két folyót kell bevezetni az istállóba, az szépen kimossa a mocskunkat.

KUFÁR: Sokszor gondolom, hogy az is jobb lenne, ha holnap, na jó, egy hét vagy egy hónap, egy év múlva bekövetkezne, mindent megoldanék, és császár volnék, úgy távoznék a búsba, kapjátok be...

LÁZLÓ: Ja, menőség.

KUFÁR: Sajnos a vallásom tiltja az öngyilkosságot.

LÁZLÓ: Ja-ja, de ha esetleg bekövetkezik magától.

KUFÁR: Most miről beszélünk?

LÁZLÓ: Van egy ajánlatom.

KUFÁR: Agyonütsz a serpenyőddel?
 LÁZLÓ: Kevésbé alpári.
 KUFÁR: Mondjuk, fura egy arc vagy, de az ilyeneket szoktam tudni kontrollálni.
 LÁZLÓ: Elkísérsz hazáig, és ott átvesz tőlem.
 KUFÁR: Mármint ki?
 LÁZLÓ: Most mondjam, ki?
 KUFÁR: Hű, átléptünk egy realitásküszöböt!
 LÁZLÓ: Nem mondtam ki, de ott vár a küszöbünkön. Meg kell valakinek halni a Nagymamucikám helyett.
 KUFÁR: Darab-darab?
 LÁZLÓ: Bizonyos értelemben.
 KUFÁR: Oké, és mi lenne a hasznom ebből?
 LÁZLÓ: Tudod a halálod óráját – ma este.
 KUFÁR: Köszönöm szépen, kicsit hamar lenne.
 LÁZLÓ: Éjfél van tájm.
 KUFÁR: Kár, hogy nem korábban találkoztunk, mondjuk egy éve.
 LÁZLÓ: Ma délelőttől él az ajánlat.
 KUFÁR: Hát gondolkozom, oké, de kicsit hirtelen van, nem szeretnék ilyen hübelebalázs döntést hozni ebben a kérdésben.
 LÁZLÓ: Segítek pakolni.
 KUFÁR: Nem, nem kell, köszönöm, még gondolkodom, de igazából az is piszkál, hogy nem ajánlasz egy komolyabb összeget, érted, az ilyesmiért azért eléggé sokat lehetne kérni.
 LÁZLÓ: Nincs felhatalmazásom.
 KUFÁR: Ez a te magánakciód, mi? És mi lenne a biztosíték...
 LÁZLÓ: A szavamat adom.
 KUFÁR: Bocs, de azt leszarom, figyelj, érdekel a dolog, ha elég durván sok dellát adtok érte, mármint előre.
 LÁZLÓ: Minek, ha már nem tudod elkölteni?
 KUFÁR: Ki akarná elkölteni!? *Tulajdonolni*, ez a varázsige, nem ismered?
 LÁZLÓ: Nem, de értem, amit mondasz, és kapd be! Nem fogunk tudni üzletelni.
 KUFÁR: Én felajánlottam a segítségem, de te egy kis csíra vagy, sajnálom.
 EUTANAZIÁNUS: Közbeközhécselhetek? Bocsánat, azért ez nem csak személyes ügy, összetársadalmi kérdés. Itt vagyok például én, pillanatokon belül kiköpöm a tüdőmet, de kormányom nem bízhatja rám a döntést, mikor mondjak fel a tudómnak, köszi, eleget dolgoztál, vedd ki a szabadságo-

dat! Szűnj meg pulzálni sejtes elhalás! Már tényleg mindent elintéztem, mindenkitől elbúcsúztam, mire várjak még?

LÁZLÓ: Attól tartok, nem fogadja el az erőszakos közelítést.

EUTAN: Akinek nem mondjuk ki a nevét? Halál – mondjuk ki most közösen, még egyszer: H A L Á L öreg kaszás bácsi, vagy kinek mi, nekem egy hatéves kislány képében.

LÁZLÓ: Kár volna ebbe belemenni, azt hiszem, tényleg úgy gondolja, hogy nem az ő biznisze, inkább társadalmi gumicsont vagy mi, úgyhogy nem fogad el ilyen formában önként jelentkezőket, én tényleg sajnálom, minden szempontból.

EUTAN: Egy próbát megérne.

LÁZLÓ: Nincs időm próbálkozni, valakinek meg kell halnia éjfélig.

EUTAN: Bocs, még egy kicsit akadékoskodok, miért lenne fontos az ellenállás, a szabad akarat megtörése, az önfeláldozás? Nem középkori erények? A lényeg átüt a modern alkaton, az arcjóga feszes vonásait átrendezi?

LÁZLÓ: Nincs válaszom, egy régi bútordarab vagyok.

EUTAN: Akkor csak üss le a palacsintasütőddel!

LÁZLÓ: Nem tehetem, mennem kell a dolgomra.

EUTAN: Esetleg holnap?

LÁZLÓ: Esetleg.

6. STOPPOL

LÁZLÓ: Minden körülmények között elvégezni a feladatot és egyben meglátni a szépet mindenben.

SZUICIDÁNUS: Remek kis program, magam se mondhattam volna szebben.

LÁZLÓ: Hálám üldözni fog, máskülönben nem juthatnék vissza Pestre időben.

SZUICID: Csak egy darabig, bocsika, mondjuk Albertirsáig vihetlek.

LÁZLÓ: Az is remek, de nem tudod pontosan, hova tartasz?

SZUICID: Egy nagy szakadékig vagy egy sziklafalig.

LÁZLÓ: Vagy úgy. Hallottál rólam esetleg?

SZUICID: Nem, valami ismert figura vagy?

LÁZLÓ: Valamennyire ismert.

SZUICID: Nem igazán akarnék beszélgetni.

LÁZLÓ: A csend nekem is megfelel.

SZUICID: Akkor jó, néha felvesz az ember valakit, és beszélgeti.
 LÁZLÓ: Igen, ismerem, kizárni a saját gondolatokat.
 SZUICID: De most nem, már túl vagyok ezen.
 LÁZLÓ: Rendben, jöhet a némaság.
 SZUICID: Kíváncsi vagyok, meddig bírod.
 LÁZLÓ: Szerintem elég soká, van mit végiggondolnom.
 SZUICID: Hűha, jó korán, hát nekem is van, mit mondjak...
 LÁZLÓ: Visszább vehetjük picit a hűtést?
 SZUICID: Fázol? Nem is tudom, lehet, hogy felforr bennem a folyadék.
 LÁZLÓ: Tele a tank.
 SZUICID: Igen, biztos akartam lenni, hogy eljutok odáig.
 LÁZLÓ: Szerintem Pestig is elég.
 SZUICID: Csak ki akar odáig menni, elég volt.
 LÁZLÓ: Nekem eléggé fontos lenne.
 SZUICID: Nem lehet lekésni semmiről.
 LÁZLÓ: Én most éppen lekések valamiről, és félek, hogy visszavonhatatlan
 a következménye.
 SZUICID: Persze, mekkora faszág!
 LÁZLÓ: Akkor esetleg elvinne Zuglóig?
 SZUICID: Annyira tudtam.
 LÁZLÓ: Bocsánat, hogy így belezavarok a programjába.
 SZUICID: *Dear Life, redeems you...*
 LÁZLÓ: Ismerősen hangzik.
 SZUICID: *megvált az édes élet...*
 LÁZLÓ: Hadd találjam ki, valami Shakespeare.
 SZUICID: Valami igen.
 LÁZLÓ: Minek az erőszak, amikor itt a melankólia...
 SZUICID: Kedves fiú vagy.
 LÁZLÓ: Azt hiszem, eltévedtünk.
 SZUICID: A fenébe, hülyéskedik a gps, lehet, hogy ki kell szállnod.
 LÁZLÓ: Jó kis beszélgetés volt.
 SZUICID: Ja.
 LÁZLÓ: Viszlát!
 SZUICID: Szevasz!
 LÁZLÓ: Biztos jön valaki nemsokára...
 SZUICID: Biztos jön.

7.
VÉGRE OTTHON

LÁZLÓ: Térdig elkopott a lábam, és mit látok, mentőautó áll ki a házunk előtt, tehát elkéstem, nem értem, még csak kora délután van, éjfélig szólt a remény, meg kéne állítanom, most gyorsít, elé kellene ugranom, semmiképpen nem vihetik el, semmiképpen nem fektethetik be valami darálóba, ki se mondhatom az intézmény nevét, már attól rohamot kap, senki nem akarja azokat a törött bögréket és tányérokat, amikre magát ragadtatja.

NAGYM: Lacika, te vagy?

LÁZLÓ: Nem, hát ki a halál lenne, én lakok veled, nem emlékszel?

NM: Jól van, de az éjjel nem voltál itt, valaki járkált az ajtó előtt, és valaki megdobálta az ablakot kavicsokkal.

LÁZLÓ: Álmodtad, elbóbiskoltál, kora délután van, nálad jártak a mentősök?

NM: Micsodák?

LÁZLÓ: Mentőautó, markos fiúk, szakszerűség.

NM: Nem engedném be őket, de délutánra ideérnek állítólag a pilóták, vettem kekszet, meg főzöl kávét, van tiszta abrosz, a teraszon terítünk, föl kell nyitnod a napernyőt.

LÁZLÓ: A mentősöket elzavartam ám, eléugrottam a kocsinak, fölkapaszkodtam, és csak így megcsavartam a sofőr szemöldökét, olyan ronda busát, amit mindig utáltál.

NM: Ezt csináltad, te zsvány, mi? Megmondtam, hogy nem megyek velük, elég volt, szálljanak le rólam, keressenek fiatalabb csajt maguknak.

LÁZLÓ: Ezt mondtad? Királynőm vagy.

NM: Ja, mindig utáltam a busa szemöldököt, meg a tekergőző inakat egy férfi alkarján, fúj, hányni tudtam volna tőle, gusztustalan, mint a kígyók, olyan állatias.

LÁZLÓ: Fújtál be ma délben?

NM: Mit tudom én, fiam! Honnan tudjam, ha dél van?

LÁZLÓ: Korog a poci, nekem például kilukad.

NM: Ez a hordó itt mindig teli van, egy kis fagylalt még beleférne...

LÁZLÓ: Jaj, elfelejtettem!

NM: Nem baj, a feleségednek majd veszel.

LÁZLÓ: Nincs feleségem.

NM: Tudom, hogy van.

LÁZLÓ: Csak tudnék róla...

NM: Elvicceled itt a vénasszonynak.
LÁZLÓ: Veled élek, nem tűnt fel?
NM: Mindig elkódorogsz.
LÁZLÓ: Te küldesz munkát keresni!
NM: Visz a véred.
LÁZLÓ: Visz a jégrémért.
NM: Csak elvicceled.
LÁZLÓ: Átmenjek hülyeségért a szomszédba?
NM: Nem kell, kisfiam.
LÁZLÓ: Hallgassunk zenét? Jöhet a Grieg?
NM: Hoznál, Lacikám, egy párnát, azt rányomnád a fejemre, és már meg is vagyunk.

7/A.
AJTÓ

HALÁL: Nem szeretem, ha hívnak, nem vagyok kifutófiú.
LÁZLÓ: Senki se hívott, inkább túlbuzgó vagy.
HALÁL: Tudnom kell, hogy állunk, a félidő letelt. Te is szusszanhatsz egyet.
LÁZLÓ: Altatnál, mi?
HALÁL: Reménytelen, látom, hogy soha nem tudsz aludni, bezzeg azelőtt...
LÁZLÓ: Mire vagy kíváncsi? Zajlik a válogatás.
HALÁL: Még nincs eredmény?
LÁZLÓ: Latolgatok a jelöltek között.
HALÁL: Jó, csak még időben szólok, hogy nem mindenki alkalmas.
LÁZLÓ: Mik a kritériumok?
HALÁL: Nem árulhatom el, a feladathoz tartozik, rejtvény.
LÁZLÓ: A rejtvényűjságában megtalálom?
HALÁL: Alakul a humorod.
LÁZLÓ: Belőled kinézném, elmosódott és konkrét hülyeség.
HALÁL: Mik a terveid délutánra?
LÁZLÓ: Kövesd a virtuális térben, itt elfogy a levegő.

8.
EGY LÁNY/LIGET

LÁZLÓ: *Á, jó nippet kívánok, alászolgála, kézit csukálom. Szervusztok, kis pajtikák! Ide hallgassatok! Azt mondta nekem a nagymamucikám: – Ide figyelj, te Lázló! Máma nagyon szép idő van, ne lógjál mindig idehaza a nyakamon, hanem eriggy ki a Népligetbe, a jó friss levegőre...*

EGY LÁNY: Ez nem te vagy, minek csinálod?

LÁZLÓ: Dolgozom, ez a munkám.

EGY LÁNY: Ez nem munka.

LÁZLÓ: Ebből van a bevételem.

EGY LÁNY: Ez egy ostoba szerepjáték, feloldódik a tényleges személyiség a prototípusban.

LÁZLÓ: Sokan szeretik.

EGY LÁNY: Szándékosan eltüntetted, szándékosan fölszámolod magad.

LÁZLÓ: *Mind meghalunk, pajtikáim.*

EGY LÁNY: Ez például igaz, de olyannyira idézőjelbe teszed a sipákolással és a ripacsos mimikáddal, hogy mindenki nevet, a gondolat igazságtartalma ki lett fordítva.

LÁZLÓ: *Micsoda káosz kicsikém, micsoda káosz, pont ezt nem érted.*

EGY LÁNY: Már mért ne érteném, csak meguntam a bábozást az úgynevezett művészeti térben, strukturálisan is minden szinten.

LÁZLÓ: Ez egy bábszínház, bocs, lehet, hogy én nem értek valamit.

EGY LÁNY: Mindegy, hagyjuk!

LÁZLÓ: Akkor csókolózzunk gyorsan!

EGY LÁNY: Mi az, hogy gyorsan?

LÁZLÓ: Mielőbb kezdjük el!

EGY LÁNY: Azt hittem, úgy érted, hogy gyorsan zavarjuk le.

LÁZLÓ: A csókolózást nem lehet abbahagyni.

EGY LÁNY: Jó, akkor csak megszakítani.

LÁZLÓ: De nem szívesen, ha megvan, akivel elkezded.

EGY LÁNY: Ha tényleg megvan.

LÁZLÓ: Nincs meg?

EGY LÁNY: Szerintem megvan.

LÁZLÓ: Akkor acci az ajkad!

EGY LÁNY: Most elrontottad.

LÁZLÓ: Az accival? Legyen addsa?

EGY LÁNY: Nem kell mindig beszélni.

LÁZLÓ: Úgy tanultam, hogy a szerelemben minden mozdulatot meg kell beszélni, semmi spontán.

EGY LÁNY: Most komolyan?

LÁZLÓ: Persze, minden olyan ijesztő tud lenni számotokra.

EGY LÁNY: Nem erről van szó, vége a szünetnek, menj vissza bohóckodni, majd legközelebb.

LÁZLÓ: Majd legközelebb lesz enyém a nyelved?

EGY LÁNY: Kezdesz bizzar lenni.

LÁZLÓ: *Egyszer azt álmodtam, képzeljétek csak el, pajtikáim, hogy megvakultam, egész pontosan kivájta mindkét szemem egy vándorsólyom... Ott álltam vérezve, totálisan vakon, és azon gondolkodtam, hogyan fogom én ezt a kis balesetet eltüntetni, hogyan fogom a vakságomat elleplezni, hogy észre ne vegyék a szüleim.*

9.

REPTÉR

LÁNYA: Szerinted mit akar?

FIA: Pénzt, mi mást!?

LÁNYA: Vállalkozás?

FIA: Elég nyüzött.

LÁNYA: Nem lehet komolyan venni.

FIA: Biztos nincs hatástanulmány, pénzügyi terv.

LÁNYA: Kell adnunk valamennyit.

FIA: Persze hogy...

LÁNYA: Csak hülyeségbe ne hagyjuk beleugrani.

FIA: Anyával beszéltél?

LÁNYA: Jaj, még nem, kéne pár nap csönd.

FIA: Azért a telefon áthidalja a távolságokat, mondd, hogy csak pár nap múlva érkezel.

LÁNYA: Naaa...

FIA: Jön.

LÁZLÓ: Kellemes volt a létezés?

LÁNYA: Tudtam aludni a gépen.

FIA: Az enyém rengeteget késett, de ez úgyse érdekel senkit.

LÁZLÓ: Elnézést, csak a lényegre próbálok fókuszálni.

LÁNYA: Mi volna az? Megnéztem az otthonokat, az a baj, hogy nagyon hosszú a várólista.

FIA: Kihalási sorrend van.

LÁZLÓ: És ti jól vagytok? Nem az éves egészségügyi ellenőrzésre jöttetek?

LÁNYA: Többek között.

FIA: Nekem van egy konferenciám.

LÁNYA: Felügyelnem kell a most nyíló irodánkat.

LÁZLÓ: De amúgy minden oké testileg? Fiatalabbak vagytok, mint egy éve.

LÁNYA: Koreai varázslat, és vége a melasmának.

LÁZLÓ: Nincsenek rejtett eltérések?

FIA: Hova akarsz kilyukadni?

LÁNYA: Beteg vagy? Veszünk neked egy egészségügyi partnerkártyát a nagybátyáddal, mindent megoldanak, időben kell elcsípni, nem lesz semmi baj.

LÁZLÓ: De ti jól vagytok?

FIA: Nem értjük, mire megy ki.

LÁZLÓ: Meghalnátok-e helyette?

LÁNYA: Várj, én értem, megpróbálsz dílelni a halállal, de ez abszurd, bocs, anyánk megöregedett, ez a természetes.

FIA: Haldoklik?

LÁZLÓ: Nem, a halál eljött érte.

LÁNYA: Mert eléggé öreg már.

FIA: Az öregekért eljön, legszebb a természetes halál, mit nem adnék érte.

LÁNYA: Nehéz lesz persze, kijöhetnél hozzánk majd egy hétre.

LÁZLÓ: Mellette maradok.

FIA: Klassz vagy, hogy így elkíséred.

LÁZLÓ: De utána is.

LÁNYA: Ez viszont beteges, még ma tessék megkeresni egy tanatológust vagy egy veszteség-feldolgozó csoportot!

LÁZLÓ: Nem vagytok betegek, tényleg?

LÁNYA: Kösz szépen, és ha nehézségeink vannak, miben segít rajtad?

LÁZLÓ: Meghalhatnál helyette.

FIA: Ezt most nem is hallottam meg.

LÁNYA: Hatvanéves, makk egészséges operatív igazgató létemre én haljak meg a szétdőhányzott, keserű, igazságtalan, korlátolt vén szatyor anyám helyett?

FIA: Megbolondultál, Lázló?

LÁZLÓ: Csak arra gondoltam, hátha egyikőtök már kézenfogva jár voltaképpen a halállal, akkor nem egy nagy kérdés.

FIA: Én vízbe fogok fulladni, legalábbis ezt mondta gyerekkoromban a Mária, a jósnő a Népligetben, csak nem tudom, hol és mikor, kicsit rettegek mindig, amikor hazajövök, akkora a Duna, vagy amikor utazom az értől az óceánig.

LÁNYA: Hát nem, nem fogom megadni neki ezt az elégtételt, hát igen, ráhibáztál, de most már kifelé vagyok, vagy ha nem, akkor se fogok lemondani a saját perceimről, mindent, az utolsó cseppig kiszívok, és eszemben sincs feláldozni magam egy 'bolondos öreg néni' valójában a hideg szív története miatt.

LÁZLÓ: Jól van, nincs bocsánat, megértettem, sajnálom.

10. GYÉMÁNTDIPLOMA

LÁZLÓ: Köszönöm. Éppen erre jártam, gondoltam, átveszem helyette, ő már nem szívesen mozdul ki, az van még vele, hogy meglátogatta a halál, vagyis még nem engedtem be, de a küszöbön áll. Az jutott eszembe, gondoltam – itt az alkalom, színházterem, számtalan ismerőse, volt kolléga, tanítványok hada, nem volna-e esetleg valaki, akinek se kutyája, se macskája, és szinte mindegy neki, annyira unja már ezt a nyüzsgést, szóval, nem vállalná-e, hogy ma este meghal helyette, tudom, hogy elég nagy kérdés esetleg, vagy nem zúgolódás, egy méhkas.

IGAZGATÓ: Kérem, ne essünk szét! Köszönjük a Katika unokájának, hogy átvette a diplomát, de tartani kell magunkat a programpontokhoz!

PEKÁRNÉ: Én azért megkérdezném a fiatalembert, miből gondolja, hogy a Katika érdekében valaki majd erre a komoly lépésre vállalkozik?

IGAZGATÓ: Köszönjük, kedves Pekárné, nincs most időnk, sajnos, esetleg a svédasztalok mellett megdiskurálhatják!

VASCSÚRNÉ: Nem, kedves Zoli, igazgató úr, itt és most kell ezt a kérdést megválaszolni, itt, mindenki előtt, igen, kérem, ha számítunk még, vén tanerőcsontok, nem megyünk tovább, amíg választ nem kapunk!

IGAZGATÓ: Nem tudunk ilyen extra programpontot beiktatni, aláassa a rendezvényünket!

154 | SZÉP PENYASKÁNÉ: Mindig törvénytisztelő állampolgárok voltunk, mindig mindenben úgy jártunk el, ahogy elvárták tőlünk, hiszen mi voltunk a

habarcs. Akkor fejlesztőpedagógusok voltunk már, amikor még a reformpedagógusok seggecskéjén cserélni kellett a pelenkát! Úgyhogy ezt a dolgot itt most a köz, a kedves közönség előtt megvitatjuk!

IGAZGATÓ: Kedves Pekárné, Vascsrúné és a szép Penyaskáné, kérem tisztelettel, ezzel szabotálni tetszenek, minden tisztelettel, a mai gyönyörű szép rendezvényünket, én nem is tudom, talán leköszönök, ha nincs már itt szavam, kérem tisztelettel, jóllehet nekem is vannak ám emlékeim, a Katika tanár néni engem is okított, vele tettem meg az első lépéseket az irodalom határtalan nagy betűsivatagában...

VASCSRÚNÉ: Na ugye, Mustár Zoli, csak van miről beszélünk!

IGAZGATÓ: Persze hogy, Erzs tanár néni, persze hogy volna, de mit csináljak, ha nemsokára kezdődik egy önkormányzati rendezvény, ahol feltétlen jelenésem van!

PEKÁRNÉ: Na ugye, Mustár Zola, azért a történelem vérzivataros századaiba is sikerült bevezetnünk...

SZPENYN: Úgy látszik, nem is tévedsz el benne, gyerekem, nem úgy, mint a betűk sivatagában!, röhög az iskola.

LÁZLÓ: Elnézést, nem volt szándékom összeugrasztani a generációkat! Magam is sietőben, szóval csak igen vagy nem válaszokat kérek a kérdéseimre. Köszönöm a lehetőséget!

PEKÁRNÉ: Pedig nagyon érdekes kérdés, a kérésed, voltak például a jó gyerekek és a vegyes és a reménytelenek. A Katika csak a jókat szerette, a rettenetes gyerekektől rettegett.

VASCSRÚNÉ: Nem rettegett, csak irritálták.

SZÉPPNÉ: Nem irritálták, csak úgy érezte, direkt beleköpnek a levesébe.

PEKÁRNÉ: Mindent szépen megrajzolt, kidíszített.

VASCSRÚNÉ: Kidolgozott egy ideális tanmenetet.

SZÉPPNÉ: Azok meg nem mentek vele.

PEKÁRNÉ: Nem szerette az iskolát.

LÁZLÓ: Én ezt nem így tudom.

VASCSRÚNÉ: Jó, igazából amikortól ki kellett lépnie a színházi világból, a bemutatói kokettálás, kórusverseny és virágkarnevál gusztusos háziaszszonya, na onnantól.

SZÉPPNÉ: Minden összedőlt, lejtmenet, mindegy volt.

PEKÁRNÉ: Szép szomorú asszony a tízperces kávéval, még egy utolsó slukk a hamvadó cigarettából, és jöjjön a tüzesen süt le a nyári nap sugára az ég tetejéről a juhászbojtárra.

VASCSRÚNÉ: De miért mi őhelyette? Miért valaki más helyette?

PEKÁRNÉ: Ő volt a legszabálykövetőbb és legjobb kolléga, mindig vállalt helyettesítést, sorakoztatást, ebédeltetést, versenyre kísérést, ha ez elég.

SZÉPPNÉ: Ezeknek semmi se elég. Hagyjátok abba, nem értenek semmit, milyen világ volt.

VASCSÚRNÉ: Legalább hagytak élni.

PEKÁRNÉ: Mindenki tudta, mi történik, mindenki tudta, mikor, hova kell nézni, senki nem játszotta túl a szerepét, a buzgómócsingok diadalmenetét gúnyos közöny kísérte.

SZÉPPNÉ: Ittuk a Martinit, de nem ám a koktélt, csak szigorúan vodka nélkül, cukorglóriával a pohár peremén.

PEKÁRNÉ: (Miért érdemes élni), a változás vagy az állandóság, a szerencse, a kikapart gesztenye, a békés pillanatok ismétlődése, láncot keríteni az idő törzse köré...

VASCSÚRNÉ: Szóval, miért ő?

LÁZLÓ: Miért? Várjunk csak... Hátha az igazgató úr vállalkozna példamutatón. Igaz Magyar Hősök, láttam a folyosón, van egy ilyen sorozat...

IGAZGATÓ: Mindig úgy gondolok magamra, mint a tudás félelmetesen óriás óceánjárójának kapitányára, és mint tudjuk, a kapitány mindig utolsónak hagyja el a fedélzetet, úgyhogy...

LÁZLÓ: *Kedves gyerekek*, biztos van köztetek, aki a rettegéstől szeretne megszabadulni, bármi, csak legyen vége az intézményi abúzusnak, a kortárs-csoportos bullyingnak... Vagy a zelóták, akik a közelítő klímakatasztrofát már nem akarják megélni? Van az a Dunabogdány előtti major, a Bogonhát, például, évek óta tervezzük meglátogatni, még mielőtt az a zöld lankás út, a szívünk útja eltűnik a föld színéről...

IGAZGATÓ: Most túllőttél a célon.

LÁZLÓ: Hogy miért? A csorbalevest a barna mázas, füles kerámiatálban szolgálta fel, a juhtúrós sztrapacskát korondi tálon, a rácpontyot abban a keskeny, hosszú porcelánban.

PEKÁRNÉ: Imádta a receptjeimet, mindet lekörmölte, aztán sose csinálta meg. Egyszer panaszkodott, hogy a férje bohócnak öltözve várta a vendégeket az őrbottyáni állomáson, zavartan nevetgéltek, mikor megérkeztek, *megöletsz a szégyennel*. Bárcsak az én férjem is ilyen vicces lett volna inkább! Akkor meggyűlöltem a nagyanyádat.

IGAZGATÓ: Kedves közönségünk, Vitéz Lázló bábelőadását látták!

LÁZLÓ: Nem tudom, mit keresek itt.

HENIKE: Ne is törődj vele, mindig szívesen látunk.

LÁZLÓ: Mindjárt beesteledik.

HENIKE: Nem baj, vannak fáklyáink.

LÁZLÓ: Fáklyák és bábok? Nem túl veszélyes?

HENIKE: Kérlek, mihez képest?

LÁZLÓ: Hol van Káposztás Zsuzsa, a nőimitátor?

HENIKE: Egészen fönről szagolja már az ibolyát.

LÁZLÓ: Hát Mária, a jósnő, sürgősen szükségem lenne rá.

HENIKE: Belépett a sötétbe.

LÁZLÓ: De hol vannak a Tűzkirálynők? Szükségem lenne arra a hévre.

HENIKE: Nem akarom elviccelni, de elvitte őket...

LÁZLÓ: És a Késdobálók? Egyszer egy lányt megszöktettem előlük.

HENIKE: Előlük vagy magadnak... Nincsenek itt, eltávoztak.

LÁZLÓ: Colosseum-varieté, Boldogság háza, the Wipp.

HENIKE: Nagy esők voltak.

LÁZLÓ: Nem akarom hallani.

HENIKE: Igazítsak valamit rajtad?

LÁZLÓ: Mondjuk az orromon?

HENIKE: A porban húzod.

LÁZLÓ: Félek, hogy alulmaradok.

HENIKE: Na und...

LÁZLÓ: Mindig ilyen idegesítő voltam?

HENIKE: Megvolt a dolgunk veled.

LÁZLÓ: És az most jó, vagy rossz?

HENIKE: Egy feladat.

LÁZLÓ: Szeretem a fáklyáidat.

HENIKE: Szeretem én is.

LÁZLÓ: Olyan nehéz!

HENIKE: Te viszont könnyű vagy.

LÁZLÓ: Korokon ívelek át.

12.
ESKÜVŐ

ANYUCIKÁM: A Laci hozza az anyámat.
VÓLEGÉNYEDZŐ: A Laci nem is hivatalos.
ANYUCIKÁM: De mondom, hozza az anyámat.
EDZŐVÓLEG: Jó az nekünk?
ANYUCIKÁM: Ha hülye lesz, kirakjuk.
EDZŐVÓLEG: Anyáddal elbírunk?
ANYUCIKÁM: Csak megjátssza magát.
EDZŐVÓLEG: Kicsit kínos.
ANYUCIKÁM: Azt akarom, hogy itt legyen.
EDZŐVÓLEG: De miért?
ANYUCIKÁM: Hogy pukkadjon meg.
EDZŐVÓLEG: Ekkora nyerelemény vagyok? Masnit is kapok a farkamra?
ANYUCIKÁM: Sajnos nem jutott eszembe, csak, hogy lássa, micsoda pazar
életem van, elveszem, amit akarok.
EDZŐVÓLEG: Itt van Laci is, de szólóban.
ANYUCIKÁM: Mi van megint?
LÁZLÓ: Elesett.
ANYUCIKÁM: Fölemeled.
LÁZLÓ: Harmadjára.
ANYUCIKÁM: Direkt csinálja.
LÁZLÓ: Nem hiszem, egyre nagyobb lila foltok jönnek elő a karján.
ANYUCIKÁM: Nincs valami krém vagy tablettá?
LÁZLÓ: Elvittem bőrgyógyászhoz, az se tudta.
ANYUCIKÁM: Küldtem egy ruhát.
LÁZLÓ: Nem veszi fel.
ANYUCIKÁM: Csak rá kell adni.
LÁZLÓ: Ja, ja, na sziasztok, gratulálok!
ANYUCIKÁM: Fölhívhatom?
LÁZLÓ: Nem tudom, milyen epizódban van éppen.
ANYUCIKÁM: Dühöngőben vagy dühöngőbben.
LÁZLÓ: Próbáltam kiszedni belőle, hogy miért utál téged eleve.
ANYUCIKÁM: Nem egyezett a kurva csecsemő az ideáljával, nem szoptatott,
hangos vagyok és erőszakos, tiszta apám.
LÁZLÓ: Lediktált pár sort, fölolvashatom.
ANYUCIKÁM: Nem hiszem, hogy most szeretném ezt hallgatni.

LÁZLÓ: Nem is mondtam még neked, hogy keresek valakit, aki meghal helyette ma este.
ANYUCIKÁM: És éppen rám gondoltál.
LÁZLÓ: Bonyolult az élet szerintem, de sima a halál.

12 A.

MÁSIK MENYASSZONY: Lázló, te örök szerelmem, mit keresel itt? Meglátom azt a kalimpáló járásod, és kész vagyok, nem kell több! Hogy lehet egy bizonyos alkatra és arra a nyegle, vontatott beszédmódra így ráfüggeni? Minden felesleges, fiúk, ne gyúrjatok, egy paprikajancsi elvitte a szívem, és akárhova követem! Lázló!
LÁZLÓ: Igen, találkoztunk már?
MM: Nem, összekeverlek valakivel.
LÁZLÓ: Akkor viszlát!
MM: Nem maradsz inkább? Úgy érzem, hogy már ezer éve ismerjük egymást, most van egy problémád.
LÁZLÓ: Igen, hogy menyasszony vagy.
MM: Igazából a tiéd.
LÁZLÓ: Ezt nehéz értelmezni.
MM: Vegyél el!
LÁZLÓ: Alig ismerlek.
MM: Mint egy szelet süteményt, evés közben ismerni meg.
LÁZLÓ: Nem szeretnék tárgyasítani.
MM: Nem is tudsz, túlságosan élő vagyok.
LÁZLÓ: Ma este meggyűlik a bajom az élőssel.
MM: Ha úgy akarod, én már nem leszek az reggelre.
LÁZLÓ: Miket beszélsz te?
MM: Pusztíts el!
LÁZLÓ: Félreértés áldozatai vagyunk.
MM: Nem hiszem, kell valaki, aki meghal neked, nekem meg te kellesz.
LÁZLÓ: Sűrű időkben a cselekmények is összeugranak.
MM: Itt van a lovam, Salambo, pattanj fel!
LÁZLÓ: Mi a neved?
MM: Szolga Hajnal.
LÁZLÓ: Inkább legyen Szolga Éjszaka.
MM: Zölden izzik a látóhatár, sarki fény fut az arcunkon.

LÁZLÓ: Ez több, mint amit elképzeltem.
MM: Hol emelsz a karodba? Hova fektetsz majd?
LÁZLÓ: Élvezd ezt a száguldást!
MM: Most már lassabban is mehetnénk, kifulladás a ló.
LÁZLÓ: Szelek repítettek, nem a lovad.
MM: Hova fektetsz majd?
LÁZLÓ: Hát nagyanyám küszöbére.

13.
OTTHON, KONYHAKÖVÖN

HALÁL: Ez most nagy butaság volt.
NAGYMA: Nem veszel rá a társalgásra, ezt most kijelentem, és pont.
HALÁL: Minek kellett a kurva kannáért lehajolni? Pohár víz is elég lett volna.
NAGYMA: Nem veszel rá a társalgásra.
HALÁL: Tegnap meg a lefordulás az ágyról. Hova rohantál annyira? A vécekagyló megvárt volna, ha meg nem, láttunk már csúnyább dolgokat is.
NAGYMA: Nem veszel rá.
HALÁL: És most itt fekszel kiterítve, elővételezve a tudod mit...
NAGYMA: Nem veszel.
HALÁL: Vitéz Lázlónak semmi esélye, csak megforgattam kicsit.
NAGYMA: Nem.
HALÁL: Segítsek fölkelni, vagy inkább – ketten. Nem?!

13 A.

MM: Nem ezt beszéltük meg. Egy lépcsőházi fojtogató szex nem vesz meg. Akkor se, ha közben akarod, pusztá kézzel kifulladásig.
LÁZLÓ: Nem maradhattunk az erdőben.
MM: Miért nem? Az avarszagú hűvös éjszaka nem várt ajándék.
LÁZLÓ: Elfogy az idő.
MM: Alig kezdődött el az éjszaka, az én időm.
LÁZLÓ: Csak a felével szolgálhatok.
MM: Máris meguntál?
LÁZLÓ: A problémát görgetem magam előtt.

MM: Fele se tréfa, akkor inkább kiszállok.
LÁZLÓ: Inkább oldjuk meg, tetszel nekem.
MM: Innen még évtizedek, mire eljutunk a mohaágyig.
LÁZLÓ: Levennéd a blúzod?
MM: Milyen intelligensen kéred, tiszta társadalmi szerződés.
LÁZLÓ: Bocsánat, én is összezavarodtam.
MM: Leveszem, ha megkapom a teljes éjszakát virradatig, amikor a madarak fölneszelnek.
LÁZLÓ: Azt már nem!
MM: Csak feküdni, mint egy hulla a karodban? Magamba szívni...
LÁZLÓ: Igen vagy nem?
MM: Mindent összevetve, nem éri meg.
LÁZLÓ: Akkor alászolgája, ismeretlen!

14.
OTTHON. KÖVÖN

MENTŐS: Be kéne vinni teljes képalkotóra.
LÁZLÓ: Persze, összepakolok.
MAMUCIKA: Gyere, Lackó, szívjunk el a teraszon egy felest!
LÁZLÓ: Most nem emelhetlek fel.
MAMUCIKA: Eltört valamim? Nem baj, kisfiam, akkor jó lesz itt is, csak nyisd ki a teraszajtót.
MENTŐS: Lemegyünk a hordozóért.
MAMUCIKA: Menjen csak, vissza se jöjjön, fiatalabb lányokhoz járjon, nem kell ide visszajönni.
LÁZLÓ: Mamucikám, már nincsen filter azon, amit mondasz.
MAMUCIKA: Annyit kellett várni, hogy mondtam, én inkább hazamegyek, ha tovább kamatynak ott bent a rendelőben.
LÁZLÓ: Mennyire hangosan mondtad?
MAMUCIKA: Mit csináljak ezzel a sok rossz almával? Kisfiam, semmit nem lehet rád bízni, múltkor, mikor kint voltam, egy kedves öreg néni olyan gyönyörű pirosakat válogatott ki nekem, de milyen szép arca volt, semmi ránc, egy kedves falusi néni.
LÁZLÓ: A kedves öreg néni úgy baszott át a Bosnyákon, mint macskát szarni, mindet ki kellett dobni.
MAMUCIKA: Megbolondulok már!

LÁZLÓ: Fölvessék?
MAMUCIKA: Meddig leszek itt?
LÁZLÓ: Mindjárt jönnek.
MAMUCIKA: Akkor ne olvass, nem tudok odafigyelni.
LÁZLÓ: Pihenj!
MAMUCIKA: Beföd a márvány, sír az Escorial. Puff neki!

15.
MINDJÁRT ÉJFÉLT ÜT AZ ÓRA. TÉRJETEK HÁT KI ALÓLA

ÖRDÖG: Viszem mindjárt a pokolba, mert Lucifer megparancsolta.
LÁZLÓ: Nekünk az a Cuclifej nem parancsol!
HALÁL: Össze ne kapjatok, még nem jártam el, még nem harangoztak.
LÁZLÓ: Látod, te viaszkosképű, milyen rusnya fehér az ábrázatod, persze, mert sohase mertek napra menni.
HALÁL: Na, te vitéz, hoztál-e cserebomlót?
ÖRDÖG: Mindenki látja, hogy egyedül van, mint az ujjam.
LÁZLÓ: Tévedsz, mert a palacsintasütőm velem van, úgyhogy tessék, és nesze, és durr!
ÖRDÖG: Jól van, na, egy kis időre visszavonulok.
HALÁL: Infantilisek ezek az ördögök, mondtam már Lucifernek. Lássuk a Medvét!
LÁZLÓ: Nem szívesen maradnék itt.
HALÁL: Te lennél a váltságdíj?
LÁZLÓ: Legalább szétcsapkodom a pofátlan kis plutókat.
HALÁL: És ha a Göncöl szekerén felemelik?
LÁZLÓ: Nem szívesen hagynám el, de elfogadom a döntést.
HALÁL: Az a baj, Lázló, hogy te sajnos kevés vagy, illetve túlságosan sok.
LÁZLÓ: Úgy értem, kísérőnek mennék!
HALÁL: Tele vagyunk már hostesekkel, ezt valamiért imádják fönt is és odalent is.
LÁZLÓ: Telefonáljunk egy utolsót.
HALÁL: Dr Molinári bácsi?
LÁZLÓ: Szervusz, keresztapám, kérlek, igen, a Lázló vagyok, de nagyon gyorsan kell beszéljek, életbevágóan fontos lenne tudnom, hogy az a fotó a Mamucikáról, tudod, amelyiken barnára sült nyalja a fagyaltot, és mosolyog, igen, mosolyog, hol készült?

MOLINÁRI: Lenn az Adrián.

LÁZLÓ: Annyira tudtam... És te, te hol vagy most?

MOLINÁRI: Nézz föl – a kezemben a gyeplő.

HALÁL: Mindenkinek saját halálát, ó, add meg, égi mindenható, nehéz már nekem a szolgálat, hogy az arcukra szabjam. Én se leszek fiatalabb, ez nem fogható fel humán skillekkel, annál nehezebb – minél több fájdalom tölti fel árkaimat – egyedül viselnem. Miért képzeled az emberi nyüzsgés, hogy a természet érzelemmentes? Fásult talaj, rutinos újakezdés. Kereszthetnél volna még vallási elhajlókat, vagy a keresztségben fölment püspöki karokat, magát a pápát, rajtuk a világ szeme, de nem ám a másvilágé. Oké, Laci, ez tényleg annyira abszurd kérdés volt, hogy belátom – gyakorlatilag teljesíthetetlen. Mondjuk tehát azt, hogy én hibáztam, úgyhogy a Mamuci veled maradhat még egy darabig. Uff! én beszéltem.

LÁZLÓ: Még egy darabig – megszakad a szív. Éppen úgy voltam, hogy ha megtörténik, megyek az utcára, és ütöm-vágom az összes öregasszonyt, aki él és mozog, most lett egy kis lauf...

VÉGE

Komán Attila

KORNÉL

– AVAGY KÉK EGET IGYON,
KI SZOMJAZZA A HOLDAT –

KONCERTSZÍNHÁZ KÉPEKBEN, AVAGY
IFJÚSÁGI TREPPÉDIA

ELŐSZÓ

Ez jelenleg egy kotta nélküli librettó. Háttérzenéje leginkább az emo-trapp, emo-rap, lo-fi rap műfajokéra hasonlít.

Minden a zenén múlik. A lassú, mégis pörgő, sistergő alaptónuson. Néha a felviduló váltáson is múlhat, máskor az elhúzott függöny recés kattánásán. De legfőképp a besötétedésen, a mindent átszövő, komisz szürkületen. Vagy ez egy pirkadat volna? A lényeg, hogy sötét van, és tapogatózni kell a hangok között, melyek függőhídként kötik össze a függők pillanatait. Tehát minden a zenén múlik.

Szereplők:

FÜZES KORNÉL, trepper, 20 éves

FÜZES-KENDI LÉDA, Kornél anyja, 41 éves

TÁNCZOS PAULA, Kornél barátnője, 19 éves

OPRA TAMÁS, Kornél legjobb barátja, 19 éves

CSEKE SZILÁRD, Kornél dílere és zenésztársa, 27 éves

RÁCZ DÓRA, Kornél fellángolása, 20 éves

I.

Valahol a színpadon vagy fölötte vagy alatta van egy jól körülhatárolt, a színpad többi részétől elkülönített tér. Egy második színpad vagy csak egy emelvény – a legvilágosabb az lenne, ha inkább koncerttérnek hívnánk, hiszen itt tartja a koncertjét Kornél. A koncerttér még tartalmazhat egy vetítési

felületet is, valahol hátul vagy fent, amin különböző vizuálok láthatók, akár a koncert ideje alatt. Ezek a vizuálok állhatnak absztrakt, fraktálos formák táncából; vagy a város éjszakai pillanatképeiből; de akár Kornél gyerekkorából készült fotókból is – vagy ezek összetételéből vagy valami egészen másból. A színpadon sötét van, a koncertteret halvány fény súrolja. Kornél megjelenik a koncerttéren. Kezében egy mikrofon. Feljönnek rá a fények – koncert-világítás. A közönség üdvrivalgása és ujjongása hallatszik.

KORNÉL: Helló, Budapest, helló, Akvárium! Sss! *(A közönség elhallgat. Kornél csettint. Elindul egy lassú, depresszív trepp-alap)* Mondták nekem, hogy ne vegyem a kezembe ezt a mikrofont. De én mégis itt vagyok. *(Ujjongás)* Azt mondták, hogy ha egyszer kezembe veszem, akkor nem fogom tudni elengedni. Azt válaszoltam, hogy épp ez a lényeg, mert nem is akarom. *(Ujjongás)* Azt mondták, hogy a kezemhez tapadhat, hogy súlyossá válhat, hogy a földre húzhat, hogy belehalhatok, hogy elveszhetek, én meg hallgattam. Mert mikrofonnal a kezemben legalább bennetek veszhetek el. Robbantsuk ki az Akvárium üvegfalait! Kezeket fel, öveket ki, szíveket be! *(Treppelni kezd.)*

suttogok vagy treppelek vagy üvöltök
hétfő kedd vagy éppen csütörtök
mindegy úgyis egyedül szorongok
fénytelen zajtalan testemben mocorgok
üvöltök és visítok és remélem
hogy valaki hall hogy valakit elérek
van odakint bárki
hall engem bárki
akkor kérem jegyezze fel
jelentésem a keserveknek
itt van valami sötét és nyirkos
mások életnek hívják szerintem fos
haljunk bele fiatalok
keresésnek mondják – de csak italok
és italok és semmiségek labirintusa
higgyétek el hogy ezért hogy kell
hogy ezért megéri hogy építsétek
aztán lófasz a szemetekbe
nincs szenvedély csak köhögés

bele a világba és bele anyátok szemébe
akinek azt kéne magyarázni
tizenötévesen saját anyádnak
neki magyarázni el hogy
anyu halok bele kérdi hogy mibe
mondod hogy az egészbe anyu
egy hosszan kitartott belehalás az egész
egy végtelenített haldoklás
mondom anyámnak
taknyom s lihegésemmel visszafogva
mondom anyámnak
miközben a hegyen sétálunk
mondom anyámnak ő meg

*(Lemegy a fény a koncerttéren, és feljön a fény a színpadon. LÉDA és KORNÉL
fák közt sétálnak. Látszik a lebeletük.)*

LÉDA: Úgy állítod, mintha szent igazság volna. Ez csak egy szempont.
(Kornélra néz, aki csak a lába elé figyel) Hallod?

KORNÉL: Aha.

LÉDA: Szerinted ez normális? *(Szünet)* Kornél?

KORNÉL: Nekem az.

LÉDA: Hogy 15 évesen egy szerda délután, amikor minden más osztály-
társad a háziit csinálja, vagy a barátaival lóg, akkor te meg úgy leiszod
magad, hogy lődörögsz és elalszol a hányásodban?

KORNÉL: Abból, amiben vagyok, ez a normális.

LÉDA: Hetente többször?

KORNÉL: Jó a humorérzéked.

(LÉDA félrefordítja a fejét, és menés közben hangtalanul sír.)

KORNÉL *(zavartan nevetve)*: Oké.

(LÉDA megáll, majd leül egy tönkre. KORNÉL is megáll, de nem megy mellé.)

KORNÉL: Meg fogsz fájni.

LÉDA: Oké? Hogy lenne oké?

KORNÉL: Kérlek, kelj fel!

LÉDA: Én is kérlek. Kérlek, ébredj fel!

(KORNÉL odamegy, hogy felemelje.)

LÉDA: Te most is ittál?

KORNÉL: Fú! Jó. Bazdmeg...

LÉDA: Kérlek, kérlek, ne...

KORNÉL: De, bazdmeg, tessék, kimondom, bazdmeg, akárhányszor akarod, bazdmeg, akárhányszor nem akarod: bazdmeg, mert tényleg bazdmeg, mert ez a két fegyvered van. Vagy regulázol vagy sírsz. Vagy erőszakosan elfoglalsz és irányítani akarsz, vagy pedig szenvedsz „miattam”, hogy újragondoljam magam. Ennyit tudsz.

(KORNÉL tovább sétál ráérősen az erdei úton. Köp egy nagyot a hóba. Megy tovább, miközben hátrabeszél.)

KORNÉL: Ha lenyugodtál, gyere utánam. Beszéljünk normálisan, nem mint az ötévesek.

||.

Lemegy a fény a színpadon, és ismét feljön a koncerttéren. KORNÉL felszökik oda.

KORNÉL: Mielőtt ezt írtam nektek, december 31, utolsó napja az évnek, 2-0-1-9, jeh. Láttam valamit, nem egy álom volt, nem is egy éber álom, csak egy továbbflesselés. Valamikor délután öt és fél hat között, amikor felkapcsolták az utcai világítást, de még derengés volt az utcán. Kinéztem az ablakomból, és láttam egy csövit. És a csövinek a hátára volt kötve egy szekrény. Előrehajolt, úgy ment megdőlvé, hogy a szekrényt vinni tudja, mert legalább három méter magas volt a szekrény. Próbált mind jobban meggörnyedni, hogy hátha fel tudja emelni a szekrény alját a aszfaltról, de nem sikerült neki. Csak tovább görnyedt, és húzta maga után a szekrényt, a szekrényt az asztalfon, a fullra pakolt szekrényt a rücskös asztalfon... *(Újabb trepp-alap indul. Mintha egy súlyos szekrény karcolná a rücskös aszfaltot)* ...és akkor hulljon szét az asztfalt, 2-0-1-9 dec 31!

*kielégült emberek az ablakban
ugrásra készülnek szakmányban
teljesen természetes full evidens
öngyilkosnak kielégülten a legkönnyebb lenni
csak az a kár hogy mire fellépnél a párkányra
arra az orgazmusnak már vége nem marad belőle semmi sem
ez a kurva város ez a kurva szél
ettől még Szüszifosz is elalél*

ez a kurva magába forduló folyó
felette vagy körülötte az a kurva bolygó
ugrálnak rajta mintha mindenki be lenne spurizva
kulcs a plikkben térdek bedöntve kezek a magasban
és ugrálnak tovább ugrálnak rajta halálért kunyorogva
nem vagyok én közelebb hozzád
sem máshoz mint saját nyomoromhoz
nem vagyok én társa jobban senkinek
max annyira amennyire mindenkinek
kérlek hát nyújts át pár mosolyt életedből
te pincér boltos vagy jegyellenőr
mer vergődésünk együvé tartozik
mindegy hogy csicska vagy
vagy úgy dobta a gép hogy éppen favorit
a félelem él bennetek
életre kel életben van és kinevet
együtt félünk az összesen
amikor ti is féltek énvelem
mer' éppen velem szembe jön
és akkor veletek is szembe jön
és szemembe jön és szemembe köp
hogy elviszi a kurva szél
bazdmeg ezt is elviszi a szél
bazdmeg még ezt is
még azt elviszi a szél bazdmeg
még ezt a feliratú cédulát is elviszi a szél
hiába akasztják bölcsődre a cédulát
hiába szeret téged is a Mikulás
mer' úgyis elviszi a szél mindent elvisz a szél
látom ahogy feleslegbe full hiába
minden igyekezetük hull hiába
mikor ezt a cédulát remélve akasztják
fejünk fölé mint Damoklész kardját
itt az egész kompánia
orvos nővérek és anyádkínja
sorban állnak téged körbefogva kezeket
nagy az egyetértés egymás kezét fogják
mosolygós dokik cuki nővérek és drága anyád

nincs belviszály
üdvözlnek a Földön és égnek emelnek
fucking oroszláncírály
de a céduláról kussolnak nem is kell ide az FBI
eltussolják ők maguktól is
igazából el saját maguknak tussolják
nem látják a cédulát vagyis mást látnak a cédulán
túl azon és célját neki azt nem látják
vagy annyira élet-korruptak hogy már letagadják
csak a neved látják rajta és születésed dátumát
de hogy majd elviszi a szél azt valahogy nem látják
de hogy el is vitte már a szél azt valahogy nem látták
hogy mindegyiket elvitte a szél azt nem
ezér' nem vagyok én társa jobban senkinek
max annyira amennyire mindenkinek
kiket csendben elvitt már a szél

PAULA: Haló! Haló!

(Feljön a fény a színpadon. PAULA áll ott. Lemegy a fény a koncerttéren, miközben KORNÉL leugrik a színpadra. Paula áll előtte szalmakalapban és pávatollas estélyiben vagy rendőrlámpa jelmezben, vagy bármi más, bizarr és nevetséges maskarában.)

KORNÉL: Bocs, zene.

PAULA: Ja, hagyjalak?

KORNÉL: Nem-nem, oké. *(Csend, hosszan)* Tényleg, bocs, hogy nem jöttem el a tegnap. Elaludtam. Ne neved! Tényleg. Bealudtam. Kicsit túlbasztam, és bealudtam. *(Csend)* De úgy volt, hogy ma hamarabb jössz, és hogy...

PAULA: Nem tudtam. Tegnap jöttem volna, de ugye...

KORNÉL: Nem beszélünk inkább normálisan?

PAULA: De, épp azért akartam tegnap.

KORNÉL: Oké, akkor basszál le még jobban.

PAULA: Téged ez nem érdekel?

KORNÉL: Fúú... Istenem!

PAULA: Ne istenezz!

KORNÉL: Együtt vagyunk öt éve, szal' ismersz eléggé, több mint eléggé, de mégis azt várod tőlem, hogy...

PAULA: Csak annyit várok, hogy kommunikálj. Beszélj. Mi van?

KORNÉL: Itt vagyok. Tegnap nem jöttem el, oké, de írtam, és szóltam, és megbeszéltük, hogy inkább beszéljünk ma, és itt vagyunk és beszélhetünk.

(Csend. KORNÉL megdől.)

PAULA: Te benyomtál?

KORNÉL: Nem, nem, csak...

PAULA: Basszameg!

KORNÉL: Mert felszívtam egy csíkot?

PAULA: Egyet?

KORNÉL: Aztán még egyet, most mi van?

PAULA: Tudtam, bazdmeg, tudtam, hogy csíkozol...

KORNÉL: Mert csak azt szoktam?

PAULA: Egy órája itt ücsörögsz egyedül a szobában...

KORNÉL: És ez automatikusan azt jelenti, hogy drogozok?

PAULA: Figyelj... Hagyjuk ezt most, olyan jó kis szilveszter lehetne ez...

KORNÉL: Ja... hagyjuk. *(Az ablak elé áll, bámul kifelé.)*

PAULA: De mit csinálsz itt?

KORNÉL: Csak... nézek.

PAULA: Aha.

KORNÉL: Most mi van?

PAULA: Csák... hát... megint... bezársz és engem ki.

KORNÉL: Csak flesszem. Kifelé. Oda, az utcára, oda, arra a csövesre. Ennyi.

PAULA: És?

KORNÉL: Mi és?

PAULA: Semmi...

KORNÉL: Mit sóhajtozol? Te nem akarsz megérteni, bazdmeg, egyszerűen...

PAULA: De, csak te nem hagyod.

KORNÉL: Nem, te úgy akarsz megérteni, ahogy neked jó, nem, ahogy nekem jó.

PAULA: De nem beszélsz.

KORNÉL: Épp ez az... nem mondással, nem ezzel a szar hétköznapi beszéddel, nem... ilyen szavakkal.

PAULA: Hanem?

KORNÉL: Mittomén? Csennel, ilyen leegyszerűsítéseken túli bármivel, zenével, mással.

PAULA: De ezzel pont azt hitetted el magaddal, sőt, csak még inkább megerősítetted magadban, hogy megfejthetetlen, bonyolult és megváltoztathatatlan. Te nem érted, hogy magadat zárod ebbe a börtönbe? Nem hagysz

magadnak hozzáférést, érted, csináltál magadnak egy admin-fiókot a gépeden, aminek valójában csak te tudod a jelszavát, és amibe nem akarsz belépni. Sőt, el akarsz felejteni a jelszót...

KORNÉL: Kedves, Móni, monggya má' meg, hogy métt es vagyok én ijjen szomorú, mikó mindenem megvan, asszony szép, van kilátás, hát akkó, Móni, minek vagyok én szomorú? Azétt-e, me' baj van a fejemmel, vagy azétt-e, me' nem hallgatok elég pozitívum gondolatokat?

PAULA: Oké. *(Elindul kifelé)* Ha van kedved, csatlakozz! Ha nem, majd szólunk, amikor indulunk Petyához.

KORNÉL: Mit csináltok?

PAULA: Beöltözőset. Amit akartál. Kábé az összes barátunk itt van. *(Megy kifelé, amikor megroppan valami a talpa alatt. Leguggol és felemel egy üres plikket)* Na, a csöves nézegetése közben csak elfogyott...

KORNÉL: Persze, igazad volt. Mint mindig!

PAULA: Neked tulajdonképpen most mi a fasz bajod van? Miért vagy ilyen cinikus szar?

KORNÉL: Kurvára nem ez a lényeg, hanem a csöves, a lámpafények, a cédulák, érted, hogy hallod, hogy fúj a szél, és elfújja az egészet, érted? Ez a szopás.

(PAULA megöleli Kornélt.)

KORNÉL: Tessék, ha ilyen szavakban kell, pszichomártásban, akkor itt van. De ez nem az, ami bennem van. Ez faszság.

PAULA: Csak egy percig hallgass már!

KORNÉL: Ez olyan, mint a műanyag. Azért találta fel egy északi faszi, hogy ne vágjanak ki annyi fát a papírcsomagolások miatt. Ezért eredetileg olyannak találta ki az első műanyag szatyrokat, hogy akár évekig is bírták a strapát, aztán később, mások – ahogy lenni szokott – mindig később és mindig mások rontják el, ahogy itt is, amikor rájöttek, hogy kurva olcsón előállítható, és akkor apró mértékben, de folyton profitot termel, ha egyszer-használatosakat gyártanak. A cél a természet óvása volt, lett belőle a szennyezése.

PAULA: Magaddal beszélhetsz tudatosabban is. Meg tartósabban is.

KORNÉL: De a kifelé kommunikáció, ezen a szinten, hogy szomorú vagyok, mert nem tudom elfelejteni, hogy meg fogunk halni, ezen a buta szinten, amit elvár tőled a társadalom, amivé lett, az egyszer-használatos, egyszer-kimondós, leegyszerűsítő állapotában nem más, mint a tudatod szennyezése. Mint hülyeségek betáplálása és rögzítése, a valódi, lenyűgöző és rémisztő összetettség fürkészése helyett egy olcsó, tocsogó kínai

büfés menü. Kiakaszt, hogy te is ezt várod tőlem, ettől leszek nyitott a szemedben, ettől a bődületes faszságtól.

PAULA: Misztifikáld magad, azzal sokat segítesz.

KORNÉL: Néha olyan kurvahülye vagy.

(*PAULA menne ki.*)

KORNÉL: Most hova mész? Nem azt mondtad, hogy beszélünk?

PAULA: Miről?

KORNÉL: Hát... jó, ne kerüljessük. Mész el. Fél évre. Most mi lesz?

PAULA: Pragmatikusan, ezt is?

KORNÉL: Bazdmeg, csak vázoltam a tényeket!

PAULA: És erről mit akarsz beszélni? Tudod mit?, én is pragmatikus leszek: egész kapcsolatunk során a nyitott kapcsolatot kívántad, hát legyen az, jó?

KORNÉL: De most... hogy...

PAULA: Fél évig úgyse lennék itt, öld ki magad nyugodtan, nem kell bújkálnod továbbra, hajrá!

(*Bejön OPRA TAMÁS, Kornél legjobb barátja egy óriási joint-nak öltözve.*)

KORNÉL: Csőőő, Tamás! Az igen, haver!

TAMÁS: Ha ez a drogok kapuja, akkor én leszek az új év kapuja.

KORNÉL: Mekkora már! De hülye vagy! Jó, hogy itt vagy, hülye fejed! Na, daturázunk akkor?

TAMÁS: Nem zavarok?

PAULA: Dehogyan.

TAMÁS: Te kérsz? (*Paula szúrosan néz Tamásra*) Csak gondoltam, megkérdem, ki tudja.

(*PAULA kimegy.*)

KORNÉL: Tegyed ki!

TAMÁS: Biztos nem...

KORNÉL: Ó, csak a hülyeség.

TAMÁS: Megint...

KORNÉL: Megint csak a hülyeség.

TAMÁS: De azért, mert megy el, és... (*Csend*) tudod, hogy nekem...

KORNÉL: Engedd el, tesó!

TAMÁS: Tesó, legjobb barátok vagyunk...

KORNÉL: Azé mondom: százat?

TAMÁS: Háát... Ennyire meg akarod huzatni?

III.

*KORNÉL felszalad a koncerttérre. Feljönnek a koncertfények (a színpad sötét).
Zene.*

KORNÉL: Lapozzunk, kedvesek, me' az idő se baszakszik! Eltelt fél év, érettségi megvan, közgázfelvételi megvan, csajom... na de inkább szütytyöggjön az a beat!

*azt mondod hogy nem tudok rólad írni
hogy igazából mindig magamról írok
és bevallom ez tényleg így van
de nem is lehetne máshogyan
azt mondod hogy olyan mintha a te
még az is mintha igazából én lennék
és bevallom ez tényleg így van
de nem is lehetne máshogyan
a te az nem te vagy
a te az nem az a te
amit te gondolsz tenek
amit te magadnak gondolsz
a te az az én tem
a te az az amit én tenek gondolok
és bevallom ez tényleg így van
de nem is lehetne máshogyan
hát hallgasd meg te kinti te
hogy mit zenélnék a bentiek
két olcsó rágógumi az aluljáró térkövén
pont annyira észrevétlenül
pont annyira laposan
pont annyira egymáshoz feketedve
és pont annyira szétfaszottan
pont így tapad egymáshoz a két érzésem
odalent idebent az aluljáróm térkövén
hogy egy időben gyűlöllek meg szeretlek
hogy szeretlek meg gyűlöllek
hogy gyűlöllek és szeröllek
mert beléd mostam a szennyese*

és te rajtam teregetted a tiedet
és tudod pont mint a ruhákkal
addig mostuk egymásét
addig teregettünk egymásban
amíg minden fehérré nem változott
mint egy jó kis vanish-reklámban
amíg minden kifehéredett
jellegzetességét formáját és színét elvesztette
és már szennyes se volt és tiszta se volt de még csak ruha se
csak fehér volt minden fehér volt
egy hófehér csendfehér és halálfehér folt

*(KORNÉL kinyit egy sört, mire a zene elhallgat. Feljön a fény a színpadon:
PAULA ül egy, a vasútállomási presszók kéjes silányságára emlékeztető vasút-
állomási presszó teraszán, műanyag széken műanyag asztal mellett. Kornél
leül a koncerttér szélére, mintha a peronon ülne.)*

KORNÉL *(sörrel kezében)*: Na mondd, egy óráam van.

PAULA: Nem ülsz ide?

KORNÉL: Jó itt. Mondjad!

PAULA: Ja. Sok mindent, másfél óráig skype-oltunk.

KORNÉL: Ja. Azt mondta, hogy túl irodalmi a zeném, és pont ez a fasza benne, hogy véletlenül se popposodjak, ilyesmi. Meg hogy nem is rap, nem is trep, hanem... ja, valami jóféle furaság.

PAULA: Örülök.

KORNÉL: Holnapután talizunk. Ha feloldják a korlátozásokat, akkor van egy Akvárium-koncert benézőben.

PAULA: Gratulálok.

KORNÉL: Meg bevesz a krújába, azt mondta. Meg megosztotta a Vanish-t. Az oldalán. Azóta már ötezren követnek Spoty-n.

(Csend.)

PAULA: Egyvalamiben nem kételkedtem sosem, és az a tehetséged.

KORNÉL: Ja. Kösz.

(Csend.)

PAULA: Tamás hogy van?

KORNÉL: Írogat, a gyógyóról.

PAULA: Mit?

KORNÉL *(sóhajt)*: Pff... hát, furaságokat... hogy mennyire szeret, meg hiány-zom, meg... több az elírás egy mondatban, mint a helyes karakter, ja.

PAULA: De jól van, vagy hogy...

KORNÉL: Fasztudja!

(Csend.)

KORNÉL: Segítetek inkább. Hogy mit jelentett nekem ez az augusztus, bocs, de fekete augusztusnak fogom hívni, meg az előtte levő fél év, mert ezek... Ja, szóval segítetek magamon és a helyzeten egyszerre. Segítsen a szöveg. Még nagyon nincs kész, csak hangulat. *(Elkezdi rátreppegni a szöveget egy alap beatre, amit a telefonjáról indít el.)*

Te se félj
egem ismét vörösre festették ismét
véresre hányták felszabdalták és leőrölték majd
saját beleibe kolbásztöltővel beletömködték hogy ma
éjjel se én se a belőlem kéregető koldus
se Isten se más ne éhezhessek
a periodicitásnál csak az fullasztóbb ha
megváltoznak betanult hangjegyeid és
távolságuk ürré terpeszkedve elfeledteti
veled hogy melyik dallamot hallgatod melyik
városban miért kikkel és ki vagy
riadtan körbenézek
hátha van valami valami kívül valami
az oszcilláló lélek fáradságán
kívül verejtékes nyugalom
szövi ujjaimra hálóját
szól a csend nem vagyok egyedül
jobbomon egy lopott színházi széken
a koldus balomon egy sörösládán meg Isten ül együtt
majszolják a vérvörösre festett
egemből töltött kolbászokat
kínálnak engem is tanácstalanul beleharapok
sörszagú kolbász
hátrasímitom hajam ujjaim hidegek motoszkál bennük a rettenet
a szürkület biztatására nyakamba veszem
a várost lábaim egymást kergetik a horpadt betonon
hogy én (?) valahová (?) megérkezzek (?)
nekem is kell hogy legyen egy cinkosom egy
kergetőtársam ebben a fülsüketítő magányban

aki majd vörösre festi hajnali egem
bekúszik az omladozó
patkányjárta szocialista épületemlékekbe és
rágógumiként összeragaszt két
véletlenszerű jelentéktelen tárgyat

*(Felugrik a koncerttérbe. Visszaállnak a koncert fényei. Mikrofont ragad.
A zene hangosan, már nem a telefonjáról szól.)*

*szól a csend riadtan körbenézek
nem vagyok egyedül lábaim nem
kergetnek némán bámulom a kilincset odabenn
fekszik a festőm benyithatnék és álmában
még védekezni sem lenne ideje a házatokat
egy alvó éjszakán rátok gyűjtanám
helyette egyszerűen csak megerőszakolhatnám azt
hiszem nem azért hogy bántsam nem
azért hogy véget vessek valaminek és
nem is azért hogy elkezdjek valamit nem
feltékenységből és nem önkívületi
vágyból lehet még sírnék is közben nem
azért hogy végre meghajolj előttem hogy
felejthetlenné tegyem magam vagy hogy
megcsonkítsam a vörösre festett lehányt
felszabdalt leőrölt aztán velem kolbász formájában
megetetett égboltom festőjét nem hanem
mert
én sem tudom
nem tudom hogy miért
asszem szeretetből és hogy
utána még utoljára szétnyomhassam
könnyeim a megtépázott hajadban talán*

*szól a csend és riadtan nézem a
vörösre hányt eget ülök az ágy
szélén és tudom hogy meg kéne tegyem de
azt is tudom hogy nem fogom ülök az ágy szélén és
remegnek az ujjaim és ismét*

*szól a csend és riadtan körbenézek azt hiszem jól
van ez így hogy jobбомon Isten balomon a
koldus zabálja jóízűen az általad vörösré hányt egem
te pedig mozdulatlanul szépálmokban alszol mellettem*

KORNÉL: Igen, csendben aludt mellettem, csendben aludt, ja.

(A közönség üdvölgzése hallatszik, ahogy KORNÉL lassan visszateszi a mikrofont az állványába. Majd visszaül a koncerttér szélére. Ismét világos a színpad, és eltűnik a közönség-hang meg a koncertvilágítás. Hosszú csend.)

KORNÉL: Most mi van?

PAULA: Hát nem tudom... hogy ezt most... szóval örölnöm kéne annak, hogy milyen jó szöveget írtál, arról, hogy tegnap este eszedbe jutott, hogy megerősökölj?

KORNÉL: Neked ez jött le belőle?

PAULA: Ez benne volt. Elég direktén, már bocsánat.

KORNÉL: Fú! Oké.

PAULA: De most mit kéne mondanom erre?

(Csend.)

KORNÉL: Valójában... pont mást akar ez... szóval, hogy azt hittem, hogy meghalok. Ebbe az augusztusba, hogy belehalok. Hogy... ez a randizunk, hátha új lesz, hátha más lesz, hogy ez... hogy a randizás neked azt jelenti, hogy cicázol velem egy hónapig, hogy ilyen undorító, aljas... hogy állandóan visszautasítasz... *(Nevet)* Gondolom, a prágai kalandorokkal nem voltál ennyire... távolságtartó...

PAULA: Sajnálom, de ezt nem...

KORNÉL: Persze. Értem, nem magától van. Most jön az ősi szágá, hogy amikor másfél éve voltunk együtt, akkor megcsaltalak Kincsővel, és...

PAULA: És azt mondtad, hogy csak zenéltek, hogy a zenéről...

KORNÉL: Tényleg ezt akarod? Ilyen szinten? *(Csend)* Szóval... Tudom, hogy akkor elbasztam, és...

PAULA: Utána is többször. Eszterrel meg Hannával, ugye, vele ki tudja, hogy...

KORNÉL: Bazdmeg! Te Prágában végigdugattad magad, bocsánat... Prágában cserediák voltál, flancos kis elit suliban, ugye, csak éppen közben végigmentél a fél városon, édeshárom négerekkel – te ugyan miről beszélsz?

PAULA: Egyszóval nem mondtad, hogy ez zavar, egyetlen alkalommal sem, pedig mindent elmondtam neked...

KORNÉL: Még frissiben, igen, azon melegében. Szerinted milyen érzés volt úgy felhívni téged, hogy most vajon milyen tegnapi házibuliról fogsz beszámolni? Ahol meg vajon mi történt?

PAULA: De épp azt vártam volna, hogy mondd, mondd, hogy ez zavar vagy fáj, vagy bármit, amiből...

KORNÉL: Nem, ez... mert kicsinyesség lett volna. Mert megbeszéltük, és akkor nem hánytorgathatom fel, akkor... ezt fel kell tudni dolgozni, hogy felnőttesen, érted...

PAULA: Húhú. *(Nevet kínjában. Csend)* Neked is ott volt a lehetőség.

KORNÉL: Ja... csak nem tettem meg, mer'...

PAULA: Nem jött össze? Erről én tehetek?
(Csend.)

KORNÉL: Mindegy. Elmentünk Petiékhez... négyen vagyunk, egész hétvéges páros randi, és te... Ezt élem meg három napig? Még jó, hogy vége lett, még jó, hogy itt vagyunk már az állomáson... Ugyanaz, mint az egész augusztusban végig, hogy próbálom, bazdmeg, próbálom, de kábé lófasz vagyok neked...

PAULA: Ez nem igaz, csak nem tudtam, hogy...

KORNÉL: Mi? Mit nem tudtál?

PAULA: Fú... Megiszol két sört, és máris... Amikor magadnál vagy, na, azal az emberrel lennék, de ezzel, hát...

KORNÉL: Gratula.

PAULA: Nem tudom... nem érzem, hogy ezt most...

KORNÉL: Ja, bocs, hogy nem vagyok néger.

PAULA: Nekem ez... teljesen hihetetlen, hogy magadat akarod áldozatként beállítani....

KORNÉL: Akkor hagyjuk?

PAULA: Mész Pestre, én maradok itthon....

KORNÉL: Oké, akkor hagyjuk!

PAULA: Ezt most hogy érted?

KORNÉL: Hogy akkor... nemtom....

PAULA: Tartsunk szünetet?

KORNÉL: Azt reméltem, most kimondom, azt reméltem, hogy ez... hogy erre te... hogy te majd... mindegy. Ja, oké, akkor szüneteljünk. Mennem is kell, mert várnak, csá.

IV.

KORNÉL felugrik a koncerttérre. Koncertfények, rajongók és zene.

KORNÉL: És akkor jöjjön ez most, jöjjön mindenkinek, akit megnyomorított ez a kurva Covid. Nem is nyomor ez, csak a valóság. Aki kicsit alkesz volt, abból nagyon az lett, akinek szar volt a kapcsolata, annak megrohadt, és aki félt a magánytól, az most retteghet. Csak mert kiderült, ja, a végén minden kiderül, szóval kiderült, hogy mindenki kurva magányos, jajaja! Halljam, mennyire magányos az Akávríum! (*Üdvívalgás.*)

*ne várd el tőlem hogy ne menjen össze a lelkem
mint egy régi trikó nehogy összemljen
régi trikó amit már nagyon rég ki kellett volna dobni
ne várd el tőlem
én sem várom el tőled hogy újrahasznosítsd
ne várd el tőlem hogy jól legyek
ahogy én sem várom el tőled hogy érdekeljen
ne várj el tőlem semmit
ahogy én sem várok el tőled mindent
szétmentek a buszok már
hiába is szaladnál
és mi itt fogunk fázni a fullasztó fagyban
ja ez lett nekünk kitalálva
szétmentek a mondatok már
mégis összecsirizeli csendjeinket a szeretetlenség gipsze
szétmentek itt már az atomok is
csak molekuláris törekvések kéklenek az égen
de minden olyan természetes
és annyira magától értetődő
hogy az apokalipszison sem
ha most jönne el
még az apokalipszison sem csodálkoznék
hiszen szétmentek a pultra hulló hajtincsek
szétmentek a Krisna-hívők a Blaháról
szétmentek a hajnali hazamenések
szétmentek az illúzióim is
tudom hogy végérvényesen magányosak vagyunk*

*tudom hogy nem marad semmi a végén
hogy a nap végén egyedül leszel majd tudom
tudom hogy szétmentek a vágyaink tudom hogy
szétment itt minden aminek szét lehetett menni*

(TAMÁS megérinti Kornél lábát, lemennek a koncertfények, és világossá válik a színpad.)

TAMÁS: Tesó, haló! Mit csinálsz? Kitöltöttem.

(KORNÉL leugrik a koncerttérből. Isznak mindketten, ülve egymás mellett egy padon.)

TAMÁS: Hallod... Kidőlttem... Full...

KORNÉL: De ez... sok volt a bor?

TAMÁS: Én nem úgy iszok, mint te, tesó...

KORNÉL: Gyere, ne parázz!

TAMÁS: Azért jó, hogy már lehet kint ülni... Szerinted visszahozzák a korlátozásokat?

KORNÉL: Kit érdekel? Úgyis olyan hideg lesz hamarosan, hogy befagy a seggünk. Fasz akar kinn ülni.

(Csend.)

TAMÁS: Mi van Paulával? Beszéltetek?

KORNÉL: Dehogyan... most... szünet van, érted, nem beszélünk.

TAMÁS: Meddig?

KORNÉL: Nem tudom. *(Csend)* Naa! Mi van? Mitől ereszkedtél így le? Na!

(Csend.)

TAMÁS: Amióta Annával szakítottunk, azóta... kevés... vagy... szóval... tudom, hogy van egy csávója.

KORNÉL: Ebben biztos vagy?

TAMÁS: Ja, hát... kábé... de nem is ez a lényeg, hanem, hogy nem mondta, vagy... de nem is... mikor kérdeztem, nem tagadta nekem, érted....

(Csend) érted, bazdmeg, hogy... még annyit sem akart, hogy... mert, hogy ő undorodik... pedig ezt még sima heteró férfiak is, szóval, hogy erogénzóna, érted... én persze mindig mindent, amit csak kért, de neki ez is már... *(Csend)* Pedig, eskü, mindent... mondtam neki, hogy akkor csináljunk dolgokat, menjünk ide-oda, hogy, tudod, nem fogok beszomorodni a szobába, és hogy... de...

(Csend.)

KORNÉL: Nem kérsz bort?

TAMÁS: Igen! Nem! Tudod mit? Igazad van, bassza meg! Vegyünk egy kávét is, hol lehet itt venni?

KORNÉL: De tesó, már hetet megittál ma...

TAMÁS: Veszek még egyet, olyan jó, pörget, gucci, megyünk, meg lófasz!

KORNÉL: Biztos, hogy...

TAMÁS: Megveszem a kávét, meg egy törökönvet!

KORNÉL: Még egyet akarsz venni?

TAMÁS: Az összeset megveszem, fullba, jövőig készülök, aztán beiratkozom egyetemre, azzal csapassunk, startol Budapest!

KORNÉL: Ja, ja, ez... nagyon fasza! Toljad, tesó, toljad!

TAMÁS: Na, akkor állj fel, megyünk! Kávét meg könyv! Na, merre?

KORNÉL: Egyik sincs nyitva...

TAMÁS: Dehogynem, megyünk, kávé meg könyv, Mekinél még talizok Csongival is, és akkor... várjál meg...

KORNÉL: De mi... hogy ez... milyen Csongi?

TAMÁS: Mittomén, Grindr... Gyrosba' letoljuk a wécébe, aztán jövök...

KORNÉL: De... Biztos, hogy...

TAMÁS: Mi van? Te beszélsz?

KORNÉL: Csak kérdeztem.

TAMÁS: Ne basszál, na! Nehogy már te oktass ki engem! Tehát... ne hülyéskedjünk, na...

KORNÉL: Bocsi, na, nem mondtam semmit.

TAMÁS: Menj a faszomba!

KORNÉL: Most komolyan?

TAMÁS: Hülyéskedek, tesó! Szeretlek, te majomügyéd, te! Megtoszom a fejedet!

(Nevetés hátsapkodós ölelgetés.)

KORNÉL: Na, azt azért ne.

TAMÁS: Olyan fasza ez a Pest, bazdmeg! Hát ez... Itt új élet lesz, tesó, felköltözök én is, és fullba tolunk mindent, megyünk eseményekre, utazunk, tanulunk, dolgozunk, nagyon, nagyon, nagyon... Olyan jó itt! Azt érzem, hogy szabad vagyok, papa, szabad és boldog, érted?

KORNÉL: Elképzelni se tudod, milyen jó ezt hallani.

TAMÁS: Te, amióta kijöttem a pszichiátriáról, azóta fullba felfelé ívelek, de most... ez a Pest-tripp... fű, mintha kilótt volna az égbe, érted... Na, menjünk a Mekihez, letolom a kicsi Csongit, és akkor tala, várj meg a Meki előtt.

KORNÉL: De nem maradunk együtt inkább?

TAMÁS: Mindjárt jövök, vegyél addig kávé.

KORNÉL: Jó, de...

V.

KORNÉL felugrik a színpadra. Zene és fények.

KORNÉL: És, igen, szóljon ez emlékedre, vessen hullámot az Akvárium,
parrrrrapap!

*nemsokára elmúlik a nyár
pedig még csak ősz sincsen
mégis nemsokára elmúlik a nyár
de előtte még lesznek hullócsillagos
májusi éjszakák
hullócsillagos káprázatok
amiket majd nyilván egyedül látok
nélküled nézem az égnek boltozatát
hiszen te már meghaltál
de ne aggódj miattam
könnyű szél visz tovább utamon
és nem hord feléd ez a szél
dugbagymát ültetnek a Holdon
és pajzsmirigkutató folyik a Marson
biztos érdekelne ja téged biztos
csak hát a kurvaszar igazság
hogyan van hogy meghaltál
de bennem végig szép maradsz
bármit is tettél
és bármit is teszel odaát
bennem végig szép maradsz
arcod tőlem nem fordulhat el
ajkad nekem félőt nem üvölthetne
ketten egy tevé hátán
várjuk a napfelkeltét a sivatag dombján
és ez van és ez lesz*

*tudom hogy már csak nekem
értem ezt de nekem ez a valóság
és bárki bármit is mond ez marad
hogy ketten várjuk a napfelkeltét egy teve hátán
ja ketten a teve hátán*

KORNÉL: Igen-igen, Kornélió a beatben.

(Ekkor felugrik a színpadra SZILI, Kornél dílere és zenésztársa. Ő is mikrofont ragad.)

SZILI: Meg this is disszili. Szóljon ez az elvesztett spanoknak, szóljon a spanomnak, szóljon ez a spanodnak, szóljon ez az igazi spanoknak, je.

*megtanulni más arcával mosolyogni
közben elfelejteni a sajátodat megborotválni
megtanulni más gesztusaival válaszolni egy hajléktalannak
megtanulni más álmainak a felrepülését várni
megtanulni más hazugságaival válaszolni a saját kérdéseidre
közben meg elfelejteni hogy egy kérdésre válaszoltál
elfelejteni hogy monologizálsz
elfelejteni hogy a beépített emberek ugyanúgy színészei az előadásnak
megtanulni porosodni a csendben
miközben feketelyukak között magadat kergeted*

(SZILI bólogat tovább némán, KORNÉL veszi át.)

KORNÉL:

*mi mindent lehetne máshogy csinálni
és mi mindent nem fogok soha máshogy csinálni
apró fényvisszaverődések a szendvicsem
félleg összegyűrt sztaniolján
ha összegyűröd nekem máshogyan
talán
másmilyen apró fényvisszaverődések
lennének a szendvicsem sztaniolján ja*

SZILI:

*por száll
por száll a porra
porba ne mérjük
a sivatagot azt ne mérjük porba*

esőcsepppp merült
esőcsepp merül a tengerbe
esőcseppbe' ne mérjük
a tengert azt ne mérjük cseppekbe'
mondom hogy én ezt nem értem
de attól még a port és a cseppet
ahogy te kérted testvér
én azt még a hátizsákba tettem
és nem értettem hogy minek
ki tesz a hátizsákba port meg cseppet
de azt nem tudtam
hogy a porszemcséből meg az esőcseppből
arról nem szóltál nekem
hogy ezekből sivatag meg óceán
hogy sivatag meg óceán lesz a táskámban

EGYÜTT:

erről nem szóltál
sivatag és óceán
erről nem szóltál
hogy porszeméből meg esőcseppből
hogy ezekből lesz
táskámban ezekből lesz a
sivatag és az óceán

KORNÉL: Szevasztok, akváriumosok, szevasztok, örökspanok! (*Ordít a tömeg.*)

SZILI: Bazdmeg!

(*Lemennek a koncertfények, elnémul a tömeg, feljön a színpadfény.*)

KORNÉL: Mi van?

SZILI: Úgy be vagy nyomva, tesó, hogy elbasztad! Még lett volna egy verzéd...

KORNÉL: Erre csak egy megoldás van: még egy csík!

SZILI: Neked biztos nem...

KORNÉL: Kifizetem.

SZILI: Apácska, félmillával lógsz...

KORNÉL: Jó, de akkor nem hívsz meg egy csíkra?

SZILI: Te néztél tükörbe? Látod, hogy milyen állapotban vagy? Rágsz, mint egy hörcsög, bazdmeg!

KORNÉL: Oké-oké, rágok, és akkor? Gyere na, spanok vagyunk, toljuk a zenét, csak, akkor.... adj kölcsönbe még egy kicsit, gyere, na, tudod, hogy szeretlek, na...

SZILI: Faszomat érdeklí, ne ölelgess!

KORNÉL: Oké, akkor szerzek mástól. És feltankolok fullosan, emdé, spuri, papír, keta – minden.

SZILI: Ki fog neked adni? És mire?

KORNÉL: Kölcsönkérek!

SZILI: Kitől, apácska? Senki nem ad neked, csórikám. Nem is kell, már meg vagy szaladva eléggé, nem kell neked semmi.

(Csend. Majd KORNÉL nekiesik Szilinek.)

KORNÉL: Adjál, te hülye köcsög! Te fasz!

(SZILI a földre teperi, kezét ütésre emeli.)

SZILI: Verjem szét a pofádat? Azt akarod? Rakjalak vérbe? Öljelek meg, hülyegyerek?

KORNÉL: Szállj le rólam, faszfej!

(SZILI az arcába boxol kétszer.)

SZILI: Velem így nem beszélsz, kutya! Megérttetted? Mondjad, buzi, megérttetted?

KORNÉL: Hagyjál békén!

(SZILI leszáll róla, feláll, elrendezi a ruháit.)

SZILI: És köszönd meg, hogy nem öltelek meg, apácska. Egy hónapod van a pénzem visszaadni. És mától én nem létezek, értettél? Megérttetted?

KORNÉL: De Szili...

SZILI: Nem hívsz, nem írsz, világos? Ha megteszed, nem én fogok kopogtatni az ajtódon, érttetted? Megérttetted-e?

KORNÉL: Meg.

SZILI kimegy.

VI.

KORNÉL bekapcsolja a laptopját. Kivetítőn látni, ahogy videohívást indít. Pár csöngés után LÉDA veszi fel.

LÉDA: Hogy vagy, drága? Úgy aggódtam érted, hát két hete nem írsz, nem hívsz, hát nem igaz, hogy...

KORNÉL: Visszaírtam, esemesben.

LÉDA: Igen, öt nappal később... Már a főbérlet akartam felhívni, hogy...

KORNÉL: Ne csinálj hülyeségeket, kérlek...

LÉDA: Persze, de hát... Azt se tudom, hogy mi van veled, hogy... nagyon, nagyon sajnálom, ami történt... őszintén... szeretném, ha osztolni tudnék a fájdalmadban, és azt kívánom, hogy Isten mutasson neked kiutat, tudom, hogy te nem... de akkor is, kérem Istent, hogy... hogy meglásd, hogy... hogy vigasztalásra találj, és... részvétem, kicsi drága fiam... mondj valamit, hogy viseled, hogy vagy?

KORNÉL: Tök jól! Mármint persze ez borzalmas, és majd felfogom később, de... alapvetően ja, hogy csak a zene van, csak a zenéért érdemes... valami ilyesmi... ezt érzem belőle....

LÉDA: Nagyon sajnálom... miközben dühös vagyok Tamás apjára, nem tudom, hogy ezt mondhatom-e neked, vagy hogy... csak... látod, milyen felelőtlen, ostoba döntés... és mit okoz... elvállik a feleségétől, ott hagyja a gyerekeit, és... ez lesz... mit tudjon ezen feldolgozni egy hatodik gyerek... ha még... na, érzékeny is ráadásul, és akkor... először Marcell, most meg Tamás is... biztos Tamás sem tudott mit kezdeni... hát ha az öcséd... na, akkor azt biztos magadra veszed valamilyen szinten... tehát az egész egy... láncreakció... és csak azért, mert Tamás apja... hát mondd meg, hogy nem tudta megállni magát! *(Csend)* Hogy miért kellett neki, hogy miért nem... vagy te mit gondolsz? Szerinted miért... Tamás miért ezt választotta?

KORNÉL: Gondolom, ez is komplexebb...

LÉDA: Oké, oké, persze... De mégiscsak... Az ember tudja, hogy hol van a határa a dolgoknak, nem? És felnőtt fejjel csak nem hozunk ilyen felelőtlen döntéseket, hát nem a homokozóban vagyunk! Hát nem?

KORNÉL: Ja...

LÉDA: Komolyan, hát amikor megtudtam, jött, hogy... hogy felhívjam és a falhoz vágjam a telefont, hogy micsoda egy... látod, hogy megnyomorít életeket egy ilyen... döbbenet, nem?

KORNÉL: Ja...

LÉDA: Nagyon, nagyon sajnálom, drága... Ha... nem tudom, ha bármit tudok segíteni vagy ha...

KORNÉL: Ha küldenél pénzt, az jó lenne.

LÉDA: De hát... Két kete küldtem. Azelőtt meg szintén két hete. Azért nem ezt beszéltük meg.

KORNÉL: Oké.

LÉDA: De, persze... mennyit küldjek?

KORNÉL: Hát egy... kétszázast. Tudod, ilyen... kell vegyek valami könyveket, meg... online tanfolyam...

LÉDA: Milyen tanfolyam?

KORNÉL: Hát... az egyik tanár ajánlotta, valami amcsi faszi tartja, ilyen... ja, ilyen közgázás cucc, valami statisztikás valami...

LÉDA: Oké, küldöm. Jól megy amúgy?

KORNÉL: A zenélés?

LÉDA: Az egyetem.

KORNÉL: Jaa. Persze, hát, online, tudod...

LÉDA: De azért odafigyelsz órákon, ugye? Nem megy az egyéb közben a füledbe...

KORNÉL: Hát, na, ja...

LÉDA: De bejársz, ugye?

KORNÉL: Pff... hát, igen, néha kihagyok egyet-egyet, de...

LÉDA: Kérlek, kicsi fiam, ne rugassuk ki magunkat, jó?

KORNÉL: Okk...

(Csend.)

LÉDA: Paulával... beszéltek?

KORNÉL: Ja, most... költözik fel Pestre, kapott egy munkát itt...

LÉDA: Ja, mesélte.

KORNÉL: Mi?

LÉDA: Volt nálunk valamelyik nap... Nem is tudtam, hogy mondjam vagy ne mondjam vagy...

KORNÉL: Figyelj... ti is két ember vagytok, van kapcsolatotok rajtam kívül is, szóval...

LÉDA: Elég jó munkát kapott, valami ilyen... grafikai cuccot...

KORNÉL: Ja...

LÉDA: De hogy fogtok találkozni is?

KORNÉL: Hát... most úgy néz ki, hogy... ja. Aztán... majd elválnak.

LÉDA: De hogy... meg akarjátok próbálni vagy...

KORNÉL: Mondom, majd elválnak.

LÉDA: De te szeretnéd?

KORNÉL: Igen, azt hiszem, igen.

(Megszólal egy beat a háttérben.)

KORNÉL: Na, mennem kell, anya.

LÉDA: Vigyázz magadra, drága fiam. Küldöm a pénzt. Nagyon szeretlek.

KORNÉL: Oké, szia. *(Leemeli a mikrofont, és a színpadon kezd énekelni.)* Ja, ja, megkapom a zsettet, veszem meg a szettet, igen, igen... tegyétek ti is, egész Akvárium, dőljenek a szettek. *(Hangos kiabálás.)*

*megkapom a zsettet
veszem meg a szettet
így volt ez mindig
így volt ez akkor is
mikor anyám utolsó pénzét
azt is nekem küldte át
megkapom a zsettet
veszem meg a szettet
mert máshogy ezt nem lehet
asszem ehhez túl fiatalnak kéne lennem
asszem ezt így
ebben a zúgásban még nem kéne éreznem
de hát opálsárga sárkányok vannak bennem
nyilván felzabáltak
kéjesen időnap előtt felzabáltak engem
magamhoz már nem nagyon férek én
és bármi máshoz még kevésbé
légszomjra ébredek légszomjra fekszem
légszomjamat a zsebemben hordom
valami eleve elevenen elviselhetetlen
halálomkor lábujjaimig takaró fedjen
ezt kívánom nektek
hogya ne lássátok mennyire didergek
minden megtörténik ami megtörténhet
és csakis az történhet meg ami meg is történik
a felhők szétnyíltak
lecsorog a plakátisten
és én szabad vagyok
szabad a széttetovált lelkekkel
tudod engem nem ringattak életem első hetében
ezért ringatom magam szerre szerrel sebtében
és beleringatom magam a jelek pergő cséplésébe
beleringatom magam a jelenen túli fagyűrűbe
ülök egy kidobandó görgős székben*

*ülök az örökkévalóság mulandó forgásában
érzem ahogy elhal a hurrikán
tompulnak az ösztönök
lejtő zene lejtő íve mindent eltakar
semmit nem hallani ki mögüle
semmit de semmit nem hallni ki mögüle
csak azt hogy
az őszi bükkön ismeretlen éneket
dalol egy gyászoló fülemüle*

VII.

KORNÉL felugrik a koncerttérbe. Koncertfények, koncerthangulat.

KORNÉL: Ja, boldognak kéne lenni, mi? Boldognak kéne lenni, Akvárium?
(*A régi beat átfolyik egy újba.*)

*Boldognak kellett volna lennem
erre vártam fél évet
na jó ez nem igaz teljesen
néha vártam máskor nem kívántam
néha utáltalak néha meg vágytalak
arra vártam fél évet
hogy hátha megint
hátha újra
hátha ismét
elkezdődhetne
hat évet voltunk együtt
pontosabban ötöt s félet
mert az utolsó félben
inkább csak hitegettelek
és hitegetté te is engem
hitegettük egymást
pedig én tényleg akartam már
a végére nagyon akartam hogy megint legyen
de te inkább csak játszottál velem
feketére festett az augusztus nekem*

*kulcsontodon tűnt el az a nyár
elhagyatott örökkévalóság
sivatagi teve a Himaláján
és végül a kispadra ültetél
várjál csak itt
holnapig vagy ki tudja meddig
fogkrémes tubusban leszel
és én ott ültem fél évet
közben hol gyűlöltelek hol szerettelek
miután vártam ott fél évig
ismét találkoztunk
újra és újra és újra
és mintha elkezdődött volna valami
boldognak kellett volna lennem
de ami bennem volt
annak boldogsághoz köze nem volt
és hidd el nem így
egyáltalán nem így kezdtem ebbe bele
én előtte kiürítettem mindent
igen kiüríték mindent
de súlytalanságomban nem tudok
megérkezni hozzád
hát beülök egy kocsmába közted és köztem
ha nem lennék üres
kongó bénasággal fészket raknék magamba
s ha nem bolyonganál hidegen
minden még meg nem álmodott álmomban
akkor talán beléd zárhatnám
ami magamban elviselhetetlen
de így hogy az emberekről
nem tudsz nem eszembe jutni
és lassan utcáim sem enyémeik már
csak kérni tudok
engedd hogy elfolyjak öledben
hogy magzatvízként megtérjek hozzád
ha más másképp nem lehet
így én ennek pont így indultam neki
de hamar érezni lehetett*

hogy ugyanaz van
mintha augusztust írnának
ugyanaz a távolságtartás
hogy te lassan szeretnéd
hogy organikusan
nekem meg levegőre van szükségem
kapaszkodásra és intenzív pulzálásra
de te ezt nem értetted
és én sem értettelek téged
csak érezni kezdem hogy
foszlik
foszlik már
két végtelennek végleg összecsomózott szála
nyállal hegesztünk rajta még egyet
majd előkerül a gyújtóm is
és összeperzseljük
elviselhetetlen bűdös
ez már műanyag
de még tart persze ha akarjuk még tart
fészket raktam benned
vagy te raktál bennem
vagy az önmagunkban rakott fészkek összeértek
*vagy a magunkból kitiltott fészkeket
átraktuk egymásba
fészket kakukkéletem s ha futni kell magam elől
hát menedéket
így indultam neki ennek
de közben nem tudtam feledni hogy te
mint eladás előtt díler a fűből
lecsippentettél belőlem hat évet
egy esti cigi biztos kijön belőle
de mit kurtítottál meg vele
tessék
itt van mindenem
aranyom ezüstöm lelkeim
mindent feltettem arra
hogy nem fogod tudni elérni
hogy bármit is érezzek*

*valójában magam ellen fogadtam
tényleg
azt kívántam hogy ne legyen igazam
bívlak de nem veszed fel
aztán bívsz de nem veszem fel
kereslek de nem vagy sehol
aztán keresel de nem vagyok sehol
meddig játsszuk még ezt mondd*

(Lassan feljön a fény, KORNÉL folytatja a zenélést. PAULA kísért szemekkel és remegő ajakkal nézi.)

PAULA: Mit akarsz... ez most?

KORNÉL:

*annyira új ez a szellemváros
és annyira régi ez a városnegyed
tudom hogy melyik sarok után melyik jönne
ha odaát lennénk
odaát a valahol még élő
de itt már kihalt városban
akkor tudnám hogy melyik sarok után melyik sarok jön
hogy a gyógyszerár előtt van a bevásárlóközpont
és hogy a kettő között egy macskaköves út kígyózik
és hogy egy határozott mozdulatod után milyen másik mozdulat következik
és hogy amúgy
egyáltalán mi a fasz következik
de itt el vagyok veszve
itt nincs gyógyszerár és nincs bevásárlóközpont
és nincsenek határozott mozdulatok sem
és lehet hogy te ezt szereted
hogy neked ettől élő az egész
de én csak algákat látok
partra vetett rothadó algákat
és a köztük csillámló mekis szívószálakat
és a mellettük üvöltözve épülő homokvárakat
de ehhez már tompa vagyok és fáradt
én már hordtam egyszer
szétfutó szemcskét szorgalmasan hordtam*

*kislapáttal a szétfutó szemcskét
sokáig hordtam egy homokasszony építéséhez
de tudod az van
borzasztóan egyszerű de az van
hogymiből nem lehet embert építeni*

KORNÉL: Ugye, Akvárium, homokból még nem építettek embert?
(PAULA lerángatja Kornélt a koncerttéről.)

PAULA: Figyelj már rám!

KORNÉL: Bazdmeg, folytatni kell!

PAULA: De mi... mit.... mi van? Mit mondasz?

KORNÉL: Hát ezt... hogy... nekem ez rossz... azt érzem, hogy nem... hogy ez ugyanolyan, mint augusztusban, hogy...

PAULA: De mit vártál? Mit kellett volna tenned? Félévig semmit nem beszélünk, és akkor az első találkozón örök szerelmet fogadjak neked? Mintha nem telt volna el előtte hat év? Ráadásul az a hat év... Mit vártál, hogy minden ugyanolyan legyen?

KORNÉL: Pont azt nem akartam, hogy ugyanolyan legyen.

PAULA: De ahhoz idő kell, amit... nem akarsz megadni...

KORNÉL: Nem, csak... tévedtem. Azt hittem, hogy ez a félév elég volt, hogy... tiszta lappal indulok, hogy nem haragszom rád, de ez... szóval kurvára haragszom rád, sebet érzek magamban, és... igen, azt vártam, hogy mivel tudod, hogy mennyire fáj nekem, hogy... nemtom, hogy... nem hogy kárpótolsz, de hogy, nemtom... ennek tudatában több... nagyobb szenvedély lesz benned, vagy... hogy látni, hogy ezt akarsz, hogy tennél érte, hogy...

PAULA: Ez mit jelentett volna? Hogy az első találkozásunk után, amikor kiderült, hogy beleegyezésem nélkül hangrögzítetted az egészet, ezután le kellett volna feküdnöm veled, vagy mi?

KORNÉL: Nem kiderült, hanem elmondtam.

PAULA: Igen, mert nem volt benne „hasznos anyag”.

KORNÉL: Én egész nap... nemtom... arra vártam minden nap, hogy... legyen valami... azt hittem, hogy... szóval én nem arra számítottam, hogy néha csetelünk és hétvégeken egy napra találkozunk...

PAULA: De hát én ezenkívül végig dolgoztam, nekem ez volt a teljes szabadidőm, minden időmet veled töltöttem!

KORNÉL: Értem, de... én meg itthon kuksoltam, és csak zenéltem és csak... nem... ez nem az...

PAULA (*kifújja az orrát*): Oké. Miről akartál beszélni?

KORNÉL: Hát... erről... meg...

PAULA: Meg?

KORNÉL: Szóval... hogy... ilyen... ebbe a... na, érted, hogy ez milyen volt nekem ez a pár hét, és... szóval találkoztam valakivel.

PAULA: Mi?

KORNÉL: Ja, hát...

PAULA: Mikor?

KORNÉL: Múlt héten.

PAULA: Mi?... Hogy én haza kellett menjek, mert apám az intézívre került, és te ezalatt... Fú! Na és hol?

KORNÉL: Bumble-ön.

PAULA: Aha, nem törölted le...

KORNÉL: Nem beszéltünk ilyesmiről, hogy... mik a szabályok vagy...

PAULA: De mit jelent, hogy találkoztál?

KORNÉL: Hát, hogy... átjött és... lefeküdtünk...

PAULA: Egyszer?

KORNÉL: Mármint... most... tényleg ez a lényeg?

PAULA: Legalább ezt megtudhatom, nem?

KORNÉL: Hát, többször találkoztunk, de... épp, hogy...

PAULA: Kurva jó.

KORNÉL: Nem, nem... épp, hogy... szóval most... megmondtam, hogy kicsit lépünk hátrébb, érted, hogy... jegeltem azt, épp, hogy tudjak gondolkodni, hogy...

PAULA: Asszed nem tűnt fel? Azelőtt minden nap írtál, aztán egyszer csak, hopp, hirtelen már alig... és akkor is kényszeredve... hogy lehetsz ilyen, ezt hogy, miért csinálod ezt velem?

KORNÉL: De mit csinálod? Épp elmondom őszintén...

PAULA: Akkor neked... azt jelenti, hogy... én nem értem... akkor neked nagyon más... én nem tudtam volna... szóval, hogy lefeküdtünk az nekem valami csodát, valami... bensőséges, valami meleg, valami varázslatos, valami... és hogy te ezt az intimitást rá egy héttel mással...

KORNÉL: Úha, akkor most hátast kéne dobjak, mert méltóztattál lefeküdni velem?

PAULA: De miért vagy ilyen ellenséges?

KORNÉL: Csak kicsit... magasra taksálsd magad, vagy nemtom... szóval, ja, igen, akkor mást jelentett, vagy nemtom...

PAULA: Elmentem két hétre... apám az intenzíven fekszik, és te közben... de tényleg... te ezt akarod? Tönkre akarod tenni az egészet? Olyan szép volt... épp... én azt... valami tényleg... nem értem, esküszöm, egyáltalán nem. Mintha bimbódzott volna valami, új és... és...

KORNÉL: Figyelj, sétáltunk a Margit-szigeten, emlékszel?

PAULA: Igen.

(KORNÉL énekelni kezd a mikrofonba, de nincs már beat alatta.)

KORNÉL: Haló-haló... technika!

PAULA: Milyen technika?

KORNÉL: Lefagyott a beat, de nem baj, tolom nélküle, tolom zsigerből, tolom szöveggel! *(Beat nélkül treppel.)*

*hallgatunk jó ideje
szerintem máshogy hallgatunk
te ibolyalilán hallgatsz
én sötétzölden hallgatok
csak feltételezem persze
mert a hallgatásokról nem szoktunk beszélni
mintha egyszeriben foszforeszkálni kezdett volna
a margit szigeti sétány betonján
mintha foszforeszkálni kezdett volna
a mögöttünk levő utcalámpák
az általuk kibocsájtott neonfény eredményeképp
mintha foszforeszkálni kezdett volna lábunk előtt a kapucniárnyékom
félkaptam a fejem nyílt volna a szám és elakadtam és nem tudtam
rád néztem némán lépdeltél mellettem és nem tudtam
hogy ezt elmondjam-e neked
régem fel sem merült volna bennem
hogy ezt elmondjam-e neked vagy sem
de most már inkább nem
inkább nem mondom el neked az ilyeneket
ez nem egy döntés
sajnos ez nem választás kérdése
csak egyszerűen nem tudom
ezt például nem tudom már elmondani neked
hogy a kapucniárnyékom
foszforeszkálni kezdett a margit szigeti sétányon*

PAULA: De ne... figyelj már ide, beszélj normálisan!

KORNÉL: Én így beszélek.

PAULA: De miért ne mondhattad volna el akkor, ott, a Margit-szigeten...
mi... te ezt... előre...

KORNÉL: Mi én? Mi előre? Mit szipogsz?

PAULA: Te ezt... azért volt... az egészszel csak... te esélyt sem adtál... csak...
ennyi, vissza akartál döfni?

KORNÉL: Nem, csak... mindegy, tök mindegy az egész, érted? Ezt próbá-
lom mondani.
(PAULA lassan közeledik Kornél felé.)

KORNÉL: Figyelj... szerelmes lettem, ez... ennyi

PAULA: Pár nap alatt nem lehettél szerelmes, Kornél.

KORNÉL: Hagyjál már!

PAULA: Nézz rám, szerelmem!

KORNÉL: Nem vagyok a szerelmed.

PAULA (megöleli Kornélt, aki nem öleli vissza): Kérlek, kérlek, én szeretlek
téged. Ez olyan szép lehetne, kérlek.

KORNÉL: Vége, ennyi.

PAULA: De még várj, még... lehet, meggondolod magad... még kis ideig...

KORNÉL: Nem!

PAULA: De szeretlek, érted?! (Rángatni kezdi Kornélt) Felfogod?! Ne csi-
náld ezt velem! Miért akarsz megnyomorítani?!
(KORNÉL a földre löki Paulát.)

KORNÉL: Nem értesz a szóból, bazdmeg? Mondom, ennyi, hát azt akarod,
hogy verjem szét a fejedet?

PAULA: Abban jó vagy, igen.

KORNÉL: Ne hazudozz! Egyszer, egyszer ütöttelek meg!

PAULA: És? Az nem számít?

KORNÉL: Húzz el innen!

PAULA: És szavakkal, azokkal hányszor? De nem baj, szerelmem, én így is,
én nagyon...
(KORNÉL megindul Paula felé, aki feltápáskodik és elmenekül.)

KORNÉL: Tűnés! Húzz a picsába!

VIII.

KORNÉL felugrik a koncerttérbe.

KORNÉL (*intgetve*): Húzzátok vissza, hahó, vissza a zenét! Eltolok én egyet üresbe, de azért... a népek nem ezért fizettek, ugye népek? (*Hangos fúj-jogás*) Amíg várunk a technikára, addig... (*Megindul a beat*) Ééés, itt is vagyunk! Pult alatt, csak nektek, pult alatt mondom, je, pult alatt elmondom, hogy kell vizslátot mondani örökre, ja.

*csak pult alatt mondom
zsírfortos lelkiismerethez térképet árulok
lépték és égtájak nélkül
kinek nincs mit megtalálnia
örökre a buszon felejtetheti magát
hogyan is van ez hogy
itt vagyunk egymásnak
de közben te is magadnak vagy ott ahol vagy
és én is magamnak vagyok itt ahol vagyok
itt vagyunk egymásnak
mint két koldus aki nap végén
összeveti a térdeléssel összekuporgatott apróit
és titkon azt reméli hogy a másiknak több gyűlt össze
és titkon azt reméli hogy akkor majd a másik fizet
hogy akkor majd a másik állja az éjszaka kannás borait
itt vagyunk egymásnak
mint két ilyen koldus
akik nap végén összetalálkoznak
és mindketten a széttárt üres tenyerüket mutatják
azt remélve hogy akkor majd a másik fog fizetni
pedig zörög a zsebük rendesen minden egyes lépésnél
itt voltunk egymásnak
mint az a két öregasszony
akik úgy találkoznak a panel előtti padon
hogy vállalt céljuk kibeszélni mindenkit
és mindent ami a környékükön történik
és csíp a nyelvük és szúr a szemük és fáj a szavuk
és mindenki fél tőlük ezért mindenki nagyon kedves velük*

de ők tudják egymásról
a lehető legpontosabban tudják egymásról
hogy amikor másokkal beszélgetnek
akkor a másikat is így beszélük ki
pont így ahogyan a padon szokták kettesben is tenni
pontosan tudják ezt egymásról
mégis
mégis valahogy másnap is randiznak a padon
és másnap is szétfröcsögik padjukról a világot
hogy is volt ez
hogy itt voltunk egymásnak
és hogy többé nem nem ülünk a padon
többé nem találkozunk este
nem vesszük a kannás bort
és nem nézzük egymás zsebeit
többé nem
hogy is volt ez
már a felhőket is fújja a kocsmaszél
senki nem kérdez semmit semmiképp
végleg megcsaltunk mindent
hová heverjek le ha már minden otthon és minden idegen
hetvenhétyszer feleztelek el magamban
és még mindig sok vagy
összeér bennem házam pincéje és padlója
én a lift vagyok fekete-kék ajtajú sebhely
mindent elhagyok
és visszatérek mindenüvé
a tegnapok élők
a tegnapok bennem élősködők
hogy is volt ez
hogy többé nem
hogy is
hogy széttartanak a vonalak
hogy nincs párhuzam
és nincs és fogy el az utam
hogy behajtanak az audik az udvarra
de mégsem nyitnak ajtót
csak állnak és állnak

és szól a Don't stop beleiving flancos dörmölésükben
és én már csak képként tudok rád gondolni
nyeszlett vízfoltos és rojtosodó képként
mint a bagoly szemében
szemének tükröződésében
a felvillanó vakító éjszaka
úgy nyomta belém fekete pecsétjét a felismerés
hogy ez tényleg végleg elmúlt
vagyis persze nem
persze átalakul és továbbalakul és a végtelenségig
változik és gomolyog tovább persze
de úgy de pontosan úgy
abban az elrendezésben abban a fénytörésben abban a lélekszakadásban
tényleg véglegesen és visszavonhatatlanul elmúlt
nem tudom hogy mit kéne most érezni
hogy kéne-e egyáltalán bármit is
vagy ismét csak az időre hagyni
rábízni ezt is hordja szét mossa össze másokkal
és tegye fel a ruhaszárítóra két lyukas zokni közé
lehet hogy nem kéne ismét ugyanehhez nyúlni
nem kéne a nemcselekvés mögé bújni
nem szabadna hagyni hogy magától darálja be a gép
és magától őrlődjön le
majd málljon szét valahogy az idő mozsarában
nem kéne
de úgyis ezt fogom nemtenni
ezt fogom hagyni
vagyis tényleg ezt fogom tenni
hát csak annyi maradt hogy egy viszlátot intsek
innen ahol nem is tudom hogy hol vagyok
és hogy egyáltalán vagyok-e még
de ha csak egy képzelt integetés
akkor is felemelem innen a kezem
hogy viszlátot intsek neked
asszem örökre
viszlát
ha jó nem is mindig volt
de szép volt tényleg

csak kell tudni pontot tenni a végére
viszlát örökre

*(Feljön a fény a színpadon, a beat még csak fokozatosan halkul. Egy széken,
kezeiben egy vitamin-vízzel üldögél DÓRA.)*

KORNÉL: Érted, Dóra? Megmondtam neki, hogy viszlát örökre.

DÓRA: De hogy volt?

KORNÉL: Mindegy, nem mondom, hogy nem... szóval, nyilván még... de a
lényeg, hogy akkor most már...

DÓRA: De ez nem ilyen kettős most neked?

KORNÉL: Milyen értelemben?

DÓRA: Hát hogy félig itt, félig ott...

KORNÉL: De ezt hogy érted?

DÓRA: Hogy így a síkok között.

KORNÉL: Milyen síkok között?

DÓRA: Hát hogy... időben meg térben meg mindenképp.

KORNÉL: Ja... nemtom, lehet.

DÓRA: Ja, az biztos jó lesz... ha tudsz kicsit pihenni, megpihenni. Jót tenne.

KORNÉL: Ezt hogy érted?

DÓRA: Csak... azt láttam, hogy nagyon el vagy vagy... ki vagy... amíg, ja,
amíg találkozgattunk.

KORNÉL: Ja, hát... ja... sok volt meg... ja. De figyelj, megmutatom, ez vala-
mi olyasmi, amit... Mondtad, hogy nem engedlek be, hogy így... és ez
neked szól, ezt neked fogom zenélni a koncerten is...

DÓRA: Milyen koncerten?

(KORNÉL ismét a koncerttér felé megy.)

KORNÉL: Tudod, amit meséltem, az Akváriumos. *(Felugrik a koncerttérbe)*
Helló, Akvárium! *(Felhangosodik a beat, de marad a színpadfény. Énekel-
ni kezd, közben Dórát nézi.)*

*azt mondod hogy majd csak akkor
addig ne addig semmit sem
hanem majd csak akkor
ha szerinted a legelcsépeltebb módon válaszolni tudok
a szerinted legelcsépeltebb kérdésre
hogy akarok-e játszani
akarov-e játszani halált
meg minden mást*

akarok-e veled játszani
valami üvölt bennem hogy ez hülyeség
nem a kérdés ne érts félre
egyáltalán nem a kérdés hanem a kérdés helyzete
hiszen valami üvölt bennem
mint a kiherélt sakál valami üvölt bennem
hogy persze hogy most hogy egyből hogy gyere
de hiába üvöltök innen
egy romosodó házakba fulladt utcáról hiába üvöltök
a kidőlt emléktáblákkal körülvett utcából
az utcát körülvevő kísértetlabirintusból
innen hiába üvöltök
a labirintust kövülvevő szellemvárosból hiába üvöltök
mind üvölthetek mert te odakint
valahol az expresszbuszok végső megállójában
valahol a városhatár szélén
ahol kisárgult fű nő a gondolataimon
a gondolataim maradék kórói között
ott ameddig te még elmehetsz
ott ahol álldogálva várod hogy megérkezzek
ott te nyilván nem hallod
hogy én izzadva üvöltök
keservesen rohanok és üvöltök
és üvöltöm a választ
de te
ott ahol vagy
ott ameddig eljöhetsz
ott nyilván nem
esélytelen hogy halld amit üvöltök innen
torkom szakadtából üvöltök neked

(Elhallgat a zene.)

KORNÉL: Persze, ez kissé... de érted a lényegét, nem?

DÓRA: Azt hiszem, sajnós.

KORNÉL: Hogy-hogy sajnós? Épp az a lényeg, hogy van ez... ez elválaszt,
még távolságot ékel ide, de... ez elmúlik, ez, ha segítesz...

DÓRA: De épp ez az.

KORNÉL: Nem, nem, figyelj, ezt félreértetted.

DÓRA: Te értetted félre.

(KORNÉL ismét zenélni kezd.)

eljátszhatjuk igen

eljátszhatjuk hogy a miénk

hogy a világ a miénk és hogy előttünk senki sem volt szerelmes

DÓRA: De Kornél...

kénes szagú délutánok kergetik egymást

nyuszi a fűben hol a fűben

hová mész te kis nyulacska

szerелеmgombát vadászni az erdőbe

és anyácskád tudja-e és várja-e

hogy megbolondulva visszatérj

szójjunk valami szebb álmokat

vagyis én nem tudok szőni

de szójj te és én majd bátorítalak

DÓRA: Ezt próbá...

megkozmetikázták már felhőinket is

nagyobbak és karjuk is vörösebb

szétgereblyézte őket valami

hogy pontosan látni lehessen azt a foltot a fenti tengerben

amit mi más és más erkélyek rozsdájából nézhetnénk elmúlni

de én nem akarom nélküled

ha lehetne akkor nézném az elmúlást de csak veled

szépen rakott keleties onramentikájú

csempékkel körbevett börtön vagyok

kérdés hogy akarsz-e a cellatársam lenni

DÓRA: Nem!

(Elhallgat a zene.)

KORNÉL: Mi?

DÓRA: Ezt próbálom mondani. Hogy... én is gondolkodtam, most az egy hét alatt, és...

KORNÉL: Nem egy hét, öt nap múlva írtam!

DÓRA: Oké, öt nap. Szóval... lehet, hogy... már majdnem letöröltem a Bumble-t, mielőtt találkoztunk... már abba is belenyugodtam, hogy nem... lehet, ez van neked, hogy... vagy majd később, de hogy nekem így nem lesz senki, vagy... és akkor jöttél te, és... azt hittem, hogy... éreztem, hogy ez más, hogy ezt most... és mindenáron meg is akartam... csak... hát épp ez az...

KORNÉL: Semmit nem értek.

DÓRA: Hát... pedig... nem biztos, hogy ennek most van itt az ideje, érted?

KORNÉL: Mármost minek?

DÓRA: Ó, na... Nem vagy hülye, érted.

KORNÉL: De... most... nem biztos.

DÓRA: Ebből tényleg lehetne valami. De nem most.

KORNÉL: Mert?

DÓRA: Mert neked se... szóval te sem vagy olyan állapotban, érzelileg, fizikálisan, pszichésen, mindenképpen, és nekem se...

KORNÉL: Hogy-hogy pszichésen?

DÓRA: Ó, na, érted.

KORNÉL: Nem, nem értem.

DÓRA: Amióta ismerlek, nem láttalak józanul, érted? Sőt, már az elején nagyon vészes volt, és csak súlyosbodott, és most meg, figyelj, úgy járkál a szemed, mintha korcsolyázna, érted...

KORNÉL: Ja, értem, fasza!

DÓRA: De eskü, ez a legkisebb, nem ez a lényeg...

KORNÉL: Aha...

DÓRA: Komolyan. Jó, ne hidd el, a te dolgod.

KORNÉL: Mindegyik kurva ezzel jön.

DÓRA: Fú! Ezt... miért engeded meg magadnak, hogy így beszélj? Pauláva is így beszéltél?

KORNÉL: Igen, bazdmeg, képzeld el.

DÓRA: Én vagyok egy hülye. Még azt akartam mondani, hogy csak... tegyük félre egy időre, és majd beszéljünk később, de ezek után...

(KORNÉL hirtelen megöleli Dórát.)

KORNÉL: De te érted, hogy nekem senkim sincsen? Hogy csak te maradtál?

DÓRA: Nenene! Ebbe nem megyek bele, ne kezdj el fenyegetőzni és ilyen...

KORNÉL: De nem fenyegetőzöm, csak nélkülöd, érted, felkelni reggel – minek?

DÓRA: Nem! Ilyen súlyt nem rakhatsz rám! Meg... Bocsánat, de mi a fasz van veled? Alig ismertük egymást két hétig, szóval...

KORNÉL: Szóval ez semmi volt neked?

DÓRA: Dehogyan, de ez nem... szóval ilyen nincs, érted, ez nem normális...
hogy két hét után ilyeneket mondjál, szóval... nekem ehhez nincs köz-
zöm, és nem is miattam lenne kedved, csak... belém akarsz kapaszkod-
ni, és ez...

KORNÉL: Igen, hogy mentsél meg.

DÓRA: Jézusom! Na, engedj el! Kérlek, engedj el!

KORNÉL: Maradj!

*(DÓRA kitépi magát az ölelésből. KORNÉL visszaszalad a koncerttérre, de köz-
ben már énekel.)*

*beteg vagyok talán
de ki nem az ma már
maradj hát a beteggel
maradj itt velem*

DÓRA: Nem, én... voltam már ilyen kapcsolatban, voltam már ilyen em-
berrel, ezt...

*(Közben újraindul a beat is. KORNÉL továbbra is énekelve beszél Dórával.
Feljönnek a koncertfények. A színpadon félhomály.)*

*álltunk ketten a Szenes házban
és te csillagokat dobáltál
és az egyik csillagok útján az ég felé
megriadt az emlékek nélküli honvágytól
és visszahullott egyenesen az én kezembe
én meg hullócsillagnak néztem
és kívántam valamit
és azt kívántam
hogy ne kelljen szívemnek
a véghezvihetetlen végig
egészen a legédessavanyúbb végig
hogy addig ne kelljen neki
egyedül üldögelnie*

DÓRA: Fú, ne, légy szíves, ezt most hagyd abba, különben....

*penészedő életem
hagynám az egészet
tényleg nem érdekel
szaladjon el szakadjon meg*

DÓRA: Épp erről beszélek, érted? Nem vagyok mentőmellény, érted?

*szakállam már csomósodik
befeje nő és szívemre telepszik
szívemben összekuszálódik
kurvára elfáradtam
és nincs aki meghallgatna
rajtad kívül senki sem akarna*

DÓRA: Szervusz. (Kimegy.)

IX.

KORNÉL ugyanott áll, énekel tovább.

*azt mondta szervusz
ez volt az utolsó szava
ennyire banális és ennyire lyukas
én meg azt álmodtam hogy nagyon régi fehér autóban voltunk
nem volt ülése
én feküdtem egy pokrócon
te háttal az ablaknak támaszkodtál
izompólós arcok jártak körbe a parkolóban
mondtam hogy bukj le
feküdj le te is most le
de csak magyaráztál tovább
mintha hallani sem akarnád
az arcok persze észrevettek
feltörték az autót kirángattak mindkettőnket
ők is ordítottak és te is ordítottál
de téged békén hagytak mintha ott se lettél volna
az előttem álló csávó rám fogta a pisztolyát*

*felemeltem kezeim és nyugtatni kezdtem
de még egy mondatot sem mondtam el
és fejbe lőtt
nem haltam meg egyből
a földre zuhantam és láttam fentről
vulkánszerű vérkúp van a fejemen
spriccol belőle az agyszövettel díszített vér
még kettőt dobban a szívem
közben eszembe jutott
hogy te ezt direkt csináltad
és akkor felriadtam és keresni kezdtelek
eszembe jutott hogy már nincs ahogy itt legyél
légszomjam lett és görcsösen kerestelek az egész házban
aztán a mosdóban megnyugodtam
legalább maradt utánad egy fogkefe
ja legalább egy kibaszott fogkefe*

*ülök a sarkon
Dóra kéne most
este van és csészek rendezetlen sora
és mámora és kábulata
most innom kéne
még többet
és még azt a maradékot
mindent feltolni
mindenből mindent ami még maradt*

*(Eddigre csak a koncerttéren van fény. Üvölt a közönség. Közben KORNÉL
kapkodva dobálja szét a cuccokat a pult mögött, és sorra veszi be/szítja fel a
maradék kábítószerét, mennyiséget és típust egyáltalán nem nézve.)*

*sok lesz Kornélka
mondta sokszor anya
sok lesz Kornélka
mondom én is néha
de pont Kornélka miatt
pont neki kell ez a kicsi Kornélnak
a bennem élő kis Kornélkának*

Dóra kéne most
és mégis itt vagyok
merev lábak szédületében
csukott és nyitott ablakokban
mindegyik albaknyitásban
ott vagyok és várok
várom hogy hátha a te albakod lesz
most nagyon Dóra kéne
és vártam a padon
nem tudom hogy telt el
vagy mennyi idő tűnt így el
és vártam hogy mi lesz
és elvesztettem a szavaimat útközben
alszanak a sáncokban
és már körözött bűnözői minden városnak
ahol sorra elvesztek velem együtt
s na igen tényleg nem nőtem semerre
és Isten tényleg utál minket
elnyomtam cigijét a gerincemen
és most nézi hogy füstöl a testem
és vártam hogy tényleg olyan semmilyen vagy
hogy hiába hívlak hiába írok hiába minden
hogy tényleg nem fogsz felkelni és kijönni
abból a kurva tömbházból
nem jössz ki erre a padra
és sütött a nap és égett tőle a nyakam
tengerparti szél fúj 500 kilométerre a tengertől
és megsütött engem és megfúj engem
pedig ott ültem a lekoptatott padon és vártam
hogy most mi lesz
te meg nem jöttél ki
dupla vagy semmi
hát ebből semmi lett vagy max annyi
hogy beázott alagsoraimat összegráfittized
de ha utána itt hagytál akkor minek tetted
szürke peronomat színezted és színezted
de még folyik a festék
még nem száradt meg

még azt sem vártad meg
hogy megnézd hogy mit festettél
hogy lássad hogy milyen lett
valahogy mégsem hiszem el
folyik a festék de nem lefelé
és én fekszem a peronon
Isteneket várok az esőben
így örök tudsz lenni bennem
vajon kivel fogsz baszni
amikor meghalok
néha ezen méllázok
egy kettő három négy
öt elfojtott szerelem
némán gyármunkát végez bennem
és nincs aki segítsen
egyedül maradtam végleg
egyedül te drága testvérem
egyedül te
gyere és zenélj
zenélj velem még egyet

X.

TAMÁS fellép a koncerttérre Kornél mellé.

TAMÁS:

ha szólítottál
ha holdra vágytál
rám mindig számíthattál

EGYÜTT:

kék eget igyon
ki szomjazza a holdat
az kék eget igyon ja

KORNÉL:

szürke naplementék árnyékában
csüggedek tisztán és kábán de kábén
ne is kérdezd tényleg jól vagyok

*csak lassan haldoklok
éljenek a halottak
és haljanak az élők
pörgessük fel egy kicsit
meguntam a sóműsort*

EGYÜTT:

*kék eget igyon
ki szomjazza a holdat
az kék eget igyon ja*

TAMÁS:

*izzadnak a csillagok
kezedből szétprüszkölve is
izzadnak a csillagok
nem megy az együtt álmodás
pedig végig téged vártalak
és vártam
vártam hogy ennyiből megismerj
de már látod
te is látod hogy én sem változom*

EGYÜTT:

*kék eget igyon
ki szomjazza a holdat
az kék eget igyon ja*

KORNÉL:

*bennem elfakul az ég kékje
pedig szemeimben csillog a másvilág
s félreverik a harangokat éppen félreverik értem
de nincs tétje nekem csak szalmaláng a végtelen térben*

EGYÜTT:

*kék eget igyon
ki szomjazza a holdat
az kék eget igyon ja*

KORNÉL:

*csak rothadás bennem
nincs semmi más csak néha te
(Az eddigi beat fokozatosan átalakul, a végére mintha telefonok csengőhang-
jaiból állna.)*

KORNÉL:

*mindenki hajtsa le a fejét
húzza be a hasát és hányja ki a máját
emlékeket nem tartogatni
csak folyton újrafelfedezni
ézelmeket mint a taccsot kidobni*

TAMÁS:

*telefonokat örökre kikapcsolni
vagy legalább lenémítani
barátot keresni mindenkiben
és ellenséget csak a hullámokban
meggyűlölni az utad de az utat nem
bekötni magad hogy tovább bírjad
járulékos veszteségekért nem vállalunk felelősséget
szípkázó belehalást ereszd most ereszd ereszd meg*

KORNÉL: Ereszd meg, Akvárium, robbanjanak az üvegfalak! *(Felhangosodik a zene, üvölt az Akvárium közönsége.)*

LÉDA: Haló, Kornélkám! Mi van veled? Miért nem veszed fel?

*hurkásodik a szívem
kecsesen hallgat a jövő
a sarkon befordul és int utánam
dudorok lógnak utána
dudoraim utánam kacsintanak a sarkon
nézek utánuk ráncosodó arccal
és érzem hogy hurkásodik a szívem
már csak a fokhagyma hiányzik
meg az alvadt vér és vacsorához készen
gyertek meg nem születendő gyermekeim gyertek
itt az apu egyétek és vegyétek
nemléteitekért ontotta véréit*

(KORNÉL összeesik. Közben TAMÁS folytatja az éneklést. A sötétből hallani Léda, Paula, Dóra és Szili hangját, ahogy egyre közelednek a koncerttér felé.)

LÉDA: Kornél, válaszolj! Egy hete nem tudok rólad semmit!

TAMÁS:

*lépcsők visszhangaznak bennem
tompán és márványkecsesen
lépcsőjárás koppan bennem*

SZILI: Tesó, jár le a határidő, add meg a pénzem, mert ha nem...

TAMÁS:

*én lettem minden
amit régen megköpködtem
kellett nektek egy szép kis altót
hallgassátok hát e korai siratót*

PAULA: Kornél, visszadod a cuccaimat? Vagy legalább elvehetem őket?

KORNÉL *(a földön fekvve énekel)*:

*szakadékok nyílnak lábam előtt
a betonba horgolt esőfoltok vezetnek
mint kútát a csont szaga
vezetnek évtizedek óta*

DÓRA: Ez nem vicces, na, miért nem válaszolsz?

TAMÁS:

*múltkor olvastam egy tanulmányt
csípős volt és falhoz vágott
egy tanulmányt arról
hogy azért nem vagyunk életképtelenek
mert folyton elfelejtjük a haláltudatunkat
szerintem ez a kicsiny
de annál számottevőbb különbség
hogy például én meg te
de nemcsak mi hanem sokan mások se
nem annyira gyakran
és annyira hosszú időre felejtik el
hogy bizony bizony ennek nagyon hamar vége lesz*

SZILI: Hülyegyerek! Rád töröm az ajtót!

KORNÉL:

*szétradírozott listák a zsebemben
inkább törölöm azt mi elvégezhetetlen
plázamagány a szememben
berozsdázott aranykeresztek a ráncos nyakakban
csókolgatják őket bőszen
miközben temetnek éppen*

(SZILI a koncerttér szélére toppan, mint aki éppen berontott valahová.)

SZILI: Basszameg! Basszameg! Mi van, haver? *(Megütközve nézi Kornélt, majd megpróbálja megfordítani, de az csak énekel tovább, nem reagál Szilire)*

Azt a kurva! (Szili sietve tárcsázik, majd a telefonját a füléhez emelve leszö-
kik a koncerttérrel a sötét színpadra.)

KORNÉL és TAMÁS:

*bátul állnak az emberek
nagy a sor mindenki látni szeretné
mi is lett a vége hogy pöccen a pont a mondat végén
hogyan lesz a szilvából aszaltlé
mindenki látni szeretné
hogyan roskadtam össze saját súlyom alatt*

(Fellép a színpadra LÉDA, PAULA, DÓRA és SZILI. Ezzel egy időben világos-
ság lesz a színpadon, eltűnik a koncertvilágítás. Innen lassan halkulni kezd
a beat is és a mikrofon hangosítása is.)

LÉDA: Mi van veled? Kicsi fiam? Kornél!

KORNÉL: Nem hallom a kezeket!

LÉDA: Milyen kezeket? Mi?

PAULA: Jézusom!

KORNÉL: Nektek szól ez, Akvárium. Nektek szóljon az utolsó szám is! Han-
gosabban, nem hallak titeket!

DÓRA: Nincs itt semmilyen Akvárium!

LÉDA: Miről beszél?

DÓRA: Hívjatok már...

KORNÉL és TAMÁS:

*világosodik és félmosoly van az ég arcán
vörös lovakon úsznak az imák
léptetnek galoppolnak és vágatnak nyugat felé*

SZILI: Mit énekel?

LÉDA: Kornélkám, gyere ide, sss, nyugodj meg, Kornélkám!

(LÉDA az próbálja megölelni Kornélt. Ekkor a beat már teljesen eltűnik.
TAMÁS beatboxol háttérzeneként.)

KORNÉL:

*sasmadár tolla villan a felhők hajából
és sámánszelek kavarnak baljósan
belehímezted magad a tájamba*

PAULA: Most mi a...

KORNÉL (Tamásnak): Most te jössz, a te verzed van.

DÓRA: Kivel beszél?

SZILI: Azt a kurva...

LÉDA: Konrélkám...

(Hallani egy mentőautó szirénáját.)

DÓRA: Megjött, gyorsan...

LÉDA: Fogjuk meg, segítsetek!

KORNÉL:

*kövér angyalok ciccegtetnek nekem
bajszuk van és szeretik a spanyol focit
most kéne visszafordulni mondogatják
honnán vissza és hova vissza nevetem
onnan vissza ahol vagy
és oda vissza ahol voltál mondogatják
hol vagyok kérdezem
és hol voltam
úgy vagyok folyamatosan elveszve
hogy mindig ott vagyok ahol lennem kellene
(Kornélt kicipelik négyen a koncerttérről.)*

TAMÁS:

*kék eget igyon
ki szomjazza a holdat
az kék eget igyon ja*

Sötét.

TALÁLT VERS

Diane di Prima

(1934 – 2020)

EGY DAL BABÓKÁNAK, AKI MEG SEM SZÜLETETT

Kedvesem
mikor végre
áttörsz a létezésen
egy költőt találsz majd itt
nem éppen azt, amit, akit
bárki is választana, ha rajta múlna.
Nem ígérem
hogy nem fogsz éhezni
vagy hogy nem leszel szomorú
ezen a kifosztott
repedező
bolygón
de megmutathatom neked
babám
amit szeretni lehet
eleget, hogy
összetörje a szíved
mindörökké.

FISCHER BOTOND fordítása

NÉVJEGY

„Ugye megveszik
a perszivot?”

Lázár Vica

Lapunk állandó támogatói:

Aranka György Alapítvány, Communitas Alapítvány,

Bethlen Gábor Alap, Iskola Alapítvány

Petőfi Kulturális Ügynökség – Magyar Kultúráért Alapítvány

A szerkesztőség székhelye: Marosvásárhely, Tusnád u. 5. sz.; Postacím: 540027 Târgu Mureș, str. Tușnad 5, vagy Of. P. 1. C. P. 89; Telefon: 0040-(0)365-801946; E-mail: lato.szerk@gmail.com; Kiadóhivatal: 540028 Târgu Mureș, str. Primăriei 2. Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. Nyomta az Alutus Rt., Csíkszereda. Igazgató: Hajdú Áron. Belföldi előfizetés egy évre 120, fél évre 60, negyedévre 40 lej. Előfizetéseket a szerkesztőségben veszünk föl, valamint a <https://www.lato.ro/elofizetesek> oldalon.

ISSN 1220-5982